

25th February, 1980.

(Monday)

6 Phalgun, 1901 S.E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

PAGES.

Oral Answers to Questions. . . 183

Short Notice Questions and Answers. . . 205

Written Answers to Questions. . . 206

Matters Under Rule 329 :

re: Non-payment of Rebate due to the Primary Weavers
of the State Government. . . 227

Papers Laid on the Table. . . 230

Government Motion :

re: Approval of the State Legislative Assembly for
enhancing the borrowing limit of the Andhra Pradesh
State Electricity Board. . . 230

Annual Financial Statement (Budget) for 1980-81 :

(General Discussion). . . 232

Announcement :

re: Message from the Chairman, Legislative Council. . . 233

Government Bills :

1. The A.P. Payment of Salaries and Pension and Removal of
Disqualifications (Amendment) Bill, 1980. . . 234

2. The A.P. Panchayat Samiti and Zilla Parishads
(Amendment) Bill, 1980. . . 235

3. The Public Works (Extension of Limitation)
(Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1980. . . 236

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Ninth Day of the Sixth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 25th February, 1980.

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(MR. SPEAKER IN THE CHAIR)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

Leases to Quarry Workers Coop. Societies

97—

*4873 (I)-Q.—Sri K. Govinda Rao (Anakapalli) :—Will the Minister for Prisons and Mines be pleased to state :

(a) whether any instructions have been issued by the Mines Department to the effect that lease should not be entered into with Quarry Workers Cooperative Societies in future ; and

(b) if so, the reasons therefor ?

గనులు, చెక్కర కాళి మంత్రి (శ్రీ నిజాం వలి) :—(ఎ) లేదండీ.

(బి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య (మార్కాపురం) :—దీంతో ప్రయివేటు కంట్రాక్టు రకు ఉన్న సొలిథ్యాల అన్ని సొసైటీస్ కి కూడా ఉన్నాయి, ప్రయివేటు కంట్రాక్టుర్లు, సొసైటీసు కూడా అప్లయి చేస్తే సొసైటీస్ కే ఇవ్వాలని బోర్డు ఆర్డర్లు కూడా ఉన్నాయి. అంటువంటిది మీరు సొసైటీస్ కి ఇచ్చేట్లు చేస్తారా ?

శ్రీ నిజాం వలి :— సొసైటీస్ కే ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని ఉంది. ప్రత్యేక మైన కేసు అంటువంటిది ఏమైనా ఉంటే నా దృష్టికి తీసుకువస్తే నేను చూస్తాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :— అంటువంటిది మధురవాడలో ఒకటి జరిగింది. మార్కాపురములో స్టేటు కోపరేటివ్ క్వారీయింగు సొసైటీ ఉన్నది. అవి సొసైటీస్ కి ఇవ్వకుండా ప్రయివేటు వారికి ఇచ్చారు. అందువల్ల వారికి స్పెసి ఫిక్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇవ్వమని కోరుతున్నాను.

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member,
J. No. 63 (183)

శ్రీ నిజాం వలి :— స్పెసిఫిక్ ఇన్ స్ట్రక్షన్స్ ఇస్తున్నారు. వీటిని వ్రాత పూర్వకంగా ఇస్తే నేను తగిన చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ బి. ప్రసాదరావు (మధిర) :— సొసైటీకి ఇవ్వమని జి. ఓ. ఇవ్వాలి? వద్దర సొసైటీలకు గాని, ఇండివిడ్యువల్స్ కి గాని ఇవి ఇవ్వడానికి పీలు ఉందా.

శ్రీ నిజాం వలి :— సొసైటీస్ కే ఇస్తున్నాము.

Issue of Community Certificates by the Legislators

98—

*5401 Q.—Sri D. Narasaiah (Asifabad) :— Will the Minister for Housing and Harijan Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have issued orders in G.O. Ms. No. 880 that the M.L.As., M.L.Cs., and M.Ps. are not competent to issue Community certificates to Scheduled Castes and Scheduled Tribes and Backward Classes ; and

(b) if so, the reasons therefor ?

గృహ శసతి, హరిజన సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. రంగారావు) :—
(ఎ), (బి) శాసన సభ్యులు జారీ చేసిన ధృవ పత్రములు కొన్ని వాస్తవమైనవి కానట్లు రుజువుయినందున, ప్రభుత్వం పరిస్థితిని సమీక్షించి షెడ్యూల్స్ తెగలు వెనకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకు ఎం.ఎల్.ఏలు., ఎం.ఎల్.సీలు., ఎం.పీలు. కులము, జాతికి సంబంధించిన ధృవ పత్రాలను జారీ చేసే అధికారాన్ని ఉపసంహరిస్తూ 17-10-1975 తేదీగల ఉద్దేశ్యగ వసతి, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ వారి ఎం.ఎస్, సెం. 880 జీ.ఓ.లో ఉత్తరువులు జారీ చేసింది.

శ్రీ ఎన్. శైపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— అది విత్ డ్రా చేయడం మా దృష్టిలోకూడా చాల వాంఛనీయం. ఎందుకంటే ఎంతోమంది వస్తూ ఉంటారు. ఎం. ఎల్. ఏలకు చాల ఇబ్బందిగా ఉంది. కాబట్టి ఆ విత్ డ్రాయల్ కన్ ఫరమ్ చేయడం మంచిదని మా ఉద్దేశం

శ్రీ కె. రంగారావు :— శైపాల్ రెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, దానిని విత్ డ్రా చేయడం అయింది. మరల పునరుద్ధరించే సమస్య ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను.

Benefits of Scholarships etc. to the children of Harijans

converted into Christianity

99—

*2150 Q.—Sri N. Raghava Reddy (Nakrekal) and Smf, M. Swarajyam (Thungathurthy) :— Will the Minister for Housing and Harijans welfare be pleased to state;

(a) whether it is a fact that the benefits of Scholarships and other facilities are not allowed to the children of Harijans who took the faith of Christianity, if so, the reasons therefor ; and

(b) whether the Government will annul the policy of punishing the children when the parents accept faith of another religion ?

శ్రీ కె. రంగారావు :—(ఎ) షెడ్యూలు కులం (హిందువులు) వారికి ఇప్పుడు లభిస్తున్న శాసనోత్తర సదుపాయములన్నిటినీ ప్రభుత్వం కైస్తవ మతం లేదా బౌద్ధ మతంలో చేరిన షెడ్యూలు కులస్తులందరికీ విస్తరింపజేసింది. కాని వారు విద్యా సంస్థల్లో ఎల్లిక్ సర్టిఫికేటులలోను రిజర్వేషనులు మొదలయిన చట్టబద్ధమైన సదుపాయాలకు అర్హులు కారు.

(బి) అటువంటి విధానం ఏమీ లేదు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— తల్లిదండ్రులు కైస్తవ మతం స్వీకరిస్తే అది పిల్లలకు కూడా అటువంటి చేస్తున్నారు. పిల్లలు హరిజనులు కదా వారికి ఎంజ్ఝన్ ఇస్తే మంచిది, అది పరిశీలిస్తారా?

శ్రీ కె. రంగారెడ్డి :— ఇది రాజ్యాంగ పరమైన శాసనము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసే చర్య కాదు, చట్టము చేయనటువంటి ఏమైనా సౌలభ్యము ఉంటే అది అన్నీ కైస్తవ మతము గాని బౌద్ధమతముకాని స్వీకరించిన తల్లిదండ్రుల పిల్లలకు ఆ సదుపాయాలు లభిస్తాయి.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— రిజర్వేషనులు వర్తించడంలేదు అని మీరు చెబుతున్నారు. వాటిని వర్తింపజేయాలని మా కోరిక.

శ్రీ కె. రంగారావు :— శాసనోత్తరమైన సదుపాయాలు ఇస్తున్నాము శాసనపరమైన సదుపాయాలు వారికి లభించడానికి అవకాశం లేదు. ఉద్యోగము పొందడానికి రిజర్వేషనుగాని విద్యాసంస్థలలో ప్రత్యేకముగా శాసన బద్ధమైన రిజర్వేషనులు గాని పొందడానికి అర్హులు కారు. స్కూల్ షిపులు షెడ్యూల్డ్ కాస్తు ఫైనాన్సు కార్పొరేషను వారు ఇచ్చే పథకాలు పొందడానికి అవి శాసన బద్ధమైనవి కాదు కాబట్టి వారికి ఈ సదుపాయాలు అన్నికూడా కైస్తవ మతము, బౌద్ధమతము స్వీకరించినవారికి కూడా ప్రభుత్వం ఇస్తుంది మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. అమృతరావు (తాడికొండ) :—తండ్రి క్రయిస్తప్పుడు కావచ్చు, కాని కొడుకు మతంపుచ్చుకోలేదు. అయినా ఆ పిల్లవాడికి తండ్రి క్రయిస్తప్పుడు కనుక, ఇతనికి ఇవ్వవలసిన పౌరకర్మాలు ఇవ్వడానికి పిలువేదు అంటున్నారు. అది తీసివేయడానికి పిలు అవుతుందా?

శ్రీ కె. రంగారావు :—అతను క్రయిస్తప్పుడు కాదు హరిజనుడు అని సర్టిఫికేట్ 8-40 a. m. కేటు తీసుకువస్తే తప్పకుండా పొందడానికి అవకాశం ఉంది. ఆ సర్టిఫికేటు లేక పోతే ప్రభుత్వం ఇచ్చే సదుపాయాలు పొందడానికి అవకాశం ఉండదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇవాళ్ల రాజ్యాంగంలో ఉన్న నిబంధనను తొలగించకుండా బిడ్డ మతం తీసుకోలేదు కనుక బిడ్డను హరిజనుడిగా గుర్తించే అవకాశం లేదు. రాజ్యాంగపరంగా మార్పు జరిగితే తప్ప మేము ఆదేశాలు జారీ చేసినందువల్ల వారు సర్టిఫికేట్లు ఇవ్వడానికి పిలువేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—కొన్ని శుద్ధి సంఘాలు ఉన్నాయి. జి. ఓ. ద్వారా ఉన్నాయి. వాటి ద్వారా ఇతడు హిందువు అని సర్టిఫై చేస్తున్నారు. వాటిని గుస్తారా?

Mr. Speaker:—Can you suggest a way of getting over the Constitutional difficulty?

Sri Poola Subbaiah:—Our State Government can recommend for amendment.

Mr. Speaker:—Unless the Constitution is amended, the Minister is helpless.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—తాలూకాలలో శుద్ధి సంఘాలు ఉన్నాయి. వాటి నుంచి సర్టిఫికేటు తెస్తున్నారు. తానిల్దారు దగ్గరకు తీసుకుపోతున్నారు. దానిని పరిశీలించండి అని చెబుతున్నాను తానిల్దారు ఇవ్వడానికి వీలులేదు అంటున్నాడు. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కేంద్రానికి పంపించవచ్చు.

Mr. Speaker:—That is not relevant to this question; it cannot be recognised as far as the Constitution is concerned. You cannot act on Suddhi Sangham's certificate.

Sri Poola Subbaiah:—They are created by a G. O.

Sri Ch. Rajeshwar Rao (Sircilla):—What Constitutional authority has the Government to create a G.O. for Suddhi Sangham.

Sri K. Ranga Rao:—But this Government has not given that G.O. The Central Government has given.

Sri Poola Subbaiah:—Let it be created by any Government. It makes no difference.

Mr. Speaker:—All the G.Os. are subject to the Constitution. G.Os cannot override the provisions of the Constitution.

Sri Poola Subbaiah:—Our difficulty is this. They are giving the G.Os. When we approach the Tahsildar, he says he cannot give. We want a clarification from the Minister whether such Sanghams are authorised and if so what is the effect.

శ్రీ కె. రంగారావు:—తాలూకాలం వరకు ఈ శుద్ధి సంఘాలూ ఇచ్చిన కన్వర్షన్ సర్టిఫికేట్లు ఆనర్ చేసిన మాట వాస్తవం. అవి సరయినవి కానందువల్ల ఇప్పుడు ప్రభుత్వం ఒక సర్క్యులర్ జారీ చేయడం జరిగింది. అందువల్ల అధికారులు కూడా వారికి వున్న ఇబ్బందులవల్ల ధృవ పత్రాలు ఇచ్చేది తగ్గించారు. అధికారులు ఇస్తే చారి మీద చర్య తీసుకునే వీలు ఉన్నది కనుక ప్రభుత్వం కూడా అనుమతి ఇవ్వలేదు. శుద్ధి సంఘాలు ఇచ్చే సర్టిఫికేట్లు ఒప్పుకోవడం తిరిగి వీలు కాదు.

Construction of over bridge at the level crossing on Guntur—
Mangalagiri road near tobacco companies.

100—

*3947-(B) Q.—Sarvasri L. Easwara Rao (Guntur-1) G.V. Anjaneyasarma (Guntur-2):— Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether the Government have received representations from the public for the Construction of an over bridge or under bridge at the level crossing on Guntur-Mangalagiri road near tobacco companies;

(b) if so, the action taken by the Government; and

(c) if no action is taken, the reason therefor?

రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య):—(ఎ) లేదండీ.

(బి) (సి) అయినప్పటికీ నిధుల లభ్యతను ఒట్టి పని చేపట్టడానికి వీలుగా పథకం దర్శాన్ని జరిపించడం అవసరమని ప్రభుత్వం భావించింది. కావున ఈ పథకపు దర్శాన్ని పనిని చేపట్టి పూర్తి చేయవలసిందిగా రోడ్లు, భవనాలు, పరిపాలన శాఖ ఇంజనీరును ఆదేశించడం జరిగింది.

శ్రీ ఎల్. ఈశ్వరరావు :—అక్కడ పొగాకు కంపెనీలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ట్రాఫిక్ చాలా ఎక్కువగా ఉంటుంది. అరండల్ పేట దగ్గర ఓవర్ బ్రిడ్జి కట్టారు. క్రిందుగా రిజాల, ముప్పయ్యలు పోవడానికి లారీల క్రింద పడి చచ్చిపోతారని భయంగా ఉంది. అండర్ గ్రౌండ్ బ్రిడ్జి కట్టడానికి ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—ఈ విషయం పరిశీలించవలసిందిగా 26-11-79న చీఫ్ ఇంజనీరును కోరడం జరిగింది, అరండల్ పేటలో ఉన్న ఓవర్ బ్రిడ్జి విషయంలో వెంటనే చెప్పగలిగి ఏమీ లేదు, ట్రాఫిక్ ఎక్కువ ఉన్నమాట నిజం. వైడన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. కానీ అది సాధ్యం అవుతుందా లేదా అనేది టెక్నికల్ గా పరిశీలిస్తే గాని చెప్పలేను.

Introduction of speed limits to the buses in the residential areas
101—

*5066 Q.—Sri P. Ramachandraiah (Burghampahad);—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) whether it is a fact that most of the private buses operated for public undertaking passing through Osmania University Campus are responsible for most of the accidents in that area due to rash and high speed drive of the drivers ;

(b) whether the Government will introduce speed limits to the buses which are entering residential areas and moving in the twin cities to avoid accidents ;

(c) if so; whether any special squads will be appointed as has been done in Madras to check speed limits;

(d) whether it is also a fact that the Government propose to stop entering lorries in the twin cities during day time ; and

(e) if so, the time by which it will come into force ?

రవాణా శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎ. వెంగళరెడ్డి) :—(ఎ) అవునండి. ప్రభుత్వ పరిశ్రమల్లో పని చేసే ఉద్యోగుల కోసం నడిచే చాలా ప్రయత్నాలు బస్సులు ఉపానియా విశ్వవిద్యాలయం ఆవరణ ద్వారా నడుస్తున్న విషయం నిజమే. 28-5-1979 తేదీన ఒకే ఒక తీవ్రమైన ప్రమాదం జరిగింది. 1979 జనవరి నుంచి ఆగస్టు వరకు గల కాలంలో ఈ ఒక్క ప్రమాదం మాత్రమే జరిగింది.

(బి) అవునండి. నగరంలో నివాస ప్రాంతాలతో కలుపుకొని బస్సుల వేగ పరిమితి గంటకు 40 కి.మీ. కు మించకూడదని నిర్ణయించబడింది.

(సి) అతి వేగంగా నడిపేవారిపై ప్రస్తుతం ట్రాఫిక్ పోలీసులు కేసులు నమోదు చేస్తున్నారు ప్రత్యేక దళాలను నియమించే విషయాన్ని పరిశీలించి, తగు నిర్ణయం చేయటాన్ని వచ్చే సంవత్సరానికి వాయిదా వేయటం జరిగింది.

(డి) అవునండి.

(ఇ) రింగు రోడ్లను నిర్మించే విషయం హైదరాబాదు పట్టణాభివృద్ధి సంస్థ పరిశీలనలో వుంది ఇన్ఫర్ రింగు రోడ్ల నిర్మాణం పూర్తి అయిన తరువాత జంట నగరాలలోనికి లారీల రాకపోకలను వగటి పూట నిలిపివేసే విషయం పరిశీలించబడుతుంది.

Loss Sustained by A. P. Construction Corporation

102—

*4871 (U): Q-Sri Nallapareddy Srinivasul Reddi (Venkata-giri) :—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the assets and liabilities of A. P. State construction Corporation;

(b) whether it is running on loss; and

(c) if so, the reasons for the same?

పంచాయితీరాజ్ శాఖామంత్రి (శ్రీ యం. బాగారెడ్డి) :—(ఎ) 1977-78 లో రాష్ట్ర కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ ఆస్తులు, అప్పుల వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా వున్నాయి :—

రూ. లక్షలలో

1. స్థిరాస్తులు (నికరం)	1295.58
2. అప్పులు, అడ్వాన్సులు.	253.58
3. చరాస్తులు,	846.75
4. నష్టం.	643.98

మొత్తము : 3039.79

(బి) 1977-78 లో ఆ కార్పొరేషను అప్పులు : రూ. లక్షలలో

1. చెల్లించిన మూలధనం.	600.00
2. రిజర్వులు, మిగుళ్ళు.	2.18
3. రుణాలు.	204.25
4. ప్రస్తుత అప్పులు.	2232.66

మొత్తము : 3039.79

(బి) అవునండీ.

(సి) 30-6-1978 లో అంతమయిన సంవత్సరానికి ఖరారు అయిన లెక్కల ప్రకారం ఆ కార్పొరేషనుకు రూ. 643.93 లక్షలు నష్టం వచ్చింది. 1.7.78 30-6-79 సంవత్సరపు లెక్కలు ఇంకనూ అడిటులో వున్నందువల్ల అవి ఖరారు కాలేదు. కాగా ఆ కార్పొరేషను 30-6-78 వరకు చేసిన ఐదుల విషయంలో రూ. 479.43 లక్షలు క్లెయిము చేసి యున్నది. ఈ క్లెయిములను ప్రభుత్వం గాని, సంప్రదింపుల కమిటీ గాని ఆమోదించడం జరిగింది. లేక ఆమోదించవలసి ఉన్నది. ఈ క్లెయిముల మదిపు వైకిం సుమారు రూ. 479.43 లక్షలను కాఖ నుండి రాబట్టుకున్న తరువాత నికరంగా తేలే నష్టం కేవలం రూ. 184.50 లక్షలు మాత్రమే వుంటుంది. మొత్తం టర్నోవరు రూ. 3953.53 లక్షలు కాబట్టి ఆ వైకములో పైన తెలిపిన నష్టం 4 శాతం మేరకు వుంటుంది. యంత్రాలకు ఇతర పనులకుగానూ కాఖ నుంచి తీసుకున్న అడ్వాన్సు మీద వడ్డీ చెల్లించడంకోసం ఈ కార్పొరేషను, 30-6-78 తేదీ నాటికి రూ. 419.08 లక్షలను కేటాయించింది, కార్పొరేషనుకు వచ్చిన నష్టాలకు వీటిని కారణాలుగా పేర్కొనవచ్చు.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ప్రైవేట్ కంట్రాక్టర్లు చేస్తున్నటువంటి పనులలో వారికి నష్టము రావడం అనేది ఎక్కడా వినిపించడం లేదు. లక్షల కొలది లాభాలు వారికి వస్తున్నాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ కు ట్లొలది నష్టము వస్తే ఆ నష్టాన్ని పూడ్చుకొనేదానికి గవర్నమెంటు దగ్గర క్లెయిము పెడుతోందనేది స్పష్టముగా అర్థమవుతోంది. క్లెయిము గవర్నమెంటు మంజూరు చేస్తే అంటే క్లాసిఫికేషన్లు చేంజ్ చేయడం మట్టిని రాయిగా మార్చి—ఇటువంటివి అన్నీ చేసి నష్టాన్ని పూడ్చడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నారు. ఇది సబబు కాదు. దీని గురించి హాస్ కమిటీని ఏర్పాటు చేసి సంగతి తేల్చివేయడానికి జాగుంటుంది. మంత్రిగారు దీనికి అంగీకరిస్తారా ?

8-50 a.m.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—కృష్ణస్వామి కమిటీని దీని కొరకు వేళాము వారు రిపోర్టు సబ్మిట్ చేశారు. ఆ రిపోర్టు గవర్నమెంటు పరిశీలనలో ఉండి ఇప్పుడు. ఈ కార్పొరేషన్ కు నష్టాలకు గల కారణాలుగా చూపబడినటువంటి

వాటిలో మొత్తానికి ఇది కంట్రాక్టర్స్ ఒక రింగ్ గా పారమయి ఎగ్జార్పిటెంట్ రేట్స్, ఎక్కువ రేట్లు కోట్ల చెప్తూ ఉంటే వారి యొక్క రింగును విరగొట్టాలని ఆ మొనాపాలీ సిస్టం తెండెన్సీని దూరము చేయాలనే ఉద్దేశముతో ఈ కార్పొరేషన్ అవతరణ జరిగింది. దీనిలో కొన్ని కేసులలో చాలా హార్డు కేసెస్—ఎక్కడయితే వారు మొనాపాలీ సిస్టం ప్రకారంగా వ్రా రేట్లు చేసి నప్పుడు ఈ కార్పొరేషన్ కి రేట్స్ డిసైడ్ చేయకుండా మీరు చేయండి ఈ పని, తరువాత మనము డిసైడ్ చేసుకొందామని సి. ఇ. గాని ప్రభుత్వము గాని చెప్పి నందువలన, రేట్లు డిసైడ్ కానందువల్ల తరువాత ఆ రేట్లు కొరకు మీరు క్లెయిమ్ పెట్టడం జరిగింది. రెండవది, సామాన్యంగా ఈ మెషినరీ ప్రార్ వర్క్స్ మీద ఇస్తూ ఉంటారు. ఈ కార్పొరేషన్ వారు మెషినరీ అంతా కొన్నారు. పొచ, పాడు కెనాల్ కాని మరెక్కడైనా కాని మెషినరీ 6, 7 నెలలు పని లేకుండా ఉండడంవలన దాని ఇంటరెస్టు కట్టవలసి వచ్చింది. ఈ కారణాలవలన కొంత నష్టము వచ్చింది, అయినా ఈ క్లెయిమ్స్ పోయిన తరువాత చూస్తే కొంత నష్టము తగ్గుతుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :—ఆంధ్రప్రదేశ్ కనస్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ వారు తనకు ఎంట్రెప్రు చేసిన మంచి పనులకు సబ్-కాంట్రాక్టుగా ఇండివిడ్యువల్ కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చేస్తున్నారు. ఎందుకంటే. వారితో లాటూచీ వడి ఈ విధంగా మళ్ళీ క్లెయిమ్స్ పెట్టారు. ఈ క్లెయిమ్స్ కూడా ఇరెగ్యులర్, ఇన్వద్దగినవి కాదు. ఏ పరిస్థితులలోనూ గవర్నమెంటు ఈ నష్టాన్ని పూడ్చాలనే ఉద్దేశం లేకుండా ఇది ఇన్వద్దగినది కాదు, ఇవన్నీ ప్రేషాఫ్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ప్రతి ఒక్కరిలో ఈ కార్పొరేషన్ గురించి అమితమైన దురభిప్రాయం ఉంది. ఈ పరిస్థితులలో బాగారెడ్డి గారు వారి కిష్టమైనటువంటి వారి పేర్లతో హవుస్ కమిటీ వేస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—గౌరవనీయులు శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి గారు చెప్పిన పాయింట్లు కృష్ణస్వామి కమిటీ వేసిన తరువాత వారి రిపోర్టులో వచ్చింది. ఆ రిపోర్టు కన్సిడరేషన్ లో ఉంది. ఆ రిపోర్టు తరువాత కూడా ఏ నిర్ణయానికి రాకపోలే అప్పుడు ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ యస్. శై పాల్ రెడ్డి :—ఈ ప్రశ్న సుధాకర రావు గారు మంత్రిగా ఉన్నప్పుడే నేను వేశాను. కృష్ణస్వామి కమిటీ రిపోర్టు ద్వారానే రు. 6 కోట్లు వై చిల్లరనష్టం వచ్చిందని వేలింది. ఈ రిపోర్టు ఇచ్చి సంవత్సరం వైగా అయింది. హవుస్ కమిటీకి ఒప్పుకునే ముందు కృష్ణస్వామి కమిటీ రిపోర్టును టేబిల్ మీద పెడతాగా ? ఆ రిపోర్టులో సబ్-లిజింగు చేయడం వలన నష్టం వచ్చిందని సబ్-కాంట్రాక్టు ఇవ్వకూడదని చెప్పినారా ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—చాలా తొందరగా ఆ రిపోర్టు మీద ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంటుంది. నిర్ణయం తీసు న్న తరువాత తప్పకుండా పెడతాము.

శ్రీ యస్. జై పాల్ రెడ్డి :— అప్పుడే ఒకటిన్నర సంవత్సరములు అయింది. దీనిని టేబిల్ మీద పెట్టే దానికి ఒక డేట్ చెబుతారా? ఈ సెక్రెట్ ముందు పెడతారా? The report was submitted 1½ years back మినిష్టరు గార్లు కావలసి ఉంటే నేను టేబిల్ మీద పెడతాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— రెండు నెలలలో పరిశీలన పూర్తి చేస్తాము.

శ్రీ యస్. జై పాల్ రెడ్డి :— ఈ సెక్రెట్ లో పెడతారా? It is not a secret document. I am prepared to place it.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— పెద్ద పెద్ద కంట్రాక్టర్లు లక్షకు మించిన పనులు తీసుకోవడంవలన వస్తున్న నష్టాన్ని, సామాన్య కార్మికులకు పెట్టి కంట్రాక్టర్లకు వస్తున్న నష్టాన్ని తోలించాలనే ఉద్దేశముతో ఈ కార్పొరేషన్ ను సృష్టించడం జరిగింది. కార్పొరేషన్ విధానంగా కార్మికులకు చిన్న కంట్రాక్టర్లకు సహాయము చేస్తూ మద్దతిగా పనిచేయాలి. దానికి ప్రతిఫలం ఏమిటంటే పెద్ద కంట్రాక్టర్లు కార్పొరేషన్ ను మింగేస్తున్నారు. వారి చేతుల్లో కిబ్బామ్మగా మారిపోయి ప్రభుత్వం యొక్క బొక్క సాన్ని కోట్ల రూపాయలలో దగాచేయడంవల్ల నష్టం పర్పడింది. దీనికిగల కారణాలు ఏమిటి పెద్ద కంట్రాక్టర్లు రేట్లు పెంచేస్తున్నారు, నిజమే. ఎందుకు పెద్ద కంట్రాక్టర్ల వలలో మీరు చిక్కుకున్నారు? కార్పొరేషన్ పాలసీలు విరుద్ధముగా ఉండడానికి కారణాలు ఏమిటి? దానిని పరిశీలించారా? దీనిపైనే ఏమిచర్య తీసుకొన్నారు చెయిరెవెన్యూ, మేనేజింగు డైరెక్టర్లు తీసుకొన్న నిర్ణయాలు ఏమిటి? వాటిని పరిశీలించారా? కృష్ణస్వామి కమిటీ రిపోర్టుతో వీటిని కూడా టేబిల్ మీద పెడతారా?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— గౌరవనీయు సభ్యులు రాజేశ్వరరావుగారు చెప్పినట్లు ఈ కార్పొరేషన్ యొక్క ఉద్దేశం పెద్ద కంట్రాక్టర్ల మొనాపలిస్టిక్ టెండర్లను విరగ్గొట్టాలని. ఆ టెండర్లపై వల్ల ప్రభుత్వానికి వీరందరు కలిసి మైరేట్లు పెట్టడం వల్ల ప్రభుత్వం ఎక్కువ ఖర్చు పెట్టే ప్రయత్నం అపాలనే ఉద్దేశం ఉంది, అయినా దీనివల్ల కార్పొరేషన్ కి నష్టము వస్తూ ఉంది. నష్టము వస్తున్నదనే ఎందుకు వస్తున్నదనే విషయం కోసం కృష్ణస్వామి కమిటీ వేశారు. ఆ రిపోర్టు వచ్చింది. తొందరగానే దానిని పరిశీలిస్తాము. రాజేశ్వరరావుగారు సూచించిన విషయాలను కూడా అందులో పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ పి జనార్దనరెడ్డి (కమలాపూర్) :— ఇది చాలా సీరియస్ మేటర్. మొన్న కాంగ్రెసుపార్టీ ఎలక్షన్ కు డబ్బు ఈ సంస్థ ద్వారానే ముట్టి ఉన్నాయి. అద్యక్ష మహాశయా, ఇప్పుడు నేను పి. డబ్ల్యు. డి. కి టెండర్లు ఇవ్వను. పి. డబ్ల్యు. డి. వారు కార్పొరేషన్ వారు లావాదేవీలు చేసుకొని ఒక 100 క్రైములు కాదు, 800 క్రైములు ఎక్కువ పెట్టారు. అది అయినా కార్పొరేషన్ తీసుకొని మరల చిన్న కంట్రాక్టర్లకి వీరికి లావాదేవీల ఉండడంవల్ల ఇట్లా కాంగ్రెసు పార్టీకి ఫండ్లు వారు ఇవ్వడం జరుగతూ ఉంది. ఇది చాలా సీరియస్ మేటర్. ప్రజాద్రవ్యాన్ని కమల పాకెట్లో వేసుకొనేదానికి ఈ సంస్థను నియమించారు దీనిని ఇమ్మీడియట్ గా తీసివేయడం మంచిది. దీనిని తీసేస్తారా లేదా?

శ్రీ యం. జాగారెడ్డి :— 900 టైమ్స్ విషయం నాకు తెలియదు, వారు సెవరేట్ క్వశ్చన్ వేస్తే దానిని చూస్తాము. దానినల్ల కొంచెము నష్టము వచ్చినా కొంతమంచి కూడా జరిగింది అని గుర్తించవలసిఉంది. కొంత చెడ్డ కూడా...

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— నేను ఛాలెంజి చేస్తున్నాను, మంచి జరిగింది లేదు.

శ్రీ యం. జాగారెడ్డి :— పెద్ద కంట్రాక్టర్లు రాకపోతే, వర్కు ఉంటే ఎవరూ చేయకపోతే కార్పొరేషన్ ను చేయమంటే వారు చేస్తున్నారు. ఏదయినా సరే 900 టైమ్స్ విషయంలో ప్రభుత్వ దృష్టికి ఆ వివరాలు తెస్తే మేము పరిశీలిస్తాము.

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ (రేవల్లె) :— ఈ మొనాపల్లి కంట్రాక్టర్లు యొక్క రింగ్ ను మేను బద్దలు కొట్టడానికి ఈ కార్పొరేషను ప్రవేశపెట్టామని చెబుతున్నారు. మేము చార్జెస్ చేస్తున్నది— ఈ కన్స్ట్రక్షను కార్పొరేషను తీసుకున్న టెండర్లు మరల తిరిగి మొనాపల్లి కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చి వారికి లక్షలు కట్టిపెట్టి ఈ కార్పొరేషన్ నష్టం పెట్టుకోవలసి వస్తోంది. 1978-79 లో ఈ కార్పొరేషన్ తీసుకున్న కంట్రాక్టు మొత్తం ఎంత? దానిలో తిరిగి ఎంత మొత్తం వర్కు సబ్-కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చారు అనేటటువంటివి చెబుతారా?

మిస్టరు స్పీకరు :— మీరు సెవరేట్ క్వశ్చను వేయండి. మొదటినుంచి ఇచ్చిన కంట్రాక్టు అంటే...

శ్రీ కొరటాల సత్యనారాయణ :— మొదటినుండి అడగడం లేదు. నష్టం వస్తోందని చెబుతున్నారు. 1978-79 సంవత్సరం లెక్కలు వైతే వారి దగ్గర ఉన్నాయో దాని ప్రకారం మొత్తం తీసుకున్న కంట్రాక్టు ఎంత? తిరిగి సబ్ కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చినది ఎంత? వారిముందు ఆ వివరాలు ఉన్నాయి.

శ్రీ యం. జాగారెడ్డి :— లేవండి. ఉంటే నేను తప్పకుండా చెబుదును.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— దీనిలో ప్రధానంగా ఇంజనీరింగు రిటైరియిన ఇంజనీర్లను పెట్టడంవల్ల వారికి కంట్రాక్టర్లకు లాల్చాచీ ఉండిఉండడంవల్ల ఇది నష్టానికి గురవుతున్నది. టెండరుది ధవళేశ్వరముది కూడా మీరు తీసుకొని చేయకూడనిరాకొచ్చిన పందర్బము కూడా ఉంది. అందుకొరకు ఈ కార్పొరేషన్ రద్దు చేసి అసలు ఎందుకు నష్టాలు వచ్చాయి. దానికిగల కారణాలు ఏమిటి అన్న వివరాలు తెలియజేస్తూ రిపోర్టు సభముందు పెడితేనే గాని మరల అర్థము కాదు సబ్-కంట్రాక్టు ఎవరికి ఇచ్చినారు. ఆ వివరాలు కూడా సభముందు పెడతారా?

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— వారు కన్సిడరేషన్ చేస్తున్న రిపోర్టు ఎప్పుడు పెడతారు?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రెండునెలల తరువాత అన్నారు. రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ఆ రిజల్టావన్ను ఏమిటి, ఆ తీర్మానాలు ఏమిటి అన్నది మనము అన్నట్లు చర్చించుకోవచ్చు.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :—సబ్-కంట్రాక్టర్లు ఎందరికి ఇచ్చారు. వీర్లు రేట్సుకి తీసుకున్నారు, వారికి ఏ రేట్సుకి ఇచ్చారు. ఎక్కడెక్కడ. పని చేయడం కోసం ఎగ్రిమెంటు నిరాకరించారు. అలాంటివి అన్నీ చెబితే బాగుంటుంది. అలా ఈ రిటైర్డ్ ఇంజనీర్లు పెట్టడంవల్ల ఇది అంతా వస్తోందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, సపరేట్ క్వశ్చన్ అడగమనండి, 9-00 a. m.

మిస్టర్ స్పీకర్ :—కమిటీ రిపోర్టు కన్సిడరేషన్ చేసిన తరువాత.....

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అది సపరేట్ క్వశ్చన్ ఎట్లా అవుతుంది అధ్యక్షా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు పొజిషన్ క్లారిఫై చేస్తారు.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ స్టేట్ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ ఇప్పుడు పని చేస్తుందా లేదా? పెద్ద పెద్ద గుత్తెదార్లను, మోసోపలిష్టులను పెబ్లిసిటీ ఉద్దేశంతో ఈ స్టేట్ కన్స్ట్రక్షన్ పెట్టారు. కాబట్టి ఇప్పుడు పెద్ద గుత్తెదార్లకు ఇచ్చే గుత్తాలను స్టేట్ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ కు ఇవ్వవచ్చు ఇప్పటికే అయిన రి కోట్ల రూపాయల నష్టాన్ని సూక్ష్మకోవచ్చు కాబట్టి ఆ చర్య ప్రభుత్వం తీసుకొంటుందా ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, కార్పొరేషన్ పని చేస్తుంది. పెద్ద కంట్రాక్టర్లకు ఇచ్చే గుత్తాలన్నీ దీనికి ఇవ్వాలని కాదు. ఎక్కడైతే ఎవరూ రావడంలేదో, లేక చాలా ఎక్కువ రేట్స్ కోట్ చేస్తున్నారో, ఎక్కడైతే ఈ కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ చాలా తక్కువ రేట్స్ కోట్ చేస్తుందో అటువంటి కేసులలో వాళ్ళను ప్రిఫర్ చేస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి :—అంటే నష్టం వచ్చేది ఇస్తారు.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :—అధ్యక్షా, అవి సభముందు పెట్టమనండి.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి :—అధ్యక్షా, గౌరవసభ్యులు శ్రీ జయపాల్ రెడ్డిగారు “మంత్రిగారు ఆ స్టేట్ మెంట్ ఇక్కడ పెట్టకపోతే నేను పెడతాను.” అన్నారు. అంటే అది సీక్రెట్ డాక్యుమెంట్ కాదు. జయపాల్ రెడ్డి గారి వద్ద ఒక కాపీ ఉందని స్పష్టమవుతోంది. ఇక్కడ ఉన్న సభ్యులందరికీ ఇటువంటి అవకాశం లేకుండా ఒక్క జయపాల్ రెడ్డిగారి దగ్గర మాత్రమే రిపోర్టు ఉండడం ఏమిటి? మాదగ్గర లేకపోవడం ఏమిటి? ఇది న్యాయం కాదు. సభ హుందాతనానికి కూడా న్యాయమెనటువంటిది కాదు కాబట్టి వెంటనే తలా ఒక కాపీ టెబుల్ మీద పెడతారా ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ రిపోర్టు మీద ప్రభుత్వము కొన్ని నిర్ణయాలను తీసుకోవలసిఉంది. ఆ నిర్ణయాలతో పాటుగా పెడితే సభ్యులకు లాభదాయకంగా ఉంటుందనే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్దనరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మొదట రిపోర్టు లేదన్నారు, ఇప్పుడు రిపోర్టు ఉంది కాని పెట్టము అంటున్నారు.

Location of 132 Sub K. V. Station at Tekkali.

103—

* 3945-(Y). Q - Sri K. A. N. Bhukta (Harishandrapuram):—
Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether a 132 K. V. sub - station has been sanctioned in IV plan for location at Tekkali in Srikakulam district; and

(b) if so, the stage at which the construction of the sub - station stands at present and the amounts allotted this year for the purpose ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి (ముఖ్యమంత్రి గారి తరపున) :— (ఎ) అవునండి.

(బి) 132 కె. వి. సబ్ స్టేషన్ నెలకొల్పుటకై 15-5-1979 వ తేదీన స్థలాన్ని స్వాధీనం చేసుకొనడం జరిగింది. సబ్ స్టేషను పనులను గ. విడి నుండి టెక్కలి వరకు ట్రాన్సిమిషను లైను కనులను చేపట్టారు. సబ్ స్టేషనును 1980, మార్చి నాటికి ప్రారంభించాలని నిశ్చయించారు. 132/33-11 కె. వి. సబ్ స్టేషను నిర్మాణానికి, గరివిడి-టెక్కలి 132 కె. వి. లైనుకు 1978-79, 1979-80 సంవత్సరాలకు కేటాయించిన, ఖర్చుచేసిన/ఖర్చుచేయుటకు తలపెట్టిన మొత్తాల వివరాలు దిగువ తెలియజేయబడ్డాయి.

	టెక్కలి 132/33-11 కె. వి. సబ్ స్టేషను రూ. లక్షలలో	గరివిడి-టెక్కలి 132 కె.వి. లైను రూ. లక్షలలో
1978-79 బడ్జెటు	10.84	70.00
వాస్తవ వ్యయం	—	1.73
1979-80 బడ్జెటు	36.00	25.00
తలపెట్టిన ఖర్చు	36.00	25.00

శ్రీ కె. ఎ. ఎన్. భుక్తా:—అధ్యక్షా ఈ టెక్కలివద్ద 132 కె. వి. సబ్ - స్టేషన్ 4వ ప్రణాళికలో సాంక్షన్ అయింది. 6వ ప్రణాళికలో మొదట 10 లక్షలు, తరువాత 30 లక్షలు ఇచ్చామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఈ రోజు వరకు ఖర్చు ఏమీ జరగలేదు. ఇది ఎప్పటివరకు పూర్తి అవుతుంది? ఇది 1980-81వ సంవత్సరంలో పూర్తి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తారా? ఇప్పుడు ఎలాంటి చేసిన ఎమౌంట్ ఎంత ?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా! ఈ సబ్ స్టేషన్ 1980 వరకు పూర్తి అవుతుంది. దానికి ఇంతవరకు 2 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అయినాయి. దాని కొరకు 88 లక్షల రూపాయల ప్రొవిజన్ ఉంది. మార్చివరకు 24 లక్షలు ఖర్చు పెట్ట బడుతుంది. డిసెంబరులోగా ఇది పూర్తి అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి నారాయణస్వామి (తెక్కలి):—అధ్యక్షా! ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం ప్రకారంగా 1978-79లో 10 లక్షల రూపాయలు కేటాయింబడించినారు. ఆ పది లక్షల రూపాయల కేటాయింపులో 1.78 వేల రూపాయలవరకు ఖర్చు అయినట్లు వారు చెబుతున్నారు. అయితే కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చు కాకపోవడానికి గల కారణాలను మేము లోకల్ గా ఉండే ఇంజనీర్స్ ను అడిగితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు వేయవలసినంత సిబ్బందిని వేయలేదని వారు అన్నారు. అయితే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లగిసంత సిబ్బందిని వేయడంలో ఏమైనా జాప్యం ఉందా? ఉంటే దాని అంతర్యం ఏమిటి?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా! ఇప్పుడు సిబ్బందిని వేసినాము వర్క్ మొదలైంది. టెండర్స్ పిలిచాము, టెండర్ సెటిల్ అయిపోయింది, వర్క్ కూడా స్టార్ట్ అయింది. ప్రొక్యూర్ మెంట్ ఆఫ్ స్టీల్ వగైరా జరుగుతుంది మైదరాబాదులోనే ఈ ఫ్యాబ్రికేషన్ వర్క్ కూడా స్టార్ట్ చేశారు. ఈ పని స్టార్ట్ అయింది, ఇక ఏమీ ఇబ్బంది ఉండదని మనం చేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్):—అధ్యక్షా! ఈ ప్రశ్నెమో 182 కె. వి. సబ్-స్టేషన్ ను ఏర్పాటు చేయడానికి 4వ ప్రణాళికలో మంజూరు చేయబడిందా అని, అది స్టేట్ బడ్జెట్ కు ఎందుకుపోతుంది? స్టేట్ బడ్జెట్ నుంచి చేయవలసిన వశేముంది? ఇప్పుడు ప్రారంభించవలసిన అవసరం ఏముంది? నా 4వ ప్రణాళికలో తీసుకొన్నారా, తీసుకోలేదా? తీసుకొన్నట్లయితే ఎంతవని జరిగింది అనేది ప్రశ్న.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా! అది క్లియర్ గా ఉంది లేదని కాదు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, 4వ ప్రణాళికలో తీసుకోలేదండి.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, అది లేదండి ఉంటే ఎందుకు డబ్బు కుంటాము.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి:—అధ్యక్షా, తీసుకోలేదు అని చెబితే పోతుంది కదా, ఇప్పుడు స్టేట్ బడ్జెట్ నుంచి తీసుకొన్నాము, ప్రారంభిస్తున్నాము అని చెబుతున్నారు కదా. ఈ పని ఎప్పటికీ పూర్తి అవుతుంది?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి:—అధ్యక్షా, ఈ సబ్-స్టేషన్ 1980 డిసెంబరు వరకు పూర్తి చేస్తామని ఇంతకుముందే చెప్పాను.

Installation of Second Atomic Power Station in the South 104—

*4063 Q-Sri K. Venkateswara Rao (Kollapur):—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a proposal for installation of a Second Atomic Power Station in the South is under contemplation of the Government of India;

(b) whether it is also a fact that a site at Somasila near Chekurti was surveyed; and

(c) whether the State Government will use its good offices to get the second nuclear power plant for Andhra Pradesh?

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి (ముఖ్యమంత్రిగారి తంపున) :—

(ఎ) అవునండీ. దక్షిణ భారత దేశంలో రెండవ అణువిద్యుత్ కేంద్రాన్ని స్థాపించే ప్రతిపాదన ఒకటి వుండేది.

(బి) అవునండీ.

(సి) ఇందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని ఒప్పించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తీవ్రంగా కృషి చేస్తుంది. కాని ప్రస్తుతం దక్షిణ ప్రాంతంలో అణువిద్యుత్ కేంద్రాన్ని సెలెక్షన్ చేసే ప్రతిపాదనలు లేవని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇటీవలే తెలియ చేసింది.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా! ఈ సెకండ్ ఎటామిక్ పవర్ స్టేషన్ ను సౌత్ లో ఏర్పాటు చేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ప్రథమదశలో చాలా సినియర్ గా ఎటోమ్ చేసినట్లు మాకు అనిపిస్తుంది. రెండుసార్లు రెండు టీములు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ నుండి ఎటామిక్ ఎనర్జీ కమిషన్ వాళ్లు పంపించారు. రెండుసార్లు వారు పరిశీలించిన తరువాత శీఘ్ర కాలంలో సౌత్ లో ఈ సెకండ్ పవర్ స్టేషన్ వస్తుందని ఆశించాం. కాని దురదృష్టవశాత్తూ వార్లలోనే మళ్ళీ పవర్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేస్తున్నట్లు కనిపిస్తోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ప్రయత్నించిన నంతరం కూడా సౌత్ లో సెకండ్ పవర్ స్టేషన్ ఏర్పాటుచేసే ఉద్దేశం కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేదని స్పష్టమవుతోంది. మనకు రీషన్ ఇంజనీరింగ్ సెన్సెస్ ఏర్పడకుండా మన పవర్ జనరేషన్ కెపాసిటీని పెంచుకోవడానికి మరి విభిన్న రంగాలలో మనం అభివృద్ధి సాధించే ఉద్దేశంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ న్యూక్లియర్ పవర్ స్టేషన్ ను కూడా ఎడిషనల్ సోర్స్స్ ఆఫ్ పవర్ జనరేషన్ గా ఉపయోగించుకొనడానికి ప్రయత్నం చేసే ఆలోచన ఏమైనా ఉందా?

9-10 a. m

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా! గౌరవ సభ్యులు వెంకటేశ్వరరావు గారు తెలిపినట్లుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రెండు టీములు కూడా వచ్చాయి. ఒకటి హయత్ గారి టీము, రెండవది చక్రవర్తి టీము. ఈ రెండు టీములు వచ్చి ఇక్కడ కొన్ని ప్లేన్స్ ను తిరిగి చూడడం, కొన్నింటిని సెలెక్ట్ చేయడం జరిగింది. ఈ విధంగా వానిని ఫర్ దర్ గా డెవలప్ చేయాలని, ఫర్ దర్ గా డిటేల్ గా ఇన్ వెస్ట్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో ఇవన్నీ చేసారు.

శ్రీ కె. వెంకటేశ్వరరావు :—దయచేసి వారు సెలెక్ట్ చేసిన సైట్స్ చెబుతారా?

Sri M. Baga Reddy :—The Committee on the Selection of the Site for Nuclear Power Station was constituted by the Government of India, Department of Atomic Energy. In 1961 under the Chairmanship of Hayat, Ex-Chairman of the Water and Power Commission. The Commission examined places 3 locations at Srisaillam and 3 locations at Nellore, as indicated below :

Dongadevipalem

Nellore Coast

Thungathurthipadu

Ullapalem

Somasila

Utukur Krishnapatnam

Since the Hayat Committee examined sites in 1962 and many changes have taken place, which might affect the selection of sites for future nuclear power station, the Government of India have constituted another Committee under the Chairmanship of Sri M.N. Chakravarthi, Advisor, Power Department of Atomic Energy for the selection of sites for the nuclear power station in the Northern, Western and Southern States for setting up Nuclear Power Stations, where nuclear fare would be comparative.

The Committee investigated the following sites in August, 1972:

Kothapatnam—Visakhapatnam District.

Marrigudem —East Godavari District.

The Chairman of the Committee, after investigating the sites suggested that Somasila site should be taken for further investigation and desired that the report on the three sites may be completed and forwarded to the Committee. The Chairman wanted to examine promising alternative sites in Srisailem and Nagarjunasagar area with a view to over-come the weak point pertaining to Somasila site, i.e., high pumping heads. Chief Engineer, Civil, Andhra Pradesh State Electricity Board furnished the Report with additional data on all the sites along with the Preliminary Report of the sites at Nagarjuna Sagar Left Canal near Chilakurthi. The Site Selection Committee headed by C. R. Venglerkar inspected Somasila on 3-8-1973 and Nagarjuna Sagar site on 4-8-1973. They desired to examine the possibility of getting MDDL of Srisailem Reservoir at higher level instead of Somasila site and silt analysis of reservoir. Two additional bore holes at Nagarjuna Sagar site and the data was furnished to the Committee. The Officials of the Atomic Minerals Division, New Delhi and Health Physics Division, Bombay investigated Nagarjuna Sagar and Somasila sites on 1-11-1973 and 5-11-1973. They have verified the data submitted from time to time and decided that the Geo Technical Report from the Geological Survey of India may be furnished. The Geo-Technical Report was also furnished to them accordingly again. Sri Venglerkar, the Chairman, Site Selection Committee has discussed with the officials of the A. P. State Electricity Board, Hyderabad on 14-5-1975 and desired to take up the investigation for the selection of the site for Nuclear Research Station Plant, proposed site near Nagarjuna Sagar Left Canal. The Chairman and the Members of the Site Selection Committee investigated the proposed Nuclear re-processing Station at

Nagarjuna Sagar on 30—9—1975. A book-let containing the required data for the above site has been presented to the Site Selection Committee. During the discussions, they desired additional survey and bore holes data. This also has been furnished. The Committee has resorted to a number of sites for the establishment of the Nuclear Power Stations in the Four Southern States with reference to the major criteria evolved in determining the suitability of sites for location of such stations and submitted reports to the Government of India. The Government of India have since intimated that they have no proposal for setting up of an Atomic Power Station in Southern Region for the time being at present.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—సాంకేతికమైన ప్రశ్నకు చాల వివరమైన సమాధానం ఇచ్చారు, మాకు ఏమి అర్థం కాలేదు. మళ్ళీ ఒక ప్రశ్న అడుగుతున్నాను. వారికి అర్థం అయిన మేరకు సమాధానం చెప్పతారని ఆశిస్తున్నాను అటమిక్ పవర్ స్టేషన్స్ సైట్ సెలక్షన్ విషయంలో మేజర్ క్రైచేరియా అన్నారు. ఆ మేజర్ క్రైచేరియా ఏమిటో ఏ భౌతిక పరిస్థితులు ఉంటే ఆ సైట్ సెలక్షన్ చేస్తారు? అటువంటి అవకాశాలు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నాయా లేవా?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—ఇప్పుడు అది డ్రాప్ అయిందని కాదు. సైట్ సెలక్షన్ విషయం పెద్ద విషయం అని కాదు. నేను అర్థం చేసుకొన్నంత వరకు, న్యూక్లియర్ పవర్ స్టేషన్స్ ఎక్కడైతే ఉన్నాయో దేశంలో అక్కడ అవి ఎటువంటి యిబ్బందిని ఎదుర్కొంటున్నాయో వాటిని జటిల్-డిఫినిట్ గా చెప్పడం లేదు నజ్జక్ టు ది కరెక్షన్—ప్రస్తుతం క్రొత్తవి తొందరగా పెట్టడం లేదనే ఉద్దేశ్యం వున్నది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దీనిని పర్మ్యూ చేస్తున్నది.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—అసెంబ్లీలో యిది మూడవసారి వస్తున్నది. సైట్ సోమేరి దగ్గర ఐడియల్ గా వున్నదని వచ్చిన ఎక్స్ పర్టు కమిటీ ప్రకటించినది. అది న్యూక్లియర్ ప్లేస్. దగ్గరలో శాండ్ కూడ ఉన్నదట. ఆ విషయాన్ని కూడ చెప్పారు. అిరికి మద్రాసులో కల్పాకంలో ఏర్పాటు చేయాలనే ఆల్టర్నేటివ్ ప్రపోజల్ వచ్చిన దానికల్లా మనది శెర్వో చేయబడింది. ఆ తరువాత కేంద్రం డిసైడ్ చేయక సౌత్ లోనే అటమిక్ పవర్ స్టేషన్ ప్రపోజల్ కు తిలదకాలు సుచిన్లు అగుపడుతున్నది. ఎక్స్ పర్టు కమిటీ సూచనల ప్రకారం కొల్హాపూర్ దగ్గర సోమేశిరి అనే చోట పర్మ్యూ చేసి ఈ భోగ్ట్టా అంతా యిచ్చి వచ్చేటట్లుగా ప్రభుత్వం కృషి చేస్తుందా?

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—కృషి చేస్తుంది. యురేనియం గాని, కె. వి వాటర్ గాని యిన్ని ఎన్నెలబిలిటి.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—యురేనియం బదులు ఆల్టర్నేటివ్ కనిపెట్టారు. దానివల్ల యురేనియంమే అవసరం అని కాదు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—చాల సంతోషం. ఎ డిఫికల్టీస్ వున్నా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం దీనిని పర్మీట్ చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య :—ఇది చాల కీలకమైనది. మన రాష్ట్రంలో వస్తూ కొరత యిది వచ్చినట్లయితే తీరిపోతుంది. మనం అసెంబ్లీలో ఒక తీర్మానం చేసి కేంద్రానికి సంపించేదానికి ప్రభుత్వం పూనుకుంటుందా? ఎందుకంటే చాల అవ్యయం జరిగింది.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—మరల పర్మీట్ చేస్తాము. అవసరం అనుకుంటే వారు అన్న సజెషన్ కూడ తీసుకుంటాము.

Export of Handloom Fabrics and Garments to West Germany etc. Countries

105—

*5521-Q.—Sri K. B. Siddaiah (Puttur)— Will the Minister for Elections and Textiles be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the Andhra Pradesh Textile Development Corporation secured orders for the export of handloom fabrics and garments etc. worth Rupees eighty-one lakhs to West Germany, France, Sweden and other European countries ; and

(b) if so, the quantum of goods so far exported and foreign exchange secured thereon?

ఎన్నికలు, శాశి, ముద్రణ, స్టేషనరీ కాటామాన్సులు (శ్రీ సి. రామ) :—

(ఎ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాశి అభివృద్ధి సంస్థ రూ. 45.18 లక్షలు విలువ చేసే ఆర్డర్లను సంపాదించింది.

(బి) రూ. 21.51 లక్షలు.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :— ఈ సంస్థ దాదాపు 81 లక్షల రూపాయల మదింపుగల వస్త్రాలు, దుస్తులను ఎగుమతికి ఆర్డర్ పొందినట్లు స్పష్టంగా ప్రతిక లతో వచ్చినది. మంత్రిగారు 45 లక్షలు అంటున్నారు. ఈవాడు చేనేత వస్త్రాలు అధికంగా నిలువలు ఉండే దానివల్ల చేనేత విక్రయ యిబ్బందికి గురి అవుతున్నది. వీలయినంత ఎక్కువగా విదేశాలకు ఎగుమతి చేసేందుకు ప్రభుత్వము ఎలాంటి చర్య తీసుకుంటున్నది?

శ్రీ సి. రామ్ :— రూ. 45.18 లక్షలు ఎయ్యూర్ డ్ ఆర్డర్. ఫర్దర్ ఎక్స్ పోర్ట్ ఆర్డర్ రు. 48 81 లక్షలు. అది క్లియరెన్స్ రావాలి. ఎక్స్ పోర్ట్ కమిషన్ కూడా మనకు క్లియరెన్స్ యివ్వాలి. 9-20 a.m.

శ్రీ కె. బి. సిద్దయ్య :— ఈ చేనేత వస్త్రాలు అధికంగా నిల్వలు వుండడం వల్ల చాలా ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అందువలన వీటిని ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎక్కువగా పంపించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలేమిటి?

శ్రీ సి. చాన్:— ఇతర రాష్ట్రాలకు పంపించడానికి కూడా ప్రయత్నము జరుగుతున్నది. ఆ పరాలు కూడా నేను తెలియజేశాను. యాక్స్‌పెక్ట్ అర్డర్స్ గురించి, కాంపుల్స్ పంపించినవాటి గురించి అవి అప్రూవ్ కావాల్సి దీనికి సంబంధించి ఎక్స్‌పోర్ట్ కమిషన్ క్లీయరెన్స్ యిస్తే తప్ప మనం ఏమీ చెయ్యలేము.

Setting up corporation to raise forests

106—

* 5129. Q—Sri G. Mallikharjuna Rao :—Will the Minister for Home and Forests be pleased to state:

(a) whether there is any proposal before the Government to set up a Corporation to raise forests to enable major wood based industries, particularly paper mills, get their raw material requirements; and

(b) If so, when it will come into force?

The Minister for Home (Sri M. M. Hashim :—

(a) No Sir. A Corporation already exists.

(b) Does not arise.

శ్రీ కె.బి. సిద్దయ్య:—ఇప్పుడు కలవరై ఆధారపడిన పరిశ్రమలు చాలా బాధపడుతున్నాయి. కలవరైన ఆధారపడు ప్రధానపరిశ్రమలు, ముఖ్యంగా కాగితపు మిల్లు, వాటికి అవసరమగు ముడిపదార్థమును పొందుటకు వీలుగా అడవులను పెంచుటకై ఏదైనా కార్పొరేషన్ నెలకొల్పు ప్రతిపాదన ప్రభుత్వం ముందుకలదా? అని ప్రశ్నతో అడగడం జరిగింది. మంత్రిగారు సేదంటారేమిటి? కనీసం యికమీదపై నా కలపను ఎక్కువచేసి, పరిశ్రమలకు ఎక్కువగా తోడ్పడటానికి ప్రభుత్వం ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటుంది? దయచేసి మెయిన్ ప్రశ్నను ఒకసారి పరిశీలించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఒక కార్పొరేషన్ ఇదివరకే వున్నది, అందువలన యీ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదన్నారు.

Modification of land revenue remission rules

107—

*4882 Q.—Sri V. Sobhanadreeswara Rao (Vuyyuru) :—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) the time from which the present Land Revenue remission rules have been in force;

(b) whether the Government have any proposal to modify the Land Revenue remission rules keeping in view the present cost and out-put in Agriculture; and

(c) if so, when the proposal will be implemented ?

రెవెన్యూ శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి) :—(ఎ) 1984 నుండి చుట్టూ వున్నాయి.

(బి) ఓ (సి) ప్రస్తుతం అమలులోవున్న మీమి శిస్తు మాఫీ నియమావళిని సవరించే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశర్మరావు:— పరిశీలనలో ఉన్నది అంటున్నారు. బ్రిటిష్ వారు వున్న రోజుల్లోనే ఆరణాల పంటకు లోపు పోతే రెమిషన్ ఇచ్చేవారు. 64 నుంచి ఇప్పుడున్న రూల్స్ పెట్టారు. 150 కిలోస్ అన్నారు. నేను ప్రశ్న చాలా స్పష్టంగా ఇచ్చాను. కాస్ట్ ఆఫ్ కల్చివేషన్ పెర్ ఏకర్, జాట్ ఫుట్ వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని వాటి ప్రకారం యీ రెమిషన్ రూల్స్ మారుస్తారా? అంతేగాక, ఒక గ్రామంలో, ఒక పట్టా నంబరులో పూర్తిగా పోతే తప్ప రావడం లేదు బుడమేరు ప్లాట్స్ లైములో కంప్లీట్ గా స్క్వామ్ అయినా కూడా యీ రూల్స్ వలన రైతుకు ప్రయోజనం చేకూరలేదు. రైతు ఎంతో నష్టపడ్డాడు, కాని దీనివలన మరింత యిబ్బందికి గురికావలసి వచ్చింది. అందువలన, ఆదాయం, ఉత్పత్తి ఖర్చు దృష్టిలో పెట్టుకుని, కనీసం 800 కె. జిన్ లోపు పంట వస్తే పూర్తి రెమిషన్, 800-900 మధ్యనయితే హాఫ్ రెమిషన్ ఆ విధంగా ప్రభుత్వం అమలు జరపడానికి పరిశీలన చేస్తుందా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా, కాస్ట్ ఆఫ్ కల్చివేషన్, జాట్ ఫుట్ దానిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని యీ రూల్స్ మార్చి పై బాగుంటుందనే ఉద్దేశంతోనే దీని గురించి కమిషనర్, లాండ్ రెవెన్యూకు రిఫర్ చేయడం జరిగింది. ప్రతిపాదనలు పంపించమని, ప్రస్తుతం 150 కిలోస్ అయితే పూర్తిగాను, 800 అయితే హాఫ్ అని, ఆపైన పండితే రెమిషన్ లేదని వుంది. మెట్ట పైర్లు అయితే వన్ ఎయిత్ అయితే ఫుల్ రెమిషన్, వన్ ఫోరు అయితే హాఫ్, ఆపైన అయితే రెమిషన్ లేదు. కమిషనర్ గారు యీ పాటర్న్ పాడికి కూడా అప్లయ్ చేస్తే బాగుంటుందని సలహా ఇచ్చారు. దానితో ప్రభుత్వం స్పష్టించెదలేదు. అంక కని, కమిషనర్ ఆఫ్ లాండ్ రెవెన్యూ, డైరెక్టర్ ఆఫ్ అగ్రికల్చర్, డైరెక్టర్, బ్యూరో ఆఫ్ ఎకనమిక్స్ అండ్ స్టాటిస్టిక్స్ వీరితో ఒక కమిటీని నియమించడం జరిగింది. మారిన పరిస్థితులను కాస్ట్ ఆఫ్ కల్చివేషన్, ఉత్పత్తి వీటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మార్చి 15 లోపల రిపోర్టు ఇవ్వమని కోరాము. దానిపై క్వరలో నిర్ణయం తీసుకుంటాము.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశర్మరావు:—రైతు కొంత పెట్టుబడి పెట్టి చేసిన తరువాత, ఆ మేరకు కూడా రావల్సే ప్రభుత్వం అతనినుంచి శిస్తు ఆశించకూడదు. ఎకరానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుందో లెక్కలున్నాయి. వాటిని గమనించకుండా ఉత్పత్తి ఎంత వచ్చిందో కూడా చూడకుండా శిస్తులు చెల్లించమనడం ఎంతవరకు సబబో మీరే ఆలోచించండి. మాకు ఎకరానికి 800 రూ. లు అవుతున్నది. శిస్తు పద్ధతి గమనించండి. ఎంత ఆశాస్త్రీయంగా వున్నదో మీకే తెలుస్తుంది. కనీసం 800 కె.జి. లని అయినా వుండాలి. మార్చి 15 అంటున్నారు. దీనిని ఇప్పుడుంటారా? అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—నేను సరాసరి 800 కె.జి అని ఒప్పుకుంటే, యింక కమిటీని వెయ్యడం ఎందుకు? మీం చెప్పిన విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకోమని చెబుతాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:—ఇది చాలా కాలంగా ఉన్న సమస్య. త్వరగా పరిష్కారం చెయ్యాలి. మార్కెట్లో పలనే వస్తే ఆ కమిటీ నివేదికను శాసనసభ వేదికపై పెట్టించాలి. తరువాత, లాండ్ రెవెన్యూ కన్సల్టేటివ్ కమిటీని కూడా పిలిచి, వారితో కూడా చర్చించి, అవసరమైన మార్పులు చేర్పులు చేసుకుని, దీనిపై నిర్ణయం తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—తప్పకుండా చేస్తాం.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య (ఇందూర్):—పరిశీలన జరుగుతున్నది. మార్చి 15 లో పల నివేదిక నివ్వమని చెప్పామంటున్నారు. అంతవరకు మాట్ గుజారి నిలుపుతామేమిట?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—అటువంటి ప్రతిపాదన లేదు.

శ్రీ పూల సుబ్బయ్య:—కమిటీ అధికారులతో వేళారు. వారు రికార్డు చూస్తారేమని ప్రాక్టికల్ ఇబ్బందులు గమనించారు. అంద వలన రిప్రజెంటేటివ్స్ ఆఫ్ షేపర్స్ ఆర్గనైజేషన్ నుంచి కూడా ఇందులోకి తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఆ విధంగా నయితే న్యాయం చేయటం దేమో ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—రికార్డు నుంచి కాదు కమిషనర్ గారు పాశ సీనియర్ కలెక్టరు కు డా, గౌరవ సభ్యులు నాకు రిప్రజెంటేటివ్స్ యిస్తే నేను కమిషనర్ గారికి పంపిస్తాను. వారు సరాసరి ఎటువంటి సలహా ఇచ్చినా కమిషనర్ గారు స్వీకరిస్తారు.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు (నూజివీడు):—మంత్రిగారు డ్రాట్ విషయంలో లేదన్నారు. ఇవతల డ్రాట్ తో బండ్లపై చేసిన తాలూకాలు కొన్ని ఉన్నాయి. అక్కడ పంటలు పోయినప్పటికీ, మెట్టపైర్లు కూడా అక్కడ శిస్తులు వసూలు చేస్తున్నారు. దానిపై వెంటనే చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—మార్చి వరకు ఆవుతారా? అని వారు అడిగితే చెప్పాను. ఆయా ప్రాంతాలలోని పరిస్థితులను దృష్టిలో పెట్టుకొని చర్యలు తీసుకోవడానికి కలెక్టర్లు అధికారాలున్నాయి. ఆ ప్రకారంగా తీసుకుంటారు.

శ్రీ పి. వెంకట్రావు:—రెగ్యుల్ పాల్ లేదు. మీరు డ్రాట్ ప్రాక్ట్ పరియాన్ గా డిక్లర్ చేసిన ప్రాంతాలలో వసూలు చేస్తున్నారు.

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి:—స్థానికంగా, పండిన పంటనుబట్టి, కలెక్టర్లు రూల్స్ ను బట్టి చర్యలు తీసుకుంటారు.

శ్రీ కె. పద్మావతి:—ఇప్పుడున్న రూల్స్ లో ప్రకృతి వైపరీత్యాల వలన దెబ్బతించే అని మాత్రమే ఉంది. తెగుళ్ల వలన నాశనమయ్యేదాని గురించి ఏమీ లేదు. ప్రకృతి వైపరీత్యాల వలన ఎంత పంట నష్టం అవుతున్నదో తెగుళ్ల ద్వారా

కూడా అంత పంట నష్టం కలుగుతున్నది. దీనినికూడా రెమిషన్ కు సంబంధించి కన్సిడరేషన్ లోకి తీసుకుంటారా?

Abolition of entire land revenue in the State

108

*5329 Q. - Sarvasri V. Sivramakrishna Rao (Badwel), Poola Subbaiah, N.P. Venkateshwara Chowdary (Chittoor) and K. S. Siddaiah :—Will the Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether there is any proposal to abolish the entire land revenue in the State ; and

(b) if so, from which Fasli and the reasons therefor ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—(ఎ), (బి) అవునండి. భూమిశిస్తును (మాగాడి భూములలో మెట్ట భాగమునకు లేదా మెట్ట భూములకు) రద్దు చేసి, దాని స్థానీ మార్కెటులో అమ్మకానికి వచ్చే వుత్పత్తులపై వన్ను విధించాలని ప్రతిపాదించబడింది. ఆ విషయంలో తుది నిర్ణయం ఇంకా తీసుకోలేదు.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—మొత్తం లాండ్ రివెన్యూను ఎకాలిష్ చేస్తామని చెప్పి తిరిగి 20 శాతం మాత్రం ఇస్తాం, 80 శాతం లేదని ప్రతిపాదన ఉందని అంటున్నారు. అట్టర్నెటీవ్ గా రైతు వండించిన పంట మార్కెటులోనికి వచ్చి నప్పుడు దానిపై వన్ను వేస్తాం అంటున్నారు. అంటే మొత్తం లాండ్ రివెన్యూ ఎకాలిషన్ కు ప్రభుత్వం ఆలోచించడం లేదని అర్థం అవుతుంది. టోటల్ ఎకాలిషన్ కానప్పుడు మార్కెటు యార్డ్స్ వద్ద వేసేది ఎడిషనల్ టాకేషన్ అవుతుంది. కొంత తగ్గించినట్లే తగ్గించి ఎక్కువ వసూలు చేయడానికి దారి తీస్తుంది. కనుక ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—లాండ్ రివెన్యూ అంటే ఫుల్ ఎనెస్మెంటు కాదు. వెబ్ ఎనెస్మెంటు అనేది లాండ్ రివెన్యూ క్రింద రాదు. వాటర్ రేటు వమాలా చేస్తే డబుల్ టాకేషన్ అవుతుందేమో అన్నారు. 100 ఎకరాలన్న రైతు నీరు ఉన్నప్పటికీ సాగుచేయకుండా బీడు పెడితే ప్రభుత్వానికి రెండూ రాకుండా పోతాయి. ఇక్కడా అక్కడా టాక్స్ వేసి ఆదాయం ఎక్కువ చేసుకోవాలి. ఇతే ఎక్కడ ఎంత లిమిట్ పెట్టాలనేది చూడాలి. ఇప్పుడు వచ్చే ఆదాయానికి తక్కువ కాకుండా చూడాలి.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—లాండ్ రివెన్యూ తగ్గిస్తామని ఒక వైపు చెబుతూ రెండవవైపు పెంచడం జరుగుతోంది. లిమిట్స్ పెట్టండి. 5 ఎకరాల మాగాడి 10 ఎకరాల మెట్టకు మినహాయింపు చేయండి. లేకపోతే ప్రయోజనం ఏమిటి? పెద్ద వారిపై టాక్స్ వేయాలంటే ఇన్ కం ఓరియంటెడ్ గా గ్రేడెడ్ టాక్స్ వేయండి. ఈ విధంగా ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. జనార్దనరెడ్డి :—పైవల్ డిటైల్స్ వర్క్ టాట్ చేయలేదని చెప్పాను. అప్పుడు అన్నింటికీ జవాబు వస్తుంది.

శ్రీ వి. శివరామకృష్ణరావు :— ఈ ప్రశ్న వేయడంలో నా ఉద్దేశ్యం ఏమంటే— ఖటివల పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలవలన భూమి శిస్తు మొత్తం పోతుందని దాని స్థానంలో మార్కెట్ యార్డ్స్ కు నరుకు తీసుకుని పోయినప్పుడు టాక్స్ వసూలు చేస్తారని అర్థమైనది. అసలు భూమి శిస్తు కట్టడమే బరువైన రైతాంగానికి మార్కెటులో వసూలు చేస్తామంటే ఇంకా ఇబ్బంది అవుతుంది. ఇప్పుడు మనకు రిగ్యులేటెడ్ మార్కెట్స్ పూర్తిగా లేవు. అటువంటిప్పుడు టాక్సేషన్ కు ఎట్లా కుదురుతుంది? ఇప్పుడు మంత్రిగారు చెప్పిన చానినిబట్టి లాండ్ రివెన్యూను మాత్రమే తీసివేసి వెట్ ఎసెస్మెంటు ఉంటుందంటున్నారు. ఈ వివరాలు వెలుసుకోవడంకోసం ప్రశ్న వేసాను. ఆ విషయం చెప్పలేదు. రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్సు గురించి ఏమీ చెప్పలేదు. వీటికి సమాధానం చెప్పమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి :— డిటైల్స్ వర్క్ ఔట్ చేయాలని మనవిచేశాను. ఇప్పుడు లాండ్ రివెన్యూలో డ్రై ఎసెస్మెంటు క్రింద 5.7 కోట్లు వస్తున్నది. దీనిని మార్కెట్ ఎంట్రీ పీజు క్రింద కలెక్టు చేసుకోవాలి అంత వస్తుందో దానిని బట్టి చేయాలి. వెట్ ఎసెస్మెంట్ 13.8 కోట్లు ఉంది. దానిని వాటర్ రేటుక్రింద వసూలు చేసుకోవాలి. డిటైల్స్ వర్క్ ఔట్ చేయాలి. అందుకు రివెన్యూ డిపార్టుమెంటును ఆదేశించాము మార్కెట్ యార్డుస్ లేవని చెప్పారు. ఆరు నెలల లోపల కలెక్టర్లకు స్పెషల్ పవర్స్ ఇచ్చి రెగ్యులేటెడ్ మార్కెట్ యార్డుస్ లేనిచోట ఏర్పాటుచేయాని కేబినెటు నిర్ణయించింది. ఆ ప్రకారం జరుగుతుంది.

శ్రీ కె.బి. సిద్ధయ్య :— ప్రస్తుతం రెండున్నర ఎకరాల మాగాణికి ఐదెకరాల మెట్లకు భూమిశిస్తు లేదు. అదే విధంగా ఐదెకరాలే మాగాణి, పది ఎకరాల మెట్ల నుంచి వచ్చిన ప్రొడ్యూస్ పై మార్కెట్లలో ఏమీ వేయకుండా మినహాయించడానికి పూనుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి :— డిటైల్స్ అన్నీ వర్క్ ఔట్ కావాలి. ఇప్పుడుండే కన్సెషన్ తక్కువ కాకుండా చూస్తాం.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— భూమి శిస్తు మాఫీ చేస్తాం అన్నప్పుడు గ్రామస్థాయిలో భూమిని ఆధారంగా చేసుకొని శిస్తు వసూలు చేయడం ఒక పని. మార్కెటులోనికి వెళ్ళిన తరువాత మరల వసూలుచేయడం కాకుండా డ్రై రేటు, వాటర్ రేటు రెంటిని మాఫీ చేస్తే అల్టర్నేటివ్ విషయమై ఆలోచించవచ్చు. అట్లా చేస్తే అందరం అనుకున్న ప్రయోజనం సార్థికం అవుతుంది. వాటర్ రేటు వసూలు చేయడానికి గ్రామాలలో కరణాలు ఉండనే ఉంటారు. డ్రై రేటు మాత్రం మార్కెటులలో వసూలు చేస్తామంటే అధికంగా భారం తెలిచడం తప్ప మరేమీ కాదు. రెంటిని ఎత్తివేసి గ్రామ స్థాయిలో వసూలుచేయడం తీసివేస్తే అల్టర్నేటివ్ గురించి ఆలోచించవచ్చు. ఆ విధంగా ఆలోచిస్తారా? — గ్రేడు టాక్సు, మార్కెటులో వేయడమా అనేది ఆలోచించవచ్చు.

శ్రీ ఎస్. జనార్దనరెడ్డి :— ప్రభుత్వానికి క్లెయిమ్ ఓపినియన్ లేదు. అవసరమైతే హౌస్ లో చర్చించవచ్చు. ప్రజలకు రైతులకు ఉపయోగపడాలనే మా ఆభిప్రాయం. డిటైల్స్ అన్నీ ఆలోచించాలి.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

Proposal for Construction of a New Bridge on Ryvas Canal at Kadavakollu, Krishna Dist.

108—A

5762-X. — Sri V. Sobhanadreeswara Rao :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether the bridge on Ryvas canal at Kadavakollu collapsed recently causing total obstruction to the public transport as well as sugarcane supply to Vuyyuru sugar factory from Katur firka; and

(b) if so, whether there is any proposal with the Government to construct a new bridge on Ryvas canal at Kadavakollu, Krishna district before the commencement of sugarcane crushing season 1980—81?

శ్రీ కె. రోశయ్య :—

(ఎ) అవునండీ

(బి) కూలిపోయిన వంతెన మరమ్మత్తుచేయడానికి పిలుకాదని తేలి.ది. అందువల్ల కొత్త వంతెన నిర్మించడం తప్పని సరిగా తోస్తున్నది. ఈ విషయంలో వెంటనే దర్గాస్తు జరిపి ప్లానులు, ఎస్టిమేట్లు పంపవలసినదిగా, రోడ్డు, భవనాల శాఖ చీఫ్ ఇంజనీరు ఆయా ఫీల్డు అఫీసర్లకు ఆదేశాలు జారీ చేశారు. చీఫ్ ఇంజనీరు నుండి అవి అందిన వెంటనే, పరిపాలక మంజూరు నిమిత్తం వాటిని పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. శోభనాద్రిశ్వరరావు :—ఈ బ్రిడ్జికి చాలా ప్రాధాన్యత ఉంది. లక్షల టన్నుల చెరుకు వుయ్యూరు ఫాక్టరీకి కొన్ని వేల టన్నుల ధాన్యం వుయ్యూరు, విజయవాడలకు తీసుకుపోవడానికి ఉపయోగపడే బ్రిడ్జి. ఆర్.టి.సి. బస్సులు ప్రధానమైన ఈ రూటులో విలిసివేయవలసి వస్తున్నది. తేలప్రోలు, గుడివాడ పోయే బస్సులు. వచ్చే నవంబరులో చెరుకు సీజను మొదలవుతుంది అప్పటికే నా బ్రిడ్జి పూర్తి చేస్తారా? లేకపోతే అక్కడ ప్లాంట్ చేసిన పడదు సేనవికాంలో కాలువలు కట్టిన తరువాత పిల్లలు వేసి నవంబరుకు బ్రిడ్జి పూర్తి చేస్తామని హామీ మంత్రిగారు ఇస్తేనేకాని ఆ ప్రాంతంలో మూడు వేల ఎకరాలలో చెరుకు ప్లాంట్ చేసిన పడకుండా పోయే ప్రమాదం ఉంది. ఆ విషయమై హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— జనవరి 29 న ఈ ప్రమాదము జరిగితే 31 న చీఫ్ ఇంజనీరు స్వయముగా నెక్స్ట్ ట్రాఫిక్ డివీలొకేషన్ లేకుండా చేయడానికి యేమి చేయడానికి సాధ్యమవుతుందో పరిశీలించారు, ఇది ఇరిగేషన్ కెనాలు అయినందువల్ల, సంవత్సరము పొడవునా నీరు ప్రవహిస్తూ వుండుటవల్ల కెనాల్ క్లోజ్ చేయడానికి అవకాశంలేదు. కొత్త బ్రిడ్జి నిర్మాణం చేయడాని విర్ణయం చేయడం

జరిగింది. తెండరు నోటీసులు యిమ్మూ చేయాలని పిలవారు యన్.ఐ. కి ఇన్ స్పెక్ షన్ యివ్వడము జరిగింది. డీటెయిల్స్ ఎస్టిమేట్స్ రాగానే తగు ఇన్ స్పెక్ షన్ యిస్తాము. కాలయాపన లేకుండా సాధ్యమయినంత త్వరలోనే ఈ పని చేయించాలనే నిర్ణయముతో ప్రభుత్వము వుంది.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

Single Wire Electrification Scheme for Narasingapalli

61—

4865 Q.—Sri S. Alwar Das :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it is a fact that 'single Wire Electrification Scheme' was sanctioned for 'Narasingapalli' and 'Gudem' villages of Tekkali taluk, Srikakulam district, and erection of Poles and wiring for street lighting was completed two years back' but power connection has not been given so far ;

(b) if so, the reasons therefor ;

(c) the expenditure incurred so far ;

(d) whether the Government will take immediate steps to supply Electricity to those villages ; and

(e) the number of applications received for house connection and agricultural connections in the two villages and the adjacent areas ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Since this is a special type of line, Power-Telecom Co-ordination Committee approval is required for electrification of village. So far the approval by Power Telecom Co-ordination Committee, has not been accorded.

(c) The expenditure incurred so far is Rs. 1.04 lakhs.

(d) Yes, Sir. The matter is being pursued and supply will be released soon after receipt of approval of the scheme by Power Telecom Co-ordination Committee.

(e) No applications have been registered.

Electrification of Villages in Kota Panchayat Samithi

62—

4970 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—Will the Chief Minister be pleased to state ;

(a) whether mini-farm scheme has been sanctioned by the Rural Electrification Corporation for electrification of some villages in Kota Panchayat Samithi of Nellore district ;

(b) the details of the said scheme ;

(c) the reasons for the abnormal delay in completing the execution of the said scheme; and

(d) the time by which the execution of the said scheme will be completed?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Name of the Scheme—Kota Block Special Project Agriculture Scheme.

Sanctioned during—6/78.

Taluk covered—Gudur.

Cost of Scheme—Rs. 9.42 lakhs.

No. of villages covered—10 villages. (7 unelectrified plus 3 electrified.)

Services :—

Agricultural .. 189.

Domestic .. 47.

Non-Domestic .. 4.

Street lights .. 45.

Period of the Scheme.. 2 years.

Date of drawal of 1st instalment.. 10/78.

(c) The scheme was sanctioned in June, 1978 by the Rural Electrification Corporation and the first instalment of loan was released by the Rural Electrification Corporation during 10/78. The works have been taken up during 1978-79 itself and 3 villages have been electrified. More progress could not be achieved since 5/79, due to cyclone and shortage of material. Since the scheme is still in its second year of operation, the works are programmed to be completed by the end of 1979-80.

(d) The scheme is expected to be completed by the end of 1979-80 (March, 1980) as its two year scheme.

Tagging of Pathapatnam Circle to the Sub-Divisional Police Officer Palakonda

63—

5010 Q.—Sarvasri V. Narsimha Rao, K. Rajaratnam and M.B. Parankusam :—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that after tagging of four taluks from Srikakulam District to newly formed Vizianagaram District the Deputy Superintendent of Police Office, Palakonda is reduced in area of operation;

(b) if so, whether there is any proposals to tag nearby taluk to the Deputy Superintendent of Police, Palakoda ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir. Proposals to tag on Pathapatnam Circle to the Sub-Divisional Police Officer, Palakonda and also to reorganise the Police Sub-Divisions in Srikakulam District are under consideration of the Inspector-General of Police.

(c) Does not arise.

Fusing out of Street Lights in Nalgonda District.

64—

5351 Q.—Sri N. Raghava Reddy :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether it has come to notice of Government of the fact that the bulbs fixed to the street lights points are getting broken by themselves of fused out within two or three days after their fixing in many of the villages in Nalgonda District and that the people and Panchayats are agitate as they have to pay the bills without the facility of light.

(b) the action taken on the resolution passed in this regard by the Advisory Committee of Nakrekal Samithi at their meetings held during June and July, 1979 ; and

(c) whether steps will be taken to see that the Board takes the responsibility of fixing the bulbs and collect the cost thereof from the respective Panchayats ?

A.—

(a) Yes, Sir. During the Advisory Committee meeting of the Nakrekal Panchayat Samithi held in July, 1979, frequent fusing out of street lights bulbs, was brought to the notice of the Board Officers.

(b) As the resolution of the Committee has not specially named the Panchayats, where the frequent fusing of bulbs are reported, instructions have been issued by the Andhra Pradesh State Electricity Board to field officers to contact the Samithi office and ascertain the names of these Panchayats and to investigate into the cause and carryout the rectifications of the defects in the street lights if any.

(c) The present tariff of Board provides for replacement of bulbs when supplied by Panchayats. The responsibility of supplying of bulbs by Board is not under its consideration.

Formation of New Panchayats in Medak District.

65—

3938-U.Q.—Sarvasri Ch. Vittal Reddy, Poola Subbaiah and D. China Mallaiiah:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) the number of new Panchayats formed in Medak District by the Collector, Medak during the year 1978-79:

(b) the number of appeals received by the State Government against decisions of the Collector;

(c) the number of appeals up held and of those rejected therein together with the reasons;

(d) whether it is a fact that Sri Ch. Vittal Reddy, M.L.A., had made appeals on 7th November, 1978 that certain Panchayats had to be reconstituted:

(e) if so, the steps taken there on; and

(f) the reason for rejecting those appeals?

A.—

(a) 165.

(b) 22 Appeals received against orders of Collector wherein he did not consider for bifurcation of Gram Panchayats.

(c) Out of 22 cases 8 cases were considered for bifurcation of Gram Panchayats, and 14 cases including 6 cases which were recommended by Sri Ch. Vittal Reddy, M.L.A., were rejected as the Panchayats are not financially viable for bifurcation.

(d) Yes, Sir.

(e) All the six cases were examined by the Government. The Collector, Medak was requested to consider the reasonable cases. The Collector, Medak found that there are no merits in the proposals to bifurcate the existing Gram Panchayats and to constitute new Panchayats. Hence, the Collector, Medak dropped the proposals.

(f) In two cases the Gram Panchayats opposed the proposal for bifurcation of Gram Panchayats and in four cases, the Collector Medak rejected the proposals as there are no physical and Geographical impediments in communication facilities.

Repairs to the Causeway Across the Stream at Kandukuru

66—

4454 Q.—Sri Ch. Vittal Reddy:—Will the Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) Whether it is a fact that the causeway constructed across the stream at Kandukuru on Dandi Zilla Parishad Road in Devarakonda taluk, Nalgonda district had been washed away during the previous rainy season ;

(b) whether it is also a fact that the people residing in the neighbouring areas are experiencing severe inconveniences for want of transport facility on account of the fact that the said causeway had been washed away ;

(c) if so, the reasons for delay in reconstructing the same; and

(d) whether steps will be taken up and complete it immediately?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) Buses were stopped for a short period i.e., from 29th September, 1978 to 24th October, 1978. After attending to certain Minor repairs, plying of buses has been resumed.

(c) Does not arise.

(d) To complete the work, an amount of Rs. 1.70 lakhs has been sanctioned by the District Collector, to make the road traffic worthy in all seasons.

Construction of Gram Panchayat Office Building in Nellore District.

67—

5057 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy:— Will the minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) the number of representations that have been received by the Minister for Panchayati Raj from Sri N. Sreenivasul Reddy, MLA, since 27th February, 1978 for provision of matching grant to construct Gram Panchayat Office buildings in Nellore District; and

(b) the time by which the requests mentioned in the said representations will be complied with?

A.—

(a) and (b) : Four representations, dated 25th April, 1978, 29th June, 1978, 24th October, 1978 and 10th November, 1978 were received by Government from Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy, M.L.A., for provision of matching grant to construct Gram Panchayat Office building in Nine Gram Panchayats of Nellore District.

A total provision of Rs. 65,000 was allotted to Nellore District under matching grant scheme. Out of 9 Gram Panchayats, 2 works were sanctioned and an amount of Rs. 5000 for each Panchayat was released for construction of Gram Panchayat Office building during the

year 1978-79. since the works were selected for the entire amount (i.e. Rs. 65, 000) allotted to Nellore District for the year 1978-79 no further selection of works for the said year was taken up.

Damages to the Protected Water supply scheme in Vanjivaka
68—

5102 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for Panchayat raj be pleased to state:

(a) whether Protected Water supply scheme in Vanjivaka H.W. and Amudalapadu H.W. (Balireddipalem) in Kota Panchayat Samithi of Nellore District have been damaged due to cyclone and floods;

(b) if so, the action taken so far to restore the said Protected water supply scheme;

(c) the time by which the said protected Water supply scheme will be restored under cyclone relief programme?

A.—

(a) Protected Water supply scheme in Vanjivaka H.W. was not damaged. But Protected water supply scheme at Amudalapadu H.W. only was damaged.

(b) Repairs to Protected water supply scheme of Amudalapadu Harijanawada have been sanctioned under cyclone Damaged Relief for Rs. 10,000 and the work is under execution.

(c) Restoration work is expected to be completed before December 1979.

Excise Raid in Mandapally village.

69—

5096 Q.—Sri A. Mohan Reddy:—will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that there was an Excise raid in Mandapally Taluk, Kalicherla (village) on 20th May 1979;

(b) whether it is a fact that the President of Tappers Co-operative societies of the said village has been illegally tapping about 209 trees;

(c) if so, the action taken against him; and

(d) whether there is any proposal to cancel his permit?

A.—

(a) Yes, Sir. The raid was conducted on 24th May 1979 and not on 20th May, 1979.

(b) Yes, Sir.

(c) The tree tax and Tree owners rent for the 209 booked trees, was realised. A case has been registered in Cr. No. 166/78-79 of Mandapally range and Departmental action has been initiated.

(d) A show cause notice for cancellation of Tappers Co-operative Societies under section 31 of Andhra Pradesh Excise Act has been issued and further action will be taken on merits and demerits of the case by the Excise Superintendent.

Assets and Liabilities of Bheemeswara Temple at Perimidi.

70—

1127 Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy:—Will the Minister for Endowments be pleased to state :

(a) the assets and liabilities of Sri Bheemeswara temple and Sri Chennakesavaswami temple at Perimidi in Venkatagiri taluk of Nellore District;

(b) whether public auction has been conducted to lease out the temple lands;

(c) if not, the reasons therefor;

(d) whether lease amounts have been regularly collected from the tenants;

(e) if not, the reasons therefor;

(f) whether Nithya Nivedyam and repairs to temples are being looked after;

(g) if not, the reasons therefor;

(h) whether there is any proposal to reconstitute the Trust Boards of the said temples; and

(i) if so, when the proposal will be materialised ?

A.—

(a) Assets: The two temples are endowed with an extent of Acs. 6.34 cts. of wet land which were leased out in 1965.

1. Cash maktha	Rs. 360.00
2. Paddy Maktha: P. 49-5-00 558 bags and 12 Kgs.	
3. Amount covered by decrees	Rs. 16,759.13
4. Costs covered by said 7 decrees	Rs. 1,372.10
5. Amount covered by the 2 dismissed decrees but pending disposal of restoration petitions.	Rs. 3,466.40
Total:	Rs. 21,957.63

Liabilities:

1. Amount taken on loan from sister institution to be returned	Rs. 6,100.00
2. Amount due to the advocate	Rs. 2,100.00
Total Rs.	8,200.00

(b) and (c) : The lands were leased out in public auction in the year 1965 for a period of six years for an annual maktha of P. 5-17-0 of paddy and Rs. 36 per annum of cash rent. After expiry of lease period i.e. from fasli 1380, the lands could not be leased out by the (Executive Authorities) since the tenants are continuing the tenancy under the provisions of tenancy Act.

(d) No, Sir.

(e) Suits were filed against the tenants for recovery of arrear makthas in 9 cases in District Munsif Court, Venkatagiri. Out of 9 cases, 7 of them were decreed against the tenants and restoration petitions are pending in 2 cases.

(f) No, Sir.

(g) The financial position of the temple is not sound due to the fact that the tenants are not paying makthas to the temple and the temple is not in a position to meet the charges of Nitya Naivedyam. The repairs to the temple were not taken up due to lack of funds.

(h) A Trust Board has been constituted by the Assistant Commissioner of Endowments, Nellore with three persons, Shri Y. Nageswara Rao is the Chairman of the Trust Board.

(i) Does not arise.

Procurement of Rice with Food Corporation of India.

71—

1936 Q.— Sri M. Omkar:— Will the Minister for Civil Supplies and Marketing be pleased to state:

(a) the quantity of rice procured in 1975-76 and 1976-77 still in stock either with the Food Corporation of India of Central Government and State Government;

(b) the value of the said stocks; and

(c) the quantity of rice procured in the said years got spoiled so far ?

A.—

(a) Total stock available on State and Central Governments accounts on 1st August, 1978 with the Food Corporation of India out of the stock procured in—

1975-76— 85,301 Tonnes of rice.

197 -77— 1,86,592 Tonnes of rice.

Total: 2,51,893 Tonnes of rice.

(b) Rs. 35.1 crores at the rates of India in August, 1978.

(c) A quantity of 3,000 Metric Tonnes of rice was spoiled due to cyclone and heavy rains in 1975-76 and 1976-77.

Sites for Market Yards in Krishna District.

72—

4889 Q.— Sri V. Sobhanadreeswara Rao:— Will the Minister for Civil Supplies and Marketing be pleased to state:

(a) the number of places in which the sites were acquired for Marketing yards in Krishna district;

(b) the number of sites levelled out of them and improved to enable the marketing yards to function; and

(c) the number of places where the marketing yards are functioning in Gannavaram taluk?

A—

(a) 10 places.

(b) Sites, in six places were levelled and improved but at present, only two market yards at Jaggayyapeta and Nandigam are functioning in Krishna District.

(c) No Market yard is functioning at present in Gannavaram taluk as the acquisition of the sites in these places for establishment of market yards has not yet been finalised.

Visit to Jails and Sub-Jails, by the Minister

73—

2272 Q.—Sri Ch. Kasaiiah :—Will the Minister for Prisons and Mines be pleased to state :

(a) the number and names of Jails and Sub-jails visited by the Minister and Inspector-General of Prisons from March, 1978 to 21st July, 1978 ;

(b) the conditions in the jails ;

(c) representations of prisoners, if any ;

(d) the steps taken by the present Government to improve the facilities in Central Jails and Sub-jails ; and

(e) whether Government propose to constitute Advisory Committee?

A.—

(a) Minister (Home) visited Central Jail, Hyderabad, C. J. viz. also The Inspector-General of Prisons visited Prisoner's Pioneer Camp Divi District Jail and Borstal School, Nizamabad and Central Prison Warangal.

(b) Satisfactory.

(c) During the visit of the Hon. Minister the prisoners represented—

(i) four letters per month may be allowed at Government cost and any number of letters at their cost ;

(ii) seventy-one prisoners represented for their release on parole, and

(iii) during the visit of Inspector-General of Prisons 25 representations were received from the prisoners for transfer to other prisons, release on parole, etc.

(d) (i) A television set has been installed in Central prison, Hyderabad as a prison welfare measure.

(ii) Keeping in view, the modern trends of correctional Administration, jail warders are being imparted jail training in Training School in regard to modern methods of Correctional Administration.

(e) Already there is one.

Soil Conservation in River Valley Projects

74—

4941 Q.—Sri G. Mallikarjuna Rao :—Will the Minister for Home and Forests be pleased to state :

(a) the steps taken by the Government to prevent erosion of soil due to rains on the mountains of Eastern ghats in Machkund, Lower Sileru, Upper Sileru and Araku valley areas in our state ;

(b) the trees being raised by the Forest Department in that areas ; and

(c) the steps taken thereon.

A.—

(a) A Centrally Sponsored Scheme for soil conservation in river valley projects is under implementation since 1961-62. The main object of the scheme is to reduce silt inflow into the reservoir stationed at Jolaput by preventing soil erosion due to rains in Machkund, Sileru and Araku valley by afforestation of these areas. The programme is under implementation by the Forest and Agriculture Department.

(b) The trees, such as, Eucalyptus, Accacia Auriculoformis, Silpet Oak, Bamboos, etc., which are important for fuel wood, fodder and small timber are being raised under this programme.

(c) The following works are taken up to control the soil erosion :

(1) Afforestation of Podu areas (abandoned shifting cultivation patches) within forest boundaries.

(2) Stream bank protection works.

(3) Graded Bunding.

(4) Vegetative protection works along bunds, diversion drains, waterways in terraced lands and also on denuded hill slopes.

(5) Gully control works.

(6) Stone terracing.

(7) Road-side erosion control works.

Supply of Bamboo to Rayalaseema Paper Mills Ltd.,
Kurnool

75—

5399 Q.—Sri B. Seshasayana Reddy :—Will the Minister for Home and Forests be pleased to state :

(a) the rate at which the bamboo is supplied to Sri Rayalaseema Paper Mills Limited, Kurnool ;

(b) the rate of wood for tonne supplied to Sri Rayalaseema Paper Mills Limited, Kurnool ; and

(c) the total annual consumption of bamboo and wood by this Paper mill?

A.—

(a) Rs. 30 per tonne of bamboo.

(b) Rs 15 per tonne of mixed wood.

(c) The Government have assured the supply of 45,000 tonnes of bamboo and 45,000 tonnes of wood annually to this industry.

Medical College in Nizamabad.

76—

4990 Q.—Sri S. Santosh Reddy:—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state ;

(a) whether there is any proposal to establish medical college in Nizamabad ;

(b) if so, when ; and

(c) if not, the reasons therefor?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Does not arise

(c) As per the instructions of the Medical Council of India and Planning Commission, no new Medical College is warranted in the State.

In-Patient Wards in Taluk Head-quarters Hospital,
Venkatagiri

77—

5135 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddi:—Will the Minister for Health and Medical be pleased to state ;

(a) the number of in-patient wards under construction in the campus of Taluk Headquarters Hospital at Venkatagiri in Nellore district ;

(b) the estimated cost of the same :

(c) the time by which they will be completed ;

(d) whether the Director of Medical and Health services has visited the said hospital in 1979 and recommended to the State Government to construct some more in-patients wards, to provide X-Ray Plant and other equipment, to construct one operation theatre, etc. ; and

(e) the time by which the said minimum need will be provided?

A.—

(a), (b) and (c) : Only one ten bedded ward is under construction in the campus of the Taluk Headquarters Hospital, Venkatagiri, Nellore District. The estimated cost of the same is Rs. 66,000. It has been reported that the construction work has been completed in all aspects except electrification.

(d) No such recommendation has been received by the Government.

(e) As and when sufficient funds are available.

Lease of Yendadapellikonda to Madurawada Quarry Workers Co-operative Society, Visakhapatnam Taluk

78—

4602 Q.—Sri Poola Subbaiah :—Will the Minister for Prisons and Mines be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Yendadapellikonda has been given on lease to Madurawada Quarry Workers Co-operative Society, Visakhapatnam Taluk, for a period of 5 years from 1977 to 1981 vide R.C. No. 8530/76. B-6, dated 22nd September 1976;

(b) whether it is also a fact that the hill quarry was handed over to Mines and Geology Department subsequently and they have resorted to collection of lease amount as per their rules disregarding the proceedings of the Collector; and

(c) if so, the reasons for not implementing the orders of the orders of the Collector when there are specific provisions in the rules to implement the orders of the previous Department in the event of transfer from one Department to another?

A.—

(a) Yes, Sir. The quarry lease was renewed by the Collector, Visakhapatnam, in his Proceedings R. C. No. 8530/76-B-6, dated 22nd September, 1976 in favour of the Madhurawada Quarry Workers Co-operative Society, Visakhapatnam Taluk.

(b) No, Sir. The Collector in his Proceedings, dated 22nd September, 1976 has laid a condition that the lessee shall pay either fixed rent or seigniorage fee whichever is higher as per Andhra Pradesh Minor Mineral Concession Rules, 1966.

(c) Does not arise, in view the Answer to Clause (b) above.

Maintenance Grant for Laknavaram, Ramappa and Ghanpur
Lakes of Mulugu Taluk

79—

5001 Q.—Sri Jagan Naik:—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state:

(a) the maintenance grant per acre given in respect of Laknavaram, Ramappa and Ghanpur lakes of Mulugu Taluk, Warangal during Abi every year;

(b) the amount being spent for maintenance of salaries of Laskars;

(c) the year when Tabi cultivation is done ; and whether the maintenance grant is released ;

(d) if so, to what extent ;

(e) if not, released whether it will be released as per Abi as the land Revenue being collected during Abi and Tabi are same ?

A.—

(a) The annual maintenance grant per acre is being released at a rate of Rs. 9 per acre on the basis of total settled ayacut under each lake. The annual maintenance grant of these lakes is as follows ;

Saknavaram Lake Rs. 78,300

Ramappa Lake Rs. 43,700

Ghanpur Lake Rs. 27,000

(b) Kamappa Rs. 23,000 per annum.

Laknavaram Rs. 33,236 per annum.

Nhanpur Rs. 26,808 per annum.

Due to the recent pay revision the amount towards salaries of work charged establishment will further go up by 20% more.

(c), (d) and (e) The Tabi cultivation is being done under the above lakes according to the availability of water at the beginning of Tabi period. The maintenance grant is being released for all the Medium and Minor Irrigation sources based on the total settled ayacut as per the orders in vogue. No Tabi cultivation is being considered for release of maintenance grant.

Kanupur Canal Scheme in Nellore District

80—

5060 Q. Sr. Nallapareddi Sreenivasul Reddi :—Will the Minister for Medium Irrigation be pleased to state :

(a) whether the State Government have taken a decision to extend the benefits of Kanupur Canal Scheme in Nellore District to Thippaguntapalem, Puritipalem, Muttamthmakur, Vindur, Santhadasapalle, Gudur and other villages in Gudur Taluk, and

(b) if so, the time by which the Kanupur Canal Water will be supplied for irrigating the lands in the said villages ?

A.—

(a) No, Sir.

(b) Exact time by which Kanupur Canal Water will be supplied to the villages of Thippaguntapalem and Puritipalem cannot be indicated now, since the feasibility of extending the benefits of Kanupur Canal is under examination.

Milk Stuff Manufacturing Industries

81—

4876-B Q.—Sarasri B. Sammaiah and D. Narasiah :—Will the Minister for Animal Husbandry be pleased to state :

(a) whether there is any proposal with the Government to establish industries of Milk Stuff manufacturing and number of them already established ;

(b) if so, the places where they are located or proposed to be located ;

(c) the production of each industry for day ;

(d) the export capacity of it ; and

(e) the investment for each industry ?

A.—

(a) and (b) : At present there are three Milk Products Factories at Hyderabad, Vijayawada and Sangam Jagarlamudi in Guntur district. Two more Milk Products Factories, one at Proddatur and another at Chittoor are under construction.

(c) The Production of the three 'Milk Products' Factories during 1978-79 is as follows :

1. Milk Products Factory, Vijayawada :

Skim Milk Powder—32 tonnes.

Whole Milk Powder—27 tonnes.

Baby Food—1.258 tonnes.

Ghee—1.053 tonnes.

2. Milk Products Factory, Hyderabad :

Skim Milk Powder—69 tonnes.

Whole Milk Powder—72 tonnes.

Ghee—958 tonnes.

3. Feeder Balancing Dairy, Vadlamudi :

Skim Milk Powder—1,518.9 tonnes.

Whole Milk Powder—112.6 tonnes.

Ghee—1,218.2 tonnes.

(d) Milk Products are not exported to other countries as the international prices of Milk Products are lower than our production cost.

(e) The investment particulars of each unit are given below:
Investment:

	(Rs. in lakhs)
1. Milk Products Factory, Vijayawada.	172.00
2. Milk Products Factory, Hyderabad.	231.46
3. Feeder Balancing Dairy, Vadlamudi.	310.00
4. Milk Products Factory, Proddatur.	365.00
5. Milk Products Factory, Chittoor.	290.00

Construction of Girls Hostel in Asifabad

32—

*4473 Q.—Sri D. Narasaiah :—Will the Minister for Housing and Harijan Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a sum of Rs. 60,000 was sanctioned for the construction of Girls' Hostel in Asifabad of Adilabad district in the year 1977-78;

(b) whether it is also a fact that the construction work of the said hostel was stopped;

(c) if so, the reasons therefor; and

(d) the purpose for which the amount was utilised?

A.—

(a) An amount of Rs. 75,000 was sanctioned for the construction of Girls' Hostel building in Asifabad of Adilabad district during 1977-78.

(b) Yes, Sir.

(c) After completion of excavation of foundations, it was proposed to drop the construction of the Scheduled Tribe Girls Hostel building and to acquire any vacant existing Public Works Department building on book-value. Accordingly, One Public Works Department's building was occupied by the Scheduled Tribe Girls Hostel. The matter was referred to the Chief Engineer (Roads and Buildings) for transferring the buildings in favour of Integrated Tribal Development Agency on book value.

The amount sanctioned for the construction of Scheduled Tribe Girls Hostel building, is kept with the Integrated Tribal Development Agency. It will be utilised for acquiring the building.

Construction of Boys Hostel at Chittamur

83—

5056 Q.-Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy:—Will the Minister for Housing and Harijan Welfare be pleased to state :

(a) whether sanction has been accorded to construct buildings for the Government Boy's Hostels at Chittamur and Arimanapadu in Nellore district;

(b) if so the estimated cost of each work;

(c) the reasons for the abnormal delay in starting the said works; and

(d) the time by which the said works will be started completed?

A.—

(a), (b), (c) and (d) : There are no proposals for construction of a building for Government Scheduled Caste Boys Hostel at Arimanapadu. Sanction was accorded for construction of a building for Government Scheduled Caste Hostel at Chittamur during the year 1975-76.

The estimated cost of the hostel building at Chittamur was Rs. 75,000. The construction work of the hostel building was entrusted to a contractor, but it had to be cancelled later as the site was not handed over by the donor. The funds provided for the above hostel building, were therefor diverted towards the construction of a Scheduled Caste Girl's Hostel Building at Gudur. However, the

Collector, Nellore has been requested to take up the construction work of the building for Government Scheduled Caste Boys Hostel at Chittampur also. Necessary steps would be taken to start the construction work at Chittampur and to get the work completed before the current financial year.

Children's Home at Venkatagiri

84—

5338 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy :—Will the Minister for Tourism, Women and Child Welfare be pleased to state:

(a) whether the Minister for Women and Child Welfare has received a representation in 1979 to start a Children's Home at Venkatagiri in Nellore district from Mr. N. Sreenivasul Reddi, M.L.A.;

(b) if so, the action taken on that representation; and

(c) whether a Children's Home will be started in the International Children's Year at Venkatagiri?

A.—

(a) Yes, Sir.

(b) and (c) Reply has already been sent to the Hon'ble Member in Lr. No. 17/IYC/79-1, dated 22nd October, 1979 stating that no Children's Homes under International Year of the Child have been sanctioned and opening of Children's Home at Venkatagiri would be kept in view at the time of opening new Children's Homes either during this year or next financial year.

Bridge Across Manair River at Tanugula of Karimnagar district

85—

*3946-I-Q.—Sri C. Janga Reddy :—Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state :

(a) whether it is a fact that C.E. (R. and B.) has proposed to construct a bridge across the Manair River at Hanugula in Huzarabad taluk Karimnagar district during this financial year;

(b) if so, the estimated cost of construction of the bridge and when it is expected to start the work; and

(c) whether there is any proposal with Chief Engineer (Roads and Buildings) to extend the road from Jamikunta to Vavilala up to Chalivagu river via Empade?

A.—

(a) Yes, Sir. The bridge work is included in the Annual Plan for 1979-80.

(b) The construction of the bridge may approximately cost Rs. 85.00. The work will be started after the detailed estimate is finalised, administrative sanction and technical sanction are accorded and the agency is settled.

(c) No, Sir.

Lift Irrigation Scheme in Ammapalem Tank in
Venkatagiri Taluk

86—

3190 Q.—Sri Nallapareddy Sreenivasul Reddy :—Will the Minister for Minor Irrigation and Backward Classes Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Andhra Pradesh Irrigation Development Corporation to execute a Lift Irrigation Scheme to lift water from Ammapalem Tank in Venkatagiri Taluk of Nellore District to irrigate the lands in S. Nos. 99 to 118.

(b) if so, when the proposal will be materialised;

(c) whether the Chairman of Andhra Pradesh Irrigation Development Corporation has received a representation from Mr. Nallapareddy Sreenivasul Reddy, M. L. A., in 1978 to implement the said scheme; and

(d) if so, the action taken in this matter?

A.—

(a) No, Sir. But there is a proposal with the Chief Engineer (Minor Irrigation) to take up investigation of the scheme.

(b) The said scheme has been included in the Annual Programme of investigation during 1979-80 and the Executive Engineer Special Investigation Division, Nellore, has been instructed to take up the investigation of the work on top priority.

(c) and (d) : Yes, Sir, and the Hon'ble Member has been informed by the Chairman, Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation that the proposal envisages lifting of water from a tank which is under control of the Irrigation and Power Department. As stated in item (b) above, necessary action is being taken in the matter by Chief Engineer (Minor Irrigation).

Bus Depot at Bhadrachalam.

87—

3993 Q.—Sri M. Yerriah Reddy :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) when the construction of Bus Depot at Bhadrachalam was commenced ;

(b) the time by which it would be completed ;

(c) the reasons for the delay ;

(d) the reasons for not providing and Road Transport Corporation bus service or Mini bus service so far to Venkatapuram, Headquarters of Nugur taluk ; and

(e) the time by which it would be provided ?

A.—

(a) The construction of bus depot at Bhadrachalam was commenced on 22nd July, 1977.

(b) The work is expected to be completed by March, 1980.

(c) The work of garage and certain works could not be taken up because the land which is under encroachment has not yet been handed over to Corporation.

(d) At present Andhra Pradesh State Transport Corporation is not having any proposal to operate bus service to Venkatapuram, Headquarters of Nugur taluk. Private operators are however, operating their services from Bhadrachalam to Venkatapuram.

(e) Does not arise in view of answer to clause (d) above.

Transport Facilities in Adilabad District.

88—

4317 Q.—Sri D. Narasiah :—Will the Minister for Transport be pleased to state :

(a) the number of villages in Adilabad District which are proposed to be provided with Bus transport facility ;

(b) the number of villages in Asifabad Taluk of Adilabad District have been linked under the proposed programme ; and

(c) the reasons for the delay to link up the other villages in Asifabad taluk with Bus Transport facility ?

A.—

(a) Out of 1,552 villages in Adilabad district, only 574 villages were having transport facilities prior to 1st April, 1978. Under village Link Transport Service Scheme the Corporation has published 11 schemes covering 27 routes with 14 buses. The Andhra Pradesh State Road Transport Corporation has so far introduced 12 buses covering 21 routes connecting 147 new villages. Two more buses will be introduced in due course covering 25 more unconnected village.

(b) Out of 242 villages in Asifabad taluk, 79 villages have been connected either by Andhra Pradesh State Road Transport Corporation or by private operators as on 31st March, 1978. Under village Link Transport Service Scheme, 12 new villages are connected by way of extension/deviation of the existing service.

(c) Many routes in Asifabad taluk are not having proper roads and require construction of bridges at many places. As and when roads are laid, and made motorable, other villages will be connected by bus.

Appointment of Government Pleaders in Consultation with Chief Justice.

89—

2154 Q.—Sri K. Govinda Rao :—Will the Minister for Agriculture and Law be pleased to state :

(a) whether Rule 5 of the Law Officers Appointment Rules made it mandatory on the part of the Government to consult the Chief Justice and obtain his recommendations in respect of appointing Government Pleaders ;

(b) whether the Government has appointed five new Government Pleaders in the month of July, 1978 with out consulting the Chief Justice and obtaining his views ;

(c) if so, the reasons for violating the mandatory Rules ;

(d) whether the President of Twin Cities Advocates Association has brought this issue to the Government ; and

(e) if so, the steps taken by the Government ?

(a) Consultation with the Chief Justice of the High Court of Andhra Pradesh was mandatory before the rule was amended. It is no longer so under the amended rule.

Matters Under Rule 329 :
re : Non-payment of rebate due to
the primary weavers Co-operative
Societies, by State Government.

25th February, 1980.

227

- (b) Yes, Sir.
- (c) There is no violation of any rule.
- (d) No, Sir.
- (e) Does not arise.

Industrial Housing Corporation for Industrial Workers.

90—

* 5520 Q.—Sri M. Mallikharjuna Rao :—Will the Minister for Labour and Employment be pleased to state :

- (a) whether there is any proposal before the Government to start an Industrial Housing Corporation for the Industrial Workers ;
 - (b) whether the same will apply to private managements also ;
 - (c) the number of houses that will be constructed in each year ;
- and
- (d) when it will be started ?

A.—

- (a) No, Sir.
- (b) Does not arise.
- (c) Does not arise.
- (d) Does not arise.

Matter under Rule 329

re : Non-payment of rebate due to the Primary
Weavers Co-operative Societies by State Government.

శ్రీ కొరటాల సత్యనాథాయణ :—అధ్యక్షా, గత సమావేశములో కూడా ఈ విషయం ప్రస్తావించడం జరిగినది. ఈ సమస్యను త్వరగా పరిష్కారము చేస్తామని ఆనాడు మంత్రిగారు సానుభూతితో మాట్లాడారు. త్వరగా నిర్ణయము తీసుకొంటారని, కొంత వస్తుందని అశించాము. ఇప్పటికి రి మాసాలయినది. మరల బట్ట నిలబడిపోతే అమ్మకాలపై రిబేటు యిస్తామన్నారు. అమ్మకాలు జరిగాయి. రాష్ట్రముతో పున్న చేనేత సంఘాలకు రెండున్నర కోట్లు రిబేటు యివ్వవలసివుంది. అదొక్కట ఒకటిన్నర కోట్ల వరకు యివ్వాలి. 1978-79 లో దాదాపు 70 లక్షలు రిబేటు రూపములో ఇవ్వాలి. 1979-80 లో తక్కినది కోటిన్నరవరకు ఇవ్వవలసివుంది. ప్రభుత్వము చాలా సీగ్లక్ష్య వైఖరిని వహిస్తున్నదని

చెప్పకతప్పదు. కేంద్రప్రభుత్వం రూపాయికి షది పై నలు ఇస్తున్నారు. మనం రూపాయికి 10 పై నలు రిబేటు ఇస్తామని అంగీకరించాము. ప్రాథమిక సంఘాలకు ఇవ్వవలసిన ఈ రెండున్నర కోట్ల రూపాయలు ఇవ్వకపోవడంతో చేనేత పరిశ్రమ మూతపడే స్థితికి వచ్చింది. పారిశ్రామికాలకు ఉద్యోగ వసతి చూపించలేని స్థితిలో వడినాయి. వివర్స్ కో-ఆపరేటివ్స్ సంవత్సరానికి 12 లక్షల మీటర్లు ఉత్పత్తి చేస్తున్నది. దానిలో మూడవ వంతు అంటే 4 లక్షలకు రిజర్వ్ బ్యాంక్ క్రెడిట్ లిమిట్ యిచ్చింది. ప్రభుత్వం రిబేటు రూపములో ఈ సొసైటీలకు 2 లక్షల 91 వేలు యివ్వాలి, అప్పో లక్షా పదివేలు ప్రొక్యూర్ చేసి వారికి బాకీ వడి వుంది. రిజర్వ్ బ్యాంక్ శాంక్షన్ చేసినంత మొత్తం ప్రభుత్వం రిబేటు ద్వారాగాని, అప్పో ప్రొక్యూర్ చేసినదానికి యివ్వవలసిన మొత్తము వుంది. ఈనాడు సొసైటీలు రిజర్వ్ బ్యాంక్ కి వడ్డీ కట్టాలి ప్రభుత్వం కాని, అప్పో కాని సొసైటీలకు వడ్డీ యివ్వదు. 1978-79, 79-80 లో యివ్వవలసిన వైకం ఎప్పటికి యిస్తారు ; చేనేత పరిశ్రమ సంక్షోభ పరిస్థితిలో వడి వుంది. సొసైటీల క్రెడిట్ లిమిట్ పూర్తి అయి క్రెడిట్ పుట్టని పరిస్థితి ఏర్పడి వుంది. మంత్రి గారితో మాట్లాడినపుడు 78-79 ది అడ్జస్టు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తామన్నారు. 79-80 మాట ఏమిటి ? ఇది కమిటెడ్ ఎక్స్ పెండిచర్. సొసైటీలకు యివ్వవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన వుంది. చేనేత కార్మికులను ఆదుకొనడానికి అవసరమైన చర్యలు వెంటనే తీసుకోవాలి. 1978-79 ది మన ప్రభుత్వం యివ్వవలసినది మార్చిలోగా యివ్వాలి. 79-80 ది కేంద్ర ప్రభుత్వ కోటా తీసుకొని అది కూడ మార్చిలోగా చెల్లించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—చేనేత కార్మికల ఆర్థిక దుస్థితి తెలియనిదికాదు. వచేపడే యిక్కడ చెప్పడం జరిగింది. వారికి యివ్వవలసిన వైకము క్రిజ్ అయిన విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. నూలు, రంగులు కంట్రోల్ ధరకు దొరకక బాధ పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం యివ్వవలసిన డబ్బు యివ్వకపోతే వారి పరిస్థితి ఏమి కావాలి ? బడ్జెటులో చూశాను. 1978-79 లో యివ్వవలసిన మొత్తము నాకు కన్పించ లేదు. అది కమిటెడ్ ఎక్స్ పెండిచర్. వెంటనే తెల్లస్తామనే హామీ మంత్రిగారు యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. దాస్ :— రిబేటు క్లెయిముల విషయంలో ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి చెందిన క్లెయిములతో సహా ఘనమాదు రూ. 2,20 కోట్లు ఇవ్వవలసిన మాట విజమే. ఇందులో 1978-79 జర్జిక సంవత్సరం చివరి వరకు గల కాలానికి సంబంధించి ఇప్పటివరకు వైకం రూ. 120.85 లక్షలు మాత్రమే. ఈ పై కానికి సంబంధించి ప్రభుత్వానికి రావలసిన రుణాలు రూ. 65.00 లక్షలను సర్దుబాటు భేయటంచ్చారాను, నగదు రూపంతో రూ. 40.00 లక్షలను చెల్లింపు చేయడం బాధ్యతాను తొందరలో పరిష్కారం అవుతుంది. ఇంకా మిగిలిఉన్న రూ. 15,98 లక్షలు 1980-81 ప్రకారంతో పరిష్కారం అవుతుంది.

ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరానికి అనగా సంవత్సరం చివరకు కూడుకొను రిబేటు క్లెయిములను పరిష్కరించే కార్యక్రమం 1980-81 లో శేపట్టబడుతుంది.

అపెక్స్ సంఘాలనుండి ప్రాథమిక సంఘాలకు రావలసిన బకాయిలు

ప్రస్తుత సంవత్సరం అనగా 1979-80/1979 జూలై నుండి 1980 జనవరి వరకు/లో అపెక్స్ సంఘం, ప్రాథమిక సంఘాలనుండి రూ. 12.50 కోట్ల మేరకు బట్టను సేరించింది అపెక్స్ సంఘం ఇందుకుగాను 1980 జనవరి చివరివరకు రూ. 11 కోట్లను చెల్లించింది. ఇంకా రూ. 1.5 కోట్లు చెల్లించవలసి వున్నది. అపెక్స్ సంఘం ప్రాథమిక సంఘాలనుండి బట్టను సేకరించడం, వారికి తిరిగి పై కాన్ని చెల్లించడమనేది నిత్యం ఆమలులో ఉండే ఖాతా. అందువల్ల అపెక్స్ సంఘం పూర్తిగా బకాయాలు చెల్లించడమనేది ఎన్నటికీ సాధ్యం కాని పని. అపెక్స్ సంఘం బట్టను సేకరించటం, పైకం చెల్లించటం ఈ రెండు నిరంతరం జరిగే పనులు. కేంద్ర, రాష్ట్ర, ప్రభుత్వాలు నిధులు విడుదల చేస్తాయని అపెక్స్ సంఘం ఆశిస్తున్నది. ఆ నిధులు వచ్చిన మీదట ప్రాథమిక సంఘాలకు చెల్లించాల్సిన బకాయలు కనిష్టస్థాయికి వచ్చే ఆస్కారం ఉన్నది. అంతేకాకుండా అపెక్స్ సంఘం జాస్తిగా అమ్మకాలు చేసి ఆ పైకాన్ని ప్రాథమిక సంఘాలకు చెల్లించడమిది. అందుకోసం తమ స్వంత వనరులనుండి 18-2-1980 నుండి 5-3-1980 వరకు 15 శాతం డిస్కంట్ను అనుమతిస్తున్నది. అపెక్స్ సంఘం ఇలాంటి చర్యలు తీసుకోవడం మూలంగా ప్రాథమిక సంఘాలకు తొందరలోనే బాగా చెల్లించే స్థితిలో ఉండగలదు.

రిజర్వు బ్యాంకునుండి పరపతి:

1979-80 లో రిజర్వు బ్యాంకు మంజూరు చేసిన నగదు పరపతి పరిమితులను దృష్టిలో ఉంచుకొని సహకార కేంద్ర బ్యాంకులు ప్రాథమిక సంఘాలను, నిధులను విడుదల చేయడానికి సంబంధించి రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు మేనేజింగు డైరెక్టరుతోను తదితర అధికార వ్యక్తులతోను ప్రభుత్వ స్థాయిలో ఇటీవల చర్చలు జరిగాయి. ఈ చర్యల ఫలితంగా రాష్ట్ర సహకార బ్యాంకు మేనేజింగు డైరెక్టరు, సహకార కేంద్ర బ్యాంకులన్నిటికీ 1980 ఫిబ్రవరిలో కొన్ని ఆదేశాలు జారీ చేశారు. మంజూరైన పరపతి పరిమితులను పూర్తిగా వినియోగించు కోవలసిందిగాను, ప్రాథమిక సంఘాలకు ఆ నిధులను 31-3-80 లోగా విడుదల చేయవలసిందిగాను ఆదేశించడం జరిగింది. రిజర్వు బ్యాంకు నగదు పరపతి పరిమితులను నవీకరించే విషయం పెండింగులో ఉండగా నేరుగా గాని, అపెక్స్ సంఘం ద్వారా గాని అమ్మకపు పైకాన్ని చెల్లించవలసిన సంఘాలన్నిటి నగదు పరపతి ఖాతాలను కేంద్ర బ్యాంకులు నవీకరిస్తాయి. మామూలుగా రిజర్వు బ్యాంకు ఏజేటా ఏప్రిల్ లో పరిమితులను నవీకరిస్తుంది.

ప్రభుత్వం నుండి రావలసినపున్న రిబేటు పైకాన్ని ప్రాథమిక సంఘాల నుండి అపెక్స్ సంఘం సేకరించిన స్థావరాల గురించి ఇవ్వవలసిన పైకాన్ని పరిగణనలోనికి

re: Approval of the State Legislative Assembly for enhancing the borrowing limit of the Andhra Pradesh State Electricity Board.

శ్రీసుకుని సహకార సంఘాలకు మంజూరు చేయవలసిన పరిమితులను నిర్ణయించడం జరుగుతుంది. కాబట్టి ప్రభుత్వం నుండి రావలసిన రిజేటు పైకం మూలంగాను, రాష్ట్ర సహకార సంఘం నుండి ప్రాథమిక సంఘాలకు సేకరణ తాలూకు రావలసిన బకాయి పైకం మూలంగాను అయీ సంఘాలు తమ వరసతి పరిమితులను సవరించే ముందుకు వచ్చడంలోను, తమ భాతాలను నిర్వహించుకోవడంలోను ఎలాంటి అటంకాలు వుండబోవు. ప్రభుత్వం నేతపని వారం సహకార సంఘాల వట్టు ఎంతో ఉదారంగా వ్యవహరిస్తున్నది ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఈ సంఘాలలో 184.62 లక్షల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టింది. గత మూడేళ్లలోను వాటా మూలధనంగా 98.53 లక్షలు సమకూర్చింది. ప్రభుత్వం ఈ విధమైన సహకారం అందించడం వల్ల, సంఘాలు రిజర్వ్ బ్యాంకు నుండి మరింత వరసతి సౌకర్యం పొందటానికి వీలు కలిగింది.

శ్రీ కె. సత్యనారాయణ:—మంత్రిగారు చాలా ఉదారంగా వున్నామని చెప్పడంతో సరిపోదు, 78-79 కమియెట్ ఎక్స్ పెన్డిచర్ అప్పుడు ఇవ్వకుండా 79-80లో ఇస్తామని చెబుతున్నారు. 78-79, 79-80 ఈ రెండు సంవత్సరాల కమియెట్ ఎక్స్ పెన్డిచర్ విషయంలో ఎవరైనా కోర్టుకు వెడితే చిక్కులు వస్తాయి. కనుక ఈ మార్చి నెలలోగా ఇవ్వటానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి. దాస్:—85 లక్షలు రుణంగా వున్నదానిని ఎడ్జస్ట్ చేయగా 15 లక్షలు మిగులుతుంది. అది వచ్చే సంవత్సరం ఇస్తాము. కోపరేటివ్ సంవత్సరం జూన్, అప్పట్లోగా పే చేస్తాము.

PAPERS LAID ON THE TABLE

re: Annual Report for 1978-79 of the Tungabhadra Steel Products Limited.

Sri Ahmed Sharif:—Sir I beg to lay on the Table a copy of the 19th Annual Report for 1978-79 of the Thungabhadra Steel Products Limited, together with the Audit Report thereon for the year 1978-79 as required under Section 619-A (2) of the Indian Companies Act, 1956.

Mr. Speaker :—Paper laid.

Government Motion

re: Approval of the State Legislature for enhancing the borrowing limit of the A.P. State Electricity Board.

Sri Ahmed Sharif :—Sir, I beg to move:

“hereas the Andhra Pradesh State Electricity Board constituted under section 5 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central

Government Motion :
re: Approval of the State Legislative
Assembly for enhancing the borrow-
ing limit of the Andhra Pradesh
State Electricity Board.

25th February, 1980. 231

Act, 54 of 1948), is empowered under section 65 of the Act, to borrow any sum required for the purposes of the Act, subject to a maximum of rupees ten crores, unless the State Government with the approval of the State Legislative Assembly, fixes a higher maximum amount;

And whereas the State Government with the approval of the Andhra Pradesh Legislative Assembly have fixed under Section 65 aforesaid, on different occasions, commencing from December, 1962, different amounts, as maxima upto which the Electricity Board could borrow;

And whereas the State Government with the approval of the Andhra Pradesh State Legislative Assembly have last fixed on 12th July, 1978, the said maximum amount at two hundred and fifty crores of rupees;

And whereas the State Government have considered it necessary that the borrowing limit of two hundred and fifty crores of rupees aforesaid should be raised further to three hundred and sixty crores of rupees;

And whereas it appears to this Assembly to be desirable that the State Government should fix a higher maximum amount of three hundred and sixty crores of rupees;

Now, therefore; in pursuance of Sub-Section (3) of Section 65 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 34 of 1954), the Andhra Pradesh State Legislative Assembly hereby approves that the State Government shall fix three hundred and sixty crores of rupees, as the maximum amount which the Andhra Pradesh State Electricity Board, may at any time borrow for the purposes of the said Act under Sub-Section (1) of Section 65 of the said Act."

Mr. Speaker :—Motion moved.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య :—లిమిట్ను ఎనాన్స్ చేయడంలో మాకు అభ్యంతరం లేదు. రైతాంగం, ప్రజల సౌకర్యాల కోసం మనం ఈ డబ్బు ఇస్తున్నా అక్కడ సౌకర్యాలు జరుగక ప్రజలు, రైతులూ నానా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. జి.వో. 824 ప్రకారం 62వ సంవత్సరంలో 20 కోట్లు అడిగారు, మంజూరు చేశాము, తరువాత 40 కోట్లు అడిగారు, మంజూరు చేశాము. ఆ పిదప సంవత్సరంలో 60 అడిగారు, మంజూరు చేశాము. ఇప్పుడు 860 కోట్లు అడుగుతున్నారు. అమోదిస్తున్నాయి. కానీ ఈనాడు రైతాంగంకు విద్యుచ్ఛక్తి అందకుండా వారు నానా అవస్థలు పడుతున్నారు.

గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో చెప్పిన ప్రకారం ప్రతి ఫీడర్ కు 8 గంటలు విద్యుత్తును ఇవ్వాలి. ముఖ్యమయిన గ్రామానికి ఇచ్చి మిగిలిన గ్రామాలకు ఇవ్వడం లేదు. హరిజన వాడలో మనం బిల్డ్ వెలగడం చూస్తున్నామా అనేది గమనించాలి, ప్రభుత్వం అడిగే డబ్బును మేము మంజూరు చేస్తున్నప్పుడు ప్రజల సౌకర్యాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వనులు చేయాలి కాని లేకపోతే మేము 860 కోట్లను ఆమోదించడం వల్ల ఎలాంటి ప్రయోజనం వుండదు. కనుక వీటిని ప్రభుత్వం దృష్టిలో పుంచుకోవలసిందిగా మనం చేస్తున్నాను.

Mr. Speaker :—The question is :—

“Whereas the Andhra Pradesh State Electricity Board constituted under Section 5 of the Electricity (supply) Act, 1948 (Central Act, 54 of 1948), is empowered under Section 65 of the Act, to borrow any sum required for the purposes of the Act, subject to a maximum of rupees ten crores, unless the State Government with the approval of the State Legislative Assembly, fixes a higher maximum amount ;

And whereas the State Government with the approval of the Andhra Pradesh Legislative Assembly have fixed under Section 65 aforesaid, on different occasions, commencing from December, 1962, different amounts, as maxima up to which the Electricity Board could borrow ;

And whereas the State Government with the approval of the Andhra Pradesh State Legislative Assembly, have last fixed on 12th July, 1978, the said maximum amount at two hundred and fifty crores of rupees :

And whereas the State Government have considered it necessary that the borrowing limit of two hundred and fifty crores of rupees aforesaid should be raised further to three hundred and sixty crores of rupees ;

And whereas it appears to this Assembly to be desirable that the State Government should fix a higher maximum amount of three hundred and sixty crores of rupees :

Now, therefore, in pursuance of Sub-Section (3) of Section 65 of the Electricity (Supply) Act, 1948 (Central Act 54 of 1948) the Andhra Pradesh State Legislative Assembly hereby approves that the State Government shall fix three hundred and sixty crores of rupees, as the maximum amount which the Andhra Pradesh State Electricity Board, may at any time borrow for the purposes of the said Act under Sub-Section (1) of Section 65 of the said Act.”

The motion was adopted.

Annual Financial Statement (Budget) for 1980-81 (General Discussion)

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం అధిక కాభామంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు చాలా నిరాశ, నిస్పృహను కలిగించే స్థితిలో వుందని చెప్పడానికి విచారిస్తున్నాను. ఈ మాటలు ప్రతిపక్షంలో వున్నాను కాబట్టి

అచారబద్ధంగా చెప్పే మాటలు కావు, ఈనాటి బడ్జెటు పరిస్థితి ఆర్థిక పరిస్థితి 10-00 a.m.
నిజంగా చాలా అందోళనకరంగా భయకరంగా వుంది. ఇటువంటి పరిస్థితి 1974
నుండి యిప్పటివరకు ఎప్పుడూ చూడలేదని చెప్పడములో అతిశయోక్తి లేదు.
ఎందుకంటే యీనాడు బడ్జెటులో ఎక్కడ చూచినా కూడ దివాళాకోరుతనం
స్పష్టంగా కొట్టవచ్చినట్లు కనబడుతున్నది. ఏ దృక్కోణముతో పరిశీలించినప్పటికీ
ఆర్థిక పరిస్థితి మన రాష్ట్రములో చాలా మాంద్యంగా వుందని చెప్పవలసి ఉంటుంది.
డిఫిసిట్ దృష్టితో, ధరల పెరుగుదల దృష్టితో అవార ఉత్పత్తులలో తీవ్రమైన
తగ్గుదల దృష్టితో, ప్రణాళికా పెట్టుబడుల పెరుగుదల లేనటువంటి వివత్కర పరి
స్థితుల దృష్ట్యాగాని ఏ రకంగా చూచినా కొరతే. షుగరు కొరత, డీజిల్ కొరత
క్రోసిన్ కొరత, సిమెంటు కొరత, ఈ కొరతలయొక్క ఆర్థిక వ్యవస్థ అంధ్ర
దేశములో వుంది. అందుకని యీ బడ్జెటు భయానకంగా వుందని మనవి చేస్తు
న్నాను. బోటు బడ్జెటు విషయం పరిశీలించండి. మంత్రిగారు చెప్పింది, నిజానికి
యీ సంవత్సరానికి 74 కోట్ల 80 లక్షల డిఫిసిట్ అందులో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
రిజర్వ్ నిధులు లెక్కచేసుకుంటే 22 కోట్ల 78 లక్షలు మాత్రం వుంటుందని
చెప్పారు. ఇది అంతే గారడీ. నిజంగా డిఫిసిటు 74 కోట్లు, యీ బాలెన్సు 20
కోట్లు నెక్స్ట్ యియర్ కు పెరుగుతుంది. ఆ విధంగా లెక్క చేసుకున్నప్పుడు
105 కోట్లు వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను ఆర్థిక మంత్రిగారు ఆత్మవంచనో
వరవంచనో ఎందుకు కప్పిపుచ్చుకున్నారో తెలియదు. నిజానికి యీ ముసుగు
తీయవలసిన అవసరం వుంది. అది తీస్తే మన ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత భయంకరంగా
వుందో అర్థం అవుతుంది. క్రిక్ మెథాంజిలో ఒక మాన్సిటర్ వుంది మెడుసా
అనే రాక్షసి వుంది. దాని పాద చాలా భయంకరంగా వుంటుంది దానిని
ఎవరు చూచినా రాయిగా మారిపోతారు. ఈ ముసుగు తీసివేస్తే మన ఆర్థికపరిస్థితి
పట్ల ఎవరి హృదయం అయినా కరిగిపోతుంది. పర్ సూయస్ అనే అతిపాతిక మ్యా
జిక్ క్యాప్ ధరించి ఆ రాక్షసిని చంపకుండా హింసించే పద్ధతిని కనిపెడతాడు.
మన రాజారాంగారు He is a Persuas in reverse. He is trying to draw
the magic cap over his ears and eyes. ఎందుకంటే అతనికి రాక్షసులను
చంపాలనే దృష్టి కాదు, కనబడాలనే దృష్టికాదు. He does not want to face
the harsh realities that were enshrined in the budget which was presen-
ted by him. అదేవిధంగా ధరల పరిస్థితిని పరిశీలించండి. హోల్ సేల్ ప్రైస్
యిండెక్స్ - అగ్రికల్చరల్ కమోడిటీస్ గత సంవత్సరం 6.1 వరన్నటు పెరిగింది.
షుగరు విషయం అలోచిస్తే In the case of sugar alone the increase was
more than 55%. గత ఆర్థిక సంవత్సరంలో. ఇందిరా కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం
ధర్మంలో అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత ప్రైస్ ఫ్రైలిజేషను ఫస్ట్ ప్రయారిటీ
అని చెప్పుకున్న తరువాత ధరల స్థిరీకరణ కొరకు వాగ్దానం చేసిన తరువాత ఉన్న
పరిస్థితి ఏమిటి? ఈ ప్రభుత్వం రాకముందు షుగరు ప్రైస్ రు. 4/- యివాళ
మార్కెటులో షుగరు రు. 6-50 లు అంటే 82 వరన్నటు పెరిగింది.
Edible oils in January first week was sold at Rs. 9-10 per litre
It is now at Rs. 10-50. Wheat was sold at Rs. 2-20 in the first

week of January. Now it is Rs. 2-35, Fine rice was sold at Rs. 200. Now it is sold at Rs. 220 Coarse rice was sold in January first week at Rs. 150 and now it is sold at Rs. 170- దొరకడం లేదు. 11 రూపాయల వరకు పెరిగింది. ఈ వివరీతమైన పెరుగుదల గత నెలరోజులుగా వుంటున్నది. గత ఆరు నెలలుగా ఎడబుల్ ఆయిల్స్ రేట్లు చూస్తే తెలుస్తుంది.

ఈ విధంగా ధరలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. గత సంవత్సరముతో పోల్చి చూస్తే వెజిటబుల్స్ గ్రూప్ 22.9 వర్సంటు పెరిగింది. చేజ్ అంతర్జాతీయ ఆర్థిక పరిస్థితివల్ల ధరలు పెరిగాయని ప్రభుత్వం చెప్పవచ్చు. వెజిటబుల్స్ కు పెరుగ వలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది? దీనికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యొక్క అసమర్థత కాదా? ఆహారధాన్యాల ఉత్పత్తి విషయములో తగ్గుదల వుంది. వారే ఆ విషయము చెప్పారు. 78-79లో లక్షా 80 వేల టన్నులు వుంటే యీ సంవత్సరానికి 90 లక్షల టన్నులకు తగ్గవచ్చని అంచనా వేస్తున్నారు. అది కరెక్టు కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక ప్లాను-బౌటులే తీసుకోండి. 79-80 నుండి తీసుకుంటే యీ మూడు సంవత్సరాలలో ప్లాను బౌటులే ఏ మాత్రం పెరుగలేదు. అయిదవ ప్లాను పీరియడ్ లో 148 కోట్ల నుండి 449 కోట్లకు అంటే 300 వర్సంటు ప్లాను బౌటులే పెరిగింది. ఆరవ ప్లాను ప్రారంభం అయిన తరువాత మన రాష్ట్ర ప్రణాళికా పెట్టుబడులు ఏమాత్రం పెరుగలేదు. There is inflation in the price index, కాబట్టి యీ ఆర్థిక పరిస్థితి ఎంత భయంకరంగా వుందో ఆలోచించండి. అంతే గాకుండా వారే చెబుతున్నారు, 482 కోట్ల ప్లాన్ బౌటులేలో కూడా గట్టిదనం లేదు, యింకా అనిశ్చితంగా వుంది, దానికి కారణం ఏమంటే ప్లాను డిస్కంప్లస్ పూర్తి కాలేదని డిశంబరు 13 నాడు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్షాల నాయకుల మీటింగును పిలిచి ప్లాను డిస్కంప్లస్ పెండింగులో వున్నవి, యింకా ఫైనలైజ్ కాలేదు, ఫైనలైజ్ కానప్పుడు బడ్జెటు పెట్టడం సాధ్యం కాదు. దీనిని ఆధారం చేసుకొని పెడుతాము అందుకని ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు పెడుతామన్నారు అందుకు మేము ఒప్పుకున్నాము. ఎందుకు వెంటనే యీ ఫుల్ ఫ్లెడెడ్ బడ్జెటు పెట్టవలసి వచ్చిందో అర్థం కాలేదు. ఆర్థిక రంగము లోనే అనిశ్చిత పరిస్థితి గాకుండా రాజకీయ రంగములో కూడా అనిశ్చిత పరిస్థితి ఏర్పడిందేమో తెలియదు. Did, Chief Minister comprehend and expect any imminent ouster? Did he order the session only to postpone this ouster? ఎందుకంటే ప్లాన్ డిస్కంప్లస్ లో వుంది, యింకా ఫైనల్ షేప్ కాలేదని చెప్పినవారు ఎందుకు సెషను పెట్టవలసి వచ్చిందో అర్థం కావడం లేదు.

ఇక షార్ట్ షెప్ చూడండి. నిజంగా సిమెంటు షార్ట్ వుందా, ఆచరణంగా వుంది. క్లాకులో సిమెంటు బ్రహ్మాండంగా రూ. 55 లకు బస్తా చొప్పున దొరుకు తున్నది. 28 రూపాయలు కంట్రాక్టు రేటు. క్లాకులో ఎన్ని లాగిలు అయినా దొరుకుతుంది. నాకు అనుమానం వస్తుంది, మెజారిటీ సీట్లు, మెజారిటీ ఓట్లు

దొరికాయని లీగల్ గవర్న మెంటు—I am afraid, is operating on illegal account. ఎందుకంటే ప్రతిదానికి బ్లాకు మార్కెట్టు లేదు ఒకటి కంట్రోలు లేదు ఒకటి వుంది. డిజిల్ కు బ్లాకు మార్కెట్టులో ఒక రేటు వుంటుంది. కిరోసిన్ విషయం అంతే. మిగిల్ విషయం చెప్పనక్కరలేదు, ఇంతకుముందే మనవి చేశాను. ఈ పరిస్థితిని ఎదుర్కొనడానికి వజ్లిక్ డిప్రీబ్యూషను సిస్టమును వటిప్లం చేయదలచుకున్నామని అన్నారు. 22 వేల చౌక ధరల దుకాణాలను తెరిచామని చెబుతున్నారు. Can thereby a case of bigger bluff? ఈ ఫెయిర్ ప్రియిస్ పావులు ఎక్కడున్నాయని అడుగుతున్నాము. ఈ బడ్జెటులో కొత్త తాలూకాల విషయం గురించి కాని పంచాయతీ సమితి ఎన్నికల విషయం గురించి కాని ఎక్కడా చెప్పలేదు. కాని ఈ సంవత్సరం గవర్నర్ క్ ఎడ్రెస్ లో గవర్నమెంటు స్పష్టంగా చెప్పింది. There were 210 taluks prior to 1-2-79 and in the process of formation of new taluks, 91 new taluks were created. In a few more cases, proposals are under consideration of the Government. ఇంతవరకు 91 తాలూకాలు సృష్టించినట్లు, ఇంకా 100 తాలూకాలను అయినా సృష్టించనున్నట్లు గవర్నరు ఎడ్రెసులో చెప్పారు. కాని ఆ విషయం బడ్జెటు ప్రసంగంలో చూస్తే ఎక్కడా కనిపించలేదు, దానికి పోలికను లేదు. నేను అడిగితే ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఉన్న చాలామంది నిపుణులు చెప్పారు. ఒక తాలూకాను కొత్తగా ఏర్పాటు చేయాలంటే నాన్ రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు ఒక కోటి రూపాయలు కావాలి. 91 తాలూకాలను సృష్టించాలంటే 91 కోట్ల రూపాయలు కావాలి. 90 వేల నుంచి 120 వేల జనాభావరకు ఉన్న ఏ ప్రాంతాన్ని అయినా తాలూకాగా చేయవచ్చునని అంటే ఇంకా 100 తాలూకాలు వస్తాయి. అంటే కొత్త తాలూకాల నిర్మాణం విషయంలో జరిగే నాన్ రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు దావావు 200 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. దీని రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు సంవత్సరానికి తాలూకాకు 20 లక్షలకు పక్కన ఉండదు. అంటే ఈ 200 తాలూకా రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు ఎంత అవుతుంది అంటే ప్రతి సంవత్సరం 40 కోట్లు అవుతుంది. 200 కోట్లు నాన్ రికరింగు ఎక్స్ పెండిచరు, 40 కోట్లు యాన్యువల్ ఎక్స్ పెండిచరు ఏ బడ్జెటులోనూ లేదు. ఈ తాలూకాలు ఏర్పాటు చేయడం మాయ ఏమిటో నాకు అర్థం కావడం లేదు. తాలూకాలు ఏర్పాటు చేయడంలో ఏమైనా రేషనేట్ ఉందా? ఏమైనా ఆబ్జెక్టివ్ క్రియిటెరియా ఉందా అంటే లేదు. తాలూకాల విషయంలో పంచాయతీ రాజ్ డిపార్టుమెంటు నుంచి జి. ఓ. పోతుంది కాని రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటు నుంచి జి. ఓ. పోదు. ఈ విషయంలో అధికారులను అడిగితే మాకు ఎటువంటి క్రియిటెరియా రాలేదని చెబుతున్నారు. తాలూకాల నిర్మాణం విషయంలో సంకుచిత, స్వార్థ పారి వర్గ రాజకీయాలు పని చేస్తున్నాయి అని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ డిఫెక్షన్స్ లో కూడా మీకు తాలూకా యిస్తామని పార్టీ మార్గమని చెప్పినటువంటి దుర్గతి ఈ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి యీ తాలూకాల విషయంలో స్పష్టంగా తేల్చుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు పంచాయతీరాజ్

10-10 a.m.

ఎన్నికలు రెండు దఫాలుగా జరుపుతామని అంటున్నారు. ఒకసారి జరపాలంటే 4 కోట్ల రూపాయలు అవుతుంది. రెండవసారి కూడా జరపాలంటే 8 కోట్లు అవుతుంది ఒక వైపు 105 కోట్లు డెఫిసిట్ ఉంటే 4 కోట్ల రూపాయలతో ఒకేసారి ఎన్నికలు జరపకుండా రెండుసార్లు జరిపి 8 కోట్ల రూపాయలు ఎందుకు ఖర్చు పెట్టవలసిన అవసరం వచ్చింది? ఒకేసారి ఎన్నికలు ఎందుకు జరపకూడదు? ఒకసారి చేయడానికి అయినా ఈ బడ్జెటులో ప్రోవిజను ఉందా అంటే లేదు. పంచాయతీ రాజ్ ఎన్నికల గురించి, మునిసిపాలిటీల ఎన్నికల గురించి, కొత్త తాలూకాల నిర్మాణం, కొత్త సమితుల నిర్మాణం గురించి కాని ఈ బడ్జెటులో ఎక్కడా ఒక్క నయ్యాలైనా ప్రోవిజను లేదు. గవర్నమెంటు డిక్లరేషన్లు ఈ బడ్జెటుకు ఏమి పొందిన ఉందని నేను అడుగుతున్నాను. ఈ తాలూకాల విషయంలో ప్రభుత్వం తీవ్రంగా ఆలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. అసలు ఈ బడ్జెటు ఉద్దేశం ఏమిటి? ప్రభుత్వానికున్నటువంటి విధానాలను అమలు చేయడానికి ఈ బడ్జెటు ఒక శక్తివంతమైన, పదునైన పరికరం, సాధనం. కాని దీనిని ఏ విధంగా వాడుతున్నారు. సమాజంలో మార్పు తేవడానికి వాడుతున్నారా? అంటే లేదు. మార్కెటులో ధరలు స్థిరీకరించడానికి ఈ బడ్జెటును ఒక సాధనంగా వాడుతున్నారా అంటే ఏమీ లేదు.

It is only a statement of receipts and expenditure. It is Accountant-General's Budget not a Finance Minister's Budget. ఈ బడ్జెటులోని ఎస్టిమేట్లు కూడా చాలా మిస్ లీడింగుగా ఉన్నాయి. మేము కంప్యూటర్ జేషను పెట్టామని మంత్రిగారు చెప్పారు, ఇది చాలా మంచిదే. కాని అది కెట్టడంవల్ల ఫలితాలు సక్రమంగా ఉన్నట్లు ఏమీ కనిపించడం లేదు. 1978-79 ఎస్టిమేటేడ్ సర్వీస్ రెవ్యూయూ 16.20 కోట్లు. యాక్చువల్ గా అక్కాంటులో తేలింది ఎంత అంటే 117.18 కోట్లు. ఎస్టిమేట్లులోను యాక్చువల్స్ లోను ఇంత వేరియేషను ఎందుకు వస్తున్నదని అడుగుతున్నాను. 1979-80లో ఎస్టిమేటేడ్ డెఫిసిట్ 74.88 కోట్లు. ఇప్పుడు స్టేట్ గవర్నమెంట్ రిజర్వు ఫండ్స్ కలుపుకుంటే 22.78 కోట్లకు తగ్గిందని చెబుతున్నారు. ఇప్పుడు 51.88 కోట్లు కాని 105 కోట్లు కాని డెఫిసిట్ అంటే మేము సమ్మడమెలాగని అడుగుతున్నాను. డెసిఫట్ వచ్చినప్పుడల్లా మేము కలెక్షన్లు కాగా చేస్తాము. అడిషనల్ రిసోర్సెస్ మొబలైజ్ చేస్తామని చెబుతున్నారు. 1979-80 బడ్జెటు మాస్తే అందులోని ఫుల్ స్టాఫ్, కామాలను కూడా మార్చలేదు.

The estimates assume a Central Assistance of Rs. 186 crores for financing the Plan. The net effect of the transaction in the current year will result in a deficit of Rs. 33-63 crores and a overall deficit of Rs. 73.86 crores, taking into account the negative opening balance of Rs. 41.23 crores. This deficit has to be covered by improvement in the collection of arrears of revenues and economies in the Non-Plan expenditure and further mobilisation of additional resources.

ఇది 1979 బడ్జెటు స్పీచ్. ప్రతి సంవత్సరం ఈ సెంటెన్సు లేవటవంటి బడ్జెటు స్పీచ్ లేదు. ఇంత యాంత్రికంగా బడ్జెటు తయారుచేస్తున్నారని మనః చేస్తున్నాను. ఇక ఆర్థిక పరిస్థితిలో వ్యభిచ పర్పడింది. స్టేట్ ఇన్ కం కాన్ స్టాంటుగా చూస్తే 1976లో 61 కోట్లు, 1979లో 180 కోట్లు ఉంది. ఈ విధంగా చూస్తే నాలుగు సంవత్సరాలలో 12.5% ఇన్ క్రీజు ఉంది. యాన్యువల్ ఇంక్రీజు చూస్తే 31.1% Our economy has been registering only real growth of 3.11% పెన్ కాపీటా ఇనకం తీసుకుంటే ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో 8% కే దిగుతున్నది. It is very clear that there is stagnation in the growth of our economy. సెక్టారువైజు రాష్ట్రం ఇన్ కం తీసుకుందాము. మనది వ్యవసాయ ప్రధానమైన రాష్ట్రం. 1976లో ప్రయిమరీ సెక్టారు నుండి 814 కోట్లు రూపాయల ఆదాయం వచ్చింది. 1979లో 851 కోట్లు ఆదాయం వచ్చింది. ఇవన్నీ 980-81 బేస్ గా తీసుకున్నటువంటి ఫిగర్స్. ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో ఎంత ఇన్ క్రీజు అయిందంటే 4.5% మాత్రమే. అంటే 0.11% యాన్యువల్ యావరేజీ ఇంక్రీజు ప్రం ది ప్రయిమరీ సెక్టారు. వ్యవసాయం కూడా మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో చాలా కుంటు పడుతున్నది. ప్రయిమరీ సెక్టారులో కూడా స్టాగ్నేషను వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. కాని సెకండరీ సెక్టారులో కొంత ఆంప్లూవ్ మెంటు ఉంది. 1976లో 285.26 కోట్లు అయితే 1979లో 360.06 కోట్లు ఉంది. అంటే 7% యాన్యువల్ గ్రోత్ ఉంది. కాని ప్రతి సంవత్సరం ఈ సెకండరీ సెక్టారు వవర్ కట్ వలన నాశనం అవు తున్నది మనం ఈ వవర్ కట్ లేకుండా ఎకానమీ అవరేజ్ చేయగలిగితే ఈ సెకండరీ సెక్టారు నుంచి 15% యావరేజీ యాన్యువల్ గ్రోత్ ను సాధించగలుగుని మనవిచేస్తున్నాను. అదేవిధంగా నెలూరి సెక్టారులో 17.08 మాత్రమే ఉంది. అది కూడా మనం ఇంప్లూవ్ చేసేదానికి అవకాశం ఉంది. కాని ప్రయిమరీ సెక్టారు యొక్క ఇన్ కం లో స్టాగ్నేషన్ వచ్చేసింది దీనిని గురించి పరిశుభ్రం తీర్చేవగా నిరీక్షించవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పుడు ఈ ప్రయిమరీ సెక్టారులో ఏరంగంలో గ్రోత్ వచ్చింది? రైసు విషయంలో మాత్రమే గ్రోత్ ఉంది. మిగతా జవార్ గాని, పల్సేస్ లోగాని డేరీజ్ ఎ డిక్రెస్ ఇన్ క్వాన్టీ ఎండుకు రైస్ పెరుగు తోంది అంటే ఇరిగేటెడ్ ఏరియా పెరుగుతుంది కాబట్టి రైసు గ్రోత్ పెరుగు తుంది తప్ప మిగతా క్వాన్టీ ఏ మాత్రము గ్రోత్ లేదు. మిగతా క్వాన్టీ గురించి ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్, కాంప్రహెన్సివ్, టైమ్ బౌండు ప్లానింగు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు షుగర్ విషయం మీరు తీసుకుంటే సెకండరీ సెక్టారులో షుగర్ పొడక్షనులో 1975 లో 5,18,860 టన్నులు. అదే 1979 లో 2,16,188 టన్నులు, అంటే There is a net short-fall of 50% in the production of sugar during the last four years. కాబట్టి షుగర్ ప్రైవేస్ మీరు ఏట్లా కంప్లీలు చేయగలుగుతారు? మరి షుగర్ పొడక్షన్ గురించి మీ దగ్గర ఉన్న ప్లాను ఏమిటి? అదే విధంగా వనస్పత్తి పొడక్షన్ తీసుకోండి. 1975 లో వనస్పత్తి పొడక్షన్ 81,580 టన్నులు. అదే

10-20 a.m.

79 లో 80,121 టన్నులు. 4 సంవత్సరాలు, 5 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత వనస్పతి ప్యాడక్సులో కూడా మీకు ఫాల్ కనబడుతోంది. అదే విధంగా కాటన్ ఫ్యాబ్రిక్స్ విషయంలో కూడా. 75 లో 88,851 హెక్టార్లు అయితే నెట్ ఏరియా, ఇది 79 లో 814 కి తగింది. ఈ విధంగా ఈ ప్యాడక్సు ఏరియాగాని టాటల్ టాట్ ఫుట్ గాని 75 నుంచి 79 పీరియడ్ లో తగ్గుదల ఏర్పడుతోంది. ఇది కి ఏరియాలో వైటర్ సెక్టార్స్ లో ఈ డిక్లయిన్ మనకు కనబడుతోంది కాబట్టి ఆంధ్రదేశంలో ఆర్థిక పరిస్థితి చాలా భయానకంగా ఉందని చెప్పడానికి నేను సాహసంస్తున్నారు, మీరు ప్లాను తీసుకోండి, ఈ ప్లానులో స్పిడ్ గోల్త్ గురించి ఒక కాంప్రిహెన్సివ్ ప్రోటెజ్ట్ గాని పెరసెక్టివ్ గాని లేదు. మనకు యన్యవల్ ప్లాను విషయంలో అన్ సర్టినిటీస్ మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంతవరకు రివ ప్లాను డ్రాఫ్టు అవుట్ లై ను కూడా ఇవ్వలేకపోయింది. ప్లాను అవుట్ లే లో ఇరిగేషన్ పవర్ కి మోర్ ఛాన్ 2/3 ఇచ్చారు. అది న్యాయం కాని ఈ సంవత్సరం పవర్ కి ఇరిగేషనుకుంటే ఎక్కువ ఇచ్చారు, గత 3, 4 సంవత్సరాల నుంచి ఈ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు అయినా కూడా పవరులో మనకు ఎందుకు ఈ కట్ వస్తోంది? ఈ ధర్మల్ స్టేషనుల్లో ఎందుకు ఈ డిఫిక్లీ వస్తోంది? పీరియాడికల్ గా ఎందుకు వస్తోంది? వీటి పర్మిసింగుకి, టవర్ హాలింగుకి ఎందుకు మనం స్కోపు కల్పించలేక పోతున్నాము అనే విషయం మనం పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఇరిగేషన్ విషయంలో మనం ఇంత అవుట్ లే పెట్టినప్పుడు మరి అగ్రికల్చర్ విషయంలో కూడా మేచింగ్ అవుట్ లే కావాలి. కాని అగ్రికల్చర్ విషయంలో మనం ఇచ్చిన అవుట్ లే ఎంత అంటే 47.99 కోర్టు మాత్రమే. It is not even 10% of the total Plan out-lay. ఒక వైపు మీరు ఇరిగేషన్ కి 160 కోట్లు పెట్టి దానికి మేచింగ్ అవుట్ లే 50 పర్సెంటు అయినా పెట్టకపోయినట్లయితే మనకు కమేండు ఏరియా డెవలప్ మెంటు ఎలా జరుగుతుంది? ఇరిగేషన్ పెంచడంవల్ల మాత్రమే అగ్రికల్చర్ ప్రొడక్షన్ ఎలా పెరుగుతుంది? అందుచేత ఈ ప్లానులో ఒక ఇంటిగ్రేటెడ్ అప్రోచ్ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఎంప్లాయిమెంటు విషయంలో ఆలోచించినప్పుడు 1977-78 లో ఎంప్లాయిమెంటు విషయంలో ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్ చేంజిలో రిట్రైఫ్ మెంట్ 8 లక్షలు ఉంటే మరి 78-79 లో 10 లక్షలు అయితే ఇప్పుడు 1979-80 లో 12 లక్షలు అయితే ప్రతి సంవత్సరం 2 లక్షలు మందిని అదనంగా మనం అన్ ఎంప్లాయిడ్ ని ప్రొడ్యూస్ చేస్తున్నాము ఈ రంగంలో మాత్రం ప్రొడక్షను చాలా బాగుందని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయంలో మీ దగ్గర ప్లాను ఏమిటి అని చెప్పి ఎదుగుతున్నాను. లేబరు అన్ రెస్టు గురించి కూడా మీరు ఆలోచించాలి. లేబరు అన్ రెస్టు ప్రతి సంవత్సరము మన రాష్ట్రంలో పెరుగుతూ ఉంది. ఇంతకుముందు కార్మిక రంగంలో శాంతి మన రాష్ట్రంలో ఉండేది. ఇప్పుడు మీరు 1976 నుంచి చూపినట్లయితే there is a significant increase in the number of disputes

the bigger raise is from 28 in 1976 to 63 in 1979, resulting in loss of 2,82,951 man-days— అని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు పవర్ డెవలప్ మెంటు గురించి చెప్పవలసి వస్తుంది. మనం రీచ్ కావలసిన ఇన్ స్టాల్ కెపాసిటీ 2,898 మెగావాట్లు, మరి పవరు మినిష్టరుగారు ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి మన పైనాన్న మినిష్టరు గారే పవరు మినిష్టరుగా ఉండిరి. ఇప్పుడు పవరు పోర్టు ఫోలియో పోయినా కూడా వారు ఈ పవరు గురించి వారు చాల సెన్సిటివ్ గా ఉంటారని నాకు తెలుసు. అందుకే నేను చాల కేర్ ఫుల్ గా మాట్లాడుతున్నాను. ఈ పవరు ప్రొడక్షను విషయంలో చాలా లాప్ సైడెడ్ ప్లానింగు ఉంది. ఎందుకంటే జనరేషను గురించి మనం శ్రద్ధ వహిస్తున్నాము తప్ప ట్రాన్సుమిషన్ లైన్సు డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో గాని శ్రద్ధ వహించడం లేదు కాబట్టి చాలా ట్రాన్స్మిషన్ లాసెస్ ఉన్నాయి. ఈ లాప్ సైడెడ్ ఎప్రోచ్ ను రెక్టిఫై చేయవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఈ జనరేషను విషయంలో, మనం చాల ప్రాజెక్టు ఒకే కాలంలో తీసుకుంటున్నాం. We are putting our eggs in too many baskets. దానివల్ల ఏమి అవుతోంది? ప్రతి ప్రాజెక్టుయొక్క గెన్టేషను పీరియడ్ కూడా పెరుగుతూ ఉంది. ఇవి అన్నీ ఒకే కాలంలో తీసుకున్నందువల్ల ఏదీ కంప్లీటు కాకుండా పోతూ ఉంది. మీరు ఒక ప్రాజెక్టు తరువాత మరొక ప్రాజెక్టు తీసుకున్నట్లయితే తక్కువ కాలములో ఎక్కువ సాధించేందుకు అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి ఎక్కువ స్కీము మనం తీసుకోవడం కాదు ఎక్కువ కెపాసిటీ పెంచుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఇంత వ్రా ప్రయారీటీ ఇచ్చినా మన ప్లేటులో పవర్ క్రెడిట్ తప్పడం లేదు. మనది వ్యవసాయక రాష్ట్రం అయినా కూడా తమిళనాడులో ఉన్నన్ని పంపు సెట్స్ మన దగ్గర లేవు. పేదల కొరకు బలహీనవర్గాల కొరకు మేము పుట్టామని ఈ ప్రభుత్వం చెబుతూ ఉంది. లాండు రిఫారమ్స్ గురించి ఘనంగా ప్రచారం చేస్తుంది. కాని వారు ఇచ్చిన ఫిగర్సు చాల సిగ్గుచేటుగా ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ లాండు సీలింగు ఏళ్లు వస్తే 20 లక్షల ఎకరాలు పర్సన్ లాండు వస్తుందని మనం అందరిం భావించాం, కాని the surplus land determined by Tribunal is only 11 lakhs. దీంతో 6 లక్షలు లిగల్ హోర్డిల్స్ గో ఉంది. ఇప్పుడు ఉన్నది ఎంత అంటే 4.98 ఎకరాలు. తీసుకున్నది ఎంత అంటే 3.72 ఎకరాలు. నిజంగా వచ్చింది ఎంత అంటే 2.57 లక్షలు. అది పంచాము అంటున్నారు. కాని నేను చాలెంజి చేస్తున్నాను. దీనిలో లక్షా 50 వేల ఎకరాలు అది నిజంగా వచ్చినట్లు కాదు. అది వేరు ప్లేటుమెంటు మాత్రమే. ఎందుకంటే ఇప్పుడు తెనెంటు ఉన్నాడనుకోండి, పట్టేదారు నుంచి మీరు లాండు సర్పలసే గా తీసుకొని దానిని కూడా మీరు పర్సన్ లాండు అని చెప్పి లెక్కలు వేసి అవి అన్నీ మీరు మాకు చూపుతున్నారు. Even these are faulty figures which are totally misleading అని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. మరి ఈ లాండు రిఫారమ్సు గురించి మీరు కొత్త చట్టాలు చేయకపోయినా ఉపన్యాసాలు మాత్రం చేయవద్దని మనవి

చేస్తున్నాను. ఇక రూరల్ వాటర్ నష్టాలు గురించి. ఇంకా 14,088 విలేజ్స్ కి వాటర్ లేదు. 6,000 హరిజనవాడలకు కూడా లేదు. కానీ రెండు సంవత్సరాల నుంచి మాత్రం మీరు ఎక్కువ బోర్ వెల్ను వేయగలిగినారు. దానికి కారణం ఏమిటంటే కేంద్రంలో జనతా ప్రభుత్వం రూరల్ వాటర్ నష్టాలు విషయంలో అత్యంత మైన ప్రాధాన్యత ఇచ్చింది కాబట్టి మీరు ఈ కార్యక్రమాలు చేయగలిగినారు. ఈ విషయం మీరు బడ్జెట్ లో చెప్పలేదు. ఆ విధంగా మీరు చెప్పి ఉండవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు రూరల్ రూట్స్. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్ లో 20,000 గ్రామాలకు బస్సులు లిప్సించాము అని అంటున్నారు. మీరు 1979-80 గవర్నరు ఎడ్రస్సులో మీరు చెప్పింది — As a result of this 2320 additional villages have now been enjoying the facilities of regular bus services..... ఇన్ ది కమింగ్ ఇయర్ అంటే 1979-80లో it is proposed to extend the facilities to 2,000 more villages. 2,000లకు మైన విలేజ్స్ కి పెడతాము అని చెప్పి 200 గ్రామాలకు పెట్టామని చెబుతున్నారు. ఇది ఏమైనా జీరో తప్పు వడిందో ఏమో. ఎందుకంటే మన వైపున రెవిన్యూ విలేజెస్ 2,700. మరి రెవిన్యూ విలేజెస్ కంటే ఎక్కువ బసెస్ పెట్టారేమో అని నాకు అనుమానం వస్తోంది. 20,000 బసెస్ ఏ యే విలేజెస్ కి ఇచ్చినారో నాకు ఒకసారి లిస్టు ఇవ్వమని మనవి చేస్తున్నాను. 20,000 విలేజెస్ క్రొత్తగా బస్సులతో కవరు చేశామని చెబుతున్నారు. మీరు చెప్పింది 1979-80 గవర్నరుస్ ఎడ్రస్సులో క్రొత్తగా కవరు చేయగలుగుతాము అని చెప్పారు.

10-30 a.m. You have over shot your figures by a thousand percent. రెండు వేల నుంచి 20 వేల వరకు చేరాయి. ఆ లిస్టు నూకు ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను. This figure is totally false. I am prepared to challenge the statement. Let the Government come forward with the list of the villages that have been covered in the current year. మన రాష్ట్రంలో 28 వేల గ్రామాలు ఉంటే 11 వేల గ్రామాలకు మాత్రం రోడ్లు ఉన్నాయి. 7000 villages have fair whether roads; there are still 8000 villages which have only cart-tracks and no roads whatever. 1978 లో వేసిన ఎస్టిమేటులో, అప్పుడు చేసిన స్టడీ ప్రకారం మన రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని గ్రామాలకు ఆల్ వెదర్ రోడ్లు వేయాలంటే 842 కోట్లు కావాలని అన్నారు. ఇప్పుడైతే వెయ్యి కోట్లు కావాలని ఉంటుంది. ఇవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోకుండా ఈ వాగ్దానాలు బ్రహ్మాండంగా చేస్తున్నారు ముఖ్యమంత్రి వాగ్దానాల చక్రవర్తి అయిపోయారు. కానీ ఆ చేస్తున్న వాగ్దానాలకు ఈ బడ్జెటుకు ఎక్కడా పొంతన లేదు. Bus for every village, bulb for each house and buffalo for each family—these are the 3 biggest bluffs of the Government. ఇవి మూడు బ్లఫ్స్. ఎందుకంటే ఇవన్నీ కూడా పేపర్లలో ఉంటున్నాయి ఆ పప్ షేత్రంలో కనపడడం లేదు. పికర్ నెటవర్కు గురించి గవర్నరు ప్రసంగంలో గానీ, బడ్జెటులో గానీ ఘనంగా చెప్పుకుంటున్నారు కానీ ఆ పికర్

పెత్తునుకు మీరు పెట్టిన బడ్జెటు ప్రోవిజను ఏమిటి? 2.50 లక్షల స్వల్ప ఖరీదు ఇళ్లు కట్టనున్నారు. మంత్రులు ఈ ఇళ్లు చూశారా? అవి ఇళ్లు అని ఎలా అనగలరు?

Is this the concept of the Housing scheme of this Government?

అవి ఇళ్లు అనేకంలే గుడిసెలు అంటే జాగుంటుంది. అలాంటివి నిర్మించి కొత్త మురికి వాడలను తయారుచేస్తున్నారు. మీరు ఖర్చు పెట్టింది 400 రూపాయలు అయితే అందులో 200 రూపాయలు ఫుడ్ ఫర్ వల్ల క్రింద కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిందే. ఇది మీరు ఇల్లు అని ఎలా చెప్పగలరు? గత సంవత్సరం బడ్జెటులో చెప్పారు. Efforts are being made to mobilise maximum loan assistance from different agencies like the Housing, Urban Development Corporation, the General Insurance Corporation, L.I.C. and take up construction of 50,000 houses in rural areas, another 50,000 permanent houses in urban areas. ఒక లక్షా పక్కా ఇళ్లు 1979-80 లో కట్టిస్తామని నిర్దుష్టంగా వాగ్దానం చేశారు. 1979-80 లో చేయలేదు కదా 1980-81 లో అయినా చేయగలుగుతారా అని అడుగుతున్నాను. ఆ విషయం ఈ సంవత్సరం గవర్నరు ప్రసంగంలో లేదు. బడ్జెటులో లేదు, మీరు దీనినే లో కాస్టు హౌసింగ్ అని చెప్పారు. ప్రజలను మోసగించవద్దు. దీనికి హౌసింగ్ స్కీము లేనందువల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? ఎప్పుడు హౌసింగు స్కీము తీసుకుంటారు? పెడ్యూలు కాస్టుస్, బేక్ వర్డు కాస్టుస్ ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ను వల్ల 2 లక్షల ప్రజలు ఫలితం పొందారు అంటారు. దానిని స్క్రాటిసి ఏమైనా చేశారా? ఫలితం ఏమి వచ్చింది చూశారా? ఆరోగ్య రంగం తీసుకుంటే చాచాపు 2 నెలలు డాక్టర్ల సమ్మె జరుగుతున్నప్పుడు ప్రభుత్వం ప్రజల ఆరోగ్యం గురించి మరచి పోయింది. This Government suffers from forgetfulness. According to a study made in 1977 there are 21,945 beds. 21,945 బెడ్స్ ఎక్కడ ఉన్నాయి? అర్బన్ ఏరియాస్ లో ఉన్నాయి. రూరల్ ఏరియాస్ లో 2700 మాత్రమే ఉన్నాయి. Only 10% of the bed strength is in rural areas. నిజానికి ఐడియల్ గా చూస్తే మన రాష్ట్రంలో 48 వేల బెడ్స్ ఉండాలి. కానీ 50 శాతం కంటే తక్కువ ఉంది. చాలా ప్రయత్నం పెట్టు సెంటర్సుకు భవనాలు లేవు. ఈ రెండు సంవత్సరాలుగా థ్రి టైర్ సిస్టమ్ పెట్టారు. The three-tier system introduced in the major hospitals proved to be a dismal flop and failure. ఆ విషయం ఎందుకు వస్తుకోరు? దాని విషయం చెప్పలేదే? దానివల్ల ప్రజలకు ఎంత ప్రయోజనం కలిగింది, దాని క్రింద ఎంత డబ్బు వచ్చింది చెప్పరెందుకని. ప్రతి సెంటరులో ఒక డాక్టరు అవసరం. కానీ అవసరం ప్రకారం ప్రభుత్వం డాక్టర్లను ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఇంక కోఆపరేషన్. ఈ కోఆపరేషన్ మన రాష్ట్రంలో ఉందో లేదో నాకు తెలియదు. ఎందుకంటే ఈ కోఆపరేషన్ మొత్తం కరప్షన్ లో ముడిగిపోయింది. రిజర్వు బ్యాంకు నుండి లాంగ్ టర్మ్ లోన్ క్రింద 50 కోట్లు వస్తే ఇంతవరకు ఇవ్వగలిగింది 80 కోట్లు

మాత్రమే. Can there be a more shameful confession of the administrative failure in the area of credit. ఇక డ్రాటు విషయం చూస్తే, ఎన్ని కల సంరంభంలో అధికార పక్షంలో ఉన్న అంతర్గత పెనుగులాటల్లో, డ్రాటు విషయం మరచిపోయినట్లు కనిపిస్తుంది. డ్రాటు గురించి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుంచి 250 కోట్ల పథకం వంపించారు. ఆ విషయం గవర్నరు ప్రసంగంలో లేదు బడ్జెటులో లేదు. 250 కోట్ల పథకం సమర్పించారు కానీ 80 కోట్లే ఫుడ్ ఫర్ వర్క్కు కూడా కలుపుకుని, అంటే స్లానుతో 10 శాతం మాత్రమే అమలు చేస్తున్నారు. గ్రామాలలో ఫాడర్ సమస్య ఉంది. దాని గురించి నిధులు లేవు. విద్యా రంగం—ముఖ్యమంత్రి రెండు సంవత్సరాల నుంచి విద్యా రంగం గురించి బ్రహ్మాండమైన ఉపన్యాసాలు చేస్తున్నారు. కాంప్రెన్సివ్ ఎడ్యుకేషన్ బిల్లు ప్రతి ఆసన్నీ సమావేశంలోనూ పెడుతామని వాగ్దానం చేస్తూనే ఉన్నారు. ఈ బిల్లు It has become will-o-the-wisp and a chasing of shadows. ఇంతకు ముందు చెప్పారు. కేంద్రములో ఉంది, ఇంకా పరిశీలనలో ఉంది రాలేదని చెప్పారు. కేంద్రప్రభుత్వం ప శీలన పూర్తయి వచ్చి కూడా ఆరు నెలలు అయింది. అయినా మీరు ఎందుకు బిల్లు పెట్టలేదు? దీనిని పెట్టక పోవడాని కారణం ఏమిటి? ఈ బిల్లు వచ్చిన తరువాత యీ ప్రయివేటు మానేజ్ మెంటును చెక్ చేసే అధికారాలు ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఎక్కువ అవుతాయి. అప్పుడు మేనేజ్ మెంటు ఇంటరెస్టు దెబ్బ తింటుంది. ఈ ప్రభుత్వంలో ఉండే చాలా మంది పెద్దలు ఈ మేనేజ్ మెంటుకు తొత్తులు కాబట్టి ఈ కాంప్రెన్సివ్ ఎడ్యుకేషన్ బిల్లు రావడం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇంక మోడల్ స్కూల్స్ 600 అన్నారు. These model schools started two years back have become mock schools. ఎందుకంటే ఇంతవరకు వీటికి టీచర్స్ ని పోస్ట్ చేయలేదు. ఈ సంవత్సరములో స్కూలు డ్రెస్ ఇస్తున్నారు. School uniform is the most important aspect of the modern school concept. అసలు ఎం తు శ్చు లేరయ్యా అంటే—మీరు మామూలు స్కూల్స్ పెట్టి ఉంటే పంచాయతీ సమితుల వారయినా పోస్టు చేసి ఉండేవారు. ఈ మోడల్ స్కూల్ సిస్టమును—You scrap this school system. అసలు ఈ మోడల్ స్కూల్స్ కాన్ సెప్టుతో నేను ఏకీభవించలేకపోతున్నాను. ఎందుకంటే మన బీద దేశములో ఈ ప్రైమరీ ఎడ్యుకేషన్ లో పెర్సంటేజి ఎంత పెరిగిందో నాకు తెలియదు. మరి జనతా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎడల్ట్ ఎడ్యుకేషన్ గురించి ప్రత్యేకంగా ఒక స్కీము పెట్టబడింది. దాని వల్ల మన రాష్ట్రంలో ఎంత డెవలప్ మెంటు జరిగిందో అన్న దాని మీద ఇంతవరకు ఎటువంటి ఎవాల్యుయేషన్ ప్లడ్ చేయలేదు. You must aim at quality in Higher education and quantity in primary and elementary education. మరి క్వాలిటీ ఏమైనా పెంచారా అంటే ఏమీ లేదు. కాబట్టి దాని గురించి కూడా చెప్పవలసి ఉంది. తిరుగనీ పెర్సంటేజి 1961 లో 21 శాతం అయితే 1971 వచ్చేటప్పటికి 74 శాతం. ఈ 1971 అభివృద్ధి వల్ల మన పెర్సంటేజి పెరిగిందో జరిగిందో నాకు తెలియదు.

ముఖ్యమంత్రిగారు ఒకసారి చెప్పారు. నేను చెప్పే ఉపన్యాసమే జి.వో అన్నారు. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ రిఫారమ్స్ కమిటీ ఒక సింపుల్ రిఫారమ్ చెప్పింది. The Administration must not be clerk-oriented it should be officer-oriented. మీరు ఈ సింపుల్ రిఫారమ్ ఇంతవరకు ఇంట్రడ్యూస్ చేయలేదు. రెడ్ కేపిటీమ్ తగ్గించలేదు, ఇంకా చెబుతున్నారు. ఇంక ఈ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ లో కరప్షన్ తీసివేయాలనే దృష్టి ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. ఎందుకంటే This is the most corrupt Government the people of Andhra Pradesh have. నేను ఈ వేళ బడ్జెటు గురించి మాట్లాడుతున్నానే తప్ప పొలిటికల్ ఉపన్యాసం చేయాలనే దృష్టి నాకు లేదు. కానీ ఒక విషయం మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్స్ ట్రాక్ విషయం చెబుతాను ప్రైడరాబాదు, సికింద్రాబాద్ నగరాలలో మొత్తం 72 షాపుస్ ఉన్నాయి, ఉదాహరణకు చెబుతాను. ఇంతకుముందు ఈ 72 షాపుస్ కొన్ని గ్రూపులుగా, కొన్ని ఇండివిడ్యుయల్ షాపుస్ గా అతను చేయడం జరిగింది. కానీ ఈ సంవత్సరం జరిగింది ఏమీటంటే, సడన్ గా అక్కడనే అర్బగంటలో 72 షాపుస్ మొత్తముగా కలిపి ఒకే గ్రూపుగా పెట్టారు. గ్రూపుగా కాక ఇండివిడ్యుయల్ గా పెట్టినట్లయితే కట్టవలసిన డిపాజిట్ ఎంత ఉంటుంది అంటే రు. 2 లక్షలు లేక రు. 3 లక్షలు ఉంటుంది, కానీ అర్బగంటలో ఈ 72 షాపుస్ ఒకే గ్రూపుగా మార్చినందువలన డిపాజిట్ మొత్తము రు. 3 లక్షలమంది రు. 30 లక్షలకు పెరిగింది. ఈ అర్బగంటలోనే రు. 30 లక్షల కట్టే కంట్రాక్టర్లు అధికారంలో లేకుంటే మైసూరు నుంచి ఇంపోర్టు చేసుకొన్నారు? జవహరాబాద్ గానీ. ఈ 72 షాపుస్ ఒక గ్రూపుగా చేసుకొని Deposit went up from 3 lakhs to 30 lakhs-with a net profit of Rs. 1 crore- మరి దీంతో పాపం పీరికి ఎంత వచ్చిందో, సరిగా పాలు వచ్చిందో లేదో నాకు తెలియదు మిగతా కంట్రాక్టర్లు హైకోర్టుకి వెళ్ళారు. అక్కడ సింగిల్ జడ్జి ఇది ఇల్లిగలని చెప్పాడు గవర్నమెంటు డివిజన్ బెంచీకి అపీలు చేసింది. డివిజన్ బెంచీకూడా ఇల్లిగలని చెప్పారు. మరల ఇప్పుడు ఏ ముఖంతో ఈ ప్రభుత్వం ఒక కంట్రాక్టర్ ఇంట రెస్టు కాపాడడం కోసమని సుప్రీమ్ కోర్టుకి వెళ్లింది. కానీ ఈ 72 షాపుస్ ఒకే గ్రూపుగా చేసినందువలన ప్రభుత్వానికి ఏమైనా ప్రయోజనం కలిగిందా అంటే కలగలేదు. ఈ 72 షాపుస్ విడిగా వివిధ గ్రూపులుగా అతను చేసినప్పుడు రు. 4 కోట్లు సంవత్సరానికి రెంటల్ గా వచ్చేది. కానీ ఒకే గ్రూపుగా మార్చే సరికి రు. 4 కోట్ల నుంచి రు. 3 కోట్లకు తగ్గింది. అంటే రు. 1 కోటి వత్సం ప్రభుత్వానికి వచ్చింది. నిజానికి ప్రతి సంవత్సరం ఎక్స్ ట్రాక్ రెంటల్ పెరగాలే కానీ తరక్కుడదని, తరిగే తరుణోపాయం ఈ ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచిస్తుందని సుప్రీమ్ కోర్టుకు ఎందుకు వెడుతోందని నేను అడుగుతున్నాను.

సిమెంటు బ్లాక్ మార్కెట్ దొరకడానికి కారణం ఈ డీలర్స్ మొత్తం అందరూ గవర్నమెంటు ప్రాప్రీటీస్ గా తయారయ్యారు. యన్ టిసి సిమెంటు డిస్ట్రిబ్యూషన్ లెకోవర్ చేసింది, పబ్లిక్ కార్పొరేషన్ కదా అనేమంచి అధి ప్రాయం మేమందరం వ్యక్త పరిచాము. కానీ జరిగింది ఏమిటి? యన్ టిసి

వ్యూహా ప్రతి డిలర్ కు స్టాక్కు పిక్కుచేసి డిలర్స్ అసోసియేషన్ ద్వారా యస్ టిసి కున్నవారు. 5 చొప్పున డబ్బులు కలెక్టుచేసి దాదాపుగా సి మెంటు డిలర్స్ నుంచి రూ. 21 లక్షలు రాబట్టిందని నేను మనవిచేశాను. ఈ విషయాన్ని పత్రికా ముఖంగా ఎన్నికలకు ముందు చెప్పాను. తిరిగి రికార్డుపైన తెలుస్తోంది. ఇటువంటి కేసులు ఎన్నయినా ఉన్నాయి. మరి ఇవన్నీ అసెంబ్లీలో చెప్పే బదులు సాలకపక్షం లోక్ పాల్ లోక్ అయి క్లు బిల్లు ఎందుకులేదు. ఇన్ని సార్లు గవర్నరు ఎడ్రసులో బడ్జెటు విషయంలో ఎప్పుడూ మీరు ఈ విషయాన్ని పరిశీలించలేదు. ఈ లోక్ పాల్ లోక్ అయి క్లు ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ విషయములో మీరు మీరు ఇదే అసెంబ్లీలో బిల్లు తెచ్చినట్లయితే ఇటువంటి కంప్లయింట్సు మనము అసెంబ్లీలో కాకుండా—you could refer them to those institutions ఎందుకు ఈ ప్రభుత్వం తేవడం లేదంటే This Government has developed a tremendous vested interest in the corruption that is inherent in the administrative machinery—కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వంపైన మరి ఎటువంటి ఆశలు లేవు. ఆశలు పెట్టుకొన్న సామాన్య ప్రజానీకం ఎవరైతే ఉన్నారో వారి ఆశలు అడియూకలుగా మారిపోతున్నవి. మాకు మెజారిటీ ఓట్లు వచ్చాయని చెబుతున్నారు అధ్యక్షా, ఇందిరా కాంగ్రెసు పార్టీకి రెండు రకాల మద్దతు గారులు ఉన్నారు. ఒక రకం వారు బీద ప్రజలు, అమాయకులు. వీరు చెప్పే మాటలను గమ్మి మోసపోయి ఓట్లు వేసిన అమాయకులు. రెండోరకం వ్యక్తులు పాలిటికల్ ఎక్స్ ప్లాయిటీస్ ఇది అంతా మోసమని తెలుసు అన్యాయమని తెలుసు. కాని పనివలన ప్రజల్లో వచ్చిన భూములను వాడుకొని కుర్చీలమీద కూర్చొని వారు. కాబట్టి ఇందిరా కాంగ్రెసు పార్టీలో రెండు రకాల వారున్నారు. (1) అమాయకులు—వీరు కుర్చీలలో లేరు (2) ఈ ప్రజలయొక్క అమాయకత్వాన్ని వాడుకొని అధికారం అనుభవించే వీరందరూ కుర్చీలలో ఉన్నారు. వీరికి ప్రజలలో ఉన్నటువంటి అజ్ఞానాన్ని, అమాయకత్వాన్ని తీసి కేయాలనే దృష్టి లేదు. They have developed a vested interest in the illiteracy and illusions of the people. With these few words I take leave.

శ్రీ యం. ఒంకార్ (నర్సంపేట):—అధ్యక్షా, ఇటీవల సుస్థిర ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాలనే పేరుతోటి కేంద్రములో ఇందిరాగాంధీ అధికారంలోకి రావడం అనేది అందరికీ తెలిసినదే. కాని ఈ రాష్ట్రములో గత 25 సంవత్సరాల నుంచి ఏక ధాటిగా ఏ ఒక్కరోజూ ప్రతిపక్షాలకు అవకాశం లేకుండా కాంగ్రెసు పార్టీ రాజ్యం ఏలుతోంది. ఈ సంవత్సరాలలోనూ ఏ ఒక్క మూల సమస్యను ఈ ప్రభుత్వము పరిష్కరించలేదు అనేది మనం చెప్పవలసిఉంటుంది. ప్రభుత్వం యొక్క పాలనలను ప్రతిబింబింప చేసేది బడ్జెటు. ఈ బడ్జెటు చదివిన మంత్రి గారు ఉత్సాహంగా లేరు. బహుశా కళ్లనీళ్లు మాత్రం దిగమింగి అవి బైట పడకుండా కష్టముగా మాత్రం చదివేసి కూర్చున్నారు. అది ఒక దానికి నిదర్శనం మన ఆర్థిక వ్యవస్థ ఎంత దివాళా స్థితిలో ఉన్నదో తెలవడానికి అది ఒక నిదర్శనం పోయినసారి బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టినపుడు మహా ఉత్సాహంగా చెప్పారు, ఆ ఉత్సాహం కూటువద్ద వెలూన్ లా ముప్పునుంది. అందుకని పరిష్కరించడానికి సాధ్యం కానటువంటి అతిపెద్దమైన రాజకీయ, ఆర్థిక సంక్షోభములో ఈ వ్యవస్థ, ఈ

ప్రభుత్వం వడిపోయింది. డీనినుండి ఒక బైటపడలేదు, అది పతనం కావడం అనేది అనివార్యమైన స్థితి. ప్రజలయొక్క మూల సమస్యలను పరిష్కరించలేదు.

ముందుగా నేను శాంతి భద్రతలు విషయం చెప్పాలి. రాష్ట్ర నాకు తెలివోరు వచ్చింది. నిన్న సుమారు ఆరు గంటల సమయంలో నర్సంపేట పోలీసు స్టేషన్ ప్రక్కనే మోకాళ్లు చిన రామ నరసయ్య అనే పార్టీ కోయ ప్రజల సంఘం కార్యవర్తను కాంగ్రేసు (ఐ) పార్టీవారు నక్కలైట్లు కలిసి పొడిచి చంపారు. గత రెండు నెలలలో నర్సంపేట పోలీసు స్కూల్ పరియంలో ఆరుగురు పి.ఎం. కార్యకర్తల హత్య జరిగింది. జిల్లాలో ఇది ఎనిమిదవ హత్య. గత మూడు మాసాలలో సుమారు 80 గ్రామాలమీద ఒక్క నర్సంపేట తాలూకాలో దాడులు జరిగాయి 200 మందికి తీవ్రంగా గాయాలు చేశారు. 800 మందికి ఇక్కడో లేకుండా తరిమివేశారు. ఒకటిన్నర లక్షల రూపాయల జస్టిని నష్టం చేశారు. మంత్రులూ, పోలీసు అధికారులకూ చెబుతున్నాకూడా ఇది పెరుగుతుంటే తప్ప మెరుగు కావడంలేదు. ఇప్పుడు నేను ఒక డిమాండ్ చేస్తున్నాను. నా స్వంత విషయం తరువాత చెబుతాను. ఇందులో కలగాపులగం చేయదలచుకోలేదు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద శాంతిభద్రతలు ఓనిస్తున్నాయి. అది వేరేగా పోలీసు డిమాండు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడుతాను. కాని ఒక్క నర్సంపేట విషయంలో జాడిషియల్ ఎంక్వయిర్ చేస్తారా అని అడుగుతున్నాను. రాజకీయ ఉద్దేశంతో అక్కడ మార్క్సిస్టు కమ్యూనిస్టు ఉద్యమాన్ని అణచి వేయడానికి వడరాటి పాట్లు పడుతున్నారు. ఐ.జి నారాయణరావుగారు ఉన్నంతవరకూ, వరంగల్ ఎస్.పి. నరసింహమూర్తి ఆస్థానంలో ఉన్నంతవరకూ, నర్సంపేట్ సర్కిల్ ఇనిస్పెక్టర్ అందులో ఉన్నంతవరకూ, ఐ.జి-ఎనిస్పెక్టరుగా వెంకటేశ్వర్లు ఉన్నంతవరకూ ఇంకా ఎన్ని మర్డర్స్ జరుగుతాయో, ఎన్ని అఘాయిత్యాలు జరుగుతాయో చెప్పడానికి వీలులేదు. కాని నాళ్లను తీయడానికి మంత్రులు, ఈ ప్రభుత్వం ఒప్పుకోవడంలేదు. ఈ కుట్రలో మంత్రులకు స్థానం ఉంది. నన్ను చంపించడంలో ఈ మంత్రులకు, అధికారులకు స్థానం ఉంది; నేను రుజువు చేస్తాను. అది రుజువుకాకపోతే శాసనసభ సభ్యత్వానికి రాజీనామా ఇస్తాను ఇదివరకే చెప్పాను. ఎందుకు సిద్ధపడరు? ఇవన్నీగనుక విచారిస్తే కుల్లు బయలు పడుతుంది. ఈ ప్రభుత్వం రాజీనామా ఇవ్వవలసిన దుర్గతి పడుతుంది కాబట్టి ఆ వివరాల్లోకి పోవడంలేదు. ఇది సందర్భం వచ్చినప్పుడు వివరించుకోదలచుకొన్నాను. ఇకపోతే ఈ భూసంస్కరణల విషయంలో పాడిందే పాట పాడు వండ్ల దారి అన్నట్టు కొత్త విషయాలు అందులో ఏమీ లేదు. రెవెన్యూ మినిస్టరుగారు పోయిన సంవత్సరం ఒక వాగ్దానం చేశారు. జేనామా ట్రాన్స్ఫర్ అన్నింటినీ బయటకుతీసి మిగులు భూములు పంచడానికి సువామోబోగా కలెక్టరు అధికారం ఇచ్చేటటువంటి విధంగా సవరణ చేస్తామన్నారు. ఏవండీ ఇదివరకు దాని పరిస్థితి? అనేక ఆర్డినెన్సులు వస్తున్నాయి, అనేక బిల్లులు వస్తున్నాయి కాని డీని దగ్గర మాత్రం తీసుకురారా? ఎందుకంటే ఇది వారి వర్గానికి సంబంధించింది. అది ముట్టుకుంటే వారి దోపిడి పోతుంది, పెత్తనం పోతుందని ఆయాసం. అంతే

కాదు ఇక రాజ్యాంగం చట్టంలో ఆదేశిక సూత్రాలు ప్రకారం అంటరాని తనాన్ని నిర్మూలించాలన్నారు. ఏమిట దీ నిర్మూలన జరిగింది? మీరు కట్టె ఇళ్ళన్నీ అవి మాల మాదిగులః ని మానేవానికి అగుపడేట్టుగా ఊరికి వెలుపలనే ఉంటున్నాయి. అంటరానితనాన్ని పెంచేవిధంగా మీ చర్యలు ఉంటున్నాయి. అంతేకాని నిర్మూలించే విధంగా లేవు. అంతేకాదు ఒక రకంగా మన హిందూ ధర్మశాస్త్రం అంటరానితనాన్ని, అజ్ఞానాన్ని, మూఢనమ్మకాలను అది బలంగా బలపరుస్తుంటే అటువంటి మతాలను భుజాన వేసుకొని, బాబాలను బుజాన వేసుకొని అమ్మగార్లను భుజాన వేసుకొని ఈ ప్రభుత్వం మోస్తూ ఉంది మరి ఈ ప్రభుత్వ హయాములో నిత్యం జరుగుతున్నవి అంతులేని వ్యభిచారాలు. లంచాలు, ఆశ్రిత పక్షపాతాలు, అక్రమాలు, దౌర్జన్యాలు, దుర్మార్గాలు ఇవన్నీ చేసి దేవుడికి మ్రొక్కితే పాపాలు పోతాయని తిరుపతికి పోయి ఒకరు బోడిగుండు చేయించుకుంటే ఒకరు బాబాగారి దగ్గరకు వెళ్ళి విభూతి బొట్టు పెట్టుకొంటే ఒకాయన అమ్మగారి దగ్గరకు వెళ్ళి రెండు కాళ్ళు పట్టుకొంటే, ఇంకొకాయన పాలు చీకడానికి స్థనాలు ముట్టుకుంటే ఈ రకంగా ఈ సమస్య హామ్యరము అయ్యేదా? అదీ ఈ ప్రభుత్వం. ఏమైనా నేను చెప్పేది ఏమంటే మతం వ్యక్తివరమైన సమస్య. వ్యక్తుల ఇష్టాఇష్టాలకు వదిలిపెట్టింది. ఒకరి యొక్క విశ్వాసాన్ని అగౌరవంచడం, గాయపరచడం కాదు. దానికి ప్రభుత్వం వత్తాసు ఇవ్వడం అనేది ఉండే అది చాలా నష్టం. ఆ పనిచేయవద్దు అంటున్నాను. కేవలం ఈ ప్రభుత్వవరంగా ఈ మతాన్ని పెంచి పోషిస్తుందని చెప్పడానికి కొన్ని తాజా ఉదాహరణలు ఇస్తాను. సాయిబాబాగారి వద్దకు 700 మంది ఉపాధ్యాయులను వదిరోజుల పాటు సేర్పకోడానికి పంపించారు. ఏమిటి? ఆయన ఎటామిక్ ఎనర్జీలో ఏమైనా సైంటిస్టా? పోనీ సాయిబాబాగారికి అంత మహాత్ముడుంటే “హోంఫట్” అని ఇంత బూడిద తీసి పోసేబదులుగా మంచీనీళ్ళు లేనటువంటి ప్రాంతాలలో అందరికీ మంచీనీళ్లు ఇవ్వమనరాదండీ! అన్నము లేనటువంటివారికి ఇంత బువ్వ పెట్టమనరాదండీ. బట్టలేనివాడికల్లా “హోంఫట్” అని ఇంత బట్ట వేయమనరాదండీ. హాం, హూం అని అందరికీ ఉద్యోగం ఇప్పించరాదండీ. అవని ఎంక కు చేయరు? ఏమైనా హోంఫట్ అంటే ఇంత బూడిద లేకపోతే తాయత్తా ఇచ్చేది? ఏమిటిది? ఈరోజున మన అఖ్యుదయపాఠశాలలలో మన విద్యార్థులకు పెట్టనటువంటి సిలబస్ లో మూఢనమ్మకాలను ప్రోత్సహించడం, పాఠ్యగ్రంథాలలో ఉన్న అంశాలు కూడా అవేవని మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఇంతకన్నా ఘోరమైన విషయము ఇంటర్మీడియట్ బోర్డు నుండి ఒక కోటి రూపాయలు తీసి ఈ అభివృద్ధి సంస్థలకు ఇవ్వడం అంటే నిజంగా చెప్పాలంటే ముఖ్యమంత్రిగారి జేబు అని చెబితే ఆశ్చర్యం లేదేమో. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే ఇటీవల రిటైర్ అయిన ల్యాండ్ రెవిన్యూ కమిషనర్ రమేష్ నాయుడు గారు డై రెక్టరు-జనరల్ గా తయారై తిరుపతి వేంకటేశ్వర స్థావరపాఠశాలకు సగబింధించి అమ్మే బాధ్యత వారు తీసుకోవాలా? ప్రైవేటువాళ్ళో దేవస్థానం వాళ్ళో అది చేసుకోకూడదా? అంతేకాదు రవీంద్రభారతిలో “వేంకటేశ్వర విశ్వాసం” పేర డ్రామాలు జరుగుతున్నాయి. గత నెల రోజుల నుంచి రోజులు

రెండుసార్లు జరుగుతుంది. ప్రతిరోజూ పదివేల రూపాయలు మన టూరిస్టు కౌన్సిల్ ప్రభుత్వ ఖజానా నుంచి చెల్లిస్తుంది అంటే నెలకు సుమారు మూడు లక్షల రూపాయలు. ఈ డబ్బంతా ఎవరి సొత్తు ఎందుకోసం? ఆ ట్రూప్ యు. పి. నుంచి వచ్చింది. యు. పి. నుండి వచ్చిన ఆ ట్రూప్ కు ముఖ్యమంత్రిగారికి ఏ సంబంధం ఉందో నాకు తెలియదు. ఆ సంగతి తెలిసిన మహానుభావులు ఉంటే అటువైపు ఉన్నారు కాని ఇందులో మాత్రం కంభకోణం ఉంది. క్షమించరాని నేరం అని చెబుతున్నాను. అదేకాకుండా ఇక ఈ ప్రభుత్వం సెక్యూరిటీగానికి కూరం అవుతుందని చెప్పడానికి ఒక ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. శ్రీధామనవమికి నెలపు తీసుకొన్నారు. మహమ్మదు ప్రవక్త జన్మదినానికి నెలపు తీసుకొన్నారు. నేను వద్దనడం లేదు. కాని ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ రోజున నెలపు ఇవ్వకుండా ఎందుకు తీసివేశారు? మీ జాతీయతత్వం, దేశభక్తి సెక్యూరిటీ ఇదేనా?

ఇక ఆర్థికరంగంలో చూద్దాం. పరిశ్రమలు జాతీయీకరణకు వ్యతిరేకంగా పోతున్నవి. రెండు తాజా ఉదాహరణలు చెబుతున్నాను. ఆర్.టి.సి. నెమ్మదిగా డిసెంట్రలైజ్ చేయడమనేదే కాకుండా సెటిల్డ్ అనే ప్రయోజన సంస్థను ప్రోత్సహించి నాదాపు ఆర్.టి.సి. జాతీయీకరణ, పబ్లిక్ సెక్టార్ స్వరూపాన్ని పూర్తిచేస్తున్నారు. నాగార్జున ఛెస్ట్ లెజర్స్ ను పెద్ద దోపిడీదార్లకు అమ్మబిమ్మన్నారు ఇంతకన్నా ఇంకా ఏంకావాలి? పౌర హక్కులు, పత్రికా స్వాతంత్ర్యం విషయాలలో ఈ ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా వ్యతిరేకమై ఖరీదలంభిస్తుంది అనడం నీకు నేను ఉదాహరణలు ఇస్తున్నాను. మొదటిది ఏమంటే గుండా ఆర్టిసెన్స్ ఇటీవలే ఏనం పాస్ చేసాం. అది ఎంత ప్రజావ్యతిరేకమైందో అందరూ చూశారు. ఈమధ్యనే ఎన్నికలు అయిన తరువాత మన రాష్ట్రపతి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు రాయచూర్ నుంచి వస్తున్న సందర్భంలో విమానాశ్రయంలో స్వాగతం ఇవ్వడానికి అందరూ వెళ్ళారు. అందులో ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. ప్రైవేట్ న్యాయమూర్తి శ్రీ సి.పాచ్ కొండయ్యగారు ఉన్నారు. పత్రికావిలేఖరులు, పంతులు మొదలయిన వారు కూడా ఉన్నారు. ప్రైవేట్ న్యాయమూర్తి సి.పాచ్ కొండయ్యగారు అక్కడ ఉండగానే మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక మాట అన్నారు. డాక్టర్ల సమ్మె సంవత్సరంగా దానిని ఎసెంషియల్ సర్వీసెస్ గా క్లిగ్ చేస్తే డాక్టర్ల కోర్టుకు వెడితే ప్రైవేట్ న్యాయమూర్తి ఇచ్చింది దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని, “ఈ ప్రైవేట్ న్యాయమూర్తి బుద్ధితో, ఎప్పుడు ఎట్లా ఇవ్వాలో తెలియదు. అటువంటి వాళ్ళు జడ్జిలా? ఈ ఆర్డరును నేను అసెంబ్లీలో చింపి పారేస్తాను” అని వారి ముందర అన్నారు. బహుశా ఇంకొక న్యాయమూర్తి అయితే వెంటనే ప్రాసిక్యూటర్ చేయవలసిన పని ఉండేది. ఆ న్యాయమూర్తి ఎందుకు చేయలేదో ఆయనకే తెలుసు. అంతటితో ఆగలేదు. ఇంట్లో వచ్చిన తర్వాత వారి పి.ఆర్.టి. గారు, టూరిస్టువారు, ఇతర సమాచారకౌన్సిల్ వారు అంతా కూడా అన్ని పత్రికల వారికి ఫోన్ చేసి “ఖబర్దార్. ముఖ్యమంత్రిగారు విమానాశ్రయంలో ప్రైవేట్ జడ్జిలకు వ్యతిరేకంగా అన్న మాటలు ఏ ఒక్క దానినీ కూడా మీరు

ప్రచురించకూడదు" అని హుళం జారీచేశారు. నేను ఛాలెంజి చేస్తున్నాను, నేను రుజువు చేస్తాను. దీనితో మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు న్యాయస్థానాలమీద ఈ ప్రభుత్వానికి ఎంత గౌరవం ఉందో, పౌర హక్కులమీద ఎంత గౌరవం ఉందో. ప్రతికూ స్వాతంత్ర్య మీద ఎంత గౌరవం ఉందో గత 20 సంవత్సరాల నుండి పాలనలో దేశ పురోగతి ఎట్లా ఉందో అంతెంతోనహా జయపాల్ రెడ్డి గారు వివరించారు నేను ఆ వివరాలలోకి పోవడం లేదు. కాని రెండు విషయాలు మాత్రం చెబుతున్నాను. చదువు సంగతి చూడండి దేశ వ్యాప్తంగా సగటు సంఖ్య 27 ఐతే మనది 25 అంటే 2 శాతం వెనుకబడి ఉన్నాము. పారిశ్రామిక సాంకేతిక రంగాలలో మనం 12వ స్థానంలో ఉన్నాము. పోనీ మనది వ్యవసాయిక రాష్ట్రం అనకుంటే రైతులు పండించే పంటలకు మీరు గిట్టుబాటు ధరను గ్యారంటీ చేసారా? వాళ్ళకు అవసరమైన విత్తనాలు, ఎరువులు, సిమెంటు, తెగుళ్ళ మందులు డీజిల్, కిరోసిన్, విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలు మొదలయిన వాటికి మీరు ఏమైనా గ్యారెంటీ చేసారా? వ్యవసాయ కార్మికుల జీవన పరిస్థితులను మెరుగుపరచడానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకున్నారా? కనీసం తాజా సంఖ్యలు ఏమైనా సేకరించి వేతనాల చట్టాన్ని నవరించారా? ఉన్న చట్టాన్ని అమలుపరచడానికైనా ఏమైనా యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేసారా? అది ఏమీ లేదు. పైగా వారు సంఘాలు పెట్టుకుంటే పోలీసులు పిచ్చులు చితక కొడుతున్నారు. కరువు వచ్చినా, తుఫాను వచ్చినా అయ్యోయ్యో అని కళ్ళు తుడుస్తున్నారు గాని రైతులకు నష్టం రాని విధంగా పంటల భీమా పథకాన్ని పెట్టమన్నాము మొత్తుకున్నాము. ఇంతవరకు అది పెట్టలేదు. అది పెడితే కొద్దో గొప్పో లాభం కలిగేది. ఆ పని చేయరు.

మన రాష్ట్ర అభివృద్ధిలో పేర్కొనదగినవి కొన్ని అంశాలు ఉన్నాయి. అవి చెప్పక తప్పదు. ముఖ్యమంత్రిగారి నాయకత్వంలో నడుస్తున్న ఈ ప్రభుత్వంలో ఆర్థికమంత్రిగా ఉన్నటువంటి రాజారామ్ గారికి అది చెప్పకపోతే కోపం వస్తుంది. అందుకని చెబుతున్నాను. మన రాష్ట్రంలో పెరుగుదల: మధ్య దశాబ్దాలు పెరిగాయి. బిజ్జాగాళ్ళు పెరిగాయి. వన్యాయాలు పెరిగాయి. తాల నేరస్థులు పెరిగాయి వివిధ రకాల నేరాలు చేసేవారు, దొంగలు, హంతకులు, ముఠాకోరులు పెరిగాయి. రోగులు బ్రహ్మాండంగా పెరిగాయి అయితే చావులు కూడ తరచుగుణ్యంగా పెరుగుతూ వున్నాయి ఆకలి, దరిద్రము నిరుద్యోగము అయితే చెప్పడానికి పీలే లేదు. ఇది మనం సాధిస్తున్న అభివృద్ధులు. జైటుకు పోతే ముఖమెత్తుకోని తిరగడానికైనా ఈ ప్రభుత్వానికి నైతిక ధర్మం ఉన్నదా? ఏకధాటిగా 25 ఏళ్ళను చి పరిపాలన చేస్తున్నది ఈ ప్రభుత్వం. అది సమయంలో పోలీసు డిపార్టుమెంటు మూడు పూవులు, ఆరు కాయలుగా విలసిల్లుతున్నది. తనకు వ్యతిరేకంగా ఎవరు మాట్లాడినా వారి మీద తుపాకి కాల్పులు, లాఠీఠెబ్బలు, జైళ్ళు, తన్నులు, గుద్దులు. దానికి ఎంతమాత్రం కరువు లేకుండా వున్నది. దానిని అడిగే దిక్కు లేదు. వారు ఎన్ని నేరాలు చేసినా మీ మీద వ్యాయచిచారణ జరిపేది లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యిచ్చేవారు. పూల్

ప్రూఫ్ గా అయిపోయింది, బారికి ఎదురులేదు. అంతేకాదు సాంఘిక ఆర్థిక రంగాలలో వీరు చెనే చర్యలన్నీ వట్టి ద్రోహం. ఈ విద్రోహ చర్యల కోసమే ఈ పన్నుల వసూళ్ళు ఉపయోగిస్తున్నారని చెప్పడానికి నాకు ఏరకమైన సంకోచం లేదు. గత శాసనసభలో సమగ్ర విద్యా బిల్లును ప్రవేశపెడతాము అన్నారు. ఇంతవరకు మాకు అందజేసిన ఎకెండాలో దాని ప్రస్తావన లేదు. మన ఆర్థిక మంత్రిగారి ప్రసంగంలో లేదు. గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో లేదు అనే సంగతి కూడ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ప్రైవేటుయజమానులకు ఈ ప్రభుత్వం లొంగిందా మిలాకత్ అయిందా? నా అభిప్రాయం మిలాకత్ అయిందని చెప్పడం బాగా వున్నది. వారి ప్రయోజనాలు ఒకే రీతిగా ఉన్నాయి, అందువల్ల కావాలని ఈ సమగ్ర విద్యా బిల్లును అణచి వేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల విషయం. ఎన్నికలు అనేవి ఒక చట్ట ప్రకారం జరగాలి పాలకులయొక్క యిష్టా యిష్టాల ప్రకారం జరగాలా? చట్టం ఉంటే ఎన్ని ఏళ్లకు ఒకసారి జరుగుతుంది? చట్టాలన్నీ పాలకుల యొక్క యిష్టా యిష్టాలకు అనుగుణ్యంగా మారుస్తున్నారు. యిష్టం వచ్చినప్పుడు జరుపుతాము లేక పోలే లేదు. ఇష్టం వచ్చినప్పుడు కూడ సర్వం చాలు ఒకసారి జరుపుతాము. మెంబర్స్ కు ఒకసారి జరుపుతాము. సమితి అధ్యక్షులకు ఒకసారి జరుపుతాము. సమితి అధ్యక్షులకు ఒకసారి జరుపుతాము. కౌన్సిల్ కు ఒకసారి జరుపుతాము అంటే ఏమిటి ఈ తలతిక్క భాగవతం? ఈ తలతిక్క భాగవతాన్ని వదలిపెట్టి కనీసం యిప్పటికే నా ఏ ఏళ్లకు ఒకసారి విధిగా వందాయతి సంస్థలకు అట్లాగే సహకార సంస్థలకు ఎన్నికలు జరిపి తీరుతాము అని నిర్ణయమైన హామీ, తదనుగుణ్యంగా చట్టంలో అవసరమైన సవరణ ప్రవేశపెడతారా అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఈ ప్రభుత్వానికి చిన్న కుర్చీ లేదని కూడ నేను శంకించహాసి వస్తున్నది. డాక్టర్స్ సమ్మె, కాలేజీ టీచర్స్ సమ్మె. సమ్మెలు విరమణ అయినాయి. వారి సమస్యల పరిష్కారం గురించి ప్రస్తావించలేదు ఈ బడ్జెట్ లో. ఆ తరువాత యిది రెడ్డి వచ్చే మొదలు అన్నట్లు వస్తున్నది. అంతే కాదు, విద్యార్థుల సమస్య హాస్టల్స్ యొక్క సమస్య. ఇవన్నీ అవసరమైనట్లుగా ఉండి సుడిగుండంలాగా తయారు అవుతున్నాయి నూటికి 10 వంతులు కూడ ఈ సమస్యలను తీర్చలేని విధంగా మన బడ్జెట్ ఏడుస్తున్నది. ధరల విషయం చూస్తే - సంవత్సరం చేసిన కేటాయింపులు యివన్నీ వాస్తవానికి తక్కువ అని చెప్పవలసి వస్తుంది. వారే అన్నారు, బడ్జెట్ నిరుటికి ఈ ఏటికి తేడా లేదు ఒకటేనని. నిరుటి ధరలతో పోలిస్తే యిది తక్కువగానే ఉంటుందని చెప్పవలసి ఉంటుంది. ఈ ప్రభుత్వ యొక్క విధానం సోపలిజానికి వ్యతిరేకం. పెక్కులరిజానికి వ్యతిరేకం. పెక్కులరిజానికి వ్యతిరేకం. నిరుద్యోగాన్ని పరిష్కరించడానికి వ్యతిరేకం. పేదల స్థితిగతుల చక్కవరచడానికి వ్యతిరేకం. సామాన్యులకు శాంతిభద్రతలు చేకూర్చడానికి వ్యతిరేకం. పౌర హక్కులకు, పత్రికా స్వేచ్ఛకు, కోర్టులకు వ్యతిరేకం. భూస్వాములకు, క్లాక్ మార్కెట్ దారులకు, పెట్టుబడిదారులకు, దోపిడిదారులకు అనుకూలం. పోలీసు రాజ్య స్థాపనకు త్వరత్వరగా మార్గాన్ని పరివర్తన చేస్తున్నది ఈ ప్రభుత్వం యొక్క పాలన అని మనవి చేస్తూ కలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. నరసయ్య (జున్నుర) :— అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామంత్రులు, పూజ్యులు రాజారామ్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను నేను హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను తెలుగు ప్రజలు భవిష్యత్ ను సరిదిద్దడానికి పెద్దలు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ప్రకాశం పంతులుగారు, డాక్టర్ పట్టాభి సీతారామయ్యగారు, మాడభూషి అనంతశయం అయ్యంగారు, నీలం సంజీవరెడ్డిగారు, బూర్గుల రామకృష్ణారావుగారు మొదలైన వారందరు స్వాతంత్ర్య పోరాట ఉద్యమంలో తెలుగు ప్రజలకు ప్రత్యేకమైన రాష్ట్రం కావాలని పోరాటం సల్పిన సంగతి తమకు తెలుసు, ఆ మహాసుభావుల పుణ్యమా అని యివ్వాలి ఆంధ్ర తరువాత ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పరుచుకొన్నాము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పడిన తర్వాత ఈ ఆంధ్ర ప్రజల యొక్క జీవితాలు సరిదిద్దడానికి ప్రకాశం పంతులుగారు, సంజీవరెడ్డిగారు, రామానందతీర్థగారు, పి. వి. నరసింహారావుగారు, డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు మొదలైన ఈ పెద్దలందరు వారి వారి మేధాశక్తిని ఉపయోగించి చర్యగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను అమర ప్రదేశ్ గా సరిదిద్దడానికి అనేక చర్యలు తీసుకున్నారు. అది ఎవరూ కాదన లేరు. మనకు నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు, కృష్ణా బాజేజ్, తుంగభద్ర, నిజామ్ సాగర్ ప్రాజెక్టు యింకా బ్రహ్మాండమైన ప్రాజెక్టులు ఉన్నవి. ఆ భారీ పరిశ్రమలు, అనేక రకాల యిరిగేషన్ స్కీమ్స్ వున్నవి. విద్యా విషయంలో ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ, నాగార్జున యూనివర్సిటీ, కాకతీయ యూనివర్సిటీ, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ వున్నవి. ఇంకా అనంతపురంలో కృష్ణాదేవరాయ యూనివర్సిటీ ప్రారంభిస్తున్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే. ఇదే గాక సెంట్రల్ యూనివర్సిటీ పెట్టుకొన్నాము. పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్స్ కొరకు కూడ, ఆంధ్ర విద్యార్థుల యొక్క విజ్ఞానం కోసం అనేక విధాలుగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. శ్రీ కాకుళం, విశాఖపట్టణం, విజయనగరం జిల్లాల గురించి నేను మాట్లాడినప్పుడు, యిటు తెలంగాణలో పెద్దలు అయిన బూర్గుల రామకృష్ణరావు, పి. వి. నరసింహారావు, డాక్టర్ చెన్నారెడ్డిగారు మహాపురుషులు. చెన్నారెడ్డిగారు తెలంగాణ ఉద్యమం తీసుకురావడంలో కూడ యిదే ప్రత్యేక దృష్టితో కాకుండా తెలంగాణ ప్రజలకు ఉన్న లోటుపాట్లు ఏమిటి? అని అప్పటికి ఉన్న ప్రభుత్వాన్ని దృష్టిలోకి తీసుకువచ్చి యివి సవ్యంగా సరిదిద్దాలి అని తెలంగాణ నాయకులందరి యొక్క ఆఖిప్రాయాలు సేకరించిన తరువాత ఉద్యమం తీసుకురావడం జరిగింది. తిరిగి అవకాశం వచ్చిన తరువాత యింకో అభిప్రాయంతో ఆంధ్ర రాష్ట్ర ఉద్యమం తీసుకురావడం జరిగింది. ఇది సంకుచితమైన అభిప్రాయం అని తెలియజేస్తూ యిది మంచిది కాదనే పెద్దలతో అతను కూడ ఉండె. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉంటే తప్ప లేకుంటే లాభం లేదని, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ తప్పని సరిగా ఉండాలనే ఇందిరాగాంధీగారు కూడ తమ యొక్క అభిప్రాయం తెలియజేయడంతో యివ్వాలి మనం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అనేది ఏర్పరచుకొన్నాము. ఇది చరిత్ర. మహాపురుషులు దేశానికి త్యాగం చేసిన తరువాత అటు యావద్భారత దేశమే గాక ఆంధ్ర ప్రజాసేవానికి కూడ భాగ్య రేఖ జరిపించడానికి యిది వారి కార్యక్రమం.

ఈట, వెట్టు గోదావరులు కృష్ణా గుంటూరు ప్రకాశం, నెల్లూరు జిల్లాలో చెప్పకోదగిన అభివృద్ధి పున్నది. గోపాలరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా వస్తున్నప్పుడు అటు ప్రకాశం జిల్లా, నెల్లూరు జిల్లా, యిటు గుంటూరు జిల్లాలకు ప్రత్యేక ఆస కాళాలు కలిగాయి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పున్నప్పుడు కృష్ణా, గుంటూరు, యాస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరులకు అవకాశాలు కలిగించాడు. కాటన్ దొరగారివలన గోదావరి బ్రిడ్జి వచ్చింది రాష్ట్రంలో అన్ని జిల్లాలతోను పోల్చి చూస్తే, విశాఖ శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలు చాలా వెనుకబడివున్నాయి, సంజీవరెడ్డిగారు మాడభూషి అనంతశయనం అయ్యంగారు, సుబ్బారెడ్డిగారు మొదలయిన ప్రముఖులు శ్రీ బాగ్ బడంబడిక చేసుకున్న తరువాత రాయశివమలో చాలా అభివృద్ధి వచ్చింది, అలాగే ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత తెలంగాణా ప్రాంతం అభివృద్ధి అయింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన తరువాత నయినా తక్కిన జిల్లాలతో బాటుగా విశాఖ శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలు అభివృద్ధి చెందుతాయని ఎంతో ఆశించాము కాని, నేటి వరకు ఆ జిల్లాలలో ఎటువంటి అవకాశాలూ అభివృద్ధిని కలిగించలేదు. ఇవి స్వకాశ జిల్లాలుగా నేటికి వున్నాయే తప్ప మరేమీ కాదని మనవి జేస్తున్నాము రాష్ట్రంలో యాస్ట్ గోదావరి, వెస్ట్ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు, మొలయున జిల్లాలలో పోల్చి చూస్తే గానీ అమెకాలా గానూ, విశాఖ, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలు ఆస్తి లాగాను వున్నాయని విస్తుంది. ఇది యదార్థం నన్ను సత్యం. విద్యా విషయకంగాని, చరిత్రములు స్థాపించడం విషయంలోగానీ, ఇతరత్రా అభివృద్ధికి సంబంధించిన రంగంలోనూ కూడా యీ జిల్లా గురించి శ్రద్ధ తీసుకోవడం లేదు. ఇందులో శ్రీకాకుళం జిల్లా పరిస్థితి మరీ ఘోరంగా ఉంది. గాలూరు, బొబ్బిలి, చీపురుగల్లి, పార్వతీపురం యీ నాలుగు తాలూకాల ను మొన్నటి వరకు మూడు కాలేలున్నాయి. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో దిబ్బులు, క్లస్టర్ టౌన్ తప్ప యింకా ఏమీ లేదు. 1959 నాటికి తెలంగాణా పరిస్థితిలో వున్నప్పుడు అదే వ్యవస్థలో. అంతకుంటే ఘోరంగా కూడా శ్రీకాకుళం జిల్లా పున్నదని నేను మనవి జేస్తున్నాను. ఇది యదార్థం, ఇది నగ్నసత్యం, విద్యా విషయంలో యీ జిల్లా పూర్తిగా వెనుకబడి పున్నదని మరొకసారి మనవిజేస్తున్నాను. చెన్నారెడ్డిగారిని నేను అభినందిస్తున్నాను. ఆయన ధన్యుమంటూ తెలంగాణా ప్రాంతం బాగా అభివృద్ధి పొందింది. ఆయన చరిత్ర పురుషుడు, ఆయన స్వాతంత్ర్య సమర యోధుడు కూడా. తెలంగాణాతో ఆయననొక చరిత్ర పురుషుడనే విషయం ఎవరూ కాదనలేరు. అదే విధంగా ప్రకాశంపంతులుగారు, పొట్టి శ్రీరాములుగారు ఆంధ్రలో చరిత్రపురుషులు, రాయలసీమ ప్రాంతంలో మాడభూషి అనంతశయనం అయ్యంగార్, సంజీవరెడ్డి గారు, బి.వి. సుబ్బారెడ్డిగారు, అయితే, మా శ్రీకాకుళంకు సంబంధించినంతవరకు మేము అడగడం జరుగుతున్నదే తప్ప, మాకు చరిత్ర సృష్టించిన మహాపురుషు లెవరూ యిప్పటివరకూ రాలేదు. దానికి కారణం—రాజకీయంగా అవకాశాలు లేకపోవడం. రాజకీయ అవకాశాలు పున్నప్పుడే ముందుకు రావడానికి వీలవుతుంది. కోస్టల్ ఆంధ్ర విద్యావిషయకంగా ఎంతో అభివృద్ధి చెందింది. ప్రతి అయిదు

మైక్కు ఒక కాలేజీ, ప్రతి రెండు మైక్కుకు ఒక ప్రొఫెసరు, అలాగే ట్యూటోరియల్ కాలేజీస్ కు వగా ఉన్నాయి. అందువలన, వారు విద్యార్థి విషయంగా ఎంతో ముందు ఉన్నారు అందువలన, మా విద్యార్థులు ఎంతో వెనుకబడివున్నారు. అక్కడ నూటికి నూరువచ్చే అక్కడ యాభై మాత్రమే వచ్చే స్థితి వుంది. అందువలన, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో మా విద్యార్థులకు స్టిల్లరాని పరిస్థితి వుంది. అలాగే మెడికల్ కాలేజీలో మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని మెడ్యూల్స్ కాంప్లు వారికి ఒక్కరికి కూడా స్టిల్లరేకలేదు. బి.సి. వారికి కూడా రకలేదు, గంటూరు మెడికల్ కాలేజీలో 125 స్టిల్ల, రంగారాయ కాలేజీలో 95 స్టిల్ల, విశాఖపట్నం మెడికల్ కాలేజీలో 25 స్టిల్ల, గంటూరులో 55 స్టిల్ల వారే స్టిల్లకుపోయారు, ఇంకా మా గతేమిటి? అలాగే తహసీల్దారు గాని శాస్త్రాధిపతి తహసీల్దారుగాని, సి.ఐ. గాని సబ్-ఇన్స్పెక్టరుగాని యిటువంటి పోస్టులో యీ తరగతులనుండి వచ్చిన వారెవరూ లేరు, మా ప్రాంతంలో, ముఖ్యంగా ఒక్క హరిజనుడు కూడా లేడు, అలాగే, మరొక ముఖ్యమైన విషయమేమంటే విశాఖ జిల్లాలో, మూడు మెడ్యూల్స్ శాఖలు మాత్రమే వున్నాయి, శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఎనిమిది శాఖలు వున్నాయి. ఈ శాఖలనుండి ఒక్క డిప్లొమాలోరు కూడా లేదు, ఒక ఇంటర్ మీడియట్ పాసైన వాడు లేడు. ఒక హయ్యర్ గ్రేడు టీచరు కూడా లేడు. పాట్టచాతిలో ఎనిమిదవ తరగతి వరకు చదివిన విద్యార్థి ఒక్కడు లేడు. వెస్టుగోదావరి నుండి పెరుమాళ్లుగారు ముత్రిగా వుండేవారు, తరువాత రావులుగారు వుండేవారు. ఈ స్థితిగోదావరి నుంచి సుబ్బారావుగారు, ప్రసాదరావుగారు వున్నారు. విశాఖ, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలు రాజకీయవకాశాలు లేక చాలా వెనుకబడి ఉన్నాయి. నేను చెన్నై రెడ్డిగారిని అభినందిస్తున్నాను, మా ప్రాంతంలో 60 పిల్లలకు పైగా బాక్స్ ప్లెస్టాస్ వారు వున్నారు. ఇవాళ శ్రీరాముల నాయుడుగారిని మంత్రిగా తీసుకున్నందుకు వారిని అభినందిస్తున్నాను మెడ్యూల్స్ కులాల వారు ఆ జిల్లాలలో ఎంత అధోగతిలో ఉన్నారో చూడకుండా ఉన్నారు. మరొక పది సంవత్సరాలు రిజర్వేషను ఇస్తాం అన్నారు. ఇంకా అనుమానాలతో ఉంటున్నారన్నారు. ప్రత్యేకంగా విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలలోని మెడ్యూల్స్ కులాల వారికి రాజకీయంగా అవకాశం కలిగిస్తే తప్ప వారి పరిస్థితి మరీ అభ్యాస్తంగా తయారవుతుందని చెబుతున్నాను. మిగిలిన కోస్తా జిల్లాలలోని ఎస్ సి లలో సమానంగా అక్కడి వారు ముందుకు రావాలంటే రాయలసీమ నాలుగు జిల్లాలకు ఒక రీజియన్ గా ఏర్పాటు చేసినట్లే విశాఖపట్టణం, శ్రీకాకుళం, విజయనగరం జిల్లాలను ఒక రీజియన్ గా చేయాలి. లేకపోతే అనేక ఉద్యమాలకు దారి తీస్తుందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

11-20 a.m.

శ్రీ బి. నారాయణస్వామి (చెన్నై) :— అధ్యక్షా, బడ్జెటు ప్రతిపాదన లపై చాలా మంది బడ్జెటు అనేక విషయాలు తెలియచేసారు. నేను కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు మాట్లాడుతాను. ఈ బడ్జెటు స్వరూపం, ఇందులోని అంశాలు ఏ

విధంగా ఉన్నాయంటే భారతంలో మయ్యడు పాండవులకు కట్టి ఇచ్చిన మయ్య సభ మాదిరి ఉన్నాయి. ఈ మయ్య సభలో ప్రజలు చిక్కుకుంటారో లేక పాలకులే చిక్కుకుంటారో ఊహించడానికి లేకుండా ఉంది. ఇది పక్షపాతంతో కూడుకున్న బడ్జెటు అని ఆరోపం చేస్తున్నాను. ఉదాహరణకు గ్రామీణ మంచినీటి సరఫరాకై మొత్తం రాష్ట్రంలో 95% లక్షలు కేటాయించారు. ఒక్క హైదరాబాదు నీటి సరఫరా బంట నగరాలనే తీసుకుంటే ఇక్కడ మంచినీటి సరఫరాకు 93 కోట్లు కేటాయించారు. ఈ రెండు పట్టణాలలో 95 లక్షల కంటే ఉన్నావా ఉండదు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మంచినీటి సప్లయ లేక ఎంత నీటి ఎద్దడికి గురి అవుతున్నారో చేత మనవిచేయవలసిన పని లేదు. ప్రస్తుతం కేటాయించిన రీతిలో గ్రామీణ నీటి సరఫరాకు కేటాయించుకుంటూ వెడితే 50 సంవత్సరాలు గడచి నప్పటికీ గ్రామాలలోని ప్రజలకు రక్షిత నీటి సరఫరా చేయగలమా అని అడుగు తున్నాను. మా శ్రీకాకుళం జిల్లాలో నా నియోజక వర్గమైన టెక్కులి తాలూకాకు సంబంధించినంతవరకు అక్కడ 1959 లో 9 లక్షల రూపాయల ఖర్చుతో ఒక మంచినీటి పథకం చేపట్టడం జరిగింది. అందులో నాలుగున్నర లక్షలు ఖర్చు జనది. ప్రజలకు మంచినీటి సౌకర్యం మాత్రం కలుగలేదు. రెండవ దశ స్కీము ఇంతవరకు ప్రారంభం కాలేదు. మంత్రిగారి ఆధ్వర్యంలో ఇటీవల జిల్లా పరిషత్తు ఎల్యైటరీ కమిటీ మీటింగు జనవ్వుడు నేను ఈ విషయం ప్రస్తావించగా ఇంతవరకు ఎటువంటి ఆలోచన ఏదీ లేనట్లు అక్కడ ఉండే ఇంజనీర్లు చెప్పారు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మంచినీటి సదుపాయం కలగడం ఎట్లా? ఈ విషయంలో చాలా అలసత్వం వహిస్తున్నారని చెప్పక తప్పదు. ఇరిగేషన్ పథకాల గురించే చెప్పాలంటే మేము వంద సంవత్సరాలుగా వంశధార ప్రాజెక్టు కావాలని ఆందోళన చేస్తున్నాము. 1972 లోనో 1973 లోనో దీనిని ప్రారంభం చేసారు. ఐతే దీనిని రెండు డశలుగా విభజించారు. ఈ ప్రాజెక్టును రెండు దశలుగా ఎప్పుడైతే చేసారో అప్పుడే ఆ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టు క్రింద ప్రజల దుర్దశ మొదలై నది. అది మొత్తం ఒక దశలో పూర్తి కావలసిన ప్రాజెక్టు. రెండవ దశ పూర్తి ఐతే తప్ప మొదటి దశలో బారేజీ నిర్మాణం వల్ల కాలువలు త్రవ్వినందు వల్ల ఒక ఎకరానికి కూడా నీరు పవ్వయి కావడం లేదు. ఇప్పుడు కొన్ని టెక్కులు ఇస్తున్నారు మొదటి దశ నిర్మాణంవల్ల ఇన్ని ఎకరాలకు నీరు ఇచ్చినామని. పూర్వం నుండి అక్కడ ఓపెన్ ఛానెల్స్ ద్వారా ఇరిగేట్ అయే ప్రాంతం ఉంది. దానినంతనూ ఈ మొదటి దశ ఫలితంగా సాగుతున్నట్లుగా టెక్కులు చూపిస్తున్నారు. రెండవ దశ పూర్తి కాకపోతే వంశధార ప్రాజెక్టు శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని టెక్కులి, నరసన్నపేట తాలూకాకు సంబంధించినంతవరకు నిర్దేశం అవుతుంది. రెండవ దశ కార్యక్రమం గురించి బడ్జెటులో ఎటువంటి కేటాయింపులు కనపడడం లేదు. క్రితం సంవత్సరం బడ్జెటులో 95 లక్షలు ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం అదే మొత్తం ఇస్తున్నారు చాలా శోచనీయమైన విషయం. మొదటి దశ పూర్తి కావడానికి ఎంత కాలం పడుతుంది, ఎంత డబ్బు కావాల్సిందీ చూపించకుండా మూడున్నర కోట్లు కేటాయించు చేసాం అన్నారు. రెండు సంవత్సరాల క్రితం

కాలువలు తగ్గివేటప్పడు ఎక్వైర్ చేసిన రైతుల భూములకు కాంపెన్సేషను ఇవ్వలేదు. వారిలో చిన్న రైతులు చాలా మంది ఉన్నారు. అప్పుడు కాలువల తగ్గివేయకం జరుగలేదు. పేమెంటు జరుగ లేదు. యూదున్నర కోట్ల మొత్తం యూదు నాలుగు మాసాల ఖర్చుకు కూడా చాలదని చెబుతున్నాను. ఇక ముందు ఎక్వైర్ చేయవలసిన భూములకు కూడా కాంపెన్సేషను ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. దీనికి ప్రత్యేకమైన కేటాయింపు అవసరం. అక్కడ మహేంద్ర తనయ అని నది ఉంది. దానికి చేపాల వద్ద ఉనకట్ట కట్టి కాటంగడ చెరువును రిజర్వాయరుగా మార్చి అక్కడ నాలుగు కొండల మధ్య ఉన్న రిజర్వాయరు ద్వారా అక్కడి మెట్ట ప్రాంతాలకు ఇరిగేషన్ సౌకర్యం కలిగిస్తే అక్కడ ఉండే గిరిజనుల వంటి బలహీన వర్గాలకు ఎంతో సౌకర్యం పర్చుడుతుంది. తక్కువ ఖర్చుతో జరిగే ఈ ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వం త్వరలో పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. 74 కోట్లతో రెండవ దశ కార్యక్రమానికి ఉన్నతం కావడానికి ముందుగా ఈ కార్యక్రమం మొదలు పెట్టి రెండూ నైమల్టైనియస్ గా చేస్తే తక్కువ ఖర్చుతో ఈ పని పూర్తి అయి పేదలకు బలహీన వర్గాలకు ఉపయోగపడుతుందని మనచేస్తున్నాను. టెక్నాలిలో 1989 నుంచి ఆరోగ్య వనతి గురించి హాస్పిటల్ గురించి ఏమీ ఖర్చు చేయలేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వ కాలంనుండి టెక్నాలి డివిజన్ ల్ హెడ్ క్వార్టర్స్, చుట్టుప్రక్కల నుండి నాలుగైదు వేల మంది వచ్చి పోతుంటారు. బలహీన వర్గాల వారు, గిరిజనులు ఉండే ప్రాంతం. స్వతంత్రం వచ్చినా అక్కడి హాస్పిటల్లు డెవలప్ చేయలేదు. బ్రిటిషు వారి కాలంనుంచి 18 పడకల ఉన్నాయి. విరిగి పోయిన మంచాలు, సూర్య చంద్రులు కనిపిస్తుంటారు. ప్రతి సంవత్సరం చెబు తున్నాను అనేక మహజరు యిస్తూ వుంటాము. హాస్పిటల్స్ ముందు భారణచేస్తూ వుంటారు ప్రజలు. ఆరోగ్య సౌకర్యాలకోసము ప్రజలు అంతోసేన చేస్తున్నప్పటికి ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్య తీసుకొనడంలేదు. టెక్నాలి డివిజన్ ల్ హెడ్ క్వార్టర్స్, 80 పడకల హాస్పిటల్ కావాలని అడిగితే తప్పక కడతామని హామీ యిచ్చినా ఏ విధమైన కేటాయింపులు కన్పించడం లేదు. ఇచ్చావుగం, సోంపేట, బారువా 20 మైళ్ళ దూరములో 80 పడకల హాస్పిటల్ వుంటే 50 మైళ్ళ దూరంలో ఎక్కడా హాస్పిటల్ లేని ప్రదేశములో డివిజన్ ల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ లో 80 పడకల హాస్పిటల్ కట్టించడానికి ఏ విధమైన కేటాయింపు కన్పించడం లేదు. ప్రభుత్వం పక్షపాత నై ఖరిసో ఉన్నట్లు అర్థమవుతున్నది. అక్కడి ప్రజలకు పట్టిన దుర్దశ అని వేరే చెప్పవలసిన పని లేదు. ఎక్కడై నా ప్రజలు ము దుకువచ్చి డౌనేషన్ యిస్తే హాస్పిటల్ నిర్మాణము చేస్తామని గత సంవత్సరం చేసిన ప్రకటననుబట్టి నౌపడా పట్టణ ప్రజలు అక్కడ రి వేల మంది ఉప్పు కార్మికులు పని చేస్తున్నారు. మత్స్య పారిశ్రామికులు వున్న చోటు అది. మొత్తము 25 వేల వరకు జనాభా వున్న ప్రదేశము. హాస్పిటల్ నిర్మాణముచేస్తే దారికయ్యే ఖర్చుతో మంచినీటి కోసము, హాస్పిటల్ నిర్మాణములోను 50 శాతము ఖర్చును సాబ్ సెన్ ఫండ్ నుంచి యివ్వడానికి సిద్ధముగా వున్నామని చెప్పిన కమిటీ హామీ ప్రకారము రికార్డు

1-30 a.m.

సూచనగా యిచ్చినప్పటికీ ఇంతవరకు ఏ విధమైన ఎస్టిమేటును తయారుకాలేదు. అక్కడ జూనియర్ కాలేజీకోసము 50 వేలు కట్టించుకొన్నారు. ఇప్పటికీ ఆ జూనియర్ కాలేజీని యివ్వలేదేమిటని జిల్లా విద్యాశాఖాధికారితోను, డెప్యూటీ డైరెక్టరు, హయ్యర్ ఎడ్యుకేషనుతోను మాట్లాడితే మిగతా 50 వేలు కలెక్టు చేసి కట్టినప్పటికీ, అక్కడున్న 6 ప్రైవేటు స్కూల్స్ నుంచి పాస్ అయిన 217 మంది విద్యార్థులకు చదువుకొనే అవకాశము లేక వీధుల వెంబడి తిరగవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. వెనుకపడిన ప్రాంతము 50 శాతము కంట్రీబ్యూషన్ కట్టవలసి వున్నప్పటికీ లక్ష రూపాయలు కంట్రీబ్యూషన్ కట్టడం జరిగింది రహదారుల పరిస్థితి. ఆ ప్రాంతములో కొండల ప్రదేశము వుంది. నౌగాం ప్రాంతం వుంది. 37 గ్రామాలు వున్నాయి 20 వేల ప్రజల వున్నారు. పీకర్ సెక్షన్స్, స్వరాజ్యము వచ్చినతరువాత ఆ ప్రాంతములో ఒక్క అంగుళం రోడ్ కూడ కేయలేదు. అక్కడ న్నవారికి ఏదైనా జబ్బువస్తే వైద్య సౌకర్యము లేక భగవంతునికి నమస్కరిస్తూ ప్రాణాలను విడిచిపెట్టవలసిన దేశపు మరొక మార్గము లేదు. మంత్రిగారికి మెమోరాండములిస్తే ఇన్వెస్టిగేషన్ జరిపించారు. ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్టును పంపించడం జరిగింది. కాని ప్రభుత్వం ఏ విధమైన చర్య తీసుకొనలేదు. వెంటనే చర్య తీసుకొని రోడ్స్ వేయించాలని మనని చేస్తున్నాను. గ్రామీణ గృహ నిర్మాణ పథకాలు. ఇది చాల ప్రాంతాలలో చాల ఉత్సాహముగా జరుగుతున్నట్లు చెప్పారు. కొన్ని గ్రామాల్లో ఇండ్ల స్థలాల సేకరణలోనే చాల జాప్యము జరుగుతున్నది గత 3 సంవత్సరాలుగా. స్థల సేకరణలో రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు ప్రత్యేకమైన ఆధిపత్యము చేస్తున్నారు. వారికిష్టము వచ్చిన చోట చేసినట్లు, యిష్టము లేనిచోట చేయకుండా గ్రామంలోని పెత్తందారులకు లొంగి పని చేయడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వం ఒక నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటుచేయకపోవడంవల్ల రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటు దయా దాక్షిణ్యాల వైన ఆధారపడివుండవలసివస్తున్నది. స్థల సేకరణ చేసినచోట ఆ భూమికి డబ్బును చెల్లించడం లేదు. గానివల్ల గృహ నిర్మాణములో జాప్యము జరుగుతున్నది. శాంతిభద్రతలు. గురించి ప్రత్యేకముగా చెప్పవలసివుంది. బెక్కలి టౌనులో రాత్రి 8 గంటలకు ఒక స్త్రీ హత్య చేయబడింది ఇంతవరకు సోదా చేయలేని సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ గత 3 సంవత్సరాలుగా అక్కడే వున్నారు. ఆమనపాడులో సాయంత్రం 4 గంటలకు ఊచకోత కోసిన హత్య విషయంలో కూడ ఎటువంటి చర్య ఇంతవరకు తీసుకొనలేదు. ఈ మర్డర్స్ కి పోలీసు లొంగి భోయి తప్పుడు కేసులు పెట్టడముతో ఆ కేసు కూడ పోయింది 4, 5 మర్డర్ కేసులు ఇన్వెస్టిగేషన్ కాకుండా వున్నాయి. అక్కడి యస్.ఐ. ని నాలుగుసార్లు ట్రాన్స్ఫర్ చేసి కూడ ఇంతవరకు అతనిని అక్కడనుంచి కదిలించలేకుండా వున్నారు. ఇలాంటి సన్నివేశాలు వుండుటవల్ల ప్రజలలో భయపడేవారు ఎక్కువ అవుతున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వైద్యసౌకర్యములేనిచోట, పీకర్ సెక్షన్ వున్న ప్రదేశాలలోను ఒక డిస్పెన్సరీ పెట్టాలని మంత్రిగారికి చెలితే దాని పైన రిపోర్టును కాన్ఫర్ చేశారు. హాకింపేట, నౌగాం, దేవుసంతాడ గ్రామాలకు

10 మెళ్ల ప్రాంతములో డిస్పెన్సరీ లేదు. అక్కడ వేద ప్రజానీకాన్ని ప్రభుత్వం ఆదుకొనవలసిన అవసరం వుంది. జిల్లా వైద్య అధికారి రిపోర్టు పంపి నప్పటికీ ప్రభుత్వం ఏవిధమైన చర్య తీసుకొనలేదు. అక్కడ కనీస వైద్య సౌకర్యాలను కల్పించడానికి కార్యక్రమాన్ని ప్రభుత్వం చేరట్టాలని కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు అధ్యక్షులవారికి ధన్యవాదాలు చెబుతూ విరమిస్తున్నాను.

11-40 a.m.

(శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య (గుత్తి):— అధ్యక్షా, 1980-81 సంవత్సరపు బడ్జెటును సమీక్షించుకుంటే It is one of the best and progressive Budgets అని చెప్పవచ్చును. విమర్శించే వారు ఎప్పుడూ వుంటారు. ఓర్పు, సహనంతో దీనిలో ఏవిధమైన ప్రాతి వున్నదో పంశీలించి చూడాలి. గత సంవత్సరాల బడ్జెటు కంటే ఇది ఆభ్యుదయకరమైన బడ్జెటు అని చెప్పవచ్చును. ఈ సందర్భంలో నేను కొన్ని విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను. ముందుగా మెడికల్ గురించి చెప్పదలచుకున్నాను. మన ట్యూన్ సిటీస్ లో ఓపెన్ హార్టు సర్జరీ సంబంధించి లతల రూపాయల విలువ గల ఎక్స్ ట్రా మెంట్ వున్నది. It is lying idle. In the Orthopaedic Hospital, machinery worth Rs 10 lakhs is lying idle లతల విలువ చేసే ఎక్స్ ట్రా మెంట్ వున్నప్పటికీ ఇంకా ఓపెన్ హార్టు సర్జరీ ఇక్కడ ప్రారంభించలేదు. అందులో స్పెషలిజ్ట్ చేసిన డాక్టర్లు వున్నప్పటికీ వారిని జనరల్ సర్జన్స్ గానే వుంచడం వల్ల ఇప్పటికీ ఇక్కడ ఓపెన్ హార్టు సర్జరీ ప్రారంభించబడలేదు. అందువల్ల రోగులు వెల్లూరుకు, ఢిల్లీకి వెళ్లవలసివస్తున్నది. గాంధీ హాస్పిటల్ లో వున్న ఎక్స్ ట్రా మెంట్ ను ఆర్థో పెడిక్ హాస్పిటల్ కు తరలించి అక్కడ సర్జరీ ప్రారంభించేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. కొందరి డాక్టర్ల పేర్లు ఇక్కడ చెబితే పక్షపాతం అంటారని చెప్పడం లేదు కాని కొందరు విదేశాలకు వెళ్లి తర్ఫీదు అయి వచ్చిన తరువాత కూడా అటువంటి వారిని ఓపెన్ హార్టు సర్జరీకి ఉపయోగించుకోకుండా టి.బి హాస్పిటల్ కు వేశారు. కనుక గాంధీ హాస్పిటల్ లో వున్న మెటీరియల్ ను నిజాం ఆర్థో పెడిక్ హాస్పిటల్ కు మళ్లించి ఇందులో తర్ఫీదు పొందిన డాక్టర్లను అక్కడ పోస్టు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. మేము ఎస్టి మేట్స్ కమిటీతో ఆర్థో పెడిక్ హాస్పిటల్ కు వెళ్లినప్పుడు ఎందుకు ఓపెన్ హార్టు సర్జరీ చేయడం లేదని అడిగితే మా దగ్గర కార్పస్ డై యాక్సెస్ లేదన్నారు. గాంధీ హాస్పిటల్ లో వున్న దానిని ఇక్కడకు తెచ్చుకో వచ్చును కదా అంటే అక్కడ పున్నట్లు మాకు తెలియదని చెప్పారు. అటువంటి దుస్థితి ఇక్కడ వుంది. దీనికి సంబంధించి మేము డి.ఎమ్.ఎస్.కు, ప్రభుత్వానికి ఒక స్క్రీము అందచేశాము. దానిని తొందరగా లేకవ్ చేయాలని, దానికి పెద్దగా ఫైనాన్సియల్ కమిట్ మెంట్ కూడా వుండదు కనుక వెంటనే దానిని పరిశీలించి లేకవ్ చేయాలని కోరుతున్నాను, నా పరియా గుంతకల్లులో రి పడకల హాస్పిటల్ మూత్రమే వుంది. లక్ష జనాభాగల అక్కడ రి బెస్ట్ హాస్పిటల్ వుండడం శోచనీయం కనుక కనీసం దానిని 30 పడకల హాస్పిటల్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

దీనిగురించి ఆలోచిస్తామని ప్రభుత్వం చెప్పింది కనుక వెంటనే అందుకు తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇక, ట్రాన్స్‌పోర్టు గురించి చెప్పాలంటే అది ఎంతో కాథాకరమైన విషయం, బస్సులలో దుర్వాసనలో కూర్చోటమే కష్టంగా వుంది ట్రైవ్‌కు రాకపోవడం, ఓవర్‌లోడ్, ఎక్కడై నా ఆగిపోతే దిక్కు మొక్కు లేకపోవడం జరుగుతున్నది. స్కూల్ డ్రైవర్ కూడా లేకుండా వుంది. ఒకే వేళ ఎదురైన లారీ వారిని అడిగి రిపేరు చేద్దామన్నా అలాంటి అధికారం డ్రైవర్‌కు లేదు. ప్రజల సౌకర్యంకోసం నేషనల్ జేషన్ చేసినా పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా వుందని మనవిచేస్తున్నాను. డ్రైవర్ మీదా, కండ్లక్టర్ మీదా నమ్మకం వుంచి వారికి మెసర్ రిపేర్‌కోసం పరికరాలు యిచ్చి వారు రిపేర్ చేసే అవకాశం వారికి కల్పిస్తే బాగుంటుంది. మా రాయలసీమలో మాకు చాల పాత బస్సులు ఇచ్చారు. ఎప్పుడు ఎక్కడ ఆగిపోతాయో తెలియని డెర్బ్యాగ్య పరిస్థితి వుంది. ఫ్రంట్ సీట్‌లో పెద్ద టైర్ పెడతారు. అందువల్ల ముగ్గురు ప్యాసెంజర్స్ కూర్చునేదానికి వీలులేకుండా పోతున్నది. మరొక సీటులో పోస్ట్‌ల్ బ్యాగ్స్ పెడతారు. అందువల్ల మరో ముగ్గురు కూర్చునే అవకాశం లేకుండాపోతున్నది. ఇటువంటి వాటిని తొలగించి ఎక్కువ మంది ప్రయాణికులకు అవకాశం కల్పిస్తే బాగుంటుంది. ఇదివరకు రాయలసీమలో ఆర్.జి.బి.డి. వుండేది. అప్పటి బస్సులలో కూర్చుంటే దేవాలయాలలో కూర్చున్నంత హాయిగా వుండేది. ఇప్పుడు బస్సులు గబ్బు వాననతో ఎంతో అధ్వాన్న స్థితిలో వున్నాయి. ఫస్ట్ ఎయిడ్ బాక్సు వుంటుంది కాని అందులో ఏవీ వుండవు. మేము రిపోర్టు ఇచ్చినా ఇంతవరకూ చర్యలు తీసుకోలేదు. నేషనల్ జేషన్ కు ముందు బస్సు అయిదు నిమిషాలు లేట్ వస్తే ఫయిన్ వేసేవారు. ఇప్పుడు అయిదారు గంటలు లేటుగా వచ్చినా టెట్టించుకొనే వారు లేరు. ముప్పయి మైళ్ళకు కూడా పెట్టిన లేకపోవడంవల్ల ప్రయాణికులు ఎండకు ఎంతో ఇబ్బంది పడుతున్నారు. చేయి చూసినా బస్సులు ఆవరు. వస్తే ఒకేసారి అన్ని బస్సులు రావడం, లేకపోతే నాలుగైదు గంటలు గడిచినా ఒక్క బస్సు రాకపోవడం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి విషయాలన్నిటిలోనూ ట్రాన్స్‌పోర్టు అథారిటీ వారు తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఎక్కువగా రాయలసీమలో మా జిల్లాలో పెల్లర్లు కట్టించాలి. ఏ స్కిమ్ను వేచారోగాని మా రాయలసీమలో బిన్‌డిపోస్ట్ గాని, బిన్ స్టేషన్లుగాని పెల్లర్స్ గాని ఏ మాత్రం లేవు. ఎన్నో మైళ్ళకు ఒకటి వుంటుంది. ఆ పెల్లరులో ఎంత మంది వుంటారు? ఇటువంటి పెల్లర్లు ఎక్కువగా కట్టించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తే బాగుంటుంది. పేద ప్రజలు బిన్ కొరకు రోడ్స్ పైన వుంటారో వారికి తప్పకుండా లిఫ్ట్ యివ్వాలి. బస్సులు ఆవకుండాపోతే బాగుండదు. మానవత్వాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని యీ ట్రాన్స్‌పోర్ట్ డేషను నడిపితే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక విద్యా విషయములో డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారు తీసుకున్నటువంటి విధానం అభ్యుదయకరమైనటువంటిది. అభ్యుదయ పాఠశాలలు పెట్టిన తరువాత

చాలావరకు విద్యార్థులలో ఒక విధమైనటువంటి మార్పు వచ్చింది. ప్రాథమిక లేస్తారు, మంచి గుణపాఠాలు నేర్చుకొని కులమత వివక్షత లేకుండా మంచి వద్దకులలో నడుస్తున్నారు. ఈ నాటి అభ్యుదయ పాఠశాలలు మంచి పంపాలో నడిపే 20 ఏండ్ల తరువాత వారందరు మంచి పౌరులుగా తయారై డిమాన్డ్ స్ట్రీషన్స్ డిస్ట్రీక్షన్ ఆఫ్ ప్రావర్సీ అనేవి లేకుండా పోతాయి. అయితే అభ్యుదయ పాఠశాలలు చాలా తక్కువగా వున్నాయి. ఏ ఊరిలో అయితే అభ్యుదయ పాఠశాల వుందో అందరు విద్యార్థులు అక్కడికే వస్తున్నారు. కొంత సౌకర్యం వుంది గొబట్టి వస్తున్నారు. కాబట్టి యీ పాఠశాలలను గ్రామానికి ఒకటి పెట్టాలి, ప్రతి తాలూకాలో ఇంకా రెండు మూడు ఎక్కువచేస్తే బాగుంటుందని ప్రభుత్వానికి మనవిచేస్తున్నాను.

వవరు విషయం. ప్రతి గ్రామం ఎలక్ట్రికై చేశామని రికార్డు వుంటుంది గాని గ్రామాలకు వెడితే స్థంభాలు మాత్రం వుంటాయి, వైరు లాగివేశారు, కాని కనక్షను యిచ్చేదానికి వెనుకంజ వేస్తున్నారు. 10, 12 సంవత్సరాలుగా స్థంభాలువేసి వైరు లాగిన పరిస్థితి వుంది గాని అక్కడ లైటింగు లేదు. సమితి మీటింగులో జిల్లా పరిషత్తు మీటింగులో దాని విషయం మాట్లాడాము. ఏది ఏమైనప్పటికీ డిపార్టుమెంటు మాత్రం కొంతవరకు చురుకుగా పని చేయడం లేదు. గ్రామాల్లోకి వెడితే ముఖ్యంగా హరిజనవాడల్లో పరిపాలన ప్రక్కన పాములువచ్చి పడుకునే పరిస్థితి వుంది. వారు ఏమైపోతారో ఏమో తెలియని పరిస్థితి వుంది. అభ్యుదయకరమైనటువంటి కార్యక్రమము చేపట్టే గ్రామాల్లో తప్పకుండా కరంటు యివ్వాలి. స్థంభాలువేసి వైరు లాగారు, ఏవో చిన్న క్లిప్స్, క్లాంప్స్ లేవనే సాకు చెప్పకుండా గ్రామాలను విద్యుద్ధీకరణచేస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇండస్ట్రిస్ విషయం. ఇప్పుడు సిటీస్ అని పెట్టి జంట నగరాలలో స్పెషల్ గా బస్సులను నడుపుతున్నారు. చాలా మంచి రిజల్టు యిస్తున్నది. అటువంటి వద్దలిని జిల్లాలలో కూడా వెడితే బాగుంటుంది. దానివల్ల ప్రజలకు సహాయం అందించినట్లు ఆవుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

హౌసింగు విషయం. పేదవారికి చాలా అభ్యుదయకరమైనటువంటి సిద్ధాంతాల మీద డాక్టరు చెన్నారెడ్డిగారి నాయకత్వములో సహాయం జరుగు తున్నది. వట్టాలు యిస్తున్నారు, ఇండ్లు కట్టిస్తున్నారు, కాని యిస్తున్నటువంటి సహాయం 400 రూపాయలు చాలవు. ఎక్స్ పేరిమెంటు చేసిన తరువాత నా అనుభవముతో చెబుతున్నాను. 400 రూపాయలలో రెండు వందలు క్యాష్ కంట్రీబ్యూషన్, మిగతా 200 ఫుడ్ ఫర్ వర్కు ప్రోగ్రాం క్రింద ఇస్తున్నారు. రెండు సెంటు మీద యిండ్లు కట్టుకోవడానికి తడికెలకు గాని, బొంగులకు గాని, చాపలు వేసుకోవడానికి గాని ఆ డబ్బు చాలదు. పేద ప్రజలు తిండి లేని పరిస్థితిలో వుంటున్నారు. అందుకని ఆ స్కీము ప్లస్ ఫుడ్ కావాలంటే కనీసం ఆరు వందల రూపాయలు అయినా చేస్తే

శాగుంటుంది. గాలికి పడిపోతున్నాయి, బొంగులు, తాగు నీరు కష్టపడిపోతున్నారు. ఇంకొక రెండు వందలు చేర్చి, 300 ఎకరాలు ట్యాంక్ కంట్రీ బ్యూపను క్రింద, మూడు వందలు ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద చేసిన పని సక్రమంగా వుంటుంది; పేదవారు సంతోషిస్తారు, ప్రజలకు శాగుపడుతుందని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నాను.

ఇక కమాండు పరియో డెవలప్ మెంటు గురించి చెప్పాలి. రుగభద్ర ప్రాజెక్టు వచ్చింది. తుంగభద్ర వస్తే రాయలసీమ ప్రజలు బాగా తాగు నీరలకు కన్నారు, ఆశలు పెట్టుకున్నారు. ముఖ్యంగా లాండ్ రివల్యూషన్ బాగా ఎడారి కాబోతుందనే భయం వుంది. 30 అడుగుల లోతు పోయినా సీమ దొరకడం లేదు. అటువంటి పరిస్థితులలో ఆశ తుంగభద్ర తుంగభద్ర పాచ్.ఎల్.సి. పెట్టారు, నీళ్ళు చూపిస్తున్నారు గాని వాడకునే నీళ్ళు సీమ తీసుకో కూడదని ఒక ఆంక్షను ఎన్.ఇ. గారు వేస్తారు. నా పేరిటో వుంటుంది అనే పద్ధతిలో వుంటాడు. ప్రతిసారి ముఖ్యమంత్రిగారికి చెబుతూ వుంటుంది వారు వుత్తర్యులు చేయడం వంటలు వండించుకోవడం జరుగుతుంది. పాచ్.ఎల్.సి. ద్వారా చేసుకోడానికి చెరువుల క్రింద వేయవలసి వుంటుంది. ఆ చెరువులు అప్పీ వ్వం పడితేనే గాని నిండవు. వస్తూ వున్న భూములు ఆధారపడి వున్నవి. పాచ్.ఎల్.సి నుండి నీటిని ఆ చెరువులకు ఒక రెండు శెలలు సప్లయ చేస్తే పేదవారు శాగుపడుతారు. తాగుడానికి నీరు వస్తుంది. చెరువుల్లోకి నీరు వస్తే బావుల్లోకి నీరు వస్తుంది, అందుకని ముత్తమకు బండలు గాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను. ఎలా కాలం వున్నా దాని గురించి ఆలోచించాలి. అధికారులు యడమెంటుగా వుంటున్నారు, ఒక కంటే పెద్ద పదాలు వాడడానికి యిష్టం లేదు, శక్తి లేదు. పాచ్. సి. పోయేవోట చుట్టూ వున్న చెరువులకు నీరు యివ్వాలి. మేము ఎప్పిమేళ్ళు కంటే ద్వారా తుంగభద్ర వెళ్ళినప్పుడు అక్కడి ఇంజనీర్లు చెప్పేదేమంటే వచ్చే నీళ్ళలో మూడు వంతులు సముద్రం పాలు అవుతున్నాయని అటువంటి నీటిని నిలుపుకో దానికి రిజర్వాయర్లు కడితే శాగుంటుంది. సముద్రానికి వంపిస్తే ఏమి వస్తుంది? అధికారం లేదని యింజనీర్లు చెబుతున్నారు. ఏ గ్రామం గుండా అయితే ఆ కాలవ పోతున్నదో వారికి నీరు యివ్వకపోతే దౌర్జన్యంగా నీరు తీసుకునే పరిస్థితి వస్తే మనం ఏమీ చేయలేము. తప్పకుండా చెరువులకు నీరు యివ్వాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. దానికి ఎక్కువ ఖర్చు లేదు, నీరు మళ్ళించే దానికి ఖర్చు లేదు. కెనాల్స్ వేశారు, చెరువుల్లోకి పోయే దానికి దారి ఏర్పాటు చేశారు. ఇంజనీర్లు యీ విధంగా ఎందుకు చేస్తున్నారో అర్థం కావడం లేదు. నాకు ఏమి అనిపిస్తుందంటే, ఏ యింజనీరు అయితే యడమెంటుగా వుంటున్నాడో ప్రజలకు సహాయం చేయడం లేదో అటువంటి వారిని అక్కడి నుండి తరలిస్తే శాగుంటుంది. ప్రతి దానికి ఉత్తర్యులు కావాలంటున్నారు. నిన్ను అక్కడ అధిపతిగా చేసినప్పుడు కామన్ వెన్స్ యూన్ చేయాలి. People are suffering in Rayalaseema area and they must take precautionary steps to supply water. This is an important problem and it must be solved.

ఇక సైక్లోను గురించి ఒక విషయం చెప్పక తప్పదు. ప్రతి సంవత్సరం దురదృష్టవశాత్తు ఏతుఫానో వస్తున్నది. అది మనచేతిలో లేదు. This is an act of God. ఎందుకంటే అది మన కంట్రోలులో లేదు. అది వస్తున్నది. మనం భాధపడుతున్నాము. సైక్లోను గాని తుఫాను గాని వచ్చినప్పుడు జరుగుతున్న దేమంటే, రేళములో వున్న అందరుకలక్టర్లు యింజనీర్లు, మిగతావారందరూ అక్కడికే పోతున్నారు. అన్ని లారీలు, తడికెలు, బొంగులు అక్కడికే పోతాయి. ఒక ఏరియాలో సైక్లోను వస్తే అక్కడ సహాయం చేయకూడదని చెప్పడం లేదు. వార్ ఫుటంగు మీద చేయకలసిందే. కాని ఆ సమయములో మిగతా జిల్లాలలో అడ్మినిస్ట్రేషను కొలాప్స్ అయి పడిపోయే పరిస్థితులు వస్తున్నవి. ఇంతకుముందు కూడ మనవి చేశాను. సైక్లోను ఎఫ్ థైడ్ ఏరియాస్ కొరకు సైక్లోను బోర్డు అని లేక ఒక సైక్లోను అథారిటీ అని ఏర్పాటు బాడీని పెడితే బాగుంటుంది. If necessary we can have one Minister for cyclone and calamities. He can attend immediately with machinery and all that. మేము ఎందుకు భాధపడుతున్నామంటే మాకు ఏవో ఫుడ్ ఫర్ వర్క్ క్రింద స్కీముని పేసి బొంగులు సప్లయ చేయాలనుకున్నప్పుడు లారీ బొంగులు రెండు వందలు అయితే 1200 రూపాయలు యిచ్చి తోలారు. అట్లా గాకుండా మెటీరియల్ స్టోర్ చేసుకునే అథారిటీ పెట్టి సక్రమంగా చేస్తే ఎవరికీ భాధవుండు. ఎవరికీ యింబాలెన్స్ వుండవు అందుకని మిగతా జిల్లాలు భాధపడకుండా పబ్లిక్ కార్పొరేషన్లు కుంటుపడకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను.

12-00 noon రూరల్ వాటర్ సప్లయ విషయం ఉంది. మనం ప్రతి గ్రామానికి బోర్ వెల్పు వేస్తున్నాము. ప్రతి సమితికి 80,70 బోర్ వెల్పు ఇస్తున్నాము. ముఖ్యంగా మా ఏరియాలో రెండు నెలలు నీరు వచ్చిన తరువాత బురద వస్తున్నది. అంటే నీరు లోపలికి పోతున్నది. లాభం లేదు. దానిని ప్రజలు గట్టిగా నొక్కడంవల్ల పంపు విరిగిపోతున్నది. కాబట్టి ఈ బోర్ వెల్పు సిస్టంను మారిపేసి సింగిల్ పాయింటు సిస్టం పెట్టి వాటర్ స్టోర్ చేస్తే బాగుంటుంది. ఈ బోర్ వెల్కు 7 వేల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నాము. రెండు బోర్ వెల్పు గ్రామంలో వేస్తే 14 వేల రూపాయలు ఖర్చు అవుతున్నది. ఆ 14 వేల రూపాయలతో సింగిల్ పాయింటు సిస్టంతో ప్రొచ్యుర్డ్ వాటర్ సప్లయ స్కీము పెట్టి ఒక బావికి కనెక్టు చేస్తే అక్కడ వాటర్ స్టోర్ అవుతుంది. అక్కడ నాలుగు కుళాయిలు పెడితే ప్రజలు నీరు తీసుకొని పోతారు. ఈ బోర్ వెల్పు సిస్టం డెయిల్ అయి నది. దానికి మెషిన్ లేదని, పార్సు లేవని అంటున్నారు. రిపేర్స్ వస్తే, ఎన్నో గ్రామాలలో బోర్ వెల్పు వేసిన తరువాత చెక్కలు విగించి వెళ్ళిపోయారు. ఎందుకంటే మెషిన్ లేదని, ఈ పరిస్థితి మనకు అక్కరలేదని మనవిచేస్తూ తమరు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ఆభివందనములు తెలియజేస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ డి. చిన్న మల్లయ్య (ఇందుర్తి):—అధ్యక్షా, ఆర్థిక శాఖామూల్యాల ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటును పరిశీలించిన తరువాత అందులో అన్నీ లేవని చెప్పడానికి తయారుగా లేను కాని అందులో ఉన్న అంకెలు చూస్తే అంకెల గారడీగా కనుపిస్తున్నది ఉన్న వాటిలో పేద ప్రజలకు అందుబాటులో ఏమీలేవని, అందుతో పేదప్రజలకు రావలసినవి కూడా లేవని చెప్పడం అభిశయోక్తి కాదని మనని చేస్తున్నాను. విమర్శ విమర్శగా కాకుండా ఉన్న వాస్తవాలను పేను చెప్పడం కొన్నాను. మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో 180 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయాన్ని ఉస్తున్నటువంటి గీత సని వారల పరిస్థితిని మెరుగుపరచడానికి, వారి సాంఘిక సుఖమును అభివృద్ధి చేయడానికి వేలంపాట రద్దు చేస్తామని, ఆ వృత్తిని బాగు చేసి వారిని రక్షిస్తామని చెబుతున్నారు. 180 కోట్ల రూపాయల ఆదాయం ఉందిన్నటువంటి వారి గురించి ఈ బడ్జెటులో ఏమీ చెప్పలేదు. ఇత ఆదాయం ఇస్తున్నటువంటి చెట్టును రక్షించడానికి లేదా చెట్టును ఎక్కి గీసే కార్మికుని యొక్క పోషణ గురించినా, వారి గురించి తలపెట్టే కొత్త కార్యక్రమాల గురించినా ఈ బడ్జెటులో ఏమీ తెలియజేయలేదు. 1, 1 1/2% సాంఘిక కార్యక్రమాలక్రింద ఖర్చు పెడతామని అన్నారు కాని అది ఏ రూపంలో ఖర్చు పెడతారో, ఎంత డబ్బు దానికి ఖర్చు అవుతుందో ఆ వివరాలేమీ చెప్పలేదు. జనరల్ గా 180 కోట్ల ఆదాయం తెస్తున్నటువంటి 50 లక్షల జనాభా కలిగిన కార్మికుల గురించి ఈ బడ్జెటులో ఎటువంటి ప్రస్తావనా లేదు. ఈ బడ్జెటు చూసిన తరువాత నేను ఏమనుకోవాలో, దీనిని గురించి నా అభిప్రాయం ఏవిధంగా ఉండాలో ఆ విధమైన అభిప్రాయం నాకు ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. కనీసం ఈనాటికి అయినా వారి అభివృద్ధికి తోడ్పడే కార్యక్రమం ఉందా? ఈ చెట్టుపైన వస్తున్న ముడిసరుకును అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నదో తెలియదు. ఈనాడు ఖాదీబోర్డు ఖాదీ పరిశ్రమల ద్వారా చాలా అభివృద్ధి చేసే అవకాశం ఉందని చాలామంది శాస్త్రజ్ఞులు తెలియజేసారు. ఈ ముడిసరుకుతో తయారయ్యే పరిశ్రమలను డెవలప్ చేయడానికి కొన్ని కోట్లు కేటాయించి ఇంటింటి పరిశ్రమగా డెవలప్ చేద్దామనే ఆశయం ఈ ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లు కనుపించడం లేదు. అది లేకుండా పరిశ్రమాభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పే మాటలు పట్టి బాటామని నేను అనుకుంటున్నాను. పోషణం మాటలు చెప్పి రిసల్యూషన్లు రాకుండా చేస్తున్న ఎత్తుగడలలో ఒక ఎత్తుగడగా భాసించవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది. అతను చెట్టుపై నుంచి పడి చనిపోతే అతనిమీద ఆధారపడిన కుటుంబానికి 2 వేల రూపాయలు మాత్రమే ఇచ్చే విధానం కొనసాగుతున్నది. అది సరైనది కాదని, అతని మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్న కుటుంబానికి 10 వేల రూపాయలు అయినా సహాయం చేయాలని పెట్టిన డిమాండును మెంచినట్లు కనిపించడం లేదు. వారికి రుణాలు దొరకవు. ఇక అవినీతి చూస్తే ఒక్క రైతులపైనే కాకుండా గీత పనిచారి మీద కూడా కొట్టవచ్చినట్లు కనిపిస్తున్నది. ఒక క్షణం వెనక కట్టినా, క్షణం ముందు కట్టినా, చెట్టును ఎక్కువ గీసినా, తక్కువ గీసినా, అమ్మడంలో లోపం జరిగినా—ఏ పరిస్థితిలో చూసినా విపరీతమైన దురాచారాలు తాండవిస్తున్నవి. నేను వీరి గురించి గత రెండు సంవత్సరాలుగా

మనవిచేస్తున్నాను. ఇకముందైనా వారికి విముక్తి జరుగుతుందని నేను ఆశించాను. కాని ఇప్పుడు కాదు కదా, ఇకముందు కూడా జరిగే అవకాశం లేదని ఈ బడ్జెట్ వల్ల తోలుస్తున్నది అందుచేత నేను ఈబడ్జెటు యొక్క పరిస్థితి గురించి అసంతోషం తెలుపుతున్నాను. వారికి సరైన పరతులు కలిగించాలని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రీన్ పనిచారే కాకుండా పాలేరులు, దివకూలీల పరిస్థితి కూడా మనస్థానంలో మనవి చేస్తున్నాను. ఈ 548 కోట్ల రూపాయల బడ్జెటులో టి. సిలకు, బి. హెచ్. వర్గాలకు వెనుకబడినవారికి కేటాయించిన కేటాయింపుల పరిస్థితి చూసే 81 కోట్లు మాత్రమే ఉంది. 31 కోట్ల రూపాయలు ముందు పెట్టి తిను మొత్తకు వట్టుకు అనే సామెతలాగ ఉంది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 80% ఉన్న బలహీన వర్గాల వారిని, శ్రమ జీవులను అందరిని ఈ 81 కోట్లతో అభివృద్ధి చేస్తున్నామంటే ఎలాగో మృగలము అనేది ఒకసారి ఆలోచించండి. వారికి ఇళ్లు ఇస్తాము, కళ్ల స్థలాలు ఇస్తాము అనే మాటలు చూస్తే వారిని ఎంత అభివృద్ధి చేస్తున్నారో ఒకటి రెండు మాటల్లో చెబుతాను. 1979 సంవత్సరంలో ఇళ్ల స్థలాలుకు 50,000 ఎకరాల కాని భూములు 21,384 ఎకరాల ప్రభుత్వం భూములను వంశిని చేయడం జరిగింది. అది 11,49,741 మందికి ఇచ్చినట్లు చెప్పారు. ఇది జరగలేదని నేను అడగడం లేదు. జరిగినదానిలోని లోపాల గురించి మనవి చేస్తాను. ఈ సంవత్సరాలనుంచి ఇళ్ల స్థలాలు కోసం తిరిగి, తిరిగి దొరకక మూలన ఉన్న హరిజనులు, వెనుకబడిన వర్గాల వారు కనిపిస్తున్నారు. నా సరియ్యాలో 10 గాగ్గిమాలలో ఇళ్ల స్థలాలు కావాలని నేను పోయిన బడ్జెటు స్పీచ్ లో చెప్పాను దీమాండు విన చెప్పాను. అయినా ఆ గాగ్గిమాలో ఈనాటి వరకు విముక్తి జరగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాటికి మనకు రావలసిన 28,75,000 రూపాయల ఆదాయంతో 17 కోట్ల రాబట్టామని అంటున్నారు. చాలాసంతోషం. ఇంకా మిగిలిపోయి కూడారాబట్టవలసిన అవసరం ఉంది. ఈనాడు గుడిసెలు ఇచ్చామని అంటున్నారు. గంతుముందు మాట్లాడిన శ్రీ వెంకటరామయ్యగారు ఒక విషయం చెప్పారు. ఆ ఇళ్లు కొట్టుకొని పోతున్నాయని చెప్పారు. ఇది లోగడ వడ్డీ వ్యాపారస్థులు ఇచ్చిన అప్పులాగ ఉంది ఆ వడ్డీ వ్యాపారస్థుడు రైతుకు కనష్టపడను వర్కుకు అప్పు ఇచ్చేవాడు కాదట. తిరిగి అప్పు రావలసిన దానికి, గొడ్డు మొదలైనవి చనిపోయినప్పుడు వెలక్కు చేసే పద్ధతి ఉందని నేను అంటున్నాను. ఆ పద్ధతిలో కొట్టుకొనిపోయే గుడిసెకు ఇవ్వడంవల్ల వారిని తన వాత గుడిసె లేదని మళ్ళీ ఈ నాయకుని దగ్గరకు, ఆ నాయకుని దగ్గరకు తిరిగే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. అది బాగా శ్రేయస్సుని చెబు తున్నారు. కాని అది నీళ్ళలో పోసినట్లు అవుతున్నది. నా సరియ్యాలో 414 ఇళ్ల నిర్మాణం కోసం—నూడొక్క స్కీము కోసం 6 మాసాల క్రిందట రికమెంట్ చేసి వంపించారు. కాని ఆ స్కీము ఏమైందో తెలియదు. ఒక్క ఇల్లు కూడా మంజూరు కాలేదు. మన కౌన్సిలులో ఎమ్.ఎల్.సి. అయిన శ్రీ కె. మల్లా రావుగారు ఒక నిర్మాణాన్ని ప్రవేశపెట్టగా దానిని షక్తివంగా కూడా ఆమోదించారు. రెండు వేల రూపాయలు ఇల్లు కట్టుకొనుటకు ఇవ్వాలని ప్రవేశపెట్టిన

తీర్మానమును ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించారు. ఆ రెండు వేల రూపాయలను ప్రక్కకు పెట్టి 200 రూపాయలు వినియోగించే ఘట్ అని, 200 రూపాయలు నగదు అని 400 రూపాయలతో కట్టానని అన్నారు. దానితో ఇన్ని లక్షల ఇళ్ళు కట్టించామని చెప్పి వారిని సంతృప్తి పరచాలనుకుంటే పొరపాటే అవుతుంది. అటువంటి బడ్జెటుకు ఏ పేరు ఇవ్వాలో, ఎటువంటి మాట ఇవ్వాలో గమనించాలని మనవి చేస్తున్నాను. పక్కా ఇళ్ళ నిర్మాణం కోసం సాధ్యమైతే జిక్కుబిక్కు గ్రామం లేదా ఒక ప్రాంతం తీసుకొనే నిర్మాణం చేబడితే తరువాత ఇంకొక కార్యక్రమానికి వెళ్ళవచ్చు. వారు ఈ గుడిసెలలో ఉండి వర్షంలో తడవకుండా మార్పు చేసే కార్యక్రమం గురించి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నట్లు కనిపిస్తదంటే లేని ఈ సందర్భంలో మరని చేస్తున్నాను. ఒక ఇళ్ళ స్థలాల్లో కాదు. భూసంస్కరణల పరిస్థితి ఏమిటి? భూమి కాల పరిస్థితి చూస్తే చాలా విధూరముగా కనిపిస్తూ ఉంది మొత్తం 4,44,218 12-10 p. m. డిక్లరేషన్లు ఇచ్చారు 4,43,735 కేసులకు పరిష్కారం చేశారట. 11 లక్షల 8 వేల ఎకరాల భూమిని మిగులు భూమిగా నిర్ణయించాము అంటున్నారు. ఇందులో 8 లక్షల 12 వేల ఎకరాల భూమికి సంబంధించి కోర్టుల్లో నడుస్తున్నాయట, అంతలో 4 లక్షల 98 వేల ఎకరాల భూమి ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోడానికి వీలుగా ఉందట. ఇందులో 8 లక్షల 72 వేల ఎకరాల భూమిని స్వాధీనము చేసుకుని లక్షా 71 వేల మందికి 2 లక్షల 57 వేల ఎకరాలు ప్రభుత్వము పంపిణీ చేసిందట. అంటే అందులో నగము ఇటు, నగము అటు. మిగిలింది ఏమిటంటే 2 లక్షల ఎకరాలు అది కూడా తమవాళ్ళకు, తమకు అనుకూలముగా ఉన్న వాళ్ళకు తమ పేర్లు వేసుకొని ఇచ్చుకున్నది లక్షా 50 వేల హైచిల్లర్ ఉంటుందని నా అంచనా. పంచితే ఇదే మిగిలిన ఆ లక్ష ఎకరాలు పంచవచ్చు. అది కూడా దుమ్ముకోడానికి వీలులేనటువంటి భూములనే పంచారు అంటే ఈ భూసంస్కరణ పేదవారి నోట్లో వట్టిగడ్డలు రాళ్ళు డ్రాయ్ గాని వారికి ఏమీ భూమి దొరకలేదు అందుచేత కష్టపడి భూమి దున్నుకునేవారికి లేదు అని వారి లెక్కల మూలంగానే తేలుతోంది. అందుకొరకు భూసంస్కరణ వల్ల లాభంలేదు, ఇక హాస్టల్స్ లో పిల్లల పరిస్థితి చూస్తే పాస్టిలు గందరగోళాలు 81 కోట్ల రూపాయలు పెట్టి పిల్లల ముందర ప్రతి వేల పిల్లలకు మన్నట్లు ఉంది. అట్లా ఈ ప్రభుత్వం ఈ డబ్బెట్ అంతెలు చూపిస్తూ ఉందిని మాత్రం పనినయంగా మరచిచేస్తున్నాను. ఒక కూలే కాదు పాలేలే కాదు రైతుల పరిస్థితి కూడా ఇప్పుడు చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది కేంద్రంలో ఎన్నో రాయితీలు పారిశ్రామిక పేతలకు, కోటికొట్లలకు ఇస్తూఉంటారు. ఎన్నో బాకీలు రద్దు చేస్తూఉంటారు. కోటిలక్షల రూపాయలు రానుతిలలో పోతూఉంటాయి. ఒకవైపు కరువు, ఒకవైపు ముంపు భీభత్సంలో ఉండే రైతు పరిస్థితి ఏమిటి? కరువులో ఉన్న రైతు మండి మాలిగుజారి వసూలు చేస్తారు. వారికి కరెంటు ఇవ్వకపోయినా నీరు ఇవ్వకపోయినా శిస్తు రద్దుచేయరు రైతు దేశానికి వెన్నెముక, 2 1/2 ఎకరాలకు శిస్తు మాఫీ అంటారు. కాని అది ఏమీ లేదు. ఈ రోజు జనార్దనరెడ్డిగారు మాట్లాడినది చూస్తే మనవోయిచేది ఏమీ కనిపించడంలేదు సరికాదు అదనంగా ఇంకా నన్నుల ద్వారా రాబట్టడానికే

ప్రయత్నము చేస్తున్నట్లున్నది. ఈ ప్రభుత్వం ఈనాడు అంతటా కరెంటు బిల్లుల మాఫీ చేయాలి. మార్కెట్ జారి మాఫీ చేయాలి. 10 ఎకరాల లోపు ఉన్న రైతులకు ఎస్.ఎఫ్.డి. ఏ పేరుతో ఇచ్చిన అప్పులు గాని, అంతకు ముందు మరొక పేరుతో ఇచ్చిన అప్పులు గాని మాఫీ చేసి రైతు రేణానికి వెన్నెముక కనుక అతని వెన్నెముకపై బలం చేకూరుస్తాము మీకు కరెంటు ఇస్తాము ఈ పంటకు గ్యారంటీ ఇస్తాము అని చెప్పి ఈ ప్రభుత్వానికి రైతు తరువాతనే మిగతా విషయాలు అనే మాట రుజువు చేసుకోవాలి. ఈ మాత్రం సహాయం చేయలేరా? ఎన్నో కోట్లు నష్టం అవుతూ ఉంటుంది. రైతు కొరకు కొన్ని కోట్లు సహాయం చేయలేదా? పాస్ బుక్ లు పంచారు. నేను 4, 5 గ్రామాల్లో ఈ పాస్ బుక్ ల విషయం ఖరీదించవని రెవెన్యూ ఆఫీసర్లుని అడిగితే రిమాంబులు జరిగినా రెవెన్యూ ఆఫీసర్లు వెళ్ళి గ్రామాలలో ఎరుగుతున్న అన్యాయాలను పరిశీలించమంటే, లేదు. ఇది ఆ రెవెన్యూ ఆఫీషియన్స్ కు గ్రామాల్లో ఉన్న పతేల్ హక్కురీతిలో నష్టం సంబంధం తప్ప మరొకటి కాదని నేను ఘంటాపదంగా చెబుతున్నాను. మేము చెప్పడమే కాదు. రేపు రైతులు చెబుతారు. కొన్ని గ్రామాలలో నిరాశరణ్యమం వచ్చినా అక్కడ తరలేదు. ఏదో కమ్యూనిస్టులు చేస్తున్నారని చెప్పడానికి ప్రభుత్వానికి నోరుంది కాని పోలీస్ చేసి వాస్తవమైన పరిస్థితులు గమనించి సరి అయిన తీర్పు ఇచ్చే అవకాశం లేదని నేను మీ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ప్రజారోగ్యం గురించి ఇప్పుడే నామిత్రుడు మాట్లాడారు. నిన్న కాక మొన్ననే ప్రాచారాబాద్ లో కోటిలో మరొక హాస్పిటల్ కి ప్రారంభోత్సవం జరిగింది. సంతోషం సిటీలో అభివృద్ధి కావలసిందే నేను కాదనను. కాని గ్రామాలలో మారు మూల రోడ్లు లేక దవాఖానాలు లేక అక్కడ ప్రజల ఆరోగ్యం ఓడించబోతుంటే పట్టించుకునేవారు లేరు. రెండు గ్రామాలలో కోపాడా ఒకటి, ఇంపుర్తి ఒకటి. ఈ రెండు గ్రామాలలో అక్కడ 10 వేల రూపాయలు పీసుకొని కూడా 2 ఎకరాల భూమి దానం పీసుకొని కూడా 4, 5 పడకలు గలిగినటువంటి హాస్పిటల్స్ కూడా పెట్టలేకపోయారు. ఉన్నచోట మందులు లేవు పరి ఇది ప్రజారోగ్యము అని చెప్పుకుంటే ఏ విధంగా అర్థం చేసుకోవాలో తెలియడం లేదు. ప్రాలు ఏమీ అర్థము చేసుకుంటారో, అన్నీ ఉన్నాయి అల్లుని నోట్లో శని ఉంది అన్నట్లు ఉంది. పేదవానికి ఉద్యోగ వసతి వైద్యవసతిలేదు బడ్జెట్ లో మాత్రం అంకెగా డీ మోస్టున్నారు. దానివల్ల ప్రయోజనం లేదు. మా ప్రాంతం పూర్తిగా వెనుకబడిన ప్రాంతం. పూర్తిగా లింకాడితు నివసిస్తున్న ప్రాంతం కొంతలు గుట్టలు ఉన్న ప్రాంతం. మంచినీళ్లు దొరకవు. మంచి నీటి పథకాన్ని అక్కడ ఇంతవరకు ప్రారంభించలేదు. మీరు మా కాన్స్టిట్యూయన్సీలో ఏమీ చేయకుండానే ఎన్నో చేస్తే మాత్రం నాకు ఏమీ సంతోషం దీనిని నేను ఎందుకు ఆమోదించాలి? అదృ గురించి ఒక మాట చెప్పి ముగిస్తాను. అటువంటి మా ప్రాంతంలో జూనియర్ కళాశాల కావాలని రెండు సంవత్సరాలనుంచి నేను గెలిచిన నాటి నుంచి ఈ నాటివరకు అడుగుతున్నాను.

విముక్తి లేదు. మంజూరీ చేసాము అని అంటారు. లక్ష కట్టమని అంటారు. కట్టలేము అంటే ఇవ్వడానికి సిద్ధముగా లేము అంటారు. వచ్చినచోట ఓపెనింగు లేదు, ఓపెన్ అయిన చోట ఉపాధ్యాయులు లేరు. అభ్యుదయ పాఠశాలలు అన్నారు. ఎన్నో అభ్యుదయ పాఠశాలలు ఓపెనింగు చేశారు. వాటిలో అభ్యుదయం ఏమి ఉంది? అభ్యుదయం ఏమి ఉంది? ప్రారంభోత్సవాలు ఎన్నో చేశారు. ఇప్పుడు ఆ ప్రారంభోత్సవాలు చేసిన చోటికి వారు పోతే వీవులు విమానం మోగి మోగుతాయి. వాళ్ళకు జీతాలు లేవు. ఎందుకయ్యా ప్రారంభోత్సవాలు చేశాను అని అంటే మా మీద లేకుండా చేసుకోడానికి ఇది చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం అని చెప్పే తప్పదు మాకు శాంతి బాగా ఉంది అంటారు. ఎక్కడ ఉంది శాంతి ప్రకాశి? ప్రజల యొక్క జీవన పరిస్థితి మెరుగుప చి ముందుకు తీసుకుపోవాలి గాని మాటలు చెప్పి లాభం ఏమిటి? నక్సలైట్ల పోరాటం ఒక ప్రక్క జరుగుతూనే ఉంది. దీనికి కారణం ప్రభుత్వానికి భూస్వాములపై ఉండే మెత: తనం తప్ప మరొకటి కాదు. అదే కాకుండా అట్లాంటివి జరుగుతుంటే వాటిలో పాల్గొన్నవారు ఎవరో అయితే పార్టీలవారిని తీసుకుపాతారు. మేము పాల్గొనలేము అన్నా తీసుకు పోయి చిత్తక కొడతారు. ఆ పార్టీ వాసు అయినా కాకపోయినా భూస్వాములు ఎవరైనా చెబితే తీసికొని పోయి చిత్తక కొడతారు. ఇదా శాంతి, ఇదా పని. అందుకే నేను చెప్పిన అభ్యుదయాలు అన్నీ పరిష్కరించి పేదలకు ఉపకారం జరిగేట్లు చూస్తే బాగుంటు దని కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు అభినందనలు తెలుపుకుంటూ విరమించుకున్నాను.

శ్రీ టి. అమృతరావు (శాడికొండ):—అధ్యక్షా, అర్థిక మంత్రిగారు ప్రవర్తించిన బడ్జెటును నేను హృదయ పూర్వకముగా సమర్థిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా గత బడ్జెట్ కంటే ఈ బడ్జెట్ చాల మంచిదని, చాల బాగుందని ప్రజలకు చాల ఉపయోగకరంగా ఉందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఇది దివాలాకోరు బడ్జెట్ అని ప్రతిపక్షాలు చేసిన విమర్శను నేను ఖండిస్తున్నాను. ఎందుకేతనంటే ఏ బడ్జెట్ ని వారు ఆమోదిస్తారు? వారు ప్రతిదానిని విమర్శగా చేస్తారు. దానికి మనం ఆశ్చర్యపడవలసిన అవసరం లేదు. గుంటూరు విషయంలో కొన్ని చెప్పదలచుకున్నాను. గుంటూరులో రోజురోజుకు చాలా జనాభా పెరిగిపోతున్నది. నీటివసతి చాలా అధ్వాన్న స్థితిలో ఉంది. లక్ష జనాభాకు కూడా ఇప్పుడుఉన్న నీరు సరిపోదు. కనుక ఈ విషయములో సరిపోయినంత బడ్జెటు కేటాయించని పక్షంలో మేలు జరగదు. ద్రయి కేజీ స్కీము చాలాకాలంగా తీసుకోవడం జరిగింది కొంతమాత్రమే అమలుచేయడం జరిగింది. మూడువంతులు అమలుజరగలేదు. తక్షణం ఆ ద్రయి నేజీ పథకాన్ని కూడా చేపట్టి పూర్తి చేయాలని కోరుకున్నాను. లేకపోతే ముకుగుతో, దోమలతో ప్రజలు బాధ పడవలసిఉంటుంది. గుంటూరును కార్పొరేషన్ చేయాలని సూచించడం జరిగింది. ద్రయి నేజీ తొందరగా పూర్తి కాని పక్షంలో ప్రజలు చాలా బాధపడతారు. కార్పొరేషన్ కాకముందే ఈ ద్రయి నేజీ వర్కు పూర్తి చేయాలని

12.20 p.m.

కోరుతున్నాను. విషయవాడలో సిద్ధాంత ఇంజనీరింగు కాలేజీ ఉన్నట్లుగా మాకు ఇంజనీరింగు కాలేజీ లేదు. అందువల్ల బాధగా ఉంది. నాగార్జున యూనివర్సిటీ క్రింద ఒక ఇంజనీరింగు కాలేజీ పెడితే అక్కడివారి, రాయలసీమ వారికి కూడా చాలా ఉపయోగంగా వుంటుంది. ప్రభుత్వము ఈ ఇంజనీరింగు కాలేజీ విషయం శ్రద్ధతీసుకోవాల్సి కోరుతున్నాను. మంచినీటి వనరు విషయములో ప్రభుత్వం ఒక సిద్ధాంతాన్ని తీసుకువచ్చింది. ఏ పంచాయతీవారు డౌనేషను ఇస్తారో అక్కడ చేస్తామని. అది బాగుండలేదు. రెండు క్లెక్టోనులు వచ్చాయి అటువంటి పరిస్థితిలో అక్కడ వున్న పంచాయతీలు డౌనేషను ఇచ్చే పరిస్థితిలో లేవు. మనకు డౌనేషను లేకుండా మంచినీటి వనరు చేయమని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం మంచినీటి వనరు లేకుండా చేయడం సబబైన విషయం కాదు. డౌనేషన్ వనరు రద్దచేసి మంచినీటి వనరు ఏర్పాటు చేస్తారని కోరుతున్నాను. గుంటూరులో వున్న ప్రభుత్వ జనరల్ ఆస్పత్రి చాలా అధ్వాన్నమైన స్థితిలో వుంది. ఇప్పుడు సూపరింటెండెంటును మార్చాల్సి ఉబ్బు తీసుకోవడం, ప్రయివేటు వారికి సౌకర్యము చేయడం, పేషెంట్లకు అందుబాటులో లేకుండా పోతున్నది. ఆ సూపరింటెండెంటును మార్చివేయాలని కోరుతున్నాను. నర్సెస్ ట్రయినింగ్ విషయములో ఎక్కువ సీట్లు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేయాలి. హరిజనుల అభివృద్ధి విషయములో ప్రభుత్వం పెట్టిన హాస్టల్స్ ఎక్కువ లేవు. అవి ఎక్కువ చేయాలి. హాస్టల్స్ లో విద్యార్థులను ఎక్కువ సంఖ్యలో చేర్చుకోవాలి. ఇళ్లు నిర్మించే గుకు 400 రూపాయలు మాత్రం ఇస్తున్నారు. అది బాగుండు, తాటా లకు కూడా చాలదు. 600 రూపాయలునా ఇవ్వాలి. పోతే చాలదు, 8 వేల రూపాయలతో వక్కా ఇళ్లు నిర్మించాలని కోరుతున్నాను. ఆ వక్కా ఇళ్లు ఉట్టిపడే కాంక్రీటుం చాలా మందకొడిగా సాగుతున్నది కాబట్టి దానిని చురుకుగా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు ఇందిగా కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చింది కాబట్టి 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని వార్ ఫుటంగ్ లో తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. హరిజనులకు ఇచ్చిన రిజర్వేషన్స్ పొడిగించడం జరిగింది. కాని అది సరిగా అమలు జరిగేట్లు మాడాలి ఒక డిపార్టుమెంటులో హరిజనులకు రిజర్వు చేసిన స్థానంలో వేరే కులంవారిని తీసుకోవడం జరిగింది. అలా ఇతరులను చేర్చుకోకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. అలా చేయడం రూపుకు భిన్నం. ఎక్కడైతే హరిజనులకు రిజర్వు చేశారో అక్కడ హరిజనులనే నియమించాలని, ఇతరులను నియమించకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. శాంతి భద్రతల విషయం చూస్తే, ఎక్కడైనా సమస్యలుగానీ, ట్రబుల్సుగానీ ప్రతిపక్షాల ప్రోత్సాహంతోనే జరుగుతున్నాయి. వాళ్ళను అదుపులో పెట్టాలి. వారు కార్మికులను రెచ్చగొట్టడం సమ్మెలు చేయమని ప్రోత్సహించడం, ధారుణాలు చేయమని ప్రోత్సహించడం, జరుగుతున్నది. అసలు సమ్మెలు పూర్తిగా నిషేధించడానికి ఒక శాసనం చేస్తే బాగుంటుంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఉన్నవారికి ఆస్పత్రి సౌకర్యాలు లేవు. అక్కడ కొంత మంది ప్రైవేటు ప్రాక్టీసు చేసుకుంటూ ఉంటారు. వారికి మూడు నెలలు శిక్షణ

గాంధీకి కూడా తెలుసు. ఇలాంటిదే ఈ బడ్జెటు, ఇది ఏమీ ప్రజలకు మేలు చేయదని, లే-పో-త ఆమె యీ మధ్య లంబాడి వేషము వేసుకొని లంబాడి స్త్రీలతో గ్రూపుగా వున్న ఫోటో ఒకటి ఈ మధ్య పేపర్లో వచ్చింది. ఆమె ఊరికే సంతోషం కోసం చేసిన వేషం కాదది, ఇలాగే నా ప్రజలను కొంతకాలం మజ్బూపెట్టవచ్చు అని. అయితే నేను ఒక్కమాట అడుగుతాను. నిజంగానే ప్రజలయొక్క సెంటిమెంటును మీరు కూడగట్టి ఓట్లు రాబట్టుకోడానికి ఏదో తప్ప, ఒక్క 15 రోజులు అదే లంబాడి గుడిసెలలో పల్లెరుకాయల మీద నడుస్తూ, పచ్చ జొన్నల కూడు తింటూ, కూడు లేనినాడు వండుతూ, మైలు దూరము వచ్చి బిందె మీద బిందె పెట్టుకొని నీళ్ళు మోస్తూ వారితో సహజీవనం గడవగలదా మీ ఇందిరా గాంధీ, నేను గడుపుతాను కావలసిఉంటే, గడవగలదా అంటే గడవలేను. వారి జీవిత వాస్తవాలు ఆమెకు తెలియవా అంటే తెలుసు. అయినా ఇలా మోసము చేసి ఎవరిని రక్షించాలనో, ఎవరికోసం ఈ మొత్తం రాష్ట్రపరిపాలన నడిపించాలనో వారి కోసం మాత్రమే స్పార్టో కోసం మాత్రమే మీరు పరిపాలనా పట్టు గడుపుకోడానికి మాత్రమే మీరు ఈ వాగ్దానాలు చేశారు తప్ప ఒక్కటి కూడా అమలు జరపలేదు.

రె.డు సవత్సరాల నా సమితి ఆనుభవంలో — నా పరియాలో ఒక్కచే రోడ్డు. ఆ రోడ్డును ఒకసారి ఓపెన్ చేశాము బప్పుకోసమని. ఓపెన్ చేయమంటే ఓపెనిగు చేస్తే ఓపెనిగు ఆరోజే. ముగింపు ఆ రోజే. ఎండిగు కూడా ఆ రోజే. తెల్లారి బప్పు పోవడం లేదు. ఏమీ సంగతయ్యా అంటే అక్కడ ఒక బ్రిడ్జి లేదు సార్ అన్నారు. బ్రిడ్జి లేనిదే ఓపెనిగు ఎందుకు చేశామంటే ముఖ్య మంత్రిగారి దగ్గరనుంచి సెప్టెంబరు రెడవ తారీఖులోగా ఓపెన్ చేసి పారెయ్యా లనే ఆర్డరు వచ్చింది అన్నాడు. మరి పారెయ్యాలంటే సుళ్ళి నడవలేదు కదా. ఇప్పుడు ఓపెన్ చేసిన తరువాత సన్ను ఊరికి పోకుండా చేశావు ఇది ఏమి సంగతని అడిగితే బ్రిడ్జి లేదు అంటాడు. ఆ సంగతి ఎందుకు చెప్పలేదు అంటే వైసుంచి ఆర్డరు వచ్చింది కనుక డైవర్షన్ రోడ్డు ఇచ్చి ఓపెన్ చేశాము అంటాడు. ఆ డైవర్షన్ రోడ్డు మళ్ళీ తెల్లారి నడవదు. కనుక అది ఎండిగు అన్నారు. ఫోటో గ్రాఫర్సుని తీసుకువెళ్ళి ఫోటోలు తీయించి ఎవరిని ఏమంటేమిటి మన బాధ్యత కొంత చేయాలి కదా అని ఒక అప్లికేషను కలెక్టరుకు, ఆర్ అండ్ బి అధికారులకు తీసుకెళ్ళి ఇచ్చాము. ఏమైనా దానికి పరిష్కారము లేదు. ఓపెనిగు, ఎండిగు, అయిపోయింది. ఒక్కచే రోడ్డు ఆ పరియాలో. ఆ రోడ్డులో ఇప్పటికి బస్ నడవడం లేదు. దీనిని ఏమనమంటారు? ఇంకా ఎందుకు సపోర్టు చేయమంటారు ఈ బడ్జెట్ ను ముందు ఇంకా ఏమీ చేస్తానని నమ్మమంటారు. కనీసం ముందుచేయడానికి మీరు ఫలాన ఫలాన దానికి ఇంత కేటాయించామని ఏమైనా చెప్పారా? కనీసం మంచినీళ్ళు అడిగాము. ఏ ఊరికి పోయినా ఆడ ఎం. ఎల్. ఏ. అము సరాసరి ఆడవారి దగ్గరకు వెడతాము. వెడితే వారు ఏమంటారు, మీకు ఓట్లు వేసి రాజ్యాలు అడుగలేదు, భోజ్యాలు అడగలేదు, కనీసం మంచినీళ్ళ సౌకర్యం అయినా కలుగజేయమని అడుగుతున్నారు. వారికి

ఏమి సమాధానం చెప్పాలంటారు. చివరకు ఏమీ చెప్పలేక కత్తెలు దగ్గరకు వెళ్ళి ఇక్కడ నేను హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తాను అంటే ఇక్కడ చేయకండి, నా దగ్గర ఎవరంటు లేదు మీరు అసెంబ్లీ దగ్గర చేయండి హంగర్ స్ట్రయిక్ అంటున్నారు. అది కూడా కావాలంటే ఈ అసెంబ్లీ ముగిసే లోపలే ఆ పరియాలో ఇక్కడ ఏమీ ఏమిటి, నేను అసెంబ్లీ మెంబరును, ఒక్క ఏరియా గురించి అడగ లేను. కర్నూలు వారు అడుగుతున్నారు, అనేక జిల్లాల నుండి వచ్చిన ఎం. ఎల్. ఏలు అడుగుతున్నారు. రాష్ట్ర ప్రజలచేత ఎన్నుకో బడినటువంటి ఎం. ఎల్. ఏలు ఇంపార్టెంటు సమస్యగా తీసుకొవచ్చి, మంచి నీళ్ళు మాత్రం పోయినట్లు పార్టీ బేధం లేకుండా అడుగు తున్న ఈ మంచి నీటి సమస్యను గురించి ఏమిటి వ్రాశారు ఇందులో, రూరల్ పరియాన్స్ కి సంబంధించి ఏమీ వ్రాస్తున్నారు అంటే అందులో సగము గాను కేవలం నీటికి మట్టుకు ఇచ్చి తతిమావి అక్కడికి ఇస్తున్నాము అన్నారు. నీటికి వద్దు, గ్రామాలకు ఇవ్వండిని అడగడం కాదు నా ఉద్దేశం. ముందు మంచినీళ్ళు పోయింది, ఆ తరువాత అలోచిస్తాము ఏమి సంతి. మంచినీళ్ళు సౌకర్యం ఏర్పాటు చేసిన తరువాత తతిమా సమస్యలు మీరు తీసుకొని పరిశీలించేవంటి పరిస్థితికి మీరు రావాలి. ఇది లేదు. అన్నీట్లోనూ ఉన్నాము, అన్నీ పెటామా అన్నీ ఎక్స్‌టెన్షన్ పెట్టాము చూసి పొండని అన్నట్లు ఉంది తప్ప ఈ బడ్జెటు, ఎవరికి ఏమి ఇబ్బందో చూడలేని స్థితిలో ఉంది ఈ బడ్జెటు. అంతే కాదు నాకు చాలా చిత్తం వేసింది, నాకు చాలా ఆశ్చర్యము కూడా వేసింది అనే ఏమిటంటే పోయినసారి బడ్జెట్ ప్రసంగములో మహిళా సంక్షేమ, శిశుశాఖ అని ఒక చిన్న పాడ్‌లో గు ఫార్మల్ గా పెట్టారు గాంధీగారి కామము నుంచి అలివాటుగా ఉంది. మీకు ఇష్టం లేకనో లేక స్త్రీ, శిశు సంక్షేమం గురించి వాయాలనేవ కూడా కోల్పోయారు. ఆ ఫీలింగు కూడా వదిలేసి బడ్జెట్లో మహిళా విభాగం ఇక్కడ ఉన్నట్లు చేయలేదు. ఎందుకంటే ఇందిరాగాంధీ ప్రధాన మంత్రి గనుకనో, సగం భాగముగా ఉన్న స్త్రీలు ఆ మెట్రో ఓట్లు వేశారు కనుకనో, సిగానికి కన్నా మించి ఉన్న స్త్రీలు ఇందిరా గాంధీని నమ్ముకొని ఓట్లు వేసి మిమ్ములను గద్దె ఎక్కించిన పుణ్యానికో, పాపానికో స్త్రీ శిశు సంక్షేమశాఖ గురించి వాయడలనుకోలేదు. ఏమి జరిగింది, ఎందుకు దాని గురించి వాయలేదు. అంతే కాదు స్త్రీలు వడే బాధలు అంతా ఇంతా అని చెప్పడానికి పిలువలేదు. మంచి నీటి సమస్య స్త్రీలకు ప్రధాన సమస్యగా ఉంది. ఈ రోజు ఎక్కడికి పోయినా స్త్రీల తరపున వచ్చే దరఖాస్తులు ఏమిటో తెలుసా భజన చెక్కలు ఇమ్మని గాని, మహిళా మండలులు పెట్టమని గాని అడగడం లేదు. వేద ప్రజాసీకంలోని స్త్రీలు మంచినీళ్ళు, పురుగుదొడ్లు అడుగుతున్నారు. ఇండాక గౌరవనీయ సభ్యులు చెప్పేటప్పుడు ఎప్పుడూ ఉద్యమాలు లేవుతున్నారు అంటున్నారు. అడిగితే ఇక్కడ ఇవ్వరు. ఇక్కడ అరణ్య రోదన, ఇక్కడి నుంచి బైటకు వెళ్ళి నన్ను ఏమీ చేయమంటారు? మొత్తం ఆ స్త్రీలను ఆందరినీ కట్టగట్టి మీ ఆఫీసులో ఎక్కడ తగలయ్యమంటే ఇక్కడ తగలేస్తాము. ఖననం చేసుకోమంటారా? నోరు తెరిచి అడగడానికి

ఇచ్చి వారిని చేర్చుకోవాలని కోరుతున్నాను. వారికి గుర్తింపు ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. గ్రామాంకు ఆ విధంగా విస్తృతమైన సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని కోరుతూ నెలపు తీసుకు తున్నాను.

శ్రీమతి మల్లు స్వరాజ్యం :—అదృష్టా, ఇక్కడ బడ్జెటుగురించి చర్చిస్తున్నాము. నిజంగా ఎంతో కొంత డబ్బు ఇచ్చి ప్రకటించిన ఈ బడ్జెటును అమలు చేయాలన్న ఉద్దేశం ఈ బెల్లంకు ఉందా అని నా సందేహం ఎందుకంటే ప్రవేశపెట్టిన ఆర్థిక మంత్రిగారు, అలాగే రాష్ట్ర పరిస్థితులను అన్ని శాఖల దృష్టి నుంచి పరిశీలన చేసి, శాసనసభ్యులు చేసిన సూచనలను పరిశీలించడం చేసిన ముఖ్య మంత్రిగారు కూడా ఇక్కడ లేరు. సభ్యులు మాస్తే ఎవరు చెప్పింది వారు చెప్పి బయటికి వెళ్ళడం జరుగుతున్నది ఇంక జరిగేది అరణ్య రోదనం మాత్రమే అని నాకు అభిప్రాయం ఏర్పడింది. బహుశా అందరి దృష్టిలోకూడా ఇదే ఏర్పడి ఉంటుంది. కొంత మంది అధికారి పక్షంలో ఉన్న గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ ప్రతిపక్షాలవారు విమర్శించడం సాంప్రదాయం కనుక విమర్శిస్తున్నారు అన్నారు. కానీ నారు కూడా రెండు వాక్యాలు చెప్పగానే విమర్శకు దిగారు. మీకు కావలసిన అనసరాలు తీరుతాయి, ఏదైనా చేసే ప్రజలకు మేలు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము, ఇదిగో మీకు ఇవి ఇస్తున్నాము అని ప్రభుత్వం ఏమైనా చెప్పగలుగుతున్నదా? పిల్లలు ఏదైతేంటే జోలపాట పాడుతాము—ఇప్పుడు పాలు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేము, నిద్రపోవాలి అని. కానీ పిల్లలు పాలు ఇస్తేనే గాని నిద్రపోరు పాలు ఇవ్వకుండా ఎంత జోల పాట పాడినా పిల్లలు నిద్రపోరు. ఈ బడ్జెటు కూడా అలాగే ఉంది. పోజులు హాయిగా ఉండేందుకు, వాళ్ళకోసం చేస్తున్న ఒక్క సౌకర్యంకూడా ఈ బడ్జెటులో లేదని, ఇందులో వాళ్ళకు జరిగే మేలు ఏమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది, యం.యల్.ప. గా ఎన్నికయిన గత రెండు ఏళ్ళ అనుభవముతో స్పష్టముగా అనేక లెక్కలు యిచ్చి మీకు చెప్పగలను. ఇళ్ళ విషయము చెప్పారు—హరిజనులకు యింత చేళామని. అంత చేళామని చెబుతూ చెబుతూనే వెంకట్రావు గారు చెప్పారు—అవి గాలికి పోయేటట్లుగా వున్నాయి అని. మీరు రక్షిత ఇళ్ళు కట్టిస్తామని హామీ యిచ్చి, వక్కా యిళ్ళు కట్టిస్తామని యింత లావు అక్షరాలతో సి.యమ్. గారు తానే స్వయంగా ఒక ప్రకటన ఇచ్చి చివరకు ఈ సోషల్ వెల్ఫేర్ మినిస్టర్ గారికి అప్పచెప్పితే, ఆ మినిస్టరు గారు ఏమీ మాట్లాడకుండానే క్రిందికి వెళ్ళిపోయారు. 400 స్కీములు దించితే అవి గాలి గుడిచులాగా తయారు అయ్యాయి. అని గాలి గుడిచెలు కూడా కాదు, నన్నడిగితే బ్రరె దూడలను కట్టేయడానికి ఏదో ఒక్క వర్షాకాలంకు మాత్రం ఉపయోగపడతాయని, మరో వర్షాకాలానికి అందులో బ్రరె దూడకు స్థానము లేదు మంచము వేస్తే మంచి నీళ్ళ కుండ పెట్టారు. ఒక ఊళ్లో ఆ గుడిచెలను ఓ పెన్ చేయడానికి మీరు రండి యం.యల్.ప. గారు అని బి.డి.వో. గారు కలురు వంటితే, అయ్యా, ఇప్పుడు ఓ పెన్ వేస్తే దీవెనలు వచ్చేది లేదు కానీ ఇంక రెండు రోజులలో వచ్చే తిట్లు నేను సిద్ధముగా లేను. ఓ పెనింగు అదీ మీరు చూసుకోండని నేను

12-30 a.m

చెప్పాను. అందులోకి ప్రవేశించిన వారు శాలారింగ్ నుంచి మంచము వేస్తే మంచి నీళ్ళ కుండ కెట్టరావడములేదు, మంచినీళ్ళ కుండ పెడితే మంచము వేయరావడములేదు, ఈ పాడు గుడిసెలు మాను ఎందుకు వచ్చాయిరా, దేవుడా, అని చెప్పేసి పాతివి ఏమైనా వున్నాయో అని గోడల చాటుకు మళ్ళీ పోవడంకోసము తయారు అయ్యారు. పైగా ఈ బి.డి.వో. లు చిక్కరకు ఎంక్వరీ చేసి రిపోర్టు ఏమి ఇచ్చారు అంటే ఆ గుడిసెలు వేసుకోవడము మాత్రమే—నిజంగా అన్ని ఊళ్ళ నుంచి జవయినా ఇవ్వడని డిమాండు వచ్చిన మాట వాస్తవమే. అవి అక్కరలేదన్నారే, అలాగే చివి కాదన్నారే, శ్యామలరావుగారు సిద్ధమై పోతున్నారు—ఎందుకంటే మళ్ళీ కేసు వేసినం. ఇంతవరకు డిమాండు ఎందుకు చేస్తున్నారు అంటే దరిద్ర భారతదేశములో రూపకు ఓట్లు వేసి జనం మనమీద ఆశలు పెట్టుకొన్న జనాన్ని ఏ స్థితికి దిగజార్చారో గుండెల మీద చేయి వేసుకుని చెప్పమంటున్నాను కనీసం రెండు బస్తాల బియ్యం అయినా ఈ కరువు రోజులలో దొరికితే అంత చాలు, బస్తాన్నర అయినా దొరికితే ఈ కరువు రోజులలో గంజి కాచుకోడానికో, తినడానికో చాలే అని వచ్చారే చెప్ప మీరు కట్టించిన రక్షిత ఇళ్ళల్లో సురక్షితముగా వుండి పోయిగా కాలువీద కాలువేసుకుని ఒక్కనాడయిన అందులో నిద్ర పోదామని వారు డిమాండు చేయలేదనేవిషయం మీరు గమనించాలని కోరుతున్నాను. నిజమే ఒక్క బస్తాన్నర బియ్యం కాదు, 5 శేర్ల బియ్యం ఎక్కడైనా ఇస్తామంటే బందరు చాకా కాళ్ళీడ్చుకుంటూ, పిల్లలను చంపిన పెట్టుకొని అయ్యాభిక్షం అని అనడానికి మొత్తం యావత్తు భారతదేశం ప్రజలను తయారుచేసిన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం ఏమైనా సిగ్గు ఉంటే వెనకకు తిరిగి ఆలోచించుకొమ్మని మరొకసారి నేను చెపుతున్నాను. బడ్జెట్ల విషయంలో మీరు కోట్లాది ఇందులో లెక్కలు చూపిస్తారు. సమితి ఒక్కంటికి తిరిగి వచ్చేవరకు మొత్తం బడ్జెట్లలో నా సమితిలో ఇళ్ళ స్థలాల కోసం ఒక్క ఊరికి — నా సమితిలో ఒక్క ఊరికి డబ్బు ఇచ్చారు. ఆ ఊరికి ఇస్తే నా ఊరికి అంటే నా ఊరికి అని ఎంతోమంది పైరవీకారులు బయలుదేరి పైరవీ చేసినప్పటికీ ఏమీ చేయ లేదు, ఉన్నది ఒక్క ఊరి ఇవ్వడానికే. ఇది ఏమి సంగతని కలెక్టరును సహస్రిల్లాగను పెళ్ళి అడిగితే “అమ్మా మీరు చేసిన బడ్జెట్, మీరు ప్రకటించినదే, మీరు ఇచ్చిన కోట్ల, ఆంధ్రదేశము అంతా పంచితే, రాంగారాంగా మంచము కోట్ల సంవపాండలల్లా ఏమీదు బొతాయి కాని ఇది ఒక్కటే అయింది” అని చెప్పారు పాత శాస్త్రీయు గారు, ఇది కొత్త శాస్త్రము, సంవపాండవులు మంచం కోట్ల కాదు. ఒక్కటే అని చెప్పారు. అట్లాగే మేము ఈ రోజున ఒక మాట మాట్లాడతాము పట్టణదూర వేషం వేస్తాడు తుపాకి తీసుకొచ్చి, తుపాకి తీసినా అంటే చస్తారు అంటాడు. ఆ తుపాకి ఉన్న కట్టె తుపాకి. అందులో మందు ఉండదు, కాల్చడానికి వీలుండదు. అట్లాంటే బడ్జెటును ప్రకటించుకొని దానివల్ల బ్రహ్మాండంగా శిరిగిపోతుందని చెపుతున్నారు. అంతేకాదు, కేవలం ఇది తెలియక అమాయకంగా ప్రకటించిన బడ్జెటు కాదని నేను సమ్మతించాను ఎందుకో తెలుసునా, మిమ్ములను పుట్టించిన ఇందిరాగాంధీ, మిమ్ములను సాకుతున్న పోషిస్తున్న ఇందిరా గాంధీ, మిమ్ములను ప్రజల్లోపా రేసి ఓట్లు ప్రోగుచేసిన ఇందిరా

కూడా హక్కు లేని నియంతృత్వ పాలన నడుపుతున్నారా మీరు? నోరు తెరిచి అడిగితే, ఆందోళన చేస్తే, ఉద్యమాలు నడిపితే మీరు వాటిని ఏపేధించే చట్టాలు సినుకురావాలని ఆలోచిస్తున్నారు అంటే పరిపంథలా పారిపోతోంది ఈ వ్యభిచారం అసలు ప్రజలు సమస్యలను పోషించలేక అని ఎందుకు చెప్పకూడదని నేను అడుగుతున్నాను ఒక్క సమస్యను, వాని యొక్క డిమాండును మీరు తీర్చు ఎందుకు చేయరు, ఎందుకు పోషించరు.

అలాగే మూసీ ప్రాజెక్టులోకి నీళ్లు ఇవ్వలేక ప్రాజెక్టు ఉన్నదీ లేనిదీ కూడా చెప్పలేక గవర్నమెంటు రైతులంగాన్ని మోసము చేసి దాని బెటర్ మెంట్ టాక్సు కూడా వేసి ఒక్క ఎకరానికి రూ. 700 వసూలు చేస్తున్నారు రూ. 700 వేస్తే దానికి వ్యతిరేకముగా రైతులు ఆందోళన చేస్తే దానిని నిలుపు చేశారు చివరకు పోచంపాడు ప్రాజెక్టునుంచి అక్కడికి నీరు వచ్చేమార్గం పడైనా చూడమని ఇప్పటికి 15 క్లుగా ఆందోళన చేస్తూ ఉంటే దానికి పరిష్కారం లేదు. దానికోసం ఏమిచేయమన్నారోకూడా ఏ రకంగానూ చెప్పలేదు పోయినసారి కనీసం ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటుకు ఇచ్చిన డబ్బును ఫలానా ప్రాజెక్టుకు, ఫలానా చిన్న వరులకు ఇస్తున్నాము అని అయినా చెప్పారు. అది కూడా లేకండా మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు చేసుకోవడం వదిలే దానినూ వాడుకొనేందుకు ఏర్పాటుచేసుకొని టోటల్ గా మీరు లెక్కకట్టి అక్కడేవారే సారు, మా మొహం మీద అని నేను తీవ్రమయి విమర్శ చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే నేర్లో నేను చాలా చూసాను. మంచినీటి కోసం పోయినసారి కేటాయించిన డబ్బును ఎక్కడ, ఎప్పుడు ఏ విధంగా ఉపయోగించారో లెక్కలు ఎందుకు చెప్పలేదని అడుగుతున్నాను. పేజర్లో నేను చదివితే అర్థం అయింది ఏమీ అంటే మామూరి జిల్లాలో అల్లడి జిల్లాలో బోరింగులు, మంచినీటి బావులు నింపుకొన్నారని పేజర్లో క్లియర్ గా వుంది. ప్రతి ఏరియాలోనూ అడుగుతున్నారు ప్రజలు ఒక చీఫ్ మినిస్టర్ గారి రాజ్యంలోనైనా మంచినీళ్లు ఉచ్చుకొనేది అని మామూల జిల్లారంగా రెడ్డిజిల్లా, అల్లడి జిల్లా చీఫ్ మినిస్టర్ జిల్లా ఈ రెండు జిల్లాల్లోనే ఏ రింగులు, బావులు వేసుకొంటున్నారని తప్ప మరే రెండు జిల్లాలకు ఒక బావునా మరేదూ చేయరా? ఒక పేదవాడల్లో, పారిశుషం వాడల్లోనైనా కనీసం మంచినీటి సౌకర్యం ఏర్పాటు చేయరా అని అడుగుతున్నాను. ఇది నిజం కా వి లెక్కలో మాకు రక్షణ చేయండి. పోయిన బడ్జెటును ఎక్కడ మీరు ఉపయోగించారు? ఒక్క రంగారెడ్డి జిల్లాలోనే, చెన్నారెడ్డిగా ప్రాంతంలోనే ఎందుకు మీరు మంచినీటి వసతిని ఏర్పాటుచేయక ప్రాంతాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు? రక్తిని ఎం.ఎల్.ఏ.లు, మంత్రులు ఏం కావాలి? తక్కిన మంత్రులు ఏమైపోతారు? నల్లగొండ జిల్లాలో ఒక్క మంత్రికూడా లేదని నల్లగొండ జిల్లాను కూడా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని జనం అనుకుంటున్నారు. జనం నానుడి వాస్తవం జనం ఎప్పుడూ అప్రపాలను అనుకుంటుంది. ఈ విధంగా ప్రజలు అసంతృప్తితో ఉన్నారు తేలింగోడా ప్రాంతానికి నాయకుడు చీఫ్ మినిస్టర్ గారు అని చెబుతున్నారు.

12-40 p. m.

తెలంగాణ ప్రాంతానికి నాయకుడై తే రెండు సంవత్సరాలనుంచి చీఫ్ మినిస్టర్ గా వున్న ఈ చెన్నారెడ్డిగారు తెలంగాణా వీరియూ ఏం అభివృద్ధి చేసారని అడుగుతున్నాను దేనికి నాయకుడు కాదు ఎక్కడ నుంచి ఎక్కువ ఆదాయం వస్తుందో, ఎక్కడ తమకు ధననచేసే బంటు వారుకుతా? అక్కడ మాత్రమే సమృద్ధిలు చూస్తున్నారు తప్ప మిగతా ప్రాంతాలను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. ప్రతిపక్షాలు ఉన్నచోట అణచి వేసుడంకోసం వాళ్లను అన్ని విధాలా నిర్లక్ష్యం చేయడంకోసం పక్షపాతం వహిస్తున్నారు దీనివల్ల అన్యాయం జరుగుతోంది. ఇక స్త్రీల విషయంలో ఇక్కడ ఉన్న స్త్రీ ఎం ఎల్.ఏ.కు సేను ప్రత్యేకమైన విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను బయట మన గురించి చాలా అసంతృప్తి చెందుతున్నారు, ఎమిడి, తొమ్మిది మంది స్త్రీ ఎ.ఎల్.ఏ.లు ఉండినాడా అడవాళ్ల హక్కుల గురించిగాని, సమస్యలగురించి గాని అసెంబ్లీలో పట్టించుకోవడం లేదు ఈ ప్రభుత్వం కనీసం ఇవివరకు అనుసరించిన విధానాన్ని కూడా ఎత్తివేసుకొని స్త్రీల విషయంలో నిర్లక్ష్యం చేస్తుందని జనం అనుకుంటున్నారు. దానినిబట్టి అయినా తప్పక బడ్జెట్లో తగిన డబ్బును కేటాయించి, స్త్రీల డిపార్టుమెంటును కదలించి మంచినీటి స: పాయం, మరుగుదొడ్లు, హాస్పిటల్స్ ఏర్పాటుచేయాలి. ఇక ప్రాక్కనే ఉన్న కర్ణాటక ప్రభుత్వం వ్యవసాయ కూలీలుగా ఉన్న స్త్రీలకు గర్భిణీలుగా ఉన్న సందర్భంలో ప్రసూతికోసం ప్ర. స్త్రీ వ్యవసాయకూలీకి 200 రూపాయల చొప్పున ఇచ్చే శాసనం కూడా చేసింది. అలాంటి శాసనం ఈ శాసన సభలో ఎందుకు చేయకూడదు? అలాంటి సౌకర్యం ఇక్కడ వ్యవసాయ కూలీలైన స్త్రీలకు ఎందుకు లేకుండా చేయకూడదు? జనాభాలో సగం శాతం 12 రెక్కాడితే గాని డాక్టర్లని ఈ స్త్రీలు ఇచ్చి దులువడతూ ఉంటే వాళ్లను గురించి ఏ ఒక్క చట్టంగాని, ఏ ఒక్క సౌకర్యం గానీ చేసామని చెప్పుకునేందుకు వీలులేని పరిస్థితిలో ఉన్న ఈ ప్రభుత్వం గిందిరాగాంధీ పేరు చెప్పుకొనే ఈ ప్రభుత్వం రాను రాను స్త్రీలను నిర్లక్ష్యం చేస్తే వాళ్లను అన్యాయం చేసినట్లు అవుతుంది. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఇక పోతే ఈ ప్రభుత్వంవారు పౌరసత్వాలను పూర్తిగా రద్దుచేసారు. పోలీసులచేతికి రాజ్యం ఇచ్చారు దానివల్ల ఎక్కడనైనా సరే హక్కులులేకండా హక్కులూ దానికి వీలులేని పరిస్థితి కూడా ఏర్పడి చివరకు పాతకాలంనాటి భూస్వాముల పెత్తనం పెద్ద భూస్వాములంతా ఈ కాంగ్రెస్ సంస్థలో చేరి ఈ మంత్రులకు అనుచూయులుగా తరహారై పేదప్రజాపికానికి శాంతిభద్రతలు లేకుండా చేసి, పౌరసత్వాలను కూడా బాలరాస్తున్నారనే విషయం ఈ శాసన సభ గుర్తించాలి. పౌర సత్వాలను పునరుద్ధరించడంకోసం కూడా ఈ శాసన సభ శీఘ్రమైన చర్య తీసుకోవాలని కూడా కోరుతూ సెంపు తీసుకొంటున్నాను.

* శ్రీ వి. మచ్చేందర్ రావు (సికిందరాబాద్ కంటోనుమెంట్):—అధ్యక్షా, 20 మూలాలు సభకంలో బలహీన వర్గాలవారి సంక్షేమంకోసం ప్రచారం బాగా ఉంది కాని ఆచరణలో మాత్రం జరగడంలేదు. హరిజన్ వర్గాల చేస్తామంటారు కాని బడ్జెట్లో చాలా తక్కువగా కేటాయించారు. సరైన పద్ధతిలో కేటాయించ

లేదని మీద్యారా చెబుతున్నాను. బలహీన వర్గాలవారికి మేరు చేకూర్చడంకోసం ప్రజల పద్ధతిలో ప్రభుత్వం పనిచేయడంలేదు. కాబట్టి 20 సూత్రాల వధకం తప్పకుండా అమలు చేయాలని మీద్యారా వారిని కోరుతున్నాను. ఇకపోతే ధరల విషయం తీసుకొంటే నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు రాను పెరుగుతున్నాయి. చౌక దుకాణాలలో గోధుమలుగాని, చక్కెరగాని, కిరోసిన్ గాని, సబ్బులుగాని దొరకడంలేదు. లక్ష్మి సబ్బులు దొరకడంలేదు. కాబట్టి ప్రజలకు సక్రమ పద్ధతిలో పంపిణీ చేయాలని కోరుతున్నాను. అసలు ఈ ఎలోకేషన్ సక్రమంగా ఎందుకు జరగడం లేదో తెలుసుకొని ఈ జంట నగరాల్లోని చౌక ధరల దుకాణాల ద్వారానే కాకుండా అన్ని ప్రాంతాలలో ఉన్న చౌక ధరల దుకాణాల ద్వారా కూడా ఈ వస్తువులను, అంటే గోధుమలు, పంచదార, కిరోసిన్, సబ్బులు మొదలైనవి సక్రమ పద్ధతిలో ప్రజలకు సరఫరా చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక గ్రామీణ బ్యాంకు విషయం తీసుకుంటే ఈ గ్రామీణ బ్యాంకులు ఏవో నాలుగు, ఐదు జిల్లాలలో ఏర్పడ్డాయి అన్ని జిల్లాలలోనూ గ్రామీణ బ్యాంకులు ఏర్పడాలి. కాబట్టి గ్రామీణ బ్యాంకులు ఏర్పడినట్లయితే మార్జిన్ ఫార్వర్డింగ్ కు, ఆర్టిజాన్స్ కు గాని, చిన్న వృత్తులు చేసుకొనే వారికి గాని సహాయం అందడానికి వీలుంటుంది. వారి ఆర్థిక పరిస్థితి మెరుగుపడుతుంది. కాబట్టి మన ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ రాజారాం గారు ఈ విషయమై కేంద్ర ప్రభుత్వానికి, రిజర్వు బ్యాంకుకూ వాగిసి, వారి ఆమోదం పొంది అన్ని జిల్లాలలోనూ గ్రామీణ బ్యాంకులను ఏర్పాటుచేయాలని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

ఇక ఈ పరిశ్రమల విషయం మాస్తే భారీ పరిశ్రమలు, మధ్య తరగతి పరిశ్రమలు అధికం అవుతున్నాయి. 200 అయినాయి. వాటిలో రెండున్నర లక్షల మంది ఉద్యోగాలు కల్పించారని చెప్పాలి. కాని వాటిలో ఇకర రాష్ట్రాలకు చెందిన వారే చాలా అధిక సంఖ్యలో ఉన్నారు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు చెందిన వారు చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. కాబట్టి ఈ ప్రదేశ్ లో ఏమైనా పరిశ్రమలు పెడితే ఆంధ్రప్రదేశ్ కు చెందిన వారికే అందులో ఉపాధి కల్పించాలని మీద్యారా మనవిచేస్తున్నాను. ఇకపోతే ఉపాధి కల్పించినవారికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వడంగాని, ఇంజనీరింగ్ లేబర్ కాలనీస్ కట్టించడంగాని చేయడంలేదు. దానికి సరైన ప్రణాళికేటాయింపుచేయలేదు. పవన్ నగర్, మౌలాబీ, బాలానగర్ మొదలైన ఇంజనీరింగ్ పరియూస్ లో కార్మికులకు సరైన ఇళ్లు లేవు. వారికి గృహనిర్మాణము కొరకు స్థలాలు కేటాయించాలని, గృహనిర్మాణము చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక పరిశ్రమలేకుండా జిల్లా కేంద్రాలు కూడా ఏర్పడినాయి. ఎక్కడైతే తగిన వనరులు ఉన్నాయో ఆ ప్రదేశాలలో చిన్నతరహా పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేయకుండా ఎక్కడైతే వారికి చెందినవారు, జిల్లాపరిషత్ చైర్మన్లుగాని, పంచాయితీ సమితి మెంబర్స్ గాని ఉన్న జాగాలోనే ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఎక్కడైతే వనరులు ఉన్నాయో ఆ ప్రాంతాలలో కూడా ఈ స్కూలు అమలుపరచాలని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

ఇక సెట్టింగ్స్ ఉపయోగ నగరాలకు ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు 5 వేల షంకి శిక్షణ ఇచ్చి వారికి ఉపాధి కల్పించామని చెప్పారు. కాని వా నియోజక వర్గంలో సుంచి బిల్ వ్యక్తికి కూడా ఎపాయింట్ మెంట్ ఇవ్వడం గాని ప్రైవేటులో ఇవ్వడంగాని జరిగితేను కొన్ని ప్రాంతాలవారికి దానిలో ప్రాధాన్యత ఇవ్వడం లేదు అది రెకమెండేషన్ మీద జరుగుతుందో ఎలా జరుగుతుందో తెలియదు అయితే అన్ని ప్రాంతాలకు చెందిన వాకి కూడా అ దులో ఉపాధి కల్పించేందుకు నిలుగా సక్రమ పద్ధతిలో నడపాలని కోరుతున్నాను.

ఇకపోతే అగ్స్ ల్యాండ్ సీలింగ్ అంటున్నారు. ఇక ఈ చుట్టుప్రక్కల ప్రదేశాలలో కొన్ని ల్యాండ్స్ అగ్స్ ల్యాండ్ సీలింగ్ క్రిందికి వస్తే దానిని కొంత మంది, కాంగ్రెస్-6 వారు కావచ్చు జనతాపార్టీ వారు కావచ్చు, ఎగ్రికల్చరల్ ల్యాండ్ గా మార్చుకొని ఎగ్జెంషన్ రిఫిలేట్ పొంది దానిని ఇళ్ళ స్థలాలకు కేటాయిస్తున్నారు. ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. ఇంతవరకు స్వాధీనం చేసుకొన్న 54 హెక్టార్ల భూమిలో ఇంతవరకు పే ప్రజలకు పంచి పెట్టింది ఏమీ లేదు హరిజనులకు కూడా ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయి చేలేదు. ఇక్కడ చుట్టు ప్రక్క ప్రాంతాలలో అనేకమంది గుడిసె నివాసులు ఉన్నారు ఆ గుడిసె నివాసులకు ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించాలని, పట్టాలు ఇవ్వాలని వె గళరాధాగారు ప్రయత్నం చేసి ఆ ప్రైములో న రికి ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించారు కాని ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఇంజనీరింగ్ ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించలేదు బ్యాంక్ అంటారు, ఇంకేమో అంటారు. అందువల్ల భారీ స్థలాలు ఉన్న చోట్ల బీర ప్రజలు గుడిసెలు వేసుకొని అందోళన జరుపుతున్నారు. ఎక్కడైతే ప్రభుత్వ భూమి ఉందో, లేక ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొన్న పట్టా దారుల భూమి ఉందో ఆ స్థలాలలో ఇండ్ల స్థలాలు కేటాయించాలి. పే ప్రజలకు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే జిల్లాలు ఏర్పడాయి. తాలూకాలు, మున్సిపాలిటీలు, సంచాయతీ సమితులు ఏర్పడినాయి వాటిలో సక్రమ పద్ధతిలో ఉద్యోగులు లేరు, అధికారులు లేరు. కాబట్టి అందుకు తగిన విధంగా డబ్బును కేటాయించాలి. కొన్ని మున్సిపల్ ఓరియన్ట్ గాని, పంచాయతీ సమితులలో గాని భవనాలు సరిగాలేవు. ఉద్యోగాలుగాని, అధికారులు గాని సరైన సంఖ్యలో లేరు. రంగారెడ్డి జిల్లాకు అన్నీ వస్తున్నాయని కొంత మంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. నేను రంగారెడ్డి జిల్లాకు చెందిన వాడిని రంగారెడ్డి జిల్లాలోని కొన్ని ప్రాంతాలు నా నియోజక వర్గంలో ఉన్నాయి. అక్కడ కూడా డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూల్ లేరు. మంచినీటి కొరత ఉంది. ఇక మేడ్చల్ బాకు ముఖ్యమంత్రిగారి కానిస్టేబులయేన్ని అన్న పేరేగాని ఆ ప్రాంతంలోని కొన్ని గ్రామాలలో మంచినీటి కొరతకూడా ఉంది. ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ సప్లయ స్కీం సరైన పద్ధతిలో జరపడం లేదు. ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ స్కీమ్ వచ్చేతే యింట్ల మెంట్ చేస్తున్నారో అది సక్రమ పద్ధతిలో జరగడం లేదు. దానికి కేటాయించిన డబ్బు చాలడం లేదు అంటున్నారు. అధిక డబ్బు కేటాయించి ప్రొటెక్టెడ్ వాటర్ స్కీమ్ అన్ని గ్రామాలకు అందుబాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. ఉభయ

సగరాలలో మంచి నీటి కొరత ఎక్కువ వున్నది. మజిరా సెకండ్ ఫేజ్ యొక్క కంప్లెట్ కాలేదు, దానికి డబ్బు కేటాయించ లేదు. 1981 వ సంవత్సరంలో అది అనుమతించి చెప్పారు. ఇప్పటివరకు దాని విషయం ఏమి తెలియడం లేదు. ప్రజలకు ఎక్కువ ఆందోళన వున్నది ఉభయ సగరాలలో త్రాగడానికి మంచి నీరు లేదు అదే విధంగా అన్ని వాడలలో ఈ నాడు సవర్ హార్జిక్ ఎక్కువ వున్నది రాత్రులలో దొంగలుపడడం, యాంటి సోషల్ యాక్టివిటీస్ జరగడం సెకాయిటీస్ ఎక్కువ వున్నవి. సవర్ హార్జిక్ తొలగించడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలి. విద్యా విధానంలో మార్పు రావాలని చెప్పారు ఏ పరిస్థితిలో జూనియర్ కాలేజీలు, అప్సర్ ప్రైమరీ స్కూల్స్, ప్రైవేట్ స్కూల్స్ తెరుస్తున్నారో మౌఖికంగా కూడా తెలుసు. రంగారెడ్డి జిల్లాలో మౌఖికంగా ఉన్నారు అక్కడ ఒక పెద్ద భవనము వున్నది ఆ జూనియర్ కాలేజీని డిగ్రేడ్ చేశారు. సైన్స్ లేదని అక్కడున్న డి. ఇ. బి. గారు. అక్కడ అధిక సంఖ్యలో ప్రైవేట్ స్కూల్స్ ఉన్నాయి. దీనిని జూనియర్ కాలేజీగా ఏర్పాటు చేయాలి. భవన కూడా ఏర్పాటు అయింది అక్కడ ఒకరు విరాళంగా బిల్డింగ్ నిర్మించారు. ఆ బిల్డింగ్ కూలిపోయే పరిస్థితి వచ్చినది. బి. లారంలో గవర్నమెంట్ జూనియర్ కాలేజీని రివైవ్ చేయాలని జిల్లా అధికారికి వ్రాస్తే ఇంతవరకు ప్రభుత్వం ఏ ప్రోగ్రామ్ లోను పెట్టలేదు. జూనియర్ కాలేజీ వేరే ప్రాంతంలో తెరుస్తున్నారు. ఇది చాల అన్యాయం దీనిని కూడా జూనియర్ కాలేజీ చేయాలి మీ ద్వారా తెలుపుతున్నాను. వారిజనుకు ఏ మేలు చేస్తున్నారో ఆ మేలు సక్రమ పద్ధతిలో జరగడం లేదు పెడ్యూర్స్ కాస్ట్ ప్రైవేట్ Finance Corporation బాక్ వర్డు క్లాస్ Finance Corporation ఫుమెన్ వెల్ ఫేర్ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ పెట్టి దాని ప్రకారం ఏవైతే మార్జినల్ ఫండ్స్ యిస్తున్నారో వాటికి బ్యాంకుల ద్వారా ఓవర్ డ్యూ యింటరెస్టు కట్టడానికి చాల అక్రమ పద్ధతిలో జరుగుతున్నాయి. సరైన పద్ధతులలో జరగాలి. ప్రభుత్వం దానికి తోడ్పడి ఏవైతే అంచనాలు చేశారో, ఏ విధానాలు అయితే ఏర్పాటు చేశారో దాని ప్రకారం నడుస్తున్నదా, వారు యిండస్ట్రి తెరవాడానికి డబ్బు కేటాయిస్తారు. ఆ యిండస్ట్రి నడుస్తున్నదా? దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? ఔనిఫిషియరీస్ ఎవరు? ఎంతమందికి లాభం కలుగుతున్నది? ఎంతమందికి ఉపాధి కలిగిస్తున్నదనేది చూడకుండా ఉన్నారు. ఈనాడు కొన్ని యిండస్ట్రిస్ కు దుర్భర పరిస్థితులు ఏర్పడినాయి. సక్రమ పద్ధతిలో పర్మింగ్ కాపిట్ లేదు. ఆ పర్మింగ్ కాపిట్ యిచ్చిగాని, దానికి ఓవర్ హ్యూ యింటరెస్టు బ్యాంకులలో కట్టిగాని, యిండస్ట్రిన్ డిపార్టుమెంట్ తీసుకొనిగాని లేకపోతే చేతి వృత్తులలో తీసుకోవడంగాని చేయాలి. వారికి చాల నష్టం కలుగుతున్నది. ఎడ్యుకేటెడ్ బామన్స్ కు కూడా సక్రమ పద్ధతిలో పర్మింగ్ కాపిట్ యివ్వడం లేదు. మార్జినల్ మని యిచ్చిన తరువాత మార్జినల్ మని యింటరెస్టు కట్టడం లేదు. సిక్ యూనిట్స్ గా మారి పోతున్నాయి దయచేసి యివి పరిశీలించి ఏ డబ్బు అయితే కేటాయిస్తున్నారో దానిని సక్రమ పద్ధతిలో దుర్వినియోగం చేయకుండా సద్వినియోగం చేయాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం యిచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ వి. చంద్రరాజు (బూరుగుపూడి) :—అధ్యక్షా, ప్రైవేట్ మినిష్టర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ను బలపరుస్తున్నాను. కొన్ని సూచనలు నా నియోజకవర్గం నుండి చేయదలచుకొన్నాను. విద్య లేనటువంటివారు వింత పశువు అన్నాడు. మన నియోజకవర్గంలో కోరుకోండ అనే గ్రామం వున్నది. అదే పేరుతో పంచాయితీ సమితి వున్నది. తాలూకా కూడ అదే. కాన్ స్టిట్యూయన్స్ యారుగుర్తు పడి అంటారు. పరియా మాత్రం బీ.జె. గవర్న మెంట్ జూనియర్ కాలేజీ వున్నది. ఆ కాలేజీలో ఎమ్.పి.సి. బై.పి.సి. సెక్షన్స్ రెండూ లేవు. అక్కడన్న విద్యార్థులందరూ బీదవారు. ఎక్కడ పెద్దాల్లు కాన్స్ కు చెందినవారు. వారు అక్కడనుంచి పోయి రాజమండ్రిలో చదువుకోవాలంటే అక్కడ నుంచి రాజమండ్రి నుమారు 18 మైళ్లు దూరం ఉంటుంది. సామాన్య ప్రజలు నిత్యముపోయి అక్కడ విద్యనభ్యసించడం కష్టంగా వున్నది ఎమ్.పి.సి. బై.పి.సి. సెక్షన్స్ కోరుకుండ జూనియర్ కాలేజీలో తక్షణం ప్రవేశపెట్టవలసిందని మన విజేస్తున్నాను ప్రైవేట్ లో ఏర్పాటు చేసే సందర్భంలో గవర్న మెంట్ వారు డిసేషన్స్ కట్టమని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. అలా చేయమంటే ఎవరూ ముందుకు రాలేదు విద్యయందు పిల్లలను బాగు చేయలేము. అందుచేత ఆ నిబంధన విడిచి పెట్టి తగినటువంటి అనాథా ఉన్నటువంటి గ్రామాలు, నా స్వంత గ్రామం దెవన్ చెరువు గ్రామం 400 జనాభా వున్నది. అక్కడ అప్పర్ ప్రైమరీ స్కూల్ వరకు వున్నది. ఆ గ్రామం రాజమండ్రికి దూరంగా వున్నది. రాజనగరానికి దూరంగా వున్నది. అక్కడ యిక్కడ ప్రైవేట్ లో ఉన్నాయి. అక్కడికి యిక్కడికి పోయి నిత్యం చదువుకోవడం కష్టం అవుతుంది కాబట్టి అధమం ప్రైవేట్ లో డివాన్ చెరువు గ్రామంలో ఏర్పాటు చేసినట్లయితే అన్ని జాతుల ప్రజలకు ఉపయోగపడుతుందని కోరుతున్నాను. వ్యవసాయం విషయంలో ప్రైవేట్ మినిష్టర్ గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ లో 108 లక్షల టన్నుల ఆవరం ఏర్పాటు చేశారు. ఆ గ్రామస్థాపి కాబట్టి చెబుతున్నాను, అక్కడ కష్టపడి పని చేస్తారు. కాబట్టి ప్రైదరాజాద్ లో ఆఫీసర్లుగా ఉండేటటువంటి వారు పలుగురు తినే భోజనం ఒకాయనకు కూడ సరిపోదు. ఆ బడ్జెట్ చాల తక్కువగా వున్నది. 108 లక్షల టన్నులను రెట్టింపు అయ్యేటట్లుగా ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అలా చేయడానికి మా గ్రామాలలో కొన్ని చాటర్ సోర్సెస్ వున్నాయి. సీపల్లి రిజర్వాయర్ డామ్. తక్షణం అది పెట్టి నట్లయితే లక్ష ఎకరాలు సాగు అవుతుంది. రామవరం ఆవని అనేటటువంటిది ఉన్నది. ఎక్కువ నీరుతో దానిని లిఫ్ట్ యింగేషన్ ఏర్పాటు చేసినట్లయితే 15, 20 వేల ఎకరాల వరకు సాగు అవుతుంది. వర్షం వల్ల డ్రైనేజీ సిస్టమ్ సరిగా లేనందువల్ల కూనవరం దగ్గర నుంచి తోటగడ్డ. అక్కడ నీరు మడుగు పోవడం వల్ల వ్యవసాయ భూములు పొంగిపోయి పెరిగినటువంటి వ్యవసాయానికి నష్టం కలిగిస్తున్నది. డ్రైనేజీ సిస్టమ్ సరైన వద్దకులలో ఏర్పాటు చేసి కొత్తడు గ్రామం నుంచి రాజమండ్రి ప్రక్కగా ఉన్నటువంటి లోలో చెరువు ప్రక్కనుంచి మారంపూడి అవలోకి ఆ నీరు వింపించినట్లయితే అక్కడ ఉండే రైతులకు పొలా

అకు ఏ విధమైన నష్టం లేకుండా ఏర్పాటు చేస్తుంది కాబట్టి డైరీనేజీ సిస్టమ్ అక్కడ చాల ముఖ్యమైనది కాబట్టి ప్రభుత్వం వారు దీనిని వెంటనే చేపట్టి అక్కడ ఉండే టటువంటి రైతుల బాధలు తక్షణం తొలగించవలసిందని కోరుతున్నాను.

ఆరోగ్యం. గ్రామాలలో ఆసుపత్రి ఉండడం చాల ప్రధానం. చిన్న గ్రామాలలో హాస్పిటల్ లేకపోయినా పెద్ద గ్రామాలలో అయినా హాస్పిటల్ ఉండాలి. నా నియోజకవర్గంలో గోకవం అనేది ఘుమారు తాలూకాకు సమానమైన గ్రామం. అటువంటి గ్రామాలలో హాస్పిటల్ వున్నది. ఆ హాస్పిటల్ శిథిలావస్థలో వున్నది. డాక్టర్ పడిపోయింది. ప్రహరీలు పడిపోయినాయి. హాస్పిటల్ లో మందులు లేవు. డాక్టర్ వట్టినే వచ్చి కూర్చుని వృధాగా జీతం తీసుకోవలసి వస్తున్నది. ఆ పరియోయించుమించుగా 15 గ్రామాలు కవర్ చేస్తున్నది. కాబట్టి తగినటువంటి స్తోమతతో అన్ని రకాల మందులు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే - పైగా ఆ గ్రామం ఏదెన్నిగా బోర్డర్ అయి వున్నది ఏదెన్ని ప్రజలు కూడ అక్కడికి వచ్చి మందులు తీసుకోవడం సహజంగా జరిగేటటువంటి ప్రాక్టీస్. ఆ కారణం చేత అక్కడ తక్షణం హాస్పిటల్ ను ఆవిష్కర్చి చేసి తగిన మందులు ఏర్పాటు చేసినట్లయితే ఆ డిస్ట్రిక్ట్ లోని సరి చేసి టెన్స్ కూడ ఎక్కువ చేయవలసిందని ఘుమారుగా 15 టెన్స్ అయినా వేసినట్లయితే ఆ ప్రాంతానికి అంతటికి చక్కగా సర్వీస్ వడుపున్నది. కొండ ప్రజలకు పేద ప్రజలకు సంబంధించినది కాబట్టి దీనిని శ్రద్ధతో నిర్వహించాలని కోరుతున్నాను.

తరువాత-వ్యవసాయం విషయంలో-నా ప్రాంతానికి సంబంధించి కొన్ని అప్ లాండ్ లెజెస్ ఉన్నాయి. అక్కడ మంచినీటి సమస్య చాలా విపరీతంగా ఉన్నది. ఇప్పటికీ చాలా బాధపడుతున్నారు. చేలనాడు ప్రొజెక్ట్ డ్రింకింగ్ వాటర్ స్కీము నాలుగేళ్ళనాడు తయారు చేశారు. రాజమండ్రివద్ద శేషయ్య మెట్టవద్దనుంచి పంపింగ్ కు ఏర్పాటు చేయాలనే కార్యక్రమం; ఆ పని ఇంతవరకూ పూర్తి కాలేదు. ఆ పని వెంటనే పూర్తిచేసి అక్కడ 40 గ్రామాలకు ప్రొజెక్ట్ వాటర్ సప్లయ్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అక్కడన్న కూములన్నీ మెరక కూములు, అక్కడ వరిపాగు సాధ్యం కాదు అక్కడవున్న రైతులు మామిడి, జీడి మామిడి. నాంజు, నిమ్మ మొదలయిన వండ తోటలు వేసుకుని జీవనం సాగిస్తూ ఉంటారు. అక్కడ నుండి అయిదు మైళ్ళు రాజమండ్రికి-ఆ తోటల్లో ఎండిపోయిన పుల్లలు, చచ్చిపోయిన చెట్ల కొమ్మలు, పనికిరాని పుల్లలు-రాజమండ్రికి మోసుకొచ్చి అమ్ముకోవడం పేద ప్రజల వృత్తి. అది ఫారెస్టు వారికి సంబంధించినది కాదు. ఫలవృక్షాలు ఫారెస్టు కేటగిరీ క్రిందకురావు. మా ఫారెస్టు పర్మిట్ లేనిదే తీసికెళ్ళడానికి వీలేదని నెత్తి మోపుతూ. కావిళ్లపై తీసికెళ్ళే ఆదేశాళ్ళవైన మగవార్లపైన కేసులు పెడుతున్నారు. వాళ్ళకి రు.15.20 పెనాల్టీలు వడుతున్నాయి. వారికి కావిడి అమ్మితే ఆరు రూపాయలు వస్తుంది, నెత్తిబరువుకి మూడు రూపాయలొస్తాయి. అటువంటివారిపైన కేసులు పెట్టి, పెనాల్టీలు వేసి ఫారెస్టు జులం ఉపయోగిస్తున్నారు. అక్కడ వున్న పేద ప్రజలు చాలా బాధలకు గురి అవుతున్నారు కాబట్టి తమరు వెంటనే ఫారెస్టు డిపార్టు

మెంటును ఆదేశించి-ఫారెస్టు ప్రొడ్యూస్ పై తప్ప గార్డెన్ ప్రొడ్యూస్ పై యిటు వంటి నిబంధనలు అమలుజరుపకూడదని, దానిపై యాక్షన్ తీసుకోవాల్సి కోరుతున్నాను. ఇక్కడున్న ఖామలో రెండు మూడోంధల అడుగుల లోతున, ఇదిగో సీరు చక్కగా ఉన్నది. ఇది అడుగుల డయామీటర్ బోర్ను వేస్తే వంద ఎకరాలకు పువయ్యో సడ.తు ది. ఫార్మర్స్ కోఆపరేటివ్స్ మాదిరిగా కొంతమంది కలిసి ట్రాప్ చేసి, నంది ఎం రూకు ఒక బోర్ వెల్ ఏర్పాటు చేస్తే అక్కడ యీ ఇం వృక్షాలకు ఎటువంటి యిబ్బంది వు డుని, ఆ ఫంసాయ.తో వారు జీవనం చెయ్యడానికి వీలువుందని అందువలన అటువంటి ఏర్పాటు చెయ్యడానికి శ్రద్ధ తీసుకోవలసినదిగా కోరుతున్నాను. అక్కడ వున్న రైతులను, బీద ప్రజల పరిస్థితిని మెరుగుపరచవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఇక్కడ స్థలాల వినియోగంలో-మా పరియోగంలో అట్టుకోడానికి స్తోమత లేదు. ఒక పూట తింటే రెండవ పూటకు తనివారు అంగువల, ఇటు కట్టుకోవడానికి వారికి అర్థికంగా సహాయం చేస్తే-కనీసం రూ. 200 ల వరకైనా కాష్ యిస్తే-వారు కట్టుకోడానికి వీలువుతుంది కనీసం వెయ్యి ద. ల వరకు అవుతుంది ఒక్కొక్క ఇంటికి. అందువలన, వారికి యిచ్చేది పెంచి, వారు అప్పు కట్టుకునే వీలు కల్పించి, యీ ఇక్కడ స్థలాల కార్యక్రమాన్ని సాధకం చేయవలసిందిగా కోరుతూ, గాకి అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు అభినందనలు తెలుపుకు టూ పెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ జయరాములు (వనపర్తి):-అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను నేను సమగ్రంగా కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా డ్రాట్ ప్రోన్ ఏరియా, కరువు ప్రాంతం. అక్కడ నీళ్ళు దొరకడం కష్టం. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో వ దల మైళ్ళు కృష్ణానది ప్రవహిస్తున్నా ఆ కృష్ణానదిలోని ఒక చుక్క నీరు కూడా మా పొలాలకు పారడం లేదు. అక్కడవో వున్న రాయలసీమ, నెల్లూరు ప్రాంతానికి తీసుకుపోతున్నామంటున్నది పశ్చిమం. తీసుక పొండి, మాకు అసూయ లేదు. కాని మా జిల్లాలో ప్రవహిస్తున్న నది నుంచి మాకు ఒక చుక్క నీరు మా ఖాముల సాగుకు ఉపయోగించకపోవడం మాత్రం చాలా శోచనీయం.

ఇంక, జూరాల ప్రాజెక్టు విషయమున్నది. ఈ బడ్జెట్ లో దాని గురించి ఒక్క మాట లేదు. 1 త బడ్జెట్ సమావేశంలో కూడ దాని గురించి చెప్పడం జరిగింది. ఈ జూరాల ప్రాజెక్టు గురించి ఎందుకు పట్టించుకోరు? ఎందుకని యీ బడ్జెట్ లో దాని ప్రసక్తి తీసుకురాలేదు? ఈ ప్రాజెక్టును వెంటనే చేపట్టి మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలోని బీడు ఖాములు సాగుచేసుకోవడానికి అక్కడి రైతులకు అవకాశం కల్పించవలసిందిగా కోరుతున్నాను వనపర్తి సంస్థానంలో వంట కాల్వలు క, చెరువులు, వాగులు కొన్ని ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా, ఘనాపురం చెరువు, కానాయిపల్లి చెరువు, తంతలూరు, గడిబండ్ల యివి తెగి వంట పొలాలపై బిడి వాగులోకి అనవసరంగా ప్రవహిస్తున్నాయి. బిడికి కాల్వలు

ద్వారా కట్టలు కట్టి, బండ్స్ ఏర్పాటు చేసి, పొలాలకు మళ్ళిస్తే బాగుంటుంది. రెండువేల ఎకరాలకు ఒక్కొక్కచోట వీటివలన ఉపయోగం పొందడానికి అవకాశముంది అలాగే సరళాసాగర్ అయి కట్టుకు కూడా లాభం దీకూరుతుంది. అందువలన, దంతిలూరు వాగుకు బండ్స్ ఏర్పాటు చేసి, నీళ్ళు పొలాలకు పారించాలని కోరుతున్నాను.

మా జిల్లాలో పెళ్ళిత్వం ఎటువంటి పరిశ్రమలూ చేపట్టలేదు. ఇంతకుముందు 11 కాక, మరో నాలుగు జిల్లాలలో పరిశ్రమలను చేపడుతున్నారన్నారు. అందులో మహబూబ్ నగర్ నందీ లేనిదీ లిలియదు. మహబూబ్ నగర్ ను పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చేయడానికి పూనుకోవాలిందిగా కోరుతున్నాను. వనపర్తిలో పారిశ్రామిక వాడను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరాను. కరెస్పాన్ డెన్స్ నడస్తున్నది. అది ఏ స్థితిలో వుందో తెలుసులేదు. దయచేసి అక్కడ వెంటనే పారిశ్రామిక వాడను ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

నూ నియోజకవర్గంలో గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుచేస్తే బాగుంటుంది. అదుకు ఉపయోగపడే కొండలు అక్కడ వున్నాయి. అందువలన చాలామందికి పని దొరుకుతుంది మేం భూమి ఇస్తాము, అక్కడ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టవలసిందిగా కోరుతున్నాను. విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యం ఏ మాత్రం లేదు మాకు. వేలకొలది కాపులు, కరెంటు మోటార్లు ఉన్నప్పటికీ కరెంటు సప్లయ లేక మూలపడి, వ్యవసాయం దెబ్బతింటున్నది. 182 కె.వి. లైన్ పెట్టకద్వారా సప్లయచెయ్యాలి, డిజనబరు సబ్-స్టేషన్ ఇస్తామన్నారు. మార్చినాటికి లైన్ ఇస్తామన్నారు. ఆ నీటి చాలా మందకొడిగా నడుస్తున్నది. 182 కె.వి. లైన్ పనిని తొందరగా పూరించే విద్యుత్ సౌకర్యం కలుగజేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గత సంవత్సరం ప్రతి నియోజకవర్గంలోను రెండు గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం కలుగజేసే అవకాశం ఇచ్చారు. ఈ సంవత్సరం అటువంటి సౌకర్యము ఎందుకు ఇవ్వలేదో చేర్చేసి గారికి తెలియాలి. నా నియోజకవర్గంలో రావలసిన రెండు గ్రామాలకు సౌకర్యం రాకుండాపోయింది. ప్రతి సంవత్సరం రెండు గ్రామాలకు విద్యుత్ సౌకర్యం కలుగజేసే అవకాశం ఈ సంవత్సరం కూడా కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక రవాణా సౌకర్యాలు గురించి మా తాలూకా చాలా పెద్ద తాలూకా, ఒక డిపో అక్కడ ఉంది. 73 బస్సులున్న డిపో అది. ఐతే బస్సు స్టేషను లేదు. ప్రయాణికులు స్త్రీలు, పిల్లలు అనే వ్యత్యాసము లేకుండా అందరూ వర్షాకాలం వర్షానికి తడవవలసిందే. ఎండాకాలంలో ఎండలో నిలిచడం వలనందే. ప్రయాణికులు చాలా బాధ పడుతున్నారు. తహసీల్దారు బస్సు స్టేషనుకు భూమిని ఎక్స్ ప్రో చేసారు. దానిని హాండివర్ చేసుకుని బస్సు స్టేషను కట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. తొందరగా చక్క తీసుకుని వనపర్తిలో బస్సు స్టేషను కట్టడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక విద్య గురించి చిన్న పల్లెలలో కూడా పాఠశాలలున్నాయి. కాని పంతులయ్యలు లేరు. జీతాలు తీసుకుంటున్నారో లేదో కాని 48 మంది ఉన్న చోట

1-10 p. m.

ఏకోపాధ్యాయులు ఉండవలసినచోట ఉపాధ్యాయులు లేరు. వనపర్తి నియోజక వర్గంలో పంచాయతీ సమితి పాఠశాలలో 18 కేమంది ఉపాధ్యాయులు తక్కువగా ఉన్నారు. రెండుసార్లు ప్రభుత్వానికి వ్రాసినప్పటికీ అంశవరకు జవాబు లేదు. పిల్లలు ఎట్లా చదువుకుంటారు? ఈ విషయం ప్రభుత్వం గమనించి 18 కేమంది ఉపాధ్యాయులను స్వీకరణగామంజూరుచేసి పాఠశాల సక్రమంగా నడిచేట్లు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. సాంకేతిక పాఠశాలలున్నాయి సివిల్, మెకానికల్, ఎలక్ట్రికల్, సబ్జెక్టులో తెచ్చగర్లు లేరు తక్కువగా ఉన్నారు. సాంకేతిక పాఠశాల మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువెళ్ళాలి. వారిని తీసుకువెళ్ళి తెలియజేసాలి. పరిస్థితులు వారు చూసారు. ఏకోటా ప్రకారం లెక్కరద్దు ఉండాలి ఆ ప్రకారముగా లెక్కరద్దును నియమించాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. పయిజేటు కమిటీవారు నడిచే డిగ్రీ కళాశాల ఒకటి అక్కడ ఉంది. ఇరు సంవత్సరాలు చాటితే ఆరవ సంవత్సరంలో గ్రాంట్-ఇన్-ఏడ్ ఇస్తాం అన్నారు. పోయిన సంవత్సరం విద్యా మంత్రిగారిని తీసుకువెళ్ళి చాటి మనజేసాము. ఆ కళాశాలకు త్వరగా గ్రాంటు ఇప్పిస్తే కమిటీపై భారం తగ్గుతుందని ప్రస్తుతం కమిటీ సక్రమంగా జీతాలు ఇవ్వడం లేదని సగం సగం జీతాలతో వారు పనిచేస్తున్నారని చెప్పాము. ఆ కళాశాలకు గ్రాంట్-ఇన్-ఏడ్ ఇచ్చి సక్రమంగా పని చేసేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను. వనపర్తిలో పెద్ద హాస్పటలు ఉంది. చాలినంత పెద్ద భవనం ఉంది దానిని 30 పడకల హాస్పటలుగా చేయాలని వైద్య శాఖ వారిని కోరాను వైద్య శాఖామంత్రి గారిని తీసుకువెళ్ళి చూపించాను. దానికి జవాబు ఏమి ఇచ్చారంటే ఆరవ ప్రణాళికలో 30 పడకల హాస్పటలు చేస్తామని అన్నారు ఈ సంవత్సరమైనా తప్పకుండా 30 పడకల హాస్పటలు చేస్తే బాగుంటుందని మంచిచేస్తున్నారు. వనపర్తి తాలూకా హెడ్ క్వార్టర్లు. రోడ్ ప్రభుత్వ ఆఫీసులు అక్కడ ఉన్నాయి 20 వేల మంది ప్రజలున్నారు. అక్కడ ప్రతిసంవత్సరం ఫిబ్రవరి 15 నుండి జూన్ నెల 15 వరకు నీరు దొరకదు. నీటిచుక్క దొరకని పరిస్థితి. ప్రొద్దుట లేచి దొడ్డికి వెళ్ళాలన్నా ముఖం కడుక్కవాలన్నా స్నానం చేయాలన్నా వట చేసుకోవా న్నా, దేనికైనా నీళ్లు లేనిదే నడవదు చాలుగు నెలలు నీళ్లు లేకుండా వనపర్తి ప్రజలు పడుతున్న బాధలను ప్రభుత్వానికి తెలియజేసాము. ఏదైనా పథకం చేసుకొని నీళ్లు అందించే కార్యక్రమం చేపట్టాలంటే పడబ్బు ఎస్ ఉంది, అందువలన ఏమి చేయాలి అన్నది. అక్కడ వాగులో బావులు త్రవ్వారు. వాటిలో నీరు ఉండదు అదులో ఉంటే కొద్దిసేపటి నీరు ప్రవలకు సరిపోవు కనుక ఆ బావులను తోపుచేసి నీరు సరిపోయేట్లు చేయవలసి ఉంది అదిగ్రామ పంచాయతీ చేతులలో ఉంది. ప్రభుత్వం దానిని తీసుకుని నీళ్లను ప్రజలకు అంద చేయాలని కోరుతున్నాను. అక్కడ 72 గ్రామాలలో ఒకటి రెండు మైళ్లు పోతేనే కాని నీరుదొరకదు పశువులు కూడా దూరంగా వెళ్లి నీళ్లు త్రాగిరావలసిందే. చేపవికారం వచ్చిందంటే పగలంతా కష్టపడి పనిచేసి కడవలతో ఒకటిరెండు మైళ్ళ దూరం వెళ్ళి నీళ్లు తేచ్చుకోవలసిందే. ఆ గ్రామాలను పడబ్బు ఎస్ క్రింద తీసు

కుంటారేమో అనుకుంటే వాటిలో ఒక్క గ్రామాన్నికూడా తీసుకోలేదు ఏమి కావమో, మా పాపమో తెలియదు. ఏమీ ద్రోహం చేసామో తెలియదు. మా ప్రజలు ఎప్పుడూ ప్రభుత్వానికి విధేయులుగా ఉంటున్నవారే. పంచాయతీ రాజ్ పునర్నిర్మాణానికి మేము చెప్పకుంటున్నప్పటికీ మా మొర ఆలకించడం లేదు. ఈ సంవత్సరమైనా ఆ 78 గ్రామాలలో కొన్నింటినైనా పీడబ్ల్యుఎస్ క్రింద తీసుకుని నీట్టి సౌకర్యం కలుగజేయడానికి సమాయత్తం కావాలని కొరుకున్నాను గృహ నిర్మాణానికి సంబంధించి గవర్నరు ఉపన్యాసంపై జరిగిన చర్చలో పాల్గొన్న సందర్భంలో చెప్పినాను. కట్టిన ఇండ్లు గాలికి ఎగిరిపోయేట్లు ఉన్నాయి. తక్కువ వేస్తున్నారు, గడ్డి వేస్తున్నాడు కానీ గాలివస్తే మొత్తం గుడిసెలు ఎగిరిపోయేట్లు ఉన్నాయి. వెయ్యి రూపాయల వరకయినా ఇప్పించి నిర్మాణం చేసేట్లయితే లో-కాస్ట్ హౌసింగు స్కిము తృప్తికరంగా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. మా తాలూకాలో 28 గ్రామాలలో వెనుకబడిన తరగతుల వారు ఉన్నారు. వారికి గృహ నిర్మాణ విషయం బట్టి సౌకర్యం కలుగజేయలేదు. వారికి ఇండ్ల సౌకర్యం లేక ఈనాటికి కొత్తగా పెండ్లి దంపతులుకూడా గడ్డి దొడ్లలోనికి పోతున్నారు. ఇది ఎవరికి సిగ్గు అని అడుగుతున్నాను. సర్వరంగా చర్య తీసుకుని వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇండ్ల స్థలాలు మంజూరుచేసి వారు గృహ నిర్మాణం చేసుకోవడానికి సహకారం గలుగజేయాలని కొరుకున్నాను. 118 గ్రామాలలో 28 గ్రామాలకు ప్రైవేట్ పెట్టాను. అవి ఇంకా ప్రాథమిక దశలో ఉన్నాయి. ప్రభుత్వం డబ్బు యిస్తున్నప్పటికీ ఉద్యోగుల నిర్లక్ష్యంవల్ల సోమరితనం వల్ల లేదా ఇతర పార్టీల ప్రభావానికి లోబడినా ఇండ్ల స్థలాలు యిస్తే కాంగ్రెసు-ఐ కి బలం వస్తుందనే భావచేతనో, ఏమో, ఆ కార్యక్రమం చేయకుండా వున్నాడు. ఇది చాలా విచారించవలసిన విషయం. ప్రభుత్వం ఇక్కడ నుంచైనా ఉద్యోగులపై చర్య తీసుకుని వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఇండ్ల స్థలాలు ఇప్పించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను. శ్రీరంగపురం, కావాపురం, కొత్తకోటలో హడ్కో క్రిడ ఇండ్లు కట్టే కార్యక్రమం తీసుకున్నారు. 60 ఇండ్లు కట్టడానికి తీసుకున్నారు. సీమెంటు వుండదు, ఇనుము వుండదు. వారు ఎట్లా కట్టుకోగలరు? త్వరగా అవసరమైన పావుగి యిస్తే తొందరగా స్కిము అమలు అవుతుంది. ప్రజలలో కీర్తి వుంటుంది. హడ్కో స్కిము క్రింద పెద్ద గ్రామాలైన శ్రీరంగపురం, కావాపురం కూడా ఫెంబిలే తీసుకుని చేయాలని కొరుకున్నాను. ఆర్థికమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెటు ప్రతిపాదనలను బలపరుస్తూ నేను చెల్లపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. ఆదెయ్య (పాయకరావు పేట) :—ఆస్పతా, ఆర్థికమంత్రి శ్రీ రాజారాంగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెటును పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాను. తుఫాను సహాయ కార్యక్రమాలకు కేంద్రమునుంచి మన రాష్ట్రానికి సరిగా సహాయం అందకపోవడంవల్ల తుఫాను దెబ్బతీసిన ప్రాంతాలలో అభివృద్ధి పనులు కుంటుపడిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. కేంద్రము యిప్పుడైనా ముందుకువచ్చి జరిగిన నష్టమును పూర్తిగానే తగిన నిధులను మంజూరు చేయాలి. మన రాష్ట్రములో సన్నకారు, 1-20 p. m.

చిన్నకారు హరిజన, గిరిజన, బలహీనవర్గాల రైతులకు కావలసిన అప్పులు ఏ బ్యాంక్ యివ్వకపోవడంవల్ల సరియైన న్యాయం జరగడంలేదు. ప్రభుత్వం యిప్పటికే నాణక నిర్దిష్టమైన కార్యక్రమాన్ని ఏర్పాటుచేసి వారికి తగిన న్యాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. వారి ఓట్లతో అధికారములోకి వచ్చిన విషయాన్ని గుర్తించి ఆర్థికముగా ముందుకువచ్చే కార్యక్రమాలను చేపట్టాలని మనవిచేస్తున్నాను. వారికి సరిగా ఋణాలు యిస్తేతప్ప న్యాయం జరగదు. విద్యా విధానము. విద్యార్థులు ఆందోళనచేస్తూ ఉండుటవల్ల చదువుకు పెద్ద అటంకం ఏర్పడి స్కూళ్ళు, కాలేజీలను మూసివేసే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది విద్యా విధానములో మాస్సు చేస్తామని అంటున్నారు. సరియైన విద్యావిధానం లేకపోవుటవల్ల విద్యార్థులు, అధ్యాపకులు సమ్మెలు చేయడం జరుగుతున్నది. ఉపాధ్యాయులకు కాన్సిల్లో ప్రాతినిధ్యము కల్పించినట్లుగానే డాక్టర్లకు, యన్ టి.ఓ లకుకూడ ప్రాతినిధ్యము కల్పిస్తే బాగుంటుంది. స్కూళ్ళను చాల కాలము క్లోజ్ చేసి మే నెలలో పరీక్షలు పెట్టడం అంటే పిల్లలకు చాల కష్టమవుతుంది. కనుక ఈ విషయం జాగ్రత్తగా ఆలోచించి తగుచర్య తీసుకోవాలి. ప్రతి ప్రైవేటురీ షాల్ నెంటరులోను ముగ్గురు డాక్టర్లను వేస్తామని ఆరోగ్యశాలా మంత్రిగారు చెప్పారు. డాక్టరు ఉన్నా ఏ హాస్పిటల్లోను మందులు వుండవు. మందులు లేకుండా ప్లాఫ్ ని వేసినందువల్ల ప్రయోజనం లేదు. మందులు సరఫరా చేస్తూ ఎక్కువ సిబ్బందిని ఏర్పాటుచేసే విషయం ఆలోచించడం మంచిది.

(మిష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ థన్ డి చెర్)

గ్రామీణ మంచి నీటి విషయం. ఏ పల్లెలో చూసినా, ఏ టౌనులో మంచినీరు లేదనే మాట వినిపిస్తుంది. ఎన్నో వాగ్దానాలు చేసి అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత మనకు ఓట్లు యిచ్చి గెలిపించిన ప్రజల లోరికలు నెరవేర్చకుండా కబుర్లతో కాలక్షేపముచేస్తే న్యాయం కాదుని మనవిచేస్తున్నాను. ఎన్నికలలో చేసిన వాగ్దానాలను నిలబెట్టుకొన్నాడే ప్రజలకు న్యాయం జరుగుతుంది. ఏదో ఓ సంవత్సరాలు కాలక్షేపం చేసుకుపోదామనుకొనడం న్యాయం కాదు. స్వరాజ్యమువచ్చి ఖిరి సంవత్సరాల తరువాత కూడ గ్రామీణ ప్రజానీకానికి మంచినీరు అందివ్వలేకపోతే ఏమి సబబు అని అడుగుతున్నాను. వెంటనే తగు చర్య తీసుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. హరిజన, గిరిజన, బలహీన వర్గాలతో ప్రతి ఒక్కరికి తినడానికి తిండి, కట్టుకోడానికి గుడ్డ-పుండడానికి యిల్లు ఏర్పాటు చేస్తామని రాజ్యాంగ నిర్మాతలు చెప్పివున్నారు. కాని గృహ నిర్మాణము చూస్తే చాల నిరాశాజనకంగా వుంది. 20 సూత్రాల కార్యక్రమం క్రింద ప్రతి ఒక్కరికి ఇల్లు ప్రొవైడ్ చేస్తామంటూ ఎందుకూ వానయోగ్యము కాని యిల్లు కడితే ఏమి ప్రయోజనము? అతిరథులు, మహారథులు, మీరు లేకపోతే దేశములేదు అని హరిజన, గిరిజన, బలహీనవర్గాల వారికి ఎన్నికలలో చెప్పి, వారి ఓట్ల సహాయముతో గెలిచి వారు పుండడానికి మంచి యిల్లుకూడ యివ్వలేని దౌర్భాగ్య స్థితిలో వుండే పరిస్థితి ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. వారి కోపము కట్టె యిల్లు పోవులు కూడ పుండడానికి వసికారావు. పడిపోతున్నవి.

రు. 400 లు ఏమి సరిపోతుంది కనీసం రు.1000 లు అయినా ఖర్చుపెట్టి షర్మ సెంటుగా కాకపోయిన తాత్కాలికంగా అయినా వుండే యిళ్ళను కట్టాలి తప్ప 5 సంవత్సరాలవరకు మనము అధికారములో వుంటాములే అని అనుకుంటే అది పొరపాటు అని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రభుత్వం యిప్పటికయినా కట్టు తెరచి సరియైన గృహనిర్మాణ పథకాన్ని టైమ్ జాండ్ ప్రోగ్రామ్ క్రింద తీసుకొంటే తప్ప ఆంధ్రదేశములోని హరిజన, గిరిజన, బలహీనవర్గాల ప్రజలకు సరియైన న్యాయం జరగదు. యస్.సి వైనాస్ కార్పొరేషనులో యస్.సి. వారికి అప్పులు యివ్వడం లేదు ఏ బ్యాంక్ యస్.సి. వారికి అప్పు యివ్వడం లేదు. 20 శాతము మార్జిన్ మనీ ఉప్పు ఏ బ్యాంకు రుణము యివ్వడానికి ముందుకు రావడం లేదు. ప్రభుత్వం యిచ్చిన వాగ్దానం మేరకు యిప్పటికయినా ముందుకు ఉచ్చి ననుస్థలను పరిష్కరించడానికి పూనుకోవాలి. సహకార సంఘాలు వున్నాయి. అవి బోగసు సంస్థలుగా తయారైనాయి. వాటిని పూర్తిగా తీసివేసి ప్రభుత్వమే నేరుగా హరిజన గిరిజన బలహీనవర్గాల ప్రజలకు రుణ సౌకర్యాన్ని కలుగజేస్తే తప్ప వారికి న్యాయం జరగదు. సహకారశాఖ మంత్రి అమరనాథరెడ్డిగారు ఎడ్లబండ్లు స్కీము అని తయారుచేసి ప్రవేశపెట్టారు. ప్రతి తాలూకాలోను అనేక దరఖాస్తులు వస్తున్నాయి.

Mr. Deputy Speaker : —The member can continue his speech tomorrow. I have one announcement to make

ANNOUNCEMENT

re: Message from the Legislative Council.

Mr. Deputy Speaker:—I have received the following message from the Chairman Legislative Council.

“In accordance with the Rule 147 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Legislative Council I transmit a copy of the Tirumala-Tirupathi Devasthanams (Amendment) Bill, 1980, L. A. Bill No. 4 of 1980 duly passed by the House without any amendment and signed by me.”

The House now stands adjourned to meet again at 4 p. m. to-day.

(The House then adjourned till 4 P. M.

(For want of Quorum the House could not meet at 4 P.M.)

The House re-assembled at 4-20 P. M. with Hon'ble the Deputy Speaker in the Chair.

GOVERNMENT BILLS

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980.

Sri M. Baga Reddy:—Sir, I beg to move :

‘The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of disqualifications (Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration.’

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, పెన్షన్లు సుందరయ్యగారికి, ఇతర సభ్యులకు ఇందులో విషయాలు తెలియనివి కావు. మన ఎంపిల నుండి కొందరు సభ్యులు కొన్ని కమిటీలకు చైర్మన్ గా, సభ్యులుగా వుంటున్నప్పుడు రెమునైన రేషన్ ఊకుంటున్నారు ఎడ్మినిస్ట్రేటివ్ అర్డరు ప్రకారం తీసుకుంటున్నారు. దానిని రెగ్యులర్ చేయటం ప్రకాశవరంగా ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. స్పీకర్ గారికి, చైర్మన్ గారికి ఇతర రాష్ట్రాల నుండి స్పీకర్, చైర్మన్లుగాని, ఇతర కమిటీ సభ్యులుగాని వచ్చినప్పుడు డిన్నర్, లంచ్ ఇవ్వడానికి వీలుగా 5,000 రూపాయలు ముఖారు చేయకానికి కూడా ఉద్దేశించబడింది. ఇదివరకు కూడా ఈ పద్ధతి వున్నా యాళ్లు రూపంలో తేవాలని ఇది ప్రవేశ పెట్టబడింది. చీఫ్ విప్ కు, కేబ్లెట్ గవర్నమెంటు విప్ కు కార్ ఎలవెన్సుగా 750 రూపాయలు, మంత్రులు కాని, స్పీకరుగాని కారు కొనుక్కోడానికి 20 వేలు ఇచ్చినట్లుగా వీరికి కూడా 20 వేల రూపాయలు అప్పుగా ఇవ్వడానికి కూడా ఒక ప్రోవిజన్ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది గౌరవ సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు తెలిపిన తరువాత వాటికి సమాధానం చెప్పాలనని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారి యీ ప్రతిపాదన ఒక ఆర్డినెన్సు క్రింద వచ్చింది. తరువాత బిల్లు రూపములో తెచ్చారు. ఇదివరకు పేమెంటుకు ఆఫ్ సాలరీస్ అండ్ పెన్షన్ అండ్ రిమూవల్ ఆఫ్ డిస్ క్వాలిఫికేషన్లు యాక్టు క్రింద స్పీకరు గారికి విప్స్ వారందరికి ఎలాసైన్ గురించి యిదివరకే పాసు చేశాము. ఎం.ఎల్.ఎ.లకు అదనపు సౌకర్యాలు యిస్తున్నామని చేశాము. అటువంటి సౌకర్యాలు, రెమునైనరేషను, ఆదాయం కలగజేసినా ఎం.ఎల్.ఎ.లు అనర్హులు కాదు అది ఆఫీసు ఆఫ్ ప్రాఫిట్లు క్రింద గాదు అని యిదివరకే తెలంగాణ రాయలసీమ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు చైర్మన్ గురించి పాసు చేశాము. పెడ్యూలు చూడండి. Andhra Pradesh Hand-book in page 36: ఎం.ఎల్.ఎ.లు ఏ ఏ పదవులు తీసుకున్నా ఏమి ఆదాయం వచ్చినా ప్రావిట్ ఆఫ్ ఆఫీసు కాదని నిర్ణయనం యిచ్చి చేశాము. అందరకు తెలిసిందే, అలాగే పార్లమెంటు సెక్రటరీస్ కు, అడర్ సెక్రటరీకు చీఫ్ విప్, డిప్యూటీ విప్ వీరందరికీ జీతాలు యివ్వవచ్చు, కార్లు యివ్వవచ్చు, యింకా ఏదైనా యివ్వవచ్చు, ఏది యిచ్చినా పోస్ట్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్లు క్రింద గాదు అని వుంది. ‘The office of the Chairman of Telengana Planning and Development, Committee or Rayalaseema or Coastal Andhra Planning and Develop-

The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980.

ment committee"... వారికి జీతాలు యిస్తున్నారా అనేది రెండవ విషయం. జీతాలు యివ్వవచ్చు, ఫీ హౌస్ ఫీ కారు యివ్వవచ్చు, యింకా అదనంగా యివ్వవచ్చు, యిచ్చినా ప్రాఫిట్ ఆఫ్ ఆఫీసు కాదు. అంతేగాకుండా యీ మధ్యన 17 లో ఒక సాంస్కృతికత పెట్టాం, లిడర్ ఆఫ్ ది బోడింగ్స్ ను గుర్తించడం, యివ్వడమనేది ఇప్పుడు రికగ్నయిల్లు లిడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషను లేకపోవచ్చు. మా పార్టీ అధిప్తాయు యిప్పుడు ఎం.ఎల్.ఎ. లకు యిస్తున్నది చాలు, ప్రతిఒక్క సేవ చేయవచ్చు. అదనంగా జీతాలు పెట్టడం లిడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ కు యివ్వడం అనేది అవసరం లేదు. కాని సాంస్కృతికత అని పెట్టారు. జీతాలు యిస్తామంటే ఒప్పుకున్నాము. పోతే అవసరం ఉన్నది ఎగ్జిక్యూటివ్ యిస్తున్నామో చూడండి. "Any office in the National Cadet Corps constituted under the N. C. C. Act 1948 or in the Territorial Army constituted under the Territorial Army Act 1948"... అందుచేత చేషల్ కెనెల్ కార్పొరేట్ టెరిటోరియల్ ఆర్మీలో సభ్యుడుగా వుంటూ ఎం.ఎల్.ఎ.గా వుండవచ్చు. అలా వున్నా ఎం.ఎల్.ఎ. పదవికి నష్టం లేదు. అవతల "Office of Chairman or member of any committee provided the holder of such office is not in receipt of ... కొన్ని కొన్ని పోస్టులకు జీతాలు యివ్వవచ్చు. కార్లు యివ్వవచ్చు. హౌస్ రెంటు ఇవ్వవచ్చు, అదనంగా యింకేదైనా యివ్వవచ్చు, అది ఆఫీసు ఆఫ్ ప్రాఫిట్లు కాదు. కాని ఏ కమిటీలో అయినా ఎం.ఎల్.ఎ. వుండవచ్చు. ఆ ఎం.ఎల్.ఎ.కు కాంపెన్సేటరీ ఎలాన్ను తప్ప మిగతా ఏ ఎలాన్ను యిచ్చినా జీతం యిచ్చినా ఆదాయం యిచ్చినా అది పోతుందని జనరల్ క్లాజు వుంది. ఈ జనరల్ క్లాజు కింద కాంపెన్సేటరీ ఎలాన్ను యిస్తే సర్వత్రం పోదు. సమీక మేంబర్ గా ఉండవచ్చు, చైర్మన్ గా ఉండవచ్చు, కాంపెన్సేటరీ ఎలాన్ను మాత్రం ఉంటుంటే, జీతం ఇవ్వకుండా వుంటే ఎం.ఎల్.ఎ.గా వున్నా కూడ ఆఫీసు ఆఫ్ ప్రాఫిట్లు కాదని జనరల్ క్లాజు (8) ప్రొవైడ్ చేసింది. అది దృష్టిలో పెట్టుకుంటే యిప్పుడు 12వ సెంటరు నుండి 49 వరకు 37 పోస్టులు ఏ పోస్టు క్రిమెంట్ చేసి జీతం యిచ్చినా వారికి యితర ఆదాయం యిచ్చినా కాంపెన్సేటరీ ఎలాన్ను గాకుండా మిగతా ఏది యిచ్చినా కూడ ఆఫీసు ఆఫ్ ది ప్రాఫిట్లు కాదని డిక్లైరు చేయడం అన్నమాట. అంటే దీనివల్ల అధికారములో వున్నవారు కొంత పెట్రోనేజీ చేసి యీ బోర్డు చైర్మన్ యిస్తామనో, ఆ చైర్మన్ పదవి యిస్తామనో చెప్పి వారిని ఆ పార్టీలోనే వుంచుకోడానికి లేకపోతే కొత్తవారిని పార్టీలోకి ఆకర్షించడానికి కంప్లైడ్ ప్రాక్టీసుకు దారితీస్తుంది, క్లాజు సెంటరు 4 చూడండి. "Any office of profit under the insurer, the management of controlled business is vested in the Central Government of India Life Insurance Act 1956"... అదొకటి. "An office of profit under the insurance, ఉద్యోగాలు చేసుకుంటున్నా ఎం.ఎల్.ఎ.గా ఉండవచ్చు. 'An office in Auxiliary Air Force under the Air Force Act 1952'... ఏర్ ఫోర్స్ లో, డిఫెన్స్ లో అఫీసరుగా వున్నా—జీతం అక్కర వుండవచ్చు—They are not

voluntary things. They are paid. అయినా కూడ ఎం.ఎల్.ఎ. గా వుండవచ్చు. పోస్ట్‌మెన్, డిఫెన్సులో వుండవచ్చని చెప్పిన తరువాత సైనిక సహాయం ఎం.ఎల్.ఎ. చేయవచ్చన్నప్పుడు ఆఫీసు ఆఫ్ ది ప్రాఫిటు కాదు. ప్రతి ఎం.ఎల్.ఎ. ప్రాజెక్టును యివ్వడానికి సిద్ధమై డిఫెన్సు ఫోర్సులో పోస్ట్‌మెన్ వుండడంతప్పు ఏమీ కాదు. కర్తవ్యం కూడా. ఇక్కడ జీతం తీసుకున్నా ఏర్పాటు లేదు అనిక్లాజ్ యివ్వటాకే పెట్టి వున్నాము. వైస్ ఛాన్సలరుకు మూడు వేల రూపాయల వరకు జీతం యివ్వవచ్చు. కాదు, హౌస్ యివ్వవచ్చునని పెట్టాము. ఒక గౌరవనీయమైన మెంటువంటి పోజీషను, యూనివర్సిటీ వైస్ ఛాన్సలరు అన్నప్పుడు న్యాయంగా రాజ్యాంగ ప్రకారముగా అది ఆఫీస్ ఆఫ్ ది ప్రాఫిటు కాదని డిక్లరు చేస్తే తప్పు కాదు. వేల రూపాయలు తీసుకున్నా ఆఫీస్ ఆఫ్ ది ప్రాఫిటు కాదని ఎట్లా అంటాము? అయినా వారిని ఎగ్జంప్టు చేశాము. ఎం.ఎల్.ఎ.లు వుండాలనుకున్నారేమో. Subject to provision of Rule 10 of the Representation of Peoples' Act; స్టేటు రోడ్ కార్పొరేషనులో ఆఫీసరుగా వుంటే కూడ అతను ఎం.ఎల్.ఎ. గా వుండవచ్చునట్లే టు రూలు 10 అని పెట్టాము. అంతేగాకుండా "Office of a member of the A.P. State Road Transport Corporation constituted under Road Transport Act 1950" and "office of any part-time Professor or Lecturer in Government college." ప్రభుత్వ కాలేజీలో పార్ట్ టైము లెక్చరరుగా వున్నవారు జీతాలు తీసుకోవచ్చు. ఎం.ఎల్.ఎ.లుగా వుండవచ్చు. మామూలు టీచర్స్ ఎం.ఎల్.ఎ.లు కావాలంటే రాజీనామా పెట్టాలి. పార్ట్ టైము అయితే వుండవచ్చు. ఎంత డిస్క్రిమినేటరీగా వుందో చూడండి. ఏ టీచరు అయినా ఏ వుద్యోగి అయినా రాజీనామా యివ్వనిచే ఉప He cannot stand for the Assembly. కాని దీనిక్రింద పార్ట్ టైము లెక్చరరు, పోస్ట్ మెన్-ప్రభుత్వ కాలేజీలో వున్నవారు చేసుకున్నా ఏర్పాటు లేదు అనే దృష్టితో వుండవచ్చునన్నారు. అదే రకంగా "The office of any Honorary Medical Officer or Honorary Assistant Medical Officer in a Hospital under Government management." గవర్నమెంటు హాస్పిటల్స్ లో హానరరీ అనేది ఎజాలిమ్ చేశాము. హానరరీ అని పెట్టుకొని. He can be a member of the Legislative Assembly. అన్ని టీచర్స్ ఆఫ్ సర్వైసర మైనది 10 ఏ క్రింద ఇదివరకు చేర్చాము. అది ఒక గవర్నమెంటు స్టాఫ్ లో లేక పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు విషయంలో గవర్నమెంట్ స్టాఫ్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు జీతాలు సంపాదించుకుంటూ, ఆదాయాలు సంపాదించుకుంటూ ఇక్కడ కానసభ్యులుగా ఉండవచ్చు అంటే కానసభ్యులకు సాంక్షిటి ఏమిటి? గవర్నమెంటు ఉద్యోగస్థులు రాజీనామాలో పాల్గొనకూడదు వారు ఏ రాజకీయ పక్షానికి చెందకుండా నిష్పక్షపాతంగా ప్రభుత్వ వ్యవహారాలు చేయాలి అన్నప్పుడు ఈ గవర్నమెంటు స్టాఫ్, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు కోర్టులో నిష్పక్షపాతంగా వాదిస్తారా? గవర్నమెంటు పక్షాన వాదించమని పెట్టినవారు నిష్పక్షపాతంగా వాదిస్తారా? అని అడుగుతున్నాను. A standing Council

was appointed by Government for being nominated in charitable and religious institutions. మన గవర్నమెంటు ఎంత ఉచారంగా ఇటువంటి కేసులను రక్షించడానికి డబ్బు ఇస్తుందో కూడా మనకు తెలుసు. ఈనాడు చాలామంది వక్త్రకు ముందు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుజిన్స్కు వస్తే ఆ తరువాత అవతలి అత్యుక్తుకు పోవడానికి వెలుగా ఉంటుంది. రోజు నిటంగుకు 500, 1000, 10,000 రూపాయలు ఇస్తారు, అది వనకందరకు తెలుసు. ఇది అనారోగ్యం పేరుతో జరుగుతున్నది. ఇది కాకుండా విలేజ్ అఫీషియల్-వతందారు, పశేల్, పట్నారీ, డేక్ముఖ్, డేక్పాండే, ఇస్తేచార్-పీరందరూ పార్టుటైం క్రింద కొంచెము తీసుకొంటున్నా వారిని డిస్ క్వాలిఫై చేయలేదని అన్నారు. అంతవరకు నేను ఒప్పుకుంటాను. వారికి 10, 20 రూపాయలు వస్తుంది. అటువంటివారు అసెంబ్లీలో నిలబడకుండా ఉండడం పోస్టు ఆఫ్ ప్రోఫిట్-అనుకోవడంలో అర్హం లేదు. అది అవతలి ఉంచండి. సర్వీసు పెన్షను; పాకిటికల్ పెన్షను తీసుకునే వారిని డిస్ క్వాలిఫై చేయకూడదు. అవి అయిపోయిన తరువాత ఈ యాక్టు ప్రకారం 37 కొత్త అయిటమ్మును చేర్పించారు. పింటు చేసి ఇచ్చిన పుస్తకంలో అయిటం 18 నుంచి మొదలు పెట్టి 49 వరకు ఉన్నాయి. ఇవన్నీ కూడా ఇండిపెండెంట్ పోస్టులు. ఇప్పుడు మీరు సాలరీసు యాక్టు చూసినట్లయితే వైస్ ఛాన్సలర్ పోస్టు ఇండిపెండెంట్ పోస్టు—He is entitled for full remuneration and scale అదేరకంగా సబ్ క్లాజ్ 3లో, సబ్ క్లాజ్ 4లో, సబ్ క్లాజ్ 5లో ఉన్నటువంటిది జనరల్. అది మళ్ళీ మీ దృష్టికి తీసుకొని వస్తాను.

“Clause 3 :—The office of the Chairman or member of any Committee, provided the holder of any such office is not in receipt of, or entitled to, any remuneration other than compensatory allowance,” ఇది జనరల్ క్లాజు. ఎవరైనా కంపెన్ సేటరీ ఎలమెన్టుతో సంతృప్తిపడి ఇతర రెమ్యూనరేషన్ లే పోతే అతను డిస్ క్వాలిఫై కాదు. అదేరకంగా.

“Clause :—The office of the Chairman, Director, member or any other officer of a statutory body, where the power to make any appointment to any such office or the power to remove any such person there from is vested in the Central Government or any State Government as the case may be, provided the holder of any such office is not in receipt of, or entitled to, any remuneration other than compensatory allowance.” ఇటువంటి వారిని కూడా గవర్నమెంటు అప్పాయింట్ చేయవచ్చు. వారు కానరాఖ్యులుగా ఉండవచ్చు. కంపెన్ సేటరీ ఎలమెన్టుతో సంతృప్తిపడితే వారికి ఇంకోక ఎలాంటి రెమ్యూనరేషన్ లేకపోతే చాలు అని చెప్పారు.

“Clase 8 :—The office of member of any local authority, provided the holder there of is not in receipt of, or entitled, to, any remuneration other than compensatory allowance.” వారు కూడా కంపెన్ సేటరీ ఎలమెన్టు మాత్రమే తీసుకుంటే దె ఆర్ ఎన్ టైటిల్ జనరల్ క్లాజు పమిటంటే రెమ్యూనరేషను తీసుకోకుండా కంపెన్ సేటరీ ఎలమెన్టు తీసుకుంటే అన్ని పదవులు చేసుకోవచ్చు. It does not become disqualification.

Government Bills:
The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifi-
cations (Amendment) Bill, 1980.

పార్లమెంటు గురించి నేను చెప్పడం లేదు. కొంచెము ఇంచుమించుగా ఇది పార్లమెంటుకు సంబంధించిందే. ఇది అయిన తరువాత క్లాజ్ 8, క్లాజ్ 7, క్లాజ్ 8 జనరల్ గా అప్లయి అవుతాయి. ఈ మూడు వైస్ ఛాన్సలర్ కు అప్లయి కావు. డిప్యూటీ స్పీకరుకు, స్పీకరుకు అప్లయి కావు. పార్లమెంటరీ సెక్రటరీకి అప్లయి కావు. అది సెనెట్ కు కాటగిరి. వారికి పే చేస్తున్నారు. కాని ఇప్పుడు గవర్నమెంటు ఆర్డినెన్సు ప్రకటించిన తరువాత పత్రికలలో మేము రెయిజు చేసాము, ఈ ఎన్నికలు దగ్గరకు వస్తున్నప్పుడు ఈ ఆర్డినెన్సు ద్వారా 87 కొత్త చైర్మన్లను మీరు క్రియేట్ చేసి ప్రభుత్వాధికారాన్ని పేట్రునైజు చేయడంవల్ల కరప్షను ప్రాక్టీస్ కు దారి తీస్తున్నదని మేము రెయిజు చేసినప్పుడు ప్రభుత్వం నుంచి ఒక స్టేట్ మెంటు ఇచ్చారు. ఇవి ఇదివరకే ఉన్నాయి. కొత్త పోస్టులు ఏమీ కావు అని అన్నారు. అయినా వారు అడ్వకేటు జనరల్ ను, వారి లిగల్ డిపార్టుమెంటును అడ్వయిజు అడిగారు. సెనిసిఫిక్ గా ఇటువంటి పోస్టులు అని పేర్కొనక పోతే ఇవన్నీ డిస్ క్వాలిఫికేషను క్రిందకు వస్తాయని అన్నారు. వీరంపరికి పోస్టులు ఇదివరకు ఉన్నాయో లేదా అని నాకు అక్కరలేదు. ఎప్పటినుంచి ఉన్నాయి. 1978 కి ముందునుంచి ఉన్నాయి. అందులో ఎక్కువగా ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. తరువాత ప్రమోక్షనంగా నాన్ ఆఫీషియల్స్ - ముఖ్యంగా అధికారపక్షానికి సంబంధించినవారు ఎక్కువమంది ఉన్నారు. నేను ముఖ్యమంత్రిగారికి, గవర్నమెంటుకు వ్రాస్తే ఇంతకుముందే అవన్నీ ఉన్నాయి, అందులో కొంతమంది ఆఫీషియల్స్ ఉన్నారు, మిగిలినవారందరూ నాన్ ఆఫీషియల్స్ అని అన్నారు. అందులో నాన్ ఆఫీషియల్స్ లో కాంగ్రెస్ - ఐకి చెందిన వారు ఎంతమంది ఉన్నారని అంటే రాత్రి 12 గంటలకు ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం వ్రాసారు. మీరు పొరపాటున అర్థం చేసుకొంటున్నారు, మా ఉద్దేశం అది కాదు, మేము వీరికి జీతాలు ఇవ్వడం లేని వ్రాసారు. ఏ పార్టీ వారు ఎంతమంది ఉన్నారని అడిగితే ఆ సమస్య ఎత్తకోలేదు. అన్ని లిస్టు ఇచ్చారనుకోండి, ఆ రికార్డు నా దగ్గర ఉంది. నాన్ ఆఫీషియల్స్ అనే పేరుతో అధికార పార్టీకి సంబంధించిన వారిని ఈ పదవులలో పెడుతున్నారు. లేకపోతే ప్రతిపక్షాలనుంచి లాక్కుని వారికి ఇన్వెస్టమెంట్ చూస్తారు. అది కరప్షనుకు దారి తీస్తుంది. అది జనరల్ క్లాజ్ క్రింద కంపెన్ సేటరీ ఎలవెన్సు మాత్రమే యిచ్చి అంటే మన యాక్టులోని క్లాజ్ 8, 7, 8 క్రింద they are not the posts of profit, ఈ సందర్భంలో నేను సుప్రీంకోర్టు డెసిషన్ కూడా చెప్పాను. మీ లిగల్ డిపార్టుమెంటు, మీ అడ్వకేటు జనరల్ ఏమి చెప్పును? సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయాలకు వ్యతిరేకంగా మీకు వారు సలహాలు ఎట్లాగిస్తున్నారు? I will read out the relevant portion of the Supreme Court..

“The Supreme Court in several decisions has laid down the tests for finding out whether an office in question is an office under a Government and whether it is an office of profit. These tests are (i) whether the Government makes the appointment (ii) whether the Government has the right to remove or dismiss the holders; (iii) whether the Government pays the remuneration; (iv) what are the functions

The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifi-
cations (Amendment) Bill, 1980.

of the holder ? Does he perform them for the Government and (v) Does the Government exercise any control over the performance of these functions.” ఇవన్నీ చూస్తే దాదాపు అన్ని బోర్డులు ఈ డిఫినిషను క్రింద వస్తాయి. చైర్మన్‌ను గవర్నమెంటు అప్పాయింట్ చేస్తుంది. The Government pays the remuneration. మిగిలిన అన్ని కమిటీలో ఆ రూలు ఉందో లేదో కాని డ్రాయినేజీ బోర్డు చైర్మన్ గా నేనొక్కడినే ఉన్నాను. మురుగు కాలువల సమస్య కొంతవరకై వాటిరుతుందని, దానికి తగినడబ్బు కేటాయించుకో 4-50 p.m. వచ్చునని తీసుకున్నాను. దానిలో క్లియర్ గా రూలు ఉంది. వారిని అప్పాయింట్ చేసే హక్కు గవర్నమెంటుది. రెండు సంవత్సరాలు ఆ పీరియడు. ఈ మధ్య ఆ చైర్మన్ పదవికి ఆయన రాజీనామా చేయవచ్చు. లేకపోతే గవర్నమెంటు తీసివేయవచ్చు. తీసివేస్తానంటే అది వేరే సమస్య అనుకోండి. The decisive test for determining whether a person holds any office of profit under the government is the test of appointment అది అయిన తరువాత ఇక్కడ ఒకటి వస్తుంది. . . “It is not correct to say that the several factors which enter into the determination of this question i.e. the appointing authority, the authority vested with power to terminate, the appointment, the authority which determines the remuneration, the source from which the remuneration is paid, and the authority vested with power to control the manner in which the duties of the office are discharged and to give directions in that behalf must all co-exist...” రెమ్యునరేషను అవి అన్ని ఉంటే, రెమ్యునరేషను గవర్నమెంటు కన్సాలిడేటెడ్ బడ్జెటులో కాకపోయినా, ఎక్కడ నుంచి పాస్ చేసినా, ఆ రెమ్యునరేషను ఎఫెక్టు కూడా ఉండాలి. ఇవి అన్ని ఉన్నప్పుడు అది పోస్టు ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అన్నారు. ఆ రకంగా ఉన్నప్పుడు, ఈ రోజు మీ లీగల్ ఎడ్యుకేషన్ ఎట్లా చెప్పాడో, క్లాజు 3, 7, 8 ఉన్నప్పుడు they can be a Member of any statutory Board ; Chairman or President of any Corporation or Statutory Board. ఇన్ని ఉన్నప్పుడు అతనికి రెమ్యునరేషన్ లేనంత కాలం, how does it become a post of profit ? క్లియర్ గా ఉండాలి. ఇప్పుడు కూడా, మనం ఇచ్చిన దాంట్లో ఈ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫ్ పెడ్యూటలులో కొన్ని ప్రెసిఫిక్ గా మెన్షన్ చేశాము. ఈ జనరల్ క్లాజ్ 3, 7, 8 కాక మిగిలిన అన్నిటికి రెమ్యునరేషను ఇస్తాము. Still they are not posts of profit. అని మీరు ఇక్కడ డిఫైను చేశారు. ఈ 37 కూడా ఈ జనరల్ క్లాజ్ క్రింద పెట్టి, 13 నుంచి 49 దాకా ఇచ్చిన తరువాత these posts are not posts of profit because they are not entitled for C.A. and remuneration. అని ఒక్కమాట గాని పెట్టి ఉంటే ఒకవేళ ఎంబెడెంటు కావను క్రింద పెట్టాలి. అన్నా తప్పకుండా కూడా ఉంటుంది. అటువంటి కావన్ అవసరం లేదు. ఎందుకంటే జనరలు క్లాజ్ క్రింద, సుప్రీమ్ కోర్టు డెసిషన్స్ అనేక పర్యాయాలు ఇచ్చిన దానిని బట్టి ఎక్స్ ప్రెస్డ్ పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీస్ ఏమిటంటే రిగ్యులర్ జీకాలు లేకుండా కాంపెన్ సేటిరి ఎలిమెన్సు

Government Bills :
The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifi-
cations (Amendment) Bill, 1980.

మాత్రమే తీసుకుంటే ఇటీవ్ నాట్ ఎ పోస్టు ఆఫ్ ప్రాఫిట్ అని చెప్పిన తరువాత నరే మీ అడ్వాకేట్ జనరల్, మీ లా డిపార్టుమెంట్ ఇప్పుడైనా తొందరగా పోయి అటువంటిది చేయకపోతే డిస్ క్వాలిఫికేషన్ వస్తుందని చెప్పారు, మీరు ఆదుర్దాతో ఆర్డినెన్సు చేశారు. కాని ఈ జనరల్ క్లాజ్ క్రింద పెట్టకుండా, they are different posts without remuneration—అని చెప్పి ఉన్నట్లుంటే, మేము వీరికి జీతాలు ఇవ్వదలచుకోలేదు, కాంపెన్ సేటరీ ఎలవెన్సు ఇస్తున్నాము. ఇదివరకే బోర్డు ఉండేవి, చైర్మన్ కి లీగలు డిఫికల్టీస్ వస్తాయి అని పెట్టాము అంటే అర్థము ఉంది. ఆ రకంగా కాదు 37 కూడా పెట్టింది. ఒక్కొక్క అయిటము సెవరేటు ఐటము. ఇప్పుడు వైస్ ఛాన్సలర్ ఐటమ్ నంబరు 1, పార్లమెంటరీ సెక్రటరీ ఫస్టు ఐటమ్ అయినట్లు, అదే రకంగా పార్లమెంట్ ప్రాఫెసరు ఇంకొక క్రొత్త ఐటమ్ అయినట్లు ఇవి అన్ని వేరు వేరుగా పెట్టారు. పబ్లిక్ పాలిసిక్యూటర్ కూడా క్రొత్త ఐటమ్. They are not bound by C.A. Clause. They can be paid any remuneration. ఆ తరువాత 12 అయిన తరువాత 13 పెడుతున్నారు అనుకోండి. ఈ 13 లో ఎక్స్ ప్లెషన్ ఈజె డిఫరెంటు మేటర్. ఐ విల్ కంటు ది ఎక్స్ ప్లెషన్ లేటర్ సర్. 18 నుంచి 27 చెప్పిన తరువాత, each is a separate item అని చెప్పారు. అది నో క్లాజ్. అది ఉన్నప్పుడు ఆఫీస్ ఆఫ్ చైర్మన్, ఆంధ్రప్రదేశ్ పెడ్యూల్లు కాన్స్ట్రక్షన్ ఫోరేటివ్ వై నాన్సు కార్పొరేషన్, బాక్ వర్క్ క్లాసెస్ వై నాన్సు కార్పొరేషన్, పెడ్యూల్లు ట్రైన్స్ ఫోరేటివ్ వై నాన్సు కార్పొరేషన్, ఆఫీస్ ఆఫ్ చైర్మన్, ప్లేట్ ఫోటో కమిటీ ఫర్ ప్రొటెక్షన్ ఆఫ్ సివిల్ రైట్లు, కమాండు పరియా డెవలప్ మెంటు అథారిటీ, తుంగభద్ర ప్రాజెక్టు కమాండు పరియా అనంతపూర్, ఖమ్మం, గుంటూరు ఇవి అన్ని చెబుతూ, ఇవి అన్ని చూస్తే, నాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు. ఈ 37 ఏ కాకుండా గవర్నమెంటు ఎన్ని ఫన్క్షన్స్ చేస్తుందో అన్నిటికీ కూడా బోర్డులు పెట్టింది. దానికి చైర్మనులు చేయండి. ఎం.ఎల్.ఎస్. ను చైర్మనులు చేయండి. కాని నో రెమునరేషన్. ఎం.ఎల్.ఎ. సేలరీ, వారికి ఇచ్చే ఎలవెన్సు ఉంటుంది. కాకపోతే అదనంగా ఒక రోజు మీటింగుకు పోవాలి కాబట్టి ఆ రోజుకు డి.ఏ., ట్రావెలింగు ఎలవెన్సు అవి తప్ప నో అదర్ రెమునరేషన్ అని చెప్పి మీరు అన్నట్లుంటే నేను ఎక్కువ కమిటీస్ కోరుకుంటాను. ఒక్కొక్క డిపార్టుమెంటుకి ఒక్కొక్క కమిటీ వేసి ఎం.ఎల్.ఎ.కి అప్పజెప్పండి. అది ఎం.ఎల్.ఎ. గై డెన్సు క్రింద వనిచేసిట్లు చేయండి. అట్లా చేసినట్లుంటే ఎం.ఎల్.ఎస్ ఇంటరెస్టు కూడా తీసుకుంటారు. వారి సూపర్ విజన్ క్రింద నీ జరుగుతూ ఉంటుంది. ఎక్కడైనా డిఫరెన్సు వస్తే గవర్నమెంటు ఫైనల్ అథారిటీ అనండి. అటువంటి సిస్టానికి మాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. కాని ఈ 37 ఎం.ఎల్.ఎస్ కోసం ఉద్దేశించి అని పోస్టు ఆఫ్ రెమునరేషన్ క్రింద చేసినప్పుడు వారికి జీతాలు ఇవ్వవచ్చు, తిత్తాలు ఇవ్వవచ్చు. కార్లు ఇవ్వవచ్చు అని చెప్పి డిఫైను చేసిన తరువాత పోస్టాఫ్ పోస్టిట్ అవే చెప్పాల్సి. కాకపోతే పోస్టాఫ్ పాట్రినేజి, పోస్టాఫ్

సెటాటిజమ్, పోస్టాఫ్ కరప్షన్ అనే చెప్పాలి. ఎం.ఎల్.ఎస్.ను కరప్టు చేసేదానికి ఈ పద్ధతులు అవలంబిస్తే ఎం.ఎల్.ఎస్.ను ఎందుకు ఈ వలలో పడమన్నాడు? ఇది స్టాంపుమైనా, ఇది పద్ధతా అని అడుగుతున్నాను. దీనిని పేవరు హిందూ పత్రికలో విమర్శిస్తే మేము మా పార్టీకోసం చేసుకోవడం లేదు, ప్రతిపక్షాలకు కూడా ఇస్తున్నాము. ఉదాహరణకు మార్క్సిస్టు పార్టీ లీడరు సుందరయ్యగారికి డ్యూనేజీ బోర్డు చైర్మన్ ఇచ్చాము, అట్లాగే రోశయ్యగారికి ఇంకొకటి ఇచ్చాము అని అన్నారు. మా ఇద్దరిని చేశారు, అత్యధిక సంఖ్యకులను కాంగ్రెస్-ఐ కింద, నాన్ అఫీషియల్స్ ను మా ఇద్దరిని చేశారు. అందరిని కలిపి చేశాము అన్నారు. మరి కొన్ని వసులు చేసే ఉద్దేశంతో ప్రతిపక్షాలను కూడా కలుపుకోవాలి అన్నప్పుడు నేను ఎంత చేయగలిగాను అనేది ప్రశ్నన పెట్టి, నా పేరు, నా పార్టీ పేరు పెట్టుకొని సమర్థనీయులు కానటువంటి ఒక చట్టానికి మా పార్టీ కూడా భాగస్వామి అయింది అన్నప్పుడు నా పేరు నా పార్టీ పేరు ప్రతిపక్షాల ప్రతిష్ట కాపాడుకోవాలి అంటే ఇక మార్గంలేదు కాబట్టి నా చైర్మన్ పోస్టుకి రాజీనామా కావలసి ఇస్తాను. లేకపోతే 4 1/2 కోట్లు ఇచ్చి సుమారు 200 కోట్లు కావలసిన వసులు చేయమంటే ఎట్లా అవుతాయి? వెనువెంటనే తీసుకునే కార్యక్రమాలకు ఈ 5 ఏళ్లలో ఒక 50 కోట్లు ఇవ్వండి, తరువాత 5 ఏళ్లలో మరో 50 కోట్లు ఇవ్వండి అన్నాను. కనీసం అవసరమైతే వంటి కృష్ణాగోదావరికి అవసరమైన ముఖ్యమైన ఫేజు అయినా చేస్తాము అంటే ఆలోచిస్తాము, చూస్తాము అన్నారు. ఎంతయ్యా ఈ ద్రయనేజీ బోర్డుకి అంటే 4.85 కోట్లు. ఇది రేపు బడ్జెట్ డిస్కషన్ లో వస్తుంది అనుకోండి. ముఖ్యమంత్రి గారు నాకు వాగ్దానం చేసింది ఈ 4 1/2 కోట్లు కాకుండా కనీసం ఇంకొక 10 కోట్లు అయినా ఉంటే బాగుంటుంది. నేను ఇప్పుడు డబ్బు ఇవ్వలేదని రాజీనామా చేస్తాను అనడంలేదు. అది వేరే సంగతి. కానీ ఒక ప్రెసిసివుల్ ఇక్కడ ఇన్ వాల్యు అయింది. చైర్మన్ అనేది రెమ్యూనరేషన్ 5-00 p. m. పోస్టు చేసి, సుందరయ్యకు ఇచ్చామని నా పేరు ఉపయోగించి నవ్వుడు. లేదా రోశయ్యగారిని చేశాము అని చెప్పినప్పుడు, ఇక నేను అక్కడ ఉండడం భావ్యం కాదని రాజీనామా ఇచ్చాను. ఈ బిల్లులో అన్ని బోర్డులకు కాంగ్రెస్-ఐ వారే ఉండాలని పెడితే సరిపోతుంది. ఎందుకంటే ప్రతిపక్షాలవారు ఉంటే ఏమీ చేయలేకపోతే బిల్లు మాకే వస్తాయి. వారైతే ప్రభుత్వాన్ని వప్పించి డబ్బు తెచ్చి చేస్తే పేరు వస్తుంది. ప్రభుత్వం య త్రాంగాన్ని కానననకుల పరిశీలన క్రింద ఉండాలి నా సవరణ ఉపయోగపడుతుంది. ఈ కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్యూ ఎంత విస్తృతంగా ఉందంటే ప్రభుత్వం ఇంకా రెమ్యూనరేషన్ ఎందుకు ఇవ్వాలి అర్థంకాదు. కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్యూ ఉండగా అది కాక ఇంకా రెమ్యూనరేషన్ ఇవ్వడం ఎందుకు? కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్యూ ఎంత ఇచ్చినా ప్రజల దృష్టికి రాదు. ఈ క్లాజులో ఎక్స్ ప్లెషన్ చూడండి. Compensatory allowance means such sum or money as the Central

Government Bills:
The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifi-
cations (Amendment) Bill, 1980.

Government or the State Government concerned as the case may be may determine as being payable to the Chairman or any other Member of the Committee by way of Travelling Allowance మీటింగుకు పోతే టి. ఎ. కావాలి. ఆ రూల్స్ ప్రకారం చేయవచ్చు. డి. ఎ. ఇంటినుంచి బయటికి వెళితే ఇస్తున్నారు. వాటిలో ఆగితే బాగుంటుంది దాని మధ్య కన్వెయన్సు అలెవెన్సు ఉంది. నేను కారు పెట్టుకోవచ్చు. దానికి అయ్యే ఖర్చు ఇవ్వవచ్చు. ఇది కాక హౌస్ రెంటు ఎలవెన్సు. ఇక ఇల్లు ఫ్రీగా ఇచ్చి, ఒక కారు ఇచ్చి—ఇక ఏమి కావాలి? శాసనసభ్యులకు అంతా కలిపి నెలకు రెండు వేల రూపాయలు వస్తాయి. అది కాక ఈ కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్సు క్రింద రెమ్యూనరేషన్ క్రింద ఇవ్వాలి. స్టిల్ ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ కాదు అంటే ఏమిటి ప్రజలు ఏమంటారు? మీకు జీతాలు ఇస్తున్నారు. డి. ఎ. ఇస్తున్నారు, బి. ఎ. పాసులు ఇస్తున్నారు, విచేతాలకు పోయి వైద్యం చేయించుకునే సౌకర్యం ఇస్తున్నారు ఇవి కాక జీతభత్యాలు ఎందుకని అంటే అది మనం పరిశీలించవలసిన విషయం. మన కర్తవ్యం నెరవేరుస్తున్నప్పుడు అదనంగా ఎందుకు ఇవ్వాలి అర్థం కాదు. అది అర్థంలేనిది.

Mr. Deputy Speaker:— He will not be able to draw the salary twice.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— అది వేరే విషయం. వైస్ ఛాన్సలర్ కు 3 వేలు ఇస్తారనుకోండి. అది కాక ఇంకా వేరేరూపంగా ఎన్నో ఎలవెన్సులు ఇవ్వడం ఎందుకు Whether I will continue to be a Member or not, that is an important question. జీతంకోసం అని కాదు. అది జీతం క్రింత కాకుండా కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్సు క్రింద ఇంత ఇచ్చినా, ఇది చాలకుండా జీతాలు అంటే చాల చారుణమైన విషయం. For the purpose of enabling the Chairman or other member to recoup any expenditure incurred by him in attending any meeting of a Committee అంతవరకు నాకు అవ్యంతరం లేదు. or performing any other function as the member of that Committee అంటే దానికి అంతా పొంతు లేదు. నాకు 40 రూపాయలు ఖర్చు అయింది అంటే ప్రభుత్వం ఇచ్చి తీరాలి. కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్సుకు ఇంత పైదు నిర్వచనం ఇవ్వడం కరప్షను ప్రాక్టీసు క్రిందికి వస్తుంది, ఆ రకంగా ఈ 87 పోస్టులు పెట్టారు, అది అధికార పార్టీ శాసనసభ్యులకు లాభం చేకూర్చడానికి పెట్టారు. ఆరోజు నేను రాజీనామా పంపినప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు వెంటనే నాకు సమాధానం పంపారు. సంక్షోభం. కానీ కాంగ్రెసు—ఇ పార్టీకి చెందిన వారు ఎంతమంది ఉన్నారు, ప్రతిపక్షాలకు చెందిన వారు ఎంతమంది ఉన్నారు చెప్పే రౌన్డుగా, చెప్పితే ఈ విల్లు దేనిని ఉద్దేశించి పెట్టింది తెలుస్తుంది. భవిష్యత్తులో ఇక ఏమి చేయాలి? నేను రెండు సవరణలు ఇచ్చాను.

Mr. Deputy Speaker —We will take them up at the appropriate time, We are at the consideration stage.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—ఈ రెండు సవరణలయొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమిటి? అటువంటి బోర్డులతోనే మీరు వ్యవహారాలు నడపండి. కానీ వాటికి సింగిల్ ట్రాన్స్పరెంటు వోటింగు పద్ధతిలో అసెంబ్లీ నుంచి ఎన్నుకోవాలి. మీకు ఎట్లాగో బలం ఎక్కువగానే ఉంది, ఆ అయస్కాంతం బలంగా ఉంది, ఇంకా ఎంతమందిని ఆకర్షిస్తుందో తెలియదు. కనుక మీ వాళ్లే ఎక్కువగా వస్తారు. దామాషా ప్రకారంగా ఇవ్వండి. సింగిల్ ట్రాన్స్పరెంటు వోటింగు పద్ధతిలో చేయండి ఆ కమిటీలలో మీరే ఎక్కువ వచ్చినా, ప్రతిపక్షాలవారు కూడా ఉంటారు కాబట్టి వారి అభిప్రాయాలు కూడా చెప్పడానికి వీలుంటుంది. అప్పుడు ఈ బోర్డులద్వారా ఏమన్నా ఉపయోగం జరుగుతుంది. ఈ కాంపెన్సేటరీ ఎల వెన్ను క్రింద వివరితంగా ప్రభుత్వ డబ్బు దుర్వినియోగం కాకుండా ఉండేందుకు, టి.ఎ.డి.ఎ.ల తప్ప ఈ కాంపెన్సేటరీ ఎల వెన్ను క్రింద వేరే ఏమీ రాకూడదని నా సవరణ. ఈ బిల్లు తప్పుడు బిల్లు. కరప్షనుకు దారి తీసేది. ప్రజాస్వామ్యాన్ని ముందుకు తీసుకు వెళ్ళేది కాదు.

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, పెద్దలు సుందరయ్యగారు వారి దృష్టి ప్రకారంగా సవిస్తరంగా ఈ బిల్లు గురించి చర్చించారు. దీంతో అంత పెద్ద రహస్యాల గానీ, అంత పెద్ద మహాత్యాల గానీ ఏమీ లేవని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు మొత్తానికి ఆర్డీ నెన్ను స్థానంలో సబ్ స్టిట్యూట్ గా తెచ్చిన బిల్లు. కొన్ని సందర్భాలలో శాసన సభ్యులు చైర్మన్లుగా పని చేసి, కాంపెన్సేటరీ ఎల వెన్ను, రెమ్యూనరేషన్ తీసుకుంటున్నారు. ముఖ్యంగా శాసన సభ్యులు ప్రభాకర్ రావుగారి విషయంలో, వారి ఎలకను విటిఫైన్ లో ఆ ఆలం తేవడం మనకు తెలిసిన విషయమే. అటువంటి డిస్ క్వాలిఫికేషను ఏమీ రాకూడదనే ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు తేవడం జరిగింది. అంతేకాని ఈ బిల్లు ఇంకా ఏదో కారణం వల్ల తెచ్చినది కాదు. ఇవి పార్లమెంటులోనే ఉండే. ఇంతవరకు చైర్మన్లు రెమ్యూనరేషన్ అనండి. కాంపెన్సేషన్ అనండి—వారు తీసుకుంటూనే ఉన్నారు కొందరు. కొన్ని కేసులలో ఇటువంటి తీసుకోవడం లేదు. అయినా మనము ఇవ్వనీ, ఇవ్వకపోనీ, ఇచ్చినప్పుడు వారికి అటువంటి డిస్ క్వాలిఫికేషన్ రాకూడదనే ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు తేవడం జరిగింది, దీనిలో గవర్నమెంటు అడ్వకేట్ జనరల్ అభిప్రాయం కూడా తీసుకుంది. ఇటువంటి అమెండుమెంటు తెచ్చి రెట్రోస్పెక్టివ్ గా ఎఫెక్టు ఇచ్చి బిల్లు ఆక్టు చేయాలనే వారి సలహా ప్రకారం గానే ఈ బిల్లు ప్రోవేజ్ పెట్టం జరిగింది అయితే ఇందులో ఈ 49 కార్పొరేషన్లలో శాసన సభ్యులే ఉన్నారని కాదు. ఇందులో ఏ వది మందో ఉన్నారో లేదో శాసన సభ్యులు, ఇంకా తక్కువగానే ఉండవచ్చు, ప్రభుత్వోద్యోగులుగా చాలా మంది ఉన్నారు. అయినా శాసన సభ్యులు మైము ఇచ్చి పని చేసినప్పుడు, వారి అర్హత, అనుభవం వాడుకున్నప్పుడు వారికి ఇంతో అంతో కాంపెన్సేషన్ గాని రెమ్యూనరేషన్ గాని ఇస్తే ఇందులో పొరపాటు గాని నష్టము ఉన్నదని గాని ప్రభుత్వం భావించడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది ఏదో కాంగ్రెసు పార్టీ

5-10 p.m.

Government Bills:
The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifi-
cations (Amendment) Bill, 1980.

వారి కొరకు ముఖ్యంగా ఇది ఇంకొకరికి ఇందులో రానివ్వమనే ఉద్దేశము కూడా లేదు. ఇంతకు పూర్వం దీనిలో రోజయ్యగారూ, పెద్దలు సుందరయ్యగారికి అవకాశం ఇవ్వడం జరిగింది. ఒకసారి కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి ఇస్తే అపోజిషన్ పార్టీ వారికి ఇందులో ఎడ్మిషన్ లేదు అన్న ఉద్దేశము ఉంటే ఇటువంటి కార్యక్రమం తీసుకొని ప్రభుత్వం అపోజిషన్ సభ్యులను కూడా నామినేట్ చేయడం అర్హం కాదనే ఉండేది. పెద్దలు సుందరయ్యగారు ప్రపోజర్స్ గా రిప్రజెంటేటివ్ సిస్టమ్ సెంగిల్ ట్రాన్స్ ఫర్ బుక్ ఒట్ వద్దతిన అటువంటి ఎలక్షన్స్ పెట్టాలని నెలవిచ్చారు దీని విషయంలో పార్లమెంటులో కాని, అసెంబ్లీలో కాని—మన అసెంబ్లీలో ఎన్నుకొన్నటువంటి కమిటీలో మనము ఒక వద్దతి అవలంబిస్తున్నాము, అదే వద్దతిలో ఇక్కడ నామినేషన్ జరుగుతూ ఉంది. నామినేషన్ జరిగినప్పుడు వారి అనుభవాలను చూసి, సుందరయ్యగారిని ముఖ్యమంత్రిగారు నామినేట్ చేశారు అంటే వారికి ఉన్నటువంటి అనుభవం, స్పెషల్ ఇంటరెస్టు, వారు తీసుకున్నటువంటి, చూపబడినటువంటి కృషి, ఇంటరెస్టు—వీటిని బట్టి వారిని నామినేట్ చేసి ఉండవచ్చును. మన ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే దీనిలో కంపెనీగారి గాని లేక బలవంతముగా గాని తీసుకోవాలని ఎక్కడా లేదు. వారికి ఇష్టం లేకపోతే కాంపెన్సేటరీ ఎలవెన్యూ కాని, రెమ్యూనరేషన్ కాని, నేను వని చేస్తాను కాని రెమ్యూనరేషన్ మాత్రం తీసుకోను, నాకు ఇష్టము లేదు అంటే ప్రభుత్వం అటువంటి వారికి అటువంటి ఇబ్బందిగాని ఒత్తిడిగాని లేదని మనవి చేస్తున్నాను. మొత్తానికి దీని ఉద్దేశము ఏమిటంటే మన గౌరవనీయ సభ్యులు తెలంగాణా డెవలప్ మెంటు కమిటీ, రాయలసీమ డెవలప్ మెంటు కమిటీ కోస్టల్ ఆంధ్ర డెవలప్ మెంటు కమిటీ, ఇంకా బాక్ వర్డు క్లాసెస్ కమిటీ, యస్. సి. కమిటీ ఇంకా ఎన్నో కమిటీలకు వారు అధ్యక్షులుగా పని చేస్తున్నారు కాబట్టి వారికి ఎప్పుడైతే వా కోర్టులో ఏదయినా కేసు వడినప్పుడు నీవు రెమ్యూనరేషన్ తీసుకుంటున్నావు కాబట్టి నీకు డిస్ క్వాలిఫికేషన్ వస్తుందని ఎవరైనా ఛాలెంజి చేసి నప్పుడు అటువంటి అవకాశం వస్తుందని వారికి డిస్ క్వాలిఫికేషన్ వస్తుందనే అనుమానముతో దీనిని తేవడం జరిగింది. అటువంటి అవకాశం లేకుండా చేయాలనే ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు తేవడం జరిగింది. అంతకు ఎక్కువ గొప్ప విషయం కాదు. ఇది సాధారణమైన బిల్లు, అందరి శాసన సభ్యులకు సంబంధించిన బిల్లు కాబట్టి దీనిని అడచూ కూడా ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ గౌతు లచ్చన్న (సోంపేట) :—గౌరవనీయ పంచాయతీ రాజ్ శాఖ మంత్రిగారు తెలిపిచ్చినట్లుగా డిస్ క్వాలిఫికేషన్ రిమూవల్ అనేఒక్క ఉద్దేశముతో పెట్టబడినటువంటి బిల్లు ఇది అనే విషయంలో బేదాభిప్రాయం లేదు. కాని వారు ఇందులో ఒక్క విషయం గమనించాలి, ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఎన్ని కార్పొరేషన్లు ఉన్నాయి. అన్ని ఒక జాబితా ఇచ్చి ఉంటే—నాకు తెలిసినంత వరకు 48, 49 ఉన్నట్లు ఉన్నాయి—ఈ 49 కార్పొరేషన్లలో ఉద్దేశగస్తులు

The A. P. Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980.

ఉన్నారు, నానఫీషియల్సు ఉన్నారు. అందులో యం. యల్. పిలు. నాన్-యం. యల్. పిలు. ఉన్నారు అనే మాట తెలివిచ్చారు. కాని ఒక విషయం మీరు గమనించి ఉంటారని అనుకుంటాను. ఈ కార్పొరేషన్సు యొక్క జమా ఖర్చులు శాసనసభకు జవాబుదారీగా లేకుండా చేశారు. ఇది ఊరికే గవర్నమెంటుకు, కార్పొరేషన్సుకు సంబంధించిన వ్యవహారంగానే ఎన్నో వందల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చవుతున్నా శాసనసభకు జవాబుదారీగా లేకుండా చేయడం అనేది ఎంతవరకు ప్రజాస్వామ్య సాంప్రదాయాలకు మంచిది అన్న విషయం ప్రభుత్వం ఎందుకు గమనించలేదు. దీని గురించి కూడా ఒక అమెండుమెంటు పెట్టి ఉంటే బాగుండేది. నేను లేను, సకాలంలో అమెండుమెంటు ఇవ్వలేకపోయాను. అందువల్ల ఇప్పుడు అఫిషియల్ గా మంత్రిగారే అధికారరీత్యా శాసనసభలో అమెండుమెంటు పెట్టవచ్చు. వీటి యొక్క జమా ఖర్చులు శాసనసభ ఆమోదించాలి అనే రీతిగా ఈ కార్పొరేషన్సు యొక్క జమా ఖర్చులు శాసనసభకు జవాబుదారీ అన్న విషయంగురించి ముఖ్యమంత్రిగారే ఏదైనా ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుందని చెబుతున్నాను. దీని మీద సుందరయ్యగారికి క్రిందటి మారు మేము ఇవ్వలేదా ఒక్క మాటే గుర్తించేసికోలేదు అని చెప్పడానికి సుందరయ్యగారికి ఇచ్చారు. సుందరయ్యగారు దీని లోతుపాతులు, మంచిచెడ్డలు చూద్దామని స్వీకరించారు. స్వీకరించి తానేమో నిరుపయోగమైన పాత నిర్వహించవలసి ఉన్నదని తెలుసుకొని రాజీనామా ఇవ్వవలసిన పరిస్థితి సుందరయ్యగారికి కలిగింది. డ్రైనేజీ కార్పొరేషన్ వారు సూచించిన సలహాలు, కార్పొరేషన్ శరణున చైర్మనుగా వారు సూచించిన సలహాలకు గవర్నమెంటు వారికి తగినటువంటి గౌరవమైన రెస్పాన్సు ఇవ్వక పోవడం వల్ల మీరు షిక్కిలి ప్రతిపక్షములో ఉన్నటువంటి, తన పార్టీలో ఉన్నటువంటి నాట కూడా తన మీద అపోహలు వడే తీరున రాజకీయంగా ఉపయోగపడు తోంకని డ్రైనేజీ బోర్డు చైర్మన్ గా నిష్పాక్షికంగా తన ధర్మాన్ని నిర్వహించడానికి వసికీరాలేదని ప్రభుత్వం ఋజువు చేసినందువల్ల వారు ఒప్పుకోక తప్పలేదు. అందువల్ల ఈ విషయాన్ని మీరు పరిశీలిస్తే ఏదో సూచన ప్రాయంగా ఏ ఒకరితో అధికార కాంగ్రెసు పార్టీ కాని వారికి పొరపాటునో, గృహపాటునో ఇచ్చారు. అసలు ఇది పొలిటికల్ అనెంప్లాయ్మెంటు సాల్యూషన్ కి ఈ కార్పొరేషన్సు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారని అనేది కూడా మనం విశ్వసిస్తున్నాను. అందువల్ల సుందరయ్యగారు చెప్పినటువంటి ఈ సవరణను ఆమోదించడంలో ఇప్పుడు వారు చెప్పినటువంటి ధర్మానికి ఈ సవరణను ఆమోదించడానికి ఏమీ వైరుధ్యము లేదు. ఈ డిస్ క్వాలిఫికేషన్ పాయింటుకు వ్యతిరేకంగా మీరు చెప్పినది కాదు అందువల్ల ఈ విషయం పునః పరిశీలిస్తే మంచిదని, ప్రత్యేకంగా ఈ కార్పొరేషన్సు యొక్క అకౌంట్స్ శాసనసభకు జవాబుదారీగా ఉండే అమెండుమెంటు మంత్రిగారే అధికార రీత్యా తేవాలని కోరుకూ తెలిపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ సి.పావ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు శాసనసభలో అంత పెట్ట చర్యనియంతము కాకూడదనే నేను కూడ అభిప్రాయపడుతున్నాను. అయితే ఈ సందర్భముగా ఒక్క విషయం మాత్రం మంత్రిగారు చాలా స్పష్టంగా

The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifi-
cations (Amendment) Bill, 1980.

చెపుతారు అనుకున్నాను గాని చెప్పలేదు. కాంపెన్సేటరీ అలవెన్సు ఆర్ రెమ్యూనరేషన్ అని వారు రిపీట్ చేస్తున్నారు. రెమ్యూనరేషన్ అంటే టెక్నికల్ గా అది ఒక్క స్థాయికి వచ్చేస్తోంది. దానికి ప్రతిఫలం ఇవ్వడం జరిగింది. Then it becomes an office of profit definitely. Compensatory Allowance, Travelling Allowance, Dearness Allowance, Daily Allowance తరువాత ట్రాన్స్ ఫోర్ట్ అలవెన్సు, ఇలాంటివి ఏమైనా ఉంటే అవి కూడా ఏళ్లు వల్ డబ్బు రూపంలో ఒక మోతాదులో ఉండి కారులో పోవడానికి అవకాశం ఉంటే అదేమీ అభ్యంతరకరమైనది కాదు. కాని దాని పేరిట రెమ్యూనరేషన్ అందచేస్తామని అనే పద్ధతిలో ఇచ్చి దానిని డిస్ క్వాలిఫికేషన్ లోకి రాకుండా చేసే ఉద్దేశముతో ఉన్న పద్ధతి ఈబిల్లులో ఉంటే తప్పకుండా దీనిని వ్యతిరేకించవలసిన అవసరం ఉంది. పాళ్లు ఏమిటి, రెమ్యూనరేషన్ అనే పదము ఉపయోగించారు నాకు తెలిసినంతవరకు రెమ్యూనరేషన్ అనేది లేదు. కాంపెన్సేటరీ అలవెన్సు అనే పదము వాడారు. కాంపెన్సేటరీ అలవెన్సులో రెండు మూడు ఐటమ్స్ ఉన్నాయి. టి. ఏ, డి.ఏ, ఇంకా ఏమైనా ఉంటే ట్రాన్స్ ఫోర్ట్. అవి ఏ మోతాదులో ఉన్నాయి, అవి ఏమైనా రెమ్యూనరేషన్ పద్ధతిలో ఉపయోగిస్తున్నారా అన్నది కాంక్లూజ్ గా ఎక్జామిన్ చేస్తే మన సమస్య పరిష్కారం అవుతుంది. ఏదో ఒక లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ సభ్యుడుగా గాని లేక లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యుడుగా గాని ఆయన ప్రభుత్వం తరపున ఒక జీతం పొందుతూ ఉన్నప్పుడు మరొక జీతం పొందే పరిస్థితిలో ఆ మరొక జీతం అనబడేది ఒక మోతాదులో ఆయనకు అలవెన్సు రూపములో ఇచ్చినట్లయితే అది న్యాయసమ్మతము కాదు. మరి ఎవరూ కూడా అంగీకరించవలసిన విషయము కాదు. కేవలం టి. ఏ, డి. ఏ లాంటి పరిమితులలో ఉంటే దానికేమీ అభ్యంతరం పెట్టడానికి వీలు లేదు. నా దృష్టిలో మాత్రం అది టి. ఏ, డి. ఏ. మాదిరిగానే

5-20 p. III. ఉంది కాని అది రెమ్యూనరేషన్ స్థాయికి చేరిందని నేను అనుకోవడంలేదు మంత్రి గారు రెండుమాటలు ఉపయోగించారు. నాకు సంతోషంగా వుంది. అది వివరించాలని కోరుకున్నాను. ఇక రెండవ విషయం ఏమిటంటే ఈ కార్పొరేషన్ లో ఎం.ఎల్.ఏ.లు, ఎం.ఎల్.సి.లే కాకుండా అఫిషియల్స్, నాన్-అఫిషియల్స్ కూడా ఉన్నారు. టెక్నోక్రాట్స్, సైంటిస్టుస్, ఎక్స్ పర్ట్స్ అందులో వుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. తప్పకుండా అవసరం అని కూడా చెబుతున్నాను. వాళ్ళతోపాటుగా లెజిస్లేటర్స్ కూడా వుండడం అవసరమే. ఈ సలహా తొమ్మిదే కాదు. అవసరాన్నిబట్టి యింగో 10 పెట్టుకున్నా, తగ్గించుకున్నా ఇలాంటి కమిటీలలో లెజిస్లేటర్స్ ను పెట్టడం చాలా అవసరం. వారి యొక్క ఎడ్యుకేషన్ తీసుకోవడం మంచిదే కాని యిక్కడ నేను మనవిచేసేది ఏమిటంటే ఎట్టి పరిస్థితులలో కూడా ప్రతిపక్షాలు బలంగా ఉన్నాయా, సంత-పెద్దగా ఉన్నాయా, సంత తక్కువగా ఉన్నాయా అని చూడకూడదు, ఒక రాష్ట్ర

శాసనసభలో సాంఘిక సమస్యలపై విభిన్న దృక్పథాలు గల ప్రతిపక్షాలు ఉన్నప్పుడు, వారందరూ ప్రజలచే ఎన్నుకోబడి యక్కడికి చేరుకున్నారు కాబట్టి, ఇలాంటి కార్పొరేషన్స్ అన్నీ కూడా ప్రజల ధనాన్ని ఉపయోగించి ప్రజల సమస్యలను పరిష్కరించడానికి ఉద్దేశించబడినవి కాబట్టి ఆ కమిటీలలో ప్రతిపక్షాలకు సంబంధించిన వారిని కూడా గణనీయమైన సంఖ్యలో ఆమిడ్చి వారి సలహాలు కూడా తీసుకొంటే ప్రజాస్వామ్య బద్ధంగావుంటుంది, లేకపోతే చాలా చలకనగా మాట్లాడుకొనే పద్ధతిలో, శాసన సభ్యులను ఆకర్షించే విధంగానూ, ఉద్యోగాలు యిచ్చే విధంగానూ, అదనంగా వాళ్ళకు ప్రోత్సాహం కల్పించే విధంగానూ దిగజారిపోతుంది కాబట్టి అలా దిగజారిపోకుండా, పార్టీ విపక్షత లేకుండా ఈ కమిటీలను సక్రమంగా పని చేయించే ప్రజా సమస్యలను పరిష్కరించడానికి దోహదంచేసే పద్ధతిలో ప్రభుత్వం బాధ్యతతో వ్యవహరించాలి. అది చాలా ముఖ్యమైన విషయం. నాకు తెలిసినంతవరకు కొన్ని కమిటీలలో ప్రతిపక్షాల వారిని సభ్యులుగా, చైర్మన్స్ గా కూడా తీసుకొన్నారు. రోషయ్యగారు కాంగ్రెస్ లో వుండగా ఉన్నారున్నారు. వారు ఉన్నారోలేదో నాకు తెలియదు కాని సుందరయ్యగారిని మాత్రం యీ మధ్యనే నామినేట్ చేయబడ్డారు తరువాత వారు రాజీనామా యిచ్చారు. దానితో నిమిత్తంలేదు వారు రాజీనామా యివ్వడానికి కారణాలు వేరే ఉన్నాయి. దానికి చట్టానికి సంబంధం లేదు. కాబట్టి దీనిని వారుకూడా వ్యతిరేకించలేదు. నాన్-అఫిషియల్స్, ఎం. ఎల్. ఏ లు ఇందులో వుండవలసిందే, ఉపకారం చేయవలసిందే, ఈ సమస్య పరిష్కారం కావలసిందే. అది అప్పుడే సాధ్యమవుతుంది. కాబట్టి రాజకీయ విపక్షత సూపకుండా వారికి తగిన గౌరవాన్ని, తగిన స్థానాన్ని, ప్రోత్సాహాన్ని కల్పించే విధంగా ప్రభుత్వం వ్యవహరించాలని కోరుకున్నాను అది ప్రభుత్వం గనుక న్యాయంగా అమలుజరిపిస్తే అప్పుడు ఖచ్చితంగా శాసన సభ్యులతోనే కూడుకొన్నది కాదు కాబట్టి, శాసన సభ్యుల ప్రతి కమిటీ లోనూ ఇంత మోతాదులో ఉండాలనే సూత్రం ఏది లేదు కాబట్టి అలాంటి సూత్రం లేనప్పుడు ఒకరినో, ఇద్దరినో, ముగ్గురినో ప్రతి కమిటీలో ఉంచినప్పుడు బాగుంటుంది ప్రజాతంత్రం పట్ల, ప్రజల పట్ల, విశ్వాసం. ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి కొరకు తగిన సహకారం ఉంటుంది కాబట్టి అవన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని వారు అమలు పరచినట్లయితే ఇది పెద్ద చర్యనీయాంశంగా ఉండదని నేను మనవి చేస్తున్నాను మంత్రుల గారు దానిని వివరించాలని కోరుకున్నాను.

*Sri B. Machinder Rao :— Sir, I support the amendment of Sri P. Sunderayya. It is correct because while appointing these Chairmen the Leader of the Party nominates them or appoints them without consulting the Opposition Leaders who have got rich knowledge and experience. There are no minimum Educational qualifications and minimum experience prescribed. These people abuse the office and there will be corruption. I request that the Government should

Government Bills:
**The A. P. Payment of Salaries and
 Pension and Removal of Disqualifi-
 cations (Amendment) Bill, 1980.**

accept the amendments and the election should be by single transferable vote by the Assembly because the money which is paid is public money; whether it is allowance or remuneration it is public money and it should not be misused. The Corporations are working for city welfare. The Opposition leaders should be consulted while making appointments. Otherwise there will be misunderstanding among the people; we have the experience of Leather Board Corporation, Warehouse Corporation, R.T.C. and so on—all these Corporations are misusing the powers and misusing the officials. I request that whatever amendments are given by Sri Sundarayya should be accepted by the ruling party.

శ్రీ యం. ఆదెయ్య :—అధ్యక్షా ! ఆంధ్రప్రదేశ్ పేమెంట్ అఫ్ సాలరీస్ ఆండ్ రిమూవల్ ఆఫ్ డిస్ క్వాలిఫికేషన్స్ బిల్ విషయంలో మన మంత్రిగారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు విషయంలో పూజ్యులు సుందరయ్యగారు, గౌరవనీయుల లచ్చన్న గారు, రాజేశ్వరరావుగారు, మచ్చేందర్ రావుగారు చెప్పారు. వాస్తవంగా చెప్పాలంటే ఈ కార్పొరేషన్స్ లో ఎవరైనా నానామినేట్ చేసినప్పుడు, ఎం.ఎల్.ఎ. లను నానామినేట్ చేసినప్పుడు ఆ కానిస్టేబుల్ యెస్సికి సంబంధించే కాకుండా రాష్ట్రంలో ఉన్నటువంటి ప్రతి ఒక్కరినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఆ ఎం.ఎల్.ఎ. తాలూకుగాని, తదితరులకుగాని సరైన న్యాయం జరగలేదనే ఉద్దేశంతో ఈ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడింది. అయితే ఇది దీనికోసం ఎం.ఎల్.ఎ. లను కమిటీలో పెడితే అన్యాయం జరుగుతుందనో, పెట్టకపోతే న్యాయం జరుగుతుందనో అని కానే కాదు ఇందులో వాస్తవం ఏమిటంటే ఈ ప్రకారంగా చేసినట్లయితే ఏదైనా అన్యాయం జరిగినప్పుడు అసెంబ్లీలో చర్చనీయాంశంగా తీసుకురావచ్చు. లేకుంటే ఒక ఎంక్వయరీ కమిటీని కానిస్టేబుల్స్ చేయవచ్చు. ప్రతి కార్పొరేషన్ కు కూడా ఒక ఎంక్వయరీ కమిటీని కానిస్టేబుల్స్ చేయడం జరుగుతుంది. కేవలం ఒక ఎం.ఎల్.ఎ. ను పెట్టినంత మాత్రాన అన్యాయం జరిగిపోతుందనో, న్యాయం జరుగుతుందనో అనుకోవడం మంచిదికాదు. పెద్దలు లచ్చన్నగారు మాట్లాడుతూ శ్రీ సుందరయ్యగారికి డైరెక్ట్ బోర్డు చైర్మన్ పదవి ఇచ్చిన తర్వాత వారు రాజీనామా ఇచ్చిన కారణాలను వివరించడం జరిగింది. అయితే సుందరయ్యగారు లచ్చన్నగారు చెప్పిన కారణాలు ఒప్పుకొంటున్నారా? దాని మీద ఏదైనా ప్రతిపత్తేస్తారా? చెప్పాల్సి సభాముఖంగా ఆ విషయాన్ని మీ ద్వారా ఇద్దరుగు తున్నాను. దీనికి ఏ విధమైన సవరణలు లేకుండా వారు కూడా దీనిని ఆమోదించాలని చెబుతూ వెళుతున్నారని తెలుసుకుంటున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా ! గౌరవ సభ్యులు లచ్చన్నగారు ఒక స్పెసిఫిక్ సజ్జేషన్ చేస్తారు ఈ కార్పొరేషన్ల ఎకాంట్స్ అన్నీకూడా అసెంబ్లీకి సబ్మిట్ చేయాలని. ఇప్పుడు మనం చర్చించేది ఏమిటంటే వాళ్లు అసరోరియంగాని. కాంపెన్సేటరీ ఎల వెన్ను ఏదైతే తీసుకొంటున్నారో దానికోరకు ఇప్పుడు కానవ సభలో చార్జ్ చేసి తీసుకోవాలి. ఇంత అద్భుత ఉంది అంటే టిగల్ కాంప్లికేషన్స్ తోకే బోరుండా, అది అలోచించకుండా కొన్ని పాళ్లు వాళ్లు తీసుకొంటూ

The A. P. Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980.

బోతున్నారు. అదృష్టం బాగుండి కేసులు వాళ్ల మీద రాకపోతే బాగుంటుంది. కాని అదృష్టం చెడి ఏదైనా కేసు వచ్చి కోర్టుకు పోతే ఈయన ఫలానా బోర్డులో, ఫలానా కార్పొరేషన్ లో ఉండి ఆనరోరియం తీసుకొన్నాడు లేక కాంపెన్సేటరీ ఎలవెన్సు తీసుకున్నాడు. రెమ్యునరేషన్ తీసుకొన్నాడు అని ఏదైనా కాంట్రావర్సీ వస్తే కానన సభ్యులకు తీరనినీటు జరుగుతుంది బోర్డులోగాని, కార్పొరేషన్ లోగాని వారిని నామినేట్ చేయమని కోరినా కోరకపోయినా ప్రభుత్వం నామినేట్ చేసినప్పుడు అది శిరసావహించినందుకు ఈ శిక్ష వాళ్లు అనుభవించవలసి వస్తుంది. కాబట్టి అది ఉండకూడదనే ఉద్దేశంతోనే ఇది తేబడింది ఇప్పుడు పెద్దలు లచ్చన్న గారు చెప్పిన సమస్య ఏదైతే ఉందో అది ఆ సబ్జెక్టు వచ్చినప్పుడు ముందు చర్చించ వచ్చు. దానికి ఇది సమయం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు మాత్రం ఎలక్టినిటీ బోర్డుగాని, ఇంకా కొన్ని బోర్డులుగాని, కార్పొరేషన్స్ గాని ఎకౌంట్స్ వస్తున్నాయి. ఎప్రాప్రియేట్ సబ్జెక్టు వచ్చినప్పుడు దానిని ముందు చర్చించుకో వచ్చునని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇక మిత్రులు రాజేశ్వరరావుగారు చాలా మంచి సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చారు. ఎం.ఎల్., ఏ.లను బోర్డులో పెట్టవచ్చునని వారు ఒప్పుకొన్నారు. ధైర్యంగా పెట్టవచ్చు. ఒక్క అఫిషియల్స్ కే ఘనత ఉంది, వారే ఆలోచించగలుగుతారు, వాళ్లను పెడితేనే అవి బాగా నడుస్తున్నాయి అనే ఆలోచన సరైనది కాదు. వాన్-అఫిషియల్స్ లో కూడా నైంటిస్ట్స్ ఉన్నారు. టెక్నికల్ ఎక్స్ పర్ట్స్ ఉన్నారు. కానన సభ్యులబోకూడా అనుభవం కలిగిన వారు ఎంతోమంది ఉన్నారు. అటువంటి వారికి అవకాశం ఇవ్వవలసిందని వారు చెప్పిన విషయం మేముందరం ఒప్పుకొంటున్నాము. రెండవది ఏమంటే ఒక్క కాంగ్రెస్ వాళ్లకే కాక ప్రతిపక్షాల వారికి కూడా వీటిలో అవకాశం కల్పించాలన్నారు. ప్రభుత్వం ఇదివరకు కల్పించింది. ప్రభుత్వ పాలన మారలేదు. అదే పాలనపై ప్రభుత్వం నడుస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. దీనిలో పెద్ద కాంపి కేషన్స్ ఏమీలేవు. కాబట్టి పెద్దలు సుందరయ్యగారు చారి ఎమెండ్ మెంట్స్ ను ప్రెస్ చేయకుండా దీనిని ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

“ That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration.”

and the Bill was considered. The motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker :—Now the question is :

“ Clauses 2 to 4 do stand part of the Bill. ”

The motion was adopted and Clauses 2 to 4 were added to the Bill.

Sri P. Sundayya :—I move :

(1) “ Add the following at the end of Clause 5 :

“ Provided that such Committees, Bodies, or Corporations mentioned in the above items are elected by the Legislative Assembly and Council by single transferable vote, in the ratio of 3:1. the number of members in such Committees shall have not less than 16 and not more than 24 and those members elect their Chairman by single transferable vote :

Provided further that the Chairmen of these Boards are not paid any monthly salary or remuneration except Travelling Allowance and Daily Allowance.”

(2) “ In the principal act in the explanation (ii) of item 12 of the Schedule delete the words “Conveyance Allowance or House Rent Allowance.,,

Mr. Deputy Speaker :— Amendments moved.

5-30n. m.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మరల అదే చెప్పారు. మరొక వర్గాయం వారికి మనని చేస్తున్నాను. ప్రభుత్వ లిగల్ అడ్వయజర్ యిటువంటి బిల్లు ఉండాలి. లేకపోతే డిస్ క్వాలిఫికేషన్ వస్తుంది. లేకుంటే లేనిపోని గొడవ వస్తుంది. సుప్రీం కోర్టు దాకా ఎవరైనా తీసుకుపోతారు అంటే అది ఎప్పుడైనా ఏ కేసు అయినా సుప్రీం కోర్టు వరకు తీసుకుపోవచ్చు. ప్రొటెషన్ కోసం పెడుతున్నారు. మీ అడ్వకేట్ జనరల్, లిగల్ డిపార్టుమెంట్ చెప్పిన దాని ప్రకారం యిటువంటి బిల్లు ఉండాలి. రెమ్యూనరేషన్ కే కాకుండా కంపెన్ సేటరీ ఎలవెన్స్ ఉండాలి.....

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :—మేము ఆర్డినెన్స్ లో గాని, యిప్పుడు గాని పెట్టి నది—దీనిలో కంపెన్ సేటరీ ఎలవెన్స్ గాని రెమ్యూనరేషన్ అని గాని కాదు. ఆనరోయిమ్ అని పెట్టాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—ఏ పేరు పెట్టినా ఒకటే. ఏ రాయి అయినా ఒకటే పండ్లు ఊడగొట్టుకునే దానికి ఏ పేరు పెట్టారనే సమస్య కాదు. సుప్రీం కోర్టు డెసిషన్ లో, పార్లమెంటరీ ప్రాక్టీస్ లో వారు అన్నారు. మీరు తీసుకు పోతే మేము బలవంతంగా పెట్టము అన్నారు. సంతోషం. బలవంత పెడితే మేము ఎందుకు వస్తాము? నా వరకు ఒక సంవత్సరంలో ఒక్క దమ్మిడి— మూమూలుగా టి.ఎ.గాని సిట్టింగ్ ఎలవెన్సుగాని తీసుకోలేదు. ఇటువంటి గొడవలు జప్తయ్యి. మా ఎం ఎల్ ఏ.లకు యిచ్చినది చాలు. మాకు అదనంగా

The A. P. Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980.

టి.ఎ., డి.ఎ కూడ వద్దన్నాము. కారు మిగిలిన సంగతులు వదలి పెట్టండి. ఆఫీస్ ఆఫ్ ప్రావర్టీ క్రింద చెప్పినప్పుడు A person appointed to an office to which some remuneration is attached incurs disqualification whether he accepts payment or not. ఎప్పుడైతే ఈ పోస్టుకు రెమ్యూనరేషన్, నాట్ కాంపెన్సేటరీ ఎలవెన్స్ అని పెడతారో అప్పుడు నేను అంగీకరించకపోయి యిటువంటి చట్టం వచ్చి నన్ను ప్రొటెక్టు చేసుకపోతే I incur disqualification. అందుచేత మేము అంగీకరించడమే లేదా అనే సమస్య కాదు. ఇటువంటిది యిన్వడంలోనే Post of the profit క్రింద తయారు అవుతుంది అంగీకరించినా, అంగీకరించక పోయినా. మేము తీసుకోము అనుకోండి. ఇందాక సుప్రీంకోర్టు నిర్ణయాలు సమరైజ్ చేసినట్లు చెప్పారు. దానితో అడ్వకేట్ జనరల్ ఏకీకరించకపోవచ్చు. If there is no remuneration, but only compensatory allowance, then it is not profit. అని సుప్రీంకోర్టు డెసిషన్స్ ఉన్నాయని వీరు వ్రాశారు. అనేక డెసిషన్స్ బట్టి ముగిసా వ్రాసారు. అంతే కాదు. ప్లెసిఫిక్ గా కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్స్ కాదు. రెమ్యూనరేషన్ కూడా. రెండూ కలిపి ఇటువంటి క్లాజ్ ఉండాలని చెబితే నాకు అభ్యంతరం లేదు. చైర్మన్ అందరు కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్స్ తీసుకున్నా డిస్క్వాలిఫికేషన్ కాదు. అంతకు ముందు వ్రాసిన దానిలో క్లాజ్ 3, క్లాజ్ 5, 7 అర్థం లేనిది అవుతుంది. If he is not receiving any payment or any remuneration and if he is really getting compensatory allowance, then he is not disqualified. అని అన్నారు అనుకోండి. అది కొత్త పోస్టుకు వర్తిస్తుందా లేదా అనే అనుమానం ఉండేది. లీగల్ ఎబిన్డెంట్ ఉన్నప్పటికీ కూడా ఈ 37 కొత్త పోస్టు పెట్టారు. చైర్మన్ అని. Provided they did not receive any remuneration,—only compensatory allowance. పెడితే క్లాజ్ 3, క్లాజ్ 5 వచ్చినప్పుడు రెమ్యూనరేషన్ క్వశ్చన్ రాదు మీ అడ్వకేట్ జనరల్ కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్స్ తీసుకున్నా కూడ డిస్క్వాలిఫై కాదు అని చెప్పినప్పుడు ఆ క్లాజ్ యిక్కడ పెట్టండి. అంతేగాని రెమ్యూనరేషన్ కూడ తీసుకోవచ్చుననే క్లాజ్ క్రింద పెట్టండి. రెమ్యూనరేషన్ పోస్టుగాని వస్తే అది సుప్రీం కోర్టు యొక్క నిర్ణయాలు. మేము తీసుకోవడమే లేదా అని కాదు. అందుచేత కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్స్ వరకు మాత్రమే దీనిని పరిమితం చేయాలి. అట్లాగే ఈ క్రిందిది పెట్టారు కాని పేమెంట్, రెమ్యూనరేషన్ కూడ ఇచ్చే దానికి ఉంటుంది. ఈ రోజు ఇవ్వకపోవచ్చు. రేపు యిస్తారు. యాక్చువల్ ప్రకారం యిచ్చే హక్కు ఉన్నది ఇస్తారా లేదా సమన్య ప్రభుత్వం చూసుకోవచ్చు. అందుచేత యీ క్లాజ్, ప్రభుత్వం రెమ్యూనరేషన్ కూడ యిచ్చేదానికి ఆస్కారం కలిగించిరు. 47 కోట్ల క్రియేట్ చేయడం అనేది సరైనది కాదని మా వాదన. కమిటీంగ్ ఉండకూడదని కాదు. వారికి రెమ్యూనరేషన్ యివ్వకూడదు ఇప్పుడు మాకు ఇష్టమైనా కాన్స్టిట్యూషన్ ఎలవెన్స్ అని 500లు It is not subject to income-tax: it is not a post of profit అన్నట్లు ఉన్నాయి. అందుచేత కేవలం ఆసరోరియన్సా, లేక కంపెన్సేటరీ ఎలవెన్సా

340 p. m.

ఇవన్నీ కూడ లేవు. ఎమ్.ఎల్.ఏ.లు తమ కర్తవ్యం నెరవేర్చాలి. ఈ కమిటీలో ఉండాలి. తమ అనుభవాన్ని ఉపయోగించి ప్రజలకు అనుకూలంగా చేయాలి. ఆ ప్రెసిసిపుల్ కర్నెక్టు. రెమ్యూనరేషన్ అనేది తీసుకోకూడదు. అది వచ్చినప్పుడు కరెన్సీ క్రింద వస్తుంది. లీగల్ అడ్వయిజర్ చెప్పినా కూడ డి.ఎ., టి.ఎ. అని పెట్టండి. కంపెన్ సేటరి ఎలవెన్స్ అనేది పెట్టండి. రెమ్యూనరేషన్ అనేది వసీరీరాదు. ప్రపోజర్ సల్ రిప్రజంతుషన్ అంటున్నారు. At least the members of these committees nominated by the Government shall have one or two members - some proportion shall be from the opposition party both from the Legislative Council and Assembly సీనియర్ ట్రాన్స్ ఫరమల్ వోట్స్ గొడవ ఎందుకు అంటున్నారు. It becomes binding on the Government. మీరు చెర్చన్ పదవి యిస్తారా లేదా అని క్వశ్చన్ కాదు. ఈ కమిటీలో ఆప్రోజిషన్ పార్టీస్ కు ప్రాతినిధ్యం వుండాలి. మీకు యిష్టంవస్తే ఒకటి, అర యిష్టం అనేది కాదు. కానన సభ్యులు 16 తక్కువ కాకుండా 24 మంది ఆ కమిటీలో ఉండాలి. దానిలో ప్రపోజర్ సల్ రిప్రజంతుషన్ పెడితే ఆప్రోజిషన్ లో ఒకటి రెండు పోస్టులు వస్తాయి. ఇవ్వడమూ యివ్వకపోవడమూ అనేది గవర్నమెంట్ డిసైడ్ చేయాలి. ఆసెంబ్లీ ఎలక్ట్ చేసుకుంటుంది. మేము ఎలక్ట్ చేసేదానికి పోవడం లేదు. సక్రమంగా ఎన్నుకుంటారాలేదా అంటే ఆసెంబ్లీ సక్రమంగా ఎన్నుకోకపోతే మీరు సక్రమంగా ప్రతిపక్షాలను నామినేట్ చేస్తారని మమ్మల్ని నమ్మమంటారా బాగా అనుభవం ఉన్న వారిని చేస్తారు. అందుచేత ఆది సరైన వాదన కాదు. చిక్కులు ఉంటే ఉండవచ్చు. ఎలక్షన్ ప్రెసిసిపుల్ ఆయినా ఉంచండి లేపోతే ఆ ప్రెసిసిపుల్ ఆయినా అంగీకరించండి. In each of such Board there shall be 1/10 or 1/20 from the Opposition members.

Mr. Deputy Speaker :—So many Corporations are there like the Electricity Board which have their own Act and our Assembly can take a decision. But we cannot do anything with regard to the Central bodies.

Sri P. Sundarayya :—We cannot elect All-India executive. There are the Advisory Boards for Railways. They ask us to send our legislators to be on the Boards. Similarly we send members to be on the Zonal Committees. While dealing with the States, the Centre will ask us to send members from our Assembly. Nothing is impossible. If they want to extend it, the Opposition will also express its opinion there. Legally there is no difficulty. Once that provision is there, we will elect and they will be accepted, or I do not mind if the Government nominates from the Opposition, but

The A. P. Payment of Salaries and
Pension and Removal of Disqualifi-
cation (Amendment) Bill, 1980.

normally they do not nominate from the Opposition. పని చేసినా, నేను ఎం.ఎల్.ఎ. ని, ఎం.ఎల్.ఎ. గా వచ్చింది డబ్బు కొరకే అనే విధంగా చెబుతున్నారు. డబ్బు ముస్తే నేగాని మేము ప్రజా సేవ చేయ్యం అనడం సరియైనదేనా ? ప్రజల కోసం ఎన్నుకోబడిన వారు అటా అంటే ఎటా ? వారి ప్రెస్టిజ్ ని, వారి పలుకుబడిని—మేము డబ్బు కొరకే పనిచేసే వారం, నేను కష్టపడి పని చేస్తున్నాను కాబట్టి ఎంతయిస్తారు ? అని అంటే యీ కానన నభ ప్రతిష్ఠ పోతుంది. ఎం. ఎల్. ఎస్. జీతగాళ్ల సూదిరిగా చూసేదానికి దారితీస్తుంది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా. కానన సభ్యులను కించపరచాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు వారు ఎం ఎల్. ఎస్. కావడం డబ్బు కొరకేనని ఎవరూ అనుకోకూడదు. వారు తమ పనులన్నీ మానుకొని, ఎక్కువ టైము ప్రజలకు సంబంధించిన పనులకొరకై వెచ్చించినప్పుడు వారికి ఆనందం అనందం అప్పని ప్రభుత్వం భావించడం లేదు కొందరి పెసిటీవ్ ఆఫ్ లైఫ్ తక్కువగా ఉంటూ కొందరు పెద్ద కుటుంబంగలవారు, వారి సమయమంతా యీ కార్యాక్రమాలకు వెచ్చించినప్పుడు, వారికి కొంత ఆనందం ఇచ్చి నప్పుడు మనం బాధపడవలసిన అవసరం లేదని మరచిపోతున్నాను.

ఇంక, పెద్దలు సుందరయ్యగారు అన్ని కమిటీస్ లో ఆపోజిషన్ కు షేర్ అన్న విషయంలో తమకు తెలుసు కొన్ని బోర్డులలో వాసిపీయల్ మెంబరు ఒకరే వుండవచ్చు. ప్రభుత్వం చైర్మన్ ను అసాయింట్ చెయ్యవచ్చు, విగతా వారు టెక్నికల్ పర్సనల్ వుండవచ్చు. అటువంటప్పుడు అందులో 20 వర్సెట్ అన్నది సాధ్యం కాదు ఆ బోర్డు యొక్క స్టాట్యూట్ ఫేజ్ చెయ్యవలసి వస్తుంది అటువంటి ఇబ్బందులు వస్తాయి. అందరికీ అవకాశం ఇచ్చే ప్రెజిడెన్ట్ ప్రభుత్వం పెట్టుకున్నది. ఆ ప్రకారమే ప్రభుత్వం నడుస్తుందని చెబుతూ, దీనిని అందరినీ సపోర్టు చెయ్యమని నేను కోరుతున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

Add the following at the end of Clause 5 "Provide that such Committees, bodies, or Corporation mentioned in the above items shall be elected by the Legislative Assembly and Council by single transferable vote, to the ratio of 3 : 1, the number of members in such Committees shall have not less than 16 and not more than 24 and those members elect their Chairman by single transferable vote ;

Provided further that the Chairmen of these Boards are not paid any monthly salary or remuneration, except Travelling Allowance and Daily Allowance."

The motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

"In the principal Act, in the explanation (in item 3 of the schedule delete the words 'Conveyance Allowance or House Allowance'."

The Motion was negatived.

Mr. Deputy Speaker : —The question is :
“Cla^ss 5 do stand part of the Bill”.

The motion was carried and Clause 5 was added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker : The question is :
“Clause 6, 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.”

The motion was carried and Clause 6, 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri M. Baga Reddy : —Sir, I beg to move that :

“The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980 be passed.”

Mr. Deputy Speaker : —Motion moved:

The question is :

“The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 1980 be passed.

The motion was adopted and the Bill was passed’.

THE A.P. PANCHAYAT SAMITHIS AND ZILLA PARISHADS (AMENDMENTS) Bill, 1980.

Sri M. Baga Reddy : —Sir, I beg to move that :

“The Andhra Pradesh panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration.”

Mr. Deputy Speaker : —Motion moved.

5.50. p.m.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు:— అధ్యక్షా, పంచాయతీ సమితులలో రిజిస్ట్రేషన్ విషయం గురించి మనమంతా అంగీకరించినదే, అయితే, చట్టంలో ఉదేశించిన విధంగా అది అమల్లోకి రావాలంటే, కానసభా నియోజకవర్గాలలో, రిజిస్ట్రేడ్ కాన్ట్రూయెన్సీస్ గా వున్న ప్రాంతాలు మినహాయించి తతిమ్మా నియోజకవర్గాలలో... రొటేషన్ వర్గి పదయితే చెప్పారో దానికి ఎవరికి అభ్యంతరం లేదు. అందులో చెప్పిన దానిని బలపరుస్తున్నాం, అయితే, యీ పంచాయతీ సమితి ఎన్నికలు జరుగుతాయా ? అని నేను వారిని అడుగుతున్నాను. జరగవని మీవారే చెబుతున్నారు. చాలా కాలంగా వాయిదా వేస్తూ పోతూ వుండడం వలన యీ అనుమానం ప్రబలుతున్నది. కాంగ్రెసు పార్టీలోనే కొంత మంది ఎన్నికలు జరగవని చెప్పేవారున్నారు. కాబట్టి, ప్రభుత్వం యీ విషయంలో ఎటువంటి వెనుకబాటుతనం చూపకండా, ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానాన్ని నిలబెట్టుకుని, అనుకున్న తేదిలో యీ ఎన్నికలు జరిపేందుకు పూనుకోవాలని, ఆ విధంగా చేస్తున్నట్లు ఒక ప్రకటన చెయ్యాలని మంత్రిగారిని నేను కోరుతున్నాను.

The A. P. Panohayat Samiyhis and
Zilla Parishads (Amendment) Bills,
1980.

అటంకాలు, ఆభ్యంతరాలు, అభిప్రాయ భేదాలు ఇటు వాటిలోను అటువారిలోను కూడా ఉంటే ఉండవచ్చును. కాని ఈ సారి పంచాయతీ సంస్థల ఎన్నికలు వాయిదా వేస్తే రాజకీయంగా అధికార పార్టీకే కాక శాసన సభ్యులమైన మనందరికీ కూడా స్థానం లేకుండా పోతు దని చెబుతూ ఖచ్చితంగా ఈ బిల్లును ఆమోదించి పంచాయతీ సంస్థల ఎన్నికలను మనం అనుకున్న తేదీలకు ఎన్ని సాధక పాధకాలు ఉన్నప్పటికీ వాటిని అధిగమించి జరిపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. జవాద్దన రెడ్డి (కమలాపూర్) :— అధ్యక్షా, పంచాయతీ సంస్థల ఎన్నికల వ్యవహారం పది సంవత్సరాల నుంచి రగుల్కొంటున్నది. ప్రభుత్వం తమ ఆలోచనను అమలు చేయడంలో సుపలమైనది ఎన్నో చట్టాలు, తీర్మానాలు జరిగాయి. కాని చాలా లోపభూయిష్టంగా వాటిని ఉన్నాయి. రిజర్వేషను విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం చిత్త శుద్ధిని శంకించవలసి ఉంది ఎక్కడ జనాభా వారిది ఎక్కువగా ఉంటే అక్కడ ఇవ్వడం ధర్మం. మునిసిపాలిటీలకు సంబంధించి కూడా ఈ కాలటర్నిస్తే ఉంది. రాజకీయమైన ఆలోచనలకు దారి తీస్తున్నది. ఇందులో వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వేషను పెట్టలేదు. చాలా గందరగోళమైన పరిస్థితి కాంగ్రెసు-ఐ కొనసాగిస్తున్నది. 48 శాతం వెనుకబడిన తరగతుల వారున్నారు. వారిని నిర్లక్ష్యం, చేసే అవకాశం లేదని మనవిచేస్తున్నారు. మీ పతనానికి దారి తీస్తుందని చెబుతున్నాను. వెనుకబడిన తరగతుల వారిలో స్థానికులు లేకపోతే అది వేరే విషయం. 30 సంవత్సరాల తరువాత తెలంగాణాలో నిర్లక్ష్య శాతం ఉంది, నిజాం హయాంలో కంటే కూడా దిగజారిందేమో అనిపిస్తుంది. గ్రామాలలో వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన మంగలి, చాకలి, గొల్లవారి పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా ఉంది. గొర్రెలు, మేకలు మేయడానికి భూములు లేక పేదతనంలో ఉన్నారు. పది సంవత్సరాలుగా చేస్తున్న వాగ్దానాలు గానే ఉండిపోయాయి. తాలూకా, సమితికో-టర్మినస్ నేస్తాం అన్నారు. అట్లాగే ఉండిపోయింది. మరల కోర్టుకు పోతారు, అసలు చట్టం చేయడంలోనే బారపాటు చేసారు. సర్పంచికి సమితితో సంబంధం లేకుండా చేసారు. మేము శాసనసభ్యులుగా ఉండి ప్రభుత్వంలో ఏదైనా పని కావాలంటే మంత్రిని పదిసార్లు క్షతిమిలాడవలసి వస్తుంది. సర్పంచికి సమితిలో స్థానం లేకపోతే గ్రామానికి ఏ రకంగా సేవ చేయగలుగతాడు గ్రామంలో ఏ రకమైన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయాలన్నా సమితి అధ్యక్షునితో సంబంధం ఉండాలి కదా. ఈ ఆవినాభావ సంబంధం గ్రామ తెవెలు నుంచి సమితి తెవెలుకు, సమితి తెవెలునుంచి జిల్లా పరిషత్తు తెవెలుకు లేకుండా చేస్తున్నాం. మన చెప్పచేకలలో ఉండే కార్యకర్తలను సృష్టించుకోవాలని చూస్తున్నారు. చాలా మంది సర్పంచులు కాంగ్రెసు-ఐ అంటే అసహ్యం వెలిబుచ్చుతున్నారు. అట్లాగే సమితి అధ్యక్షుని ఎన్నికలన తరువాత కౌన్సిలర్ల ఎన్నిక పెట్టారు. మొదట కౌన్సిలర్ల ఎన్నిక జరిగి సమితి ఏర్పడిన తరువాత కదా దాని ప్రతినిధులు అనేది. మొదటనే ఎన్నిక జరిగితే ఆయన దేనికి అధ్యక్షత వహించేది? చెయ్యిగురు మీదనే అధ్యక్షా వడిచిపోతుందే అనుకుంటే లాభం లేదు కేరళలో ఏమి జరిగింది చూశారుకదా.

శ్రీమతి బి. సరోజిని పుల్లారెడ్డి :—మొత్తం దేశం సంగతి ఏమిటి ?

శ్రీ వి. జనార్దన రెడ్డి :—ఎవరైనా కోర్టుకు పోతే తమనా అని గుర్తిస్తారు. కాన్సిలర్ల ఎన్ని ఎన్నికలు సర్పంచి ఎన్నికలు ఒకసారి చెట్టి తరువాత సమితి అధ్యక్షుని ఎన్నికలు పెట్టాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కొరటాల సత్యచారయణ :—అధ్యక్షా, ప్రరాధానమైన విషయం పంచాయతీ సమితి అధ్యక్షుని ఎన్నిక కాన్సిలర్ల ఎన్నిక డిలింక్ చేయడం న్యాయం కాదు. పంచాయతీ మితి అనేది ఒక యూనిటు. అధ్యక్షుడు, కాన్సిలర్లు కలిస్తేనే పంచాయతీ సమితి అయింది. మీ ప్రయోజనాల కోసం ఇది రెండు సార్లు చేయడం న్యాయం కాదు. రేపు కోర్టులో లిటిగేషనుకు ఉపయోగపడుతుందని చెబుతున్నారు. పంచాయతీ సమితిని ఒకే యూనిటుగా తీసుకుని ఎన్నికలను ఒక సారి జరిపించండి. అది న్యాయంగా ఉంటుంది. స్థానిక సంస్థలకు స్వలింగ పాలన అని అధికార వికేంద్రీకరణ అని పెద్ద మాటలు చెబుతున్నారు. అందరూ అంగీకరిస్తున్నారు ఆచరణలో బాధ్యతలను నిర్వహించడానికి పంచాయతీ సమితులకు ఉన్న వనరులు ఏమిటి? ప్రభుత్వ దయా దాక్షిణ్యాల మీద ఆధారపడి ఉండవలసి వస్తున్నది. నామ మాత్రం కూడా ప్రజలకు సౌకర్యాలు కలిగించలేని స్థితిలో ఉన్నాయి. పంచాయతీ వ్యవస్థకు సంబంధించి ప్రభుత్వం దృక్పథం మారాలి. ఏ విధంగా కేంద్రం నుంచి రాష్ట్రానికి నిధులు వస్తున్నాయో అదే విధంగా రాష్ట్రం రెవెన్యూల నుండి పంచాయతీ సంస్థలకు వనరులు వస్తాయని ఇందుకు ఒక కమిషనును వేసి వాటి వనరులను అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను. అప్పుడే ఈ స్థానిక సంస్థల మేరకు రూపంలో పని చేయగలుగుతాము ఈ వివరణను బలపరుస్తున్నాను.

6.00 P. m

శ్రీ యన్. వెంకటేశ్వరయ్య (రాపూరు) :—ఈ రిజర్వేషను విషయంలో నాకు ఒక అనుమానము వుంది క్లారిఫికేషన్ మంత్రిగారు యివ్వాలి: రిజర్వేషన్ కాన్స్టిట్యూషన్లో 2,81 పంచాయతీ సమితులు వుంటాయి. ఈ రిజర్వేషన్ అనేది ఆ కాన్స్టిట్యూషన్లో వున్న 2,81 సమితులను వర్తిస్తుందా? పేదల పేద వ్రాయుస్తు వుంటుందో దానికి అన్వయించి తరువాత వ్రాయు అని రిజర్వేషన్ క్రింద తీసుకొనే అవకాశం వుందా? నిర్ణయించిన తేదీలోగా సమితి ఎన్నికలను జరిపించి మా భుజిగ్గంధాల మైన వున్న భారమును తగ్గించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఆదెయ్య :—సమితులు, జిల్లాపరిషత్తుల ఆస్తు విషయంలో మిగులు శ్రీ జనార్దన రెడ్డిగారు కొన్ని అభిప్రాయాలను చెప్పారు. సర్పంచ్ కి వీధిమైన అధికారం లేకుండా చేశారని చెప్పారు. మరము పాస్ చేసిన సవరణ ప్రకారం వృత్తి 50000 జనాభాకు ఒక కాన్సిలర్ ని ఏర్పాటు చేయడం, ఆ మేరకు పంచాయతీ సమితిలో 20,80 మంది కాన్సిలర్స్ వుండేట్లు చేయడం జరిగింది. సమితి ప్రెజెంట్ ఎలక్షన్ ఆయిన తరువాత కాన్సిలర్ల ఎలక్షన్

జరిపించాలని చట్టములో వుంది. రాష్ట్రీయ ప్రయోజనాల కొరకు దీనిని చాడు కొనాలనే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి లేదు. ఎన్నికలను జరిపించాలనే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి వుంది. అందువల్ల ఈ సవరణబిల్లును యథాతథముగా అందరూ అంగీకరించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి :—ఏప్రిల్, మే నెలల్లో ఎన్నికలు జరుగుతాయని మంత్రిగారు అంటున్నారు. ప్రతికూలంగా మారిన వార్తలనుబట్టి చూస్తే ఎన్నికలు అగుతాయా అనే అనుమానము ఎర్పడుతున్నది. ఎన్నికల తేదీలను ముఖ్యమంత్రి ప్రకటించగానే ఆ తేదీలు పార్లమెంటు సభ్యులకు అనుకూలముగా లేవని, ఎన్నికలను వాయిదా వేయాలని వారు వత్తిడి చేస్తున్నారు. అందువల్ల ఏ వత్తిడి వచ్చినా వికేంద్రీకరణ సిద్ధాంతాన్ని పూర్తిగా నెరవేర్చాలనే విశ్వాసం వున్న ముఖ్యమంత్రిగారు, పంచాయతీ రాజ్ మంత్రిగారు ఎన్నికలను జరిపించాలని మనవిచేస్తున్నాను. సమితి ప్రెసిడెంట్స్ కి ఒకసారి, కాన్సిలర్లకు ఒకసారి, పంచాయతీలకు ఒకసారి ఎన్నికలను జరిపితే మన బజెట్ మీద విపరీతమైన భారము వడుతుంది. అందువల్ల అన్ని సంస్థలకు ఒకసారి ఎన్నికలను జరిపితే బాగుంటుంది కనుక ఈ విధంగా చేయడానికి మంత్రిగారు ధైర్యముగా ముందుకు వస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య (పర్కాల్) :—ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల సవరణ బిల్లు చాల ఉపయోగకరమైనది. ఎక్కడైతే శాసనసభ రిజర్వ్డ్ కాన్స్టిట్యూయెన్సీ వుందో దానిని వదిలిపెట్టి రెంటివస్తాననులో ఎక్కువ మోజారిటీ వున్న వేరే బ్లాకులను రిజర్వ్డ్ చేయడంవల్ల అన్ని స్థలాలలో సమానముగా పంచినట్లు వుంటుంది. ఇదివరకు రిజర్వ్డ్ గా వున్న చోటనే రిజర్వ్డ్ చేస్తే ప్రయోజనము వూరని మంచి సవరణ తీసుకువచ్చారు. చాలంటరిగా బ్లాకులను మారుస్తూ పోవడంవల్ల అన్ని స్థలాలలో హరిజనులకు రిప్రజెంటేషన్ వుంటుంది. ఈ బిల్లును వెంటనే అమలుచేసి వారికి రిప్రజెంటేషన్ కలుగజేస్తే బాగుంటుంది. త్వరలోనే ఎన్నికలకు తగిన ప్రాతినిధ్యము వుండగలదనే ఆశ హరిజన, గిరిజనులకు వుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. శ్రీరామమూర్తి (అమచాలవలస) :—గతసారి ఈ బిల్లుమీద హైకోర్టులో ఛాలెంజ్ చేయడం జరిగింది. ఎక్కువ శాతము హరిజనులు వున్న నియోజక వర్గమును విడిచిపెట్టి తరువాత వున్న బ్లాకును తీసుకొంటామని బిల్లులో చూపించినపుడు హైకోర్టు నుంచి వైరుద్ధమైన తీర్పు వచ్చిందనుకొంటున్నాను. ఒక శాసనసభా నియోజకవర్గము 2, 3 సమితులకు సంబంధించి వుంది. నియోజకవర్గము, తాలూకా, సమితి కో-ఔర్నింగ్స్ గా లేవు. తాలూకా సమితి కో-ఔర్నింగ్స్ చేసి ప్రజలకు సౌకర్యం చేయాలనే ఉద్దేశ్యముతో చేస్తున్నారు. శాసనసభ నియోజకవర్గము, సమితి ఒక్కటి కావడంలేదు. శాసనసభ నియోజకవర్గము రిజర్వ్డ్ అయినపుడు 2, 3 తాలూకాలకు సంబంధించి శాసనసభా నియోజకవర్గము వుంది, సమితులు 2, 3 వస్తున్నవి. స్పెసిఫిక్ గా లేక

The A.P. Panchayat Samithis and
Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1980

పోయేటప్పటికి కోర్టుకుపోయే అవకాశం ఏర్పడుతున్నది. ఎవరు కోర్టుకు వెళ్ళినా చెన్నారెడ్డి గారి ప్రభుత్వానికి ఎన్నికలను జరిపించేదానికి యిష్టము లేదని ప్రతి పక్షాలవారు చెప్పకొనే అవకాశం ఏర్పడుతున్నది. ఈ సమీక్షలలో ఈ జనాభా, శాసనసభ నియోజకవర్గమును ఎగ్జంప్టు చేస్తున్నాము. కాన్స్టిట్యూయెన్సీ సమితి రోటేషన్స్ కాదు కదా. ఈ అనుమానము క్లియర్ చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

6.10. p. m

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :—అధ్యక్షా, చాలామంది గౌరవ సభ్యులు తమ అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావుగారు ఈ ఎమెండు మెంటును బలపరుస్తామని చెప్పినందుకు చాలాని అభినందిస్తున్నాను. మేము ప్రోగ్రెసివ్ లెజిస్లేషన్ తీసుకువచ్చాము. భారతదేశంలో ఏ రాష్ట్రముగా తల పెట్టని, అమలు చేయని అత్యంత చేరుని కొత్త విధానంలో మేము దీనిని ప్రవేశ పెట్టాము. దీనిలో కొందరికి అనుమానాలు, సంశయాలూ, సందేహాలూ కలిగే విషయాలు వున్నప్పటికీ కూడా అసలు విషయమేమంటే ఒక జిల్లాలో 14 పర్సంటేజ్ సమీతులు పెడ్యూర్డ్ కాన్స్ట్రెయిండ్ రిజర్వ్ చేయబడతాయని చెప్పాము. 14 పర్సంటేజ్ రిజర్వ్ చేసేవచ్చుడు ఎక్కడ ఎన్. సి. శాసనసభ్యుడుగా వున్నాడో ఆ కాన్స్ట్రెయిండ్స్ లో సమితి ప్రెసెంటేటు పోస్టులు రిజర్వ్ చేయబడితే అక్కడ ఎమ్ ఎల్.ఎ మరియు సమితి ప్రెసెంటేటు కూడా ఎన్.సి. సంబంధించిన వారే అవుతారు అన్న ఫీలింగ్ వస్తుంది అన్న అభిప్రాయంతో దానిని తప్పించాలనే ఉద్దేశంతో అక్కడ రిజర్వ్ చేయకూడదని, దానిని వరలి డి.సి.డింగ్ ఆర్డర్ లో ఎక్కడ పర్సంటేజ్ ఆఫ్ పాపులేషన్ వస్తుందో అక్కడ రిజర్వ్ చేయాలని చెప్పాము శ్రీ రామమూర్తి గారు, ఇంకా కొంతమంది మిత్రులు చెప్పినట్లు ఒక్కొక్క ఎసంబ్లి కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో మూడు నాలుగు సమీతులు కూడా కావచ్చు. అందులో ఏదీ రిజర్వ్ గా వుంటుంది, ఏదీ వుండదు అనే దానిలో గవర్నరు మెంటు క్లియర్ గా చెప్పింది, ఎసంబ్లి కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో కన్సిడరబుల్ పాపులేషన్ ఎక్కడ వుంటే అక్కడ చేయమని కన్సిడరబుల్ అంటే పంచాయతీ లలో 95 పర్సంటేజ్, అంత కంటే ఎక్కువ వుంటే కన్సిడరబుల్, జనాభా 95 పర్సంటేజ్, అంతకంటే ఎక్కువ వుంటే కన్సిడరబుల్, పంచాయతీ సమితి 95 పర్సంటేజ్ రిజర్వ్డ్ ఎసంబ్లి కాన్స్టిట్యూయన్స్ లో వుంటే అది రిజర్వ్ కాదని, ఎప్పుడూ ఈ సమీతులే వుంటాయని కాదు, రోటేషన్ అవుతూవుంటాయి, ఈసారి ఒకటి అయితే వచ్చే ఎన్నికలలో ఇంకొకటి అవుతూ వుంటుంది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఎన్నికలు జరుగుతాయో, జరగదా అన్న అనుమానం, సంశయం కొందరికీ కలిగింది. కొన్ని స్పార్లు పోస్టుపోస్ట్ చేయవలసి వచ్చింది. దానికి రిజిస్ట్రేషన్ కారడాలు వున్నాయి ఎన్నికలు జరిపటానికి ముందుగా కొన్ని మ్యాన్యుల్ చేయాలని అనుకున్నాము, మొట్ట మొదటి మార్పు ఈ రాష్ట్రంలో సమీతులలో కానీ, తలక పరిమితులలో గానీ, గ్రామ పంచాయతీలలో కానీ పెద్ద మ్యాన్యుల్ కే, పెద్ద కంట్రీ వారికే, అస్థులు వున్న పారికే ఎక్కువగా అవకాశం దొరుకుతున్నది, అట్లాడుకునే వున్న టైల్స్ కు కానీ, ఎన్. సి. లకు గానీ పర్సంటేజ్ కాన్స్ట్రెయిండ్స్ అవకాశం తక్కువగా వున్నాయి, అసలు లేని

The A. P. Panchayat Samithis and
Zilla Parishads (Amendment) Bill
1980.

పరిస్థితులే ఎక్కడగా వున్నాయి కనుక అట్టడుగున పడి వున్న ప్రజానీకానికి ఎక్కువగా అవకాశాలు దొరకాలనే ఉద్దేశంతో కొన్ని మార్పులు తేవాలనుకున్నాము. గానితోపాటు మరికొన్ని మార్పులు తేవాలనుకున్నాము. 18 సంవత్సరాల వయస్సున్న వారికి ఓటు వేసే అవకాశం కల్పించాలనుకున్నాము. సర్వంచలతో పెండ్లిండ్లు ఎన్నుకోబడాలని జనార్ధన్ రెడ్డిగారు చెప్పారు, అనుభవంలో చూసి కొన్ని సేర్పుకున్నాము. సర్వంచలను తిరుపతిలో, రామేశ్వరమో కన్యాకుమారి తీసుకువెళ్లి పసుపు బియ్యం ఇటుకొని ప్రమాణం చేయించుకుని ఎన్నికలలో గెలిచిన సంఘటనలు చూశాము. తమ మనస్సులను పట్టుకొని డబ్బు ఇచ్చి గెలిచిన సంఘటనలు చూశాము. అందువల్ల అటువంటి దానికి అవకాశం లేకుండా దైర్యంగా ప్రజలే ఎన్నుకొనేటట్లుగా మార్పు చేశాము. పెడ్యార్డ్ల కాస్టుకు రిజర్వేషన్ ఇవ్వడం పై హెక్టార్లలో రిట్ వేయడం వల్ల స్టే ఇవ్వకుండా, ఎన్నికలు జరపుకోండి అని చెప్పకుండా పూడటం వల్ల హెక్టార్లు పట్ల వున్న గౌరవ భావంతో హెక్టార్లు డెసిషన్ తేలేవరకూ అగడం పట్ల అలస్యం అయింది ఇంతలో వర్షాకాలం వచ్చింది తరువాత పార్లమెంటు ఎన్నికలు వచ్చాయి అందువల్ల అలస్యం జరిగింది: కాలూకాని, సమితులు, కోటర్మిన్ చేయడం మంచిది కావంటారా? నేను రాజస్థాన్, గుజరాత్, మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక చూశాము. కాలూకాని, సమితులు కోటర్మిన్ గా అన్ని చోట్లా వున్నాయి అలా కోటర్మిన్ చేయాలనే ఉద్దేశంతో కూడా వున్నాము. ఎన్నికలు అయిన తరువాత అయిదు సంవత్సరాల వరకూ ఈ కార్యక్రమం చేపట్టలేమనే ఉద్దేశంతో మా ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ కార్యక్రమం మొట్టమొదట చేయాలనుకున్నారు ఈ కార్యక్రమం ఒకవైపు నడచినా ఏప్రిల్ 18న సమితి ఎన్నికలు జరగాలని నోటిఫికేషన్ ఇవ్వటం జరిగింది: బారతదేశంలో ఎక్కడా లేని మార్పులు తలపెట్టాము. ఎస్. సి. లకు రిజర్వేషన్ బి.సి. లకు రిజర్వేషన్, మైనారిటీలకు ఆఫ్ చేసుకొనే అవకాశం ఇవన్నీ కల్పించాము ఫైనాన్సియల్ వయబిలిటీ విషయాలగురించే సలహాలు ఇవ్వటానికి నరసింహంగారి అధ్యక్షతన ఒక కమిటీని చేశాము వారు త్వరలోనే రిపోర్టు ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు దీనిని ఏర్పాటుగా అమోదించవలసిందిగా కోరుకున్నాను.

Mr. Deputy Speaker: The question is:

The Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration.

The Motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker:- The question is:

" Clause 2 to 4, clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

The motion was adopted and Clauses 2 to 4 Clause 1, Enacting formula and Long Title were added to the Bill.

Sri M. Baga Reddy:—Sir, I beg to move:

“Andhra Pradesh Panchayat Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1980 be passed.”

Mr. Deputy Speaker:—Motion moved.

(Pause)

The question is.

“Andhra Pradesh Panchayati Samithis and Zilla Parishads (Amendment) Bill, 1980 be passed.”

THE PUBLIC WAKFS (EXTENTION OF LIMITATION)
(ANDHRA PRADESH AMENDMENT) BILL, 1980.

Sri Ahmed Sheriff : —Sir, I beg to move:

“The Public Wakfs (Extension of Limitation) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration.”

6.20. p. m.

The motion was adopted and the Bill was passed.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ సి. పాచ్ రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్షా, ఈ వాక్ఫ్స్ బోర్డువారు భూమిలను స్వాధీనం చేసుకోడానికి మాటు పైలు చేయడానికి 79 వ సంవత్సరముతో గడువు పూర్తి కావడంవల్ల 81 డిశంబరు వరకు రెండు సంవత్సరాల గడువునువ్వాలని యీ సవరణ చట్టరా మంత్రిగారు కోరుతున్నారు. ఈ చట్టం వెనకాల సాగుతున్న కార్యకలాపాలు, రైతాంగము వక తున్న యాతి బాధలు మంత్రిగారికి తెలుసు అనుకుంటాను. దీనికి 87 నుండి ఎక్స్‌టెన్షన్ కోరుతున్నారు. ప్రతిసారి ఎక్స్‌టెన్షన్ కోరడం తప్ప నో యాక్ట్, నో కంప్లైన్ ఈ రైతులు ఎవరు? ఒక మాసీదు పేరట ఒక యిమాం పేరట 5, పది ఎకరాల భూమి వుంటుంది. అవి మసీదు స్వాధీనములో గాని ఇమాం స్వాధీనములో గాని లేవు. వాటి వుపయోగానికి రావడం లేదు. వ్యవసాయం చేసుకునే వారిలో 99 శర్వంటు వారినులు వున్నారు, కౌలుదారులు చేస్తున్నారు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో సెక్షను 40 క్రింద తెనస్సీ సర్టిఫికేటు దొరికాయి. 38 (3) క్రింద దీర్ఘ కాలంఖజ్జాలో వుండి పొసెషను దారులుగా పిళ్ళూదారులుగా వున్నారు పిళ్ళూదారు యాక్టుక్రింద కౌలుదారు యాక్టుక్రింద 38 (1) క్రింద ఎన్నో కేసులు వున్నవి. అనేక కాంప్లై కేసును వున్నవి. I can give you number of villages. ఈ 20, 30 సంవత్సరాల నుండి ఖజ్జాలో వున్నవారిని సూటు పైలు చేసేబేదఖలు కమ్మన్నారు. దేవదాయ ధర్మాదాయ మంత్రిగారికి కూడా యిలాంటివి చాలా సమస్యలు వున్నవి. కౌలుదార్లను బేదఖలు చేయడమంటే వారికి వుండే యిబ్బందులు ఏమిటో తెలుసు. అది కూడ దేవాలయం. ముస్లిం వాక్ఫ్స్ బోరు. దానికి డబ్బు కావాలి, నిర్వహించాలి, అందుకని స్వాధీనం చేసుకుంటాం ఆ హక్కు వుందని మంత్రిగారు అంటున్నారు. మాకు ఏ మాత్రం అభ్యంతరం లేదు. కాని ఒక

విషయం. సాగుదారుగా వున్న బక్క రైతు 40, 50 సంవత్సరాల నుండి ఆ భూమిపైన వున్నాడు. వెనుంటి కాగితాలు వున్నవి. వాడు సేద్యం చేసుకునే భూమిపైన సూటు పైలు చేసి బేదఖలు కమ్మడంటే వేరే ఆస్తి లేనప్పుడు ఏమి జరుగుతుంది? నిరుద్యోగి అయిపోతాడు. అమాంతంగా బజార్లోకి వస్తాడు. చాలా చిక్కులపాలు అవుతాడు. కోర్టులో పోరాడడానికి వాడికి శక్తి లేదు. సూట్లు పైలు చేసి వదిలించుకోవడాడే ఎవిక్ట్ చేసి మీ భూములు కావని పొమ్మంటే యిప్పటికీ మరిచిపోయేవాడు. అది జరగలేదు. వాక్స్ ప్లీట్ డిప్రెజంతుటెన్స్ కో కలసి మాట్లాడితే చూస్తూ అంటున్నారు. లిటిగేషన్లు వున్నవి, 20 ఏండ్ల నుంచి పెండింగ్ లో వున్నవి. కేసులు పై సెలెజ్ కాలేదు. ఇటువంటి పరిస్థితులలో మంత్రిగారికి నాదొక మనవి. కౌలుదారులను బేదఖలు చేయకుండా ఆ భూములు వారికే అమ్మి రిజనబుల్ వ్యాల్వూ నిర్ణయం చేసి కొన్ని యిన్ స్టాల్ మెంట్సులో వసూలు చేసి ఆ డబ్బుతో ఆ సంస్థను నడపండి. కేపిటల్ చేసుకొని ఆ దేవాదాయ సంస్థను నడిపించుకోండి. ఎప్పుటికైనా దేవుడి పేర మనీడు, దగ్గా పేర వున్న భూమిని ఆయన వచ్చి సాగు చేయడు. You will have to go to the market, sell the land and have to collect money, ఆ పని మీరు చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఎవరో వ్యవసాయం చేసి బ్రతుకాలి. ఆ కుభకార్యం ఇప్పుడే చేయండి. గట్టంలో పెట్టండి—పొసెషనులో వున్నవారిని సాగు చేసుకుంటున్నవారిని బేదఖలు చేయకుండా వారికే ఆ భూమిని హస్తగతం చేస్తామని—న్యాయమైన రేటు నిర్ణయం చేసి కిచ్చులవారిగా డబ్బు తీసుకొని ఆ దేవాలయాన్ని పోషిస్తూ వారిని బేదఖలు చేయకుండా రక్షించడమే న్యాయమైన మార్గమని వినబెట్టేస్తున్నాను. అందుకని పైసలు సొల్వాలను ఆలోచన చేసి చట్టం తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. దానికొరకు మంత్రిగారు వాగ్దానం చేస్తే బాగుంటుంది, లేకపోతే సమస్య మిగిలిపోతుంది, మంత్రిల పోర్ట్ ఫోలియో మారవచ్చు, సమస్య అలాగే వుండిపోతుంది. ఈ సమస్య 30 సంవత్సరాల నుండి రావడామరుడి కాష్టలాగా వుంటున్నది. అందుకొరకు యిది పనికి రాదు. న్యాయం కాదు, ధర్మ కాదు, రైతులను బేదఖలు చేయడం అన్యాయం. వ్యవసాయం చేసేవాడు, పంట పండించేవాడు భూమి మీద ప్రాణం పెట్టుకొని వున్నాడు. అటువంటివారిని బేదఖలు చేయడం న్యాయం కాదు. మీకు అవసరమైన డబ్బును తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

شری غلام محمدانی (بودھن) :- جناب اسپیکر صاحب - ہاری ریاست میں جو جائدادیں وقف کے تحت ہیں ان کی مالیت کا اندازہ کئی کروڑ تک ہے۔ یہ جائدادیں ایسی ہیں جو دوسروں کے قبضہ میں ہیں اور ان پر ناجائز طریقہ پر قابض ہیں۔ ایسی صورت میں غیر مجاز قبضہ جات سے ان جائدادوں کو حاصل کرنے کے لئے اس بل کی جو اس وقت پیش کیا گیا ہے بہت ضرورت تھی۔ میں اس سلسلہ میں یہ کہوں گا کہ اوقاف کی جائدادیں کسی شخص کی کسی کارپوریشن کی یا کسی کمیٹی کی ملکیت میں مرکوز نہیں ہوتیں بلکہ اس کی ملکیت

Government Bills:
The Public Wakfs (Extension of
Limitation) (Andhra Pradesh
Amendment) Bill, 1980

اللہ تعالیٰ کے نام پر ہوتی ہے۔ ایسی صورت میں کوئی شخص ملکیت کا سوال نہیں کر سکتا۔ ان جائیدادوں سے ناجائز قبضوں کو ہٹانے کے لئے ایک معیار بنانا چاہئے ایسی صورت میں معزز منسٹر صاحب کی خدمت میں جناب اسپیکر صاحب کے توسط سے درخواست کرونگا کہ اوقاف کے تحت جتنی بھی جائیدادیں جواب تک درج اوقاف نہیں ہوئی ہیں ان کو درج رجسٹر کر لینا چاہئے۔ قصبہ کوئنگیر تعلقہ بودھن میں تقریباً (۲.۳) ایکڑ اراضی ایسی ہے جو پہلے سے انعامی اراضیات کے رجسٹر میں درج ہے ان اراضیات سے متعلق باضابطہ منتخب بھی موجود ہیں۔ لیکن جب تک معیاد سماعت میں اضافہ کیا جائے ان جائیدادوں کو حاصل کرنا مشکل ہے۔ اسلئے میں اس بل کی تائید کرتے ہوئے یہ کہوں گا کہ جو اوقافی جائیدادیں دوسروں کے قبضہ میں ان کو جلد سے جلد حاصل کیا جائے۔

Sri Ahmed Sherif:— Sir, I submit that the Member has misconception about the Bill. This amendment is intended to seek further extension only against those who claim an adverse possession and not against any person who accrued any right. As my learned friend knows very well that there is an exception under Section 102 of the Tenancy Act that no tenant over a wakf land can acquire any tenancy right. But here there are properties on which persons who have encroached or have illegally disposed of the land and claim that they are the owners. Therefore, we intend to extend that Limitation Act. We have just had that survey of all such properties and we have already filed 12,000 cases against those persons who claimed that they are the owners. Therefore, the apprehension that we are against those who accrued any right, is not correct. Therefore, I submit that already extension was granted upto 31st December 1979 and now we seek a further extension upto December 1981.

Mr. Deputy:—The Question is:

“The Public Wakfs (Extension of Limitation) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1980 be taken into consideration”.

The Motion was adopted.

Mr. Deputy Speaker:—The question is:

“That Clauses 2,3,1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill”.

The Motion was adopted and Clauses 2,3,1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri Ahmed Sherif:— Sir I beg to move.

“The Public Wakfs (Extension of Limitation) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1980 be passed.”

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—I perfectly agree in general with what the Hon'ble Minister has said about the actual purpose of the Bill. But as a matter of fact there are hundreds and hundreds of cases all over the State particularly in Telengana area. As far as I know there are hundreds and thousands of tenants who are in possession of the lands. You say you do not proceed against them. What will you do with them in future? Are you yourself going to cultivate them? All these lands belong to the Great Allah, I have no dispute but it is not the Allah who is cultivating. There is a cultivator in the town level in the name of Allah. I request the Minister to find out and evolve a policy of finalising those land relations, those tenurial relations between the actual cultivator and the owner of the wakfs Board which will solve the problem once and for all.

Sri Ahmed Sherif :—Sir, I submit that in both the cases, even under Section 38 no right of tenancy can be accrued over the Wakf land or on a part of the land. Therefore, the question that under Section 102 and under no law, any right has been so far granted. If any body has given any certificate, that is null and void in the eye of law.

Sri Ch. Rajeswara Rao :—Technically and theoretically you are perfectly right. But the land is in possession of a particular cultivator. He cannot be a owner.

Sri Ahmed Sherif :—If anybody commits any other offence, we are at liberty to proceed against him and get back that possession. The spirit of this legislation is to proceed against only those who claim that they have perfect title against the Wakf Board.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

“The Public Wakfs (Extension of Limitation) (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1980 be passed”.

The Motion was adopted and the Bill was passed.

6-40 p.m.

Mr. Deputy Speaker :—The House now stands adjourned to meet again at 8-30 a.m. tomorrow.

(The House then adjourned to meet again at half past eight of the Clock on Tuesday, the 26th February, 1980).